

समूह समाजया लागि स्रष्ट संकृति

उदाय समाज

ने.सं. ११३३ विल्लागा: ११ उदाय समाजया खाशेयौ

उदाय समाज
उदाय समाज
उदाय, छँ, असें, येँ,

उदायु समाजया न्याक्वःगु तःमुँज्याया लसतायु भिंतुना

Lumbini.....

where peace is a living experience

H • O • T • E • L

Lumbini Garden

NEW CRYSTAL PVT. LTD.

Buddhanagar, Mahilwar, Lumbini, Nepal

Tel: 071-580145, 622155, Fax: +977-71-580045

Email: lumcrystal@ntc.net.np

MAIL / RESERVATION:

38 Chhusya(baha) Galli, Jyatha Tole, PO Box 1253, Kathmandu

Tel: 01-4228561, 4228011, Fax: +977-1-4228028

Email: newcrystal@ntc.net.np

www.newcrystalhotels.com

सम्नग समाजया लागि स्रष्ट संस्कृति

उदाय समाज

उदाय समाजया स्वा४यो

ढँ : १३ April 6, 2013 ने.सं. ११३३ चिल्लागा: एकादशी वि.सं. २०६९ चैत्र २४ गते ल्या: २३

प्रमुख व्यवस्थापक
पिथना पुचः कजि
उत्तमराज शिलाकार

सम्पादक
प्रेमहिरा तुलाधर

बजार व्यवस्थापक
रमेश तुलाधर
प्रविणरत्न तुलाधर

पिथना पुचः दुजः
रत्नकाजी तुलाधर
सुवणाकाजी सेलालिक
सुरेन्द्रकाजी सिन्दुराकार

देव क्पिा:

कम्प्युटर ज्या व थाकू
जुजु तुलाधर
नेपाल प्रिंटिंग हाउस
असं त्यःर

पिकाकः
उदाय समाज
चित्तधर मार्ग, असं, यँ
फोन ४२९६२३३

E-mail: udaayasamaj@gmail.com

सम्पादकीय

सकल उदाय जातियात एकेबद्धता याना सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक अवस्था क्वातुका यंकाः प्रचलित विधिब्यवहार, कर्मकाण्ड, रितिथिति आदि सामाजिक ज्याखँय ईकथं सुधार यानाः भीगु संस्कृतिया संरक्षण व सम्बर्द्धन यायेगु तातुनाः न्ह्यज्याना च्वंगु उदाय समाज थौं भिंन्यादँ फुना भिखुदँय क्यने धुंकल । थुलि अवधि दुने उदाय समाजया गतिविधि, रितिथिति, नीतिनियम, सुचं, खलःपुचःया गतिविधि आदि खँ भी उदायत सकसितं सिइके बिइगु निंतिं थीथी इलय् उदाय समाः तःपँ-पौ व चिकीचा पंगु बुलेटिन पिदना च्वंगु सकस्या सिउगु हे खँ जुल ।

थ्वहे भवल्य संस्थापक नायो भाजु नानिभाइ स्थापितजुया पालनिसें थौतक थीथी सम्पादकपिनिपाखें उदाय समाः बुलेटीन व इलय् ब्यलय् तःपँ पौया रुपय् पिदना च्वंगु दु । अथेहे थ्व ख्वाःपौ उदाय समाजया न्याक्वःगु तःमुँज्याया लसताय् ल्याः २३ गूगु जुया तःपँ पौया रुपय् पिदंगु जुल । थुगु तःपँ पतिइ नेवाः व उदाय जातिनाप स्वापु दुगु धर्म, भाषा, साहित्य, संस्कृति आदि सम्बन्धित च्वखँ, बाखँ, चिनाखँ आदियात थाय् बियागु जुल ।

अले थुगु ख्वाःपौ पिथनेत विज्ञापन बियाः ग्वाहालि याना दीपिं खलः पुचः, संघ संस्था, ज्याकू, पसः व ब्यक्तिपिन्त सकलसित सुभाय् बिया च्वना । अथेहे च्वसु बिया ग्वाहालि याना दीपिं नापं थुगु तःपँ-पौ पिथनेत माःगु कथंया ग्वाहालि याना दीपिं सकलसितं आपालं आपालं सुभाय् देछना च्वना । थुकिइ दुध्यानाच्वंगु च्वसुइ च्वमिपिनिगु थःगुहे बिचाः व शैलियात मस्यंकुसे न्ह्यब्वयागु दु ।

धलः

१) यतखा सिन्दुराकार छगू संक्षिप्त चर्चा	- सुगतरत्न सिन्दुराकार	८
२) उदाय समाजयात युगया सन्देश	- लाभरत्न तुलाधर	११
३) नेपालभाषा साहित्यया परिचय	- प्रा. प्रेमशान्ति तुलाधर	१२
४) शिलाकार छगू म्हसीका	- उत्तमराज शिलाकार	२०
५) स्थापित म्हसीका	- स्थापित खलः	२४
६) उदाय विधि ब्यवहार सुधार ...	- पूर्णरत्न तुलाधर	३०
७) उदाय समाज मिसापुचःया स्वदँ ...	- डा.सुमनकमल तुलाधर	३४
८) सिंकःमिज्या व सिंकःमि नायो	- नानिभाई 'मिखाद्वैमि'	४२
९) उदाय जागरण	- अमृतमान ताम्राकार	४४
१०) हुलाक टिकटय उदाय ब्यक्तित्वपि	- सर्वज्ञरत्न तुलाधर	४८
११) यःमरि पुन्हि	- सुमित्रा तुलाधर	५२
१२) उदायतय न्हनावंगु छगू चलन ...	- सुवर्णमान तुलाधर	५६
१३) उदाय समाजया पञ्जरां ज्याइवः	- यू. आर. शिलाकार	६०
१४) पुलांम्ह सल्लाहकारया सल्लाह	- स्व.पूर्णकाजी ताम्राकार	६२
१५) ब्यवहारिक सुधार हे समाज ...	- प्रेमलक्ष्मी तुलाधर	६४
१६) सत्वपुजा छत्वाःवा म्हसीका	- प्रेमकाजी बनिया	७०
१७) उदाय समाजया मंका बान्हा ज्याइवः	- प्रेमहिरा तुलाधर	७२
१८) मां - अबु (बाखं)	- लोचनतारा तुलाधर	७६
१९) उदाय समाज घस्वाकेगु लँपु	- पूर्ण ताम्राकार	७८
२०) सानुरत्न स्थापितया म्हसीका पौ	- रेणु स्थापित	८२
२१) प्यक्वःगु ज्यासना पुचःया पलाःस्वांय	- रत्नकाजी तुलाधर	८४
२२) उदाय जाति व ल्हासा	- रत्नतारा ताम्राकार	९०
२३) शहरीकरणं हःगु समस्या	- राज नेवाः	९२
२४) १० वत्तःगु दँमुंज्याया प्रतिवेदन	- रत्नकाजी तुलाधर	९६
२५) १० वत्तःगु दँमुंज्याया आर्थिक प्रतिवेदन	- सर्वज्ञरत्न तुलाधर	१००

नुगःखँ

लःन्त्याःगु खने दुसां ई न्त्याःगु खनेमदु । ने.सं. १९९७ निसं न्त्याना च्वंगु उदाय् समाज भिखुदँया ल्याय्महया अवस्थाय् थ्यने धुंकूगु दु । आः उदाय् समाज जोश व जांगर नापं निश्चित लक्ष्य तथा न्त्याये माःगु दु ।

ई कथं न्त्याःवनेबलय् भीगु धर्म, संस्कृति, रितिथिति नापं उदाय् म्हसीका दुने संस्कार हनेगु जक मस्वसं थुकी दुने दुगु गुण व दोषयात नं वाला स्वयेगु बेश जुइ । थजागु खँयात ध्यानय् तथा उदाय् समाजं उदाय्त्तय् रितिथिति व संस्कृति संस्कार यातनं व्वया वया च्वंगु दु ।

आःया ज्यासना पुचलं धर्म संस्कृतिया संवर्द्धन यायेगु ज्याखँयात कयाः उदाय् मुना, बाजं व्वज्या, पञ्जरां व बाच्हा तयेगु ज्या याना क्यंगु दु । संस्कारया खँय् धाःसा पुलांगु पहःयात जक न्त्याका च्वनेबलय् न्हू पुस्तायात कःघाना वने मफैगु व न्हूगुयात जक ज्वनेबलय् पुलांगु संस्कृति न्हनावनीगु भय दुगुलिं ज्याख्यलय् मदुगु मभिंंगु तत्वयात जक चीका समाज सुधार याना वनेगु बांलाइ । थ्वहे भवलय् उदाय् समुदायं हनावया च्वंगु रितिथिति वा संस्कारयात समय सापेक्ष हिलाः वा सुधार याना यंकेगु ज्या उदाय् समाजं याःगु दु । थुकथं उदाय्त्तय्सं याना वया च्वंगु मृत्यु पर्यान्तया ज्या मृत्यु संस्कारयात छुं छुं हीकेगु व छुं छुं भिकेगु ज्या जूगु दु ।

समाजय् दुने बछि थाय् कयाच्वपिं मिसा जःपिं नं समाजया छगू व्व खः । उदाय् मिसापिन्त नं सामाजिक जागरण हयेगु सशक्त यायेगु उद्देश्यं हे उदाय् समाज मिसा पुचःया व्यवस्था यानातःगु खः । आःया संशोधित विधानं मिसा पुचःयात नं संगठनात्मक रुप ब्यूगुलिं मिसा पुचः अफ सकृय जुइगु त्वताः चूलाका ब्यूगु दु । ईयात ल्वकथं आःया मिसा पुचलं स्वास्थ्य जांच, कम्प्युटर तालिम, शैक्षिक जागरण हयेगु कथंया थीथी ज्याभवःत याना च्वंगु दु । अथेहे मिसा मस्तय्त्त तःधि जुइगु ल्याखं यायेमाःगु संस्कार बाच्हा तयेगु ज्याय् नं ई कथंया सुधार याना क्यंगु दु ।

उदाय् समाजयात व्यवस्थित यायेगु खँय् उदाय् समाजयात जिल्ला प्रशासन कार्यालयस दर्ता याना वैधानिकता ब्यूगु दु । अथेहे उदाय् समाजया गुंगू थरया भीगू पुचःयापिनि थःपिनिगु जातिय लजगा रितिथिति संस्कृति संस्कार व संस्कार क्यनीगुकथंया चिंयात व्वयेगु ज्या जुया च्वंगु दु ।

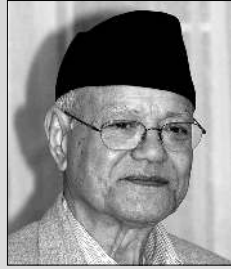
अथेहे उदाय् समाजं याना वयाच्वंगु थीथी ज्याखँत उदाय् समुदाय् दुने सुसूचीत याकेगु उद्देश्य उदाय् समाजया ख्वाःपौ “उदाय् समाः” स्वलापौ बुलेटीन पिकायेगु ज्या नं जूगु दु । थुकियाहे भवलय् “उदाय् समाः” विशेषांक पिकायेगु ज्या जूगु लय्ताय् बहःगु खँ खः । थुकिं अफ उदाय् संस्कृति न्त्याः वनीगु खनेदु । अन्तय् थुगु कार्यकालय् उदाय् समाजपाखें न्त्याकूगु थीथी ज्याभवःत ताःलाकेत खने दयेक व खने मदयेक समाजयात ग्वाहालि याना ब्यूपिं सकल समाजया दुजःपिं ज्यासना पुचःया दुजःपिं अथेहे समाजयात माःकथंया सरसल्लाह बियादीपिं सकसित सुभाय् देछाना । सुभाय् ।

डा. रुपज्योति कसाः
नायो
उदाय् समाज यें

उदाय् समाजया संरक्षक व ज्यासना पुचःया दुजःपिं

कुलवीरसिंह तुलाधर
संरक्षक

द्रब्यमानसिंह तुलाधर
संरक्षक

नानिभाई स्थापित
संस्थापक नायो

पञ्चवीरसिंह तुलाधर
निवर्तमान नायो

डा. रुपज्योति कसाः
नायो

डा. प्रेमरत्न स्थापित
न्वक्

ई. रत्नकाजी तुलाधर
मू छ्याञ्जे

रमेस तुलाधर
छ्याञ्जे

उत्तमराज शिलाकार
प्रचार छ्याञ्जे

सर्वज्ञ रत्न तुलाधर
दांभरि

सुरेन्द्रकाजी सिन्दुराकार
ल्यू दांभरि

डा. सुमनकमल तुलाधर
मिसा दुजः

स.प्रा. प्रेमहिरा तुलाधर
मिसा दुजः

अमृतमान ताम्राकार
दुजः

सुवर्णकाजी सेलालिक
दुजः

धर्मरत्न कंसाकार
दुजः

उदाय समाज ज्यासना पुचःया दुजःपिं

अमृत मानसिं बनिया
दुजः

अमीररत्न ताम्राकार
दुजः

आयुरत्न सिखाकार
दुजः

उदाय समाजया संस्थागत दुजःपिं

पुष्पज्योति कसाः
कसाः तःधं गुथि

विक्रमराज सिखाकार
सिखाकार समाज

प्रविणरत्न तुलाधर
डत तुलाधर समिति

प्रेमकाजी बनिया
बनिया खलः

कृष्णहरि स्थापित
स्थापित खलः

चक्रवीर ताम्राकार
तवः(ताम्राकार) समाज

लक्ष्मीरत्न तुलाधर
श्री दिगुख्यः गुथि

उदाय समाजया सल्लाहकारपिं

स्वयम्भुरत्न तुलाधर
श्री दिगुब्धयः गुथि

सागरमान तुलाधर
उत तुलाधर समिति

अमीररत्न ताम्राकार
तवः(ताम्राकार) समाज

आयुरत्न सिखाकार
सिखाकार समाज

अमृत मानसिं बनिया
बनिया खलः

सानुरत्न स्थापित
स्थापित खलः

स्वयम्भु बिरसिं कसाः
कसाः तःधं गुथि

पद्मराज सिन्दुराकार
सिन्दुराकार समाज

उदाय् समाज मिसा पुचःया पदाधिकारी मय्जुपिं

मिराज्योति कसाः
नकिं

कीर्ति तुलाधर
न्वक् नकिं

डा. सुमनकमल तुलाधर
छ्याञ्जे

प्रेमहिरा तुलाधर
ल्यू छ्याञ्जे

प्रेमलक्ष्मी तुलाधर
दांभरि

उदाय् समाज मिसा पुचःया दुजः मय्जुपिं

सुमित्रा तुलाधर
मिनु तुलाधर
कमलहिरा तुलाधर
लोचनतारा तुलाधर
पुष्पशोभा तुलाधर
बिणाज्योति कसाः
रमा कसाः
निर्मला कसाः
शीलशोभा कसाः
रेणुका कसाः
रुपमैया स्थापित
प्रभावति स्थापित

सुशिला स्थापित
स्वर्णिमा स्थापित
सुनिता स्थापित
चिरिकः शोभा ताम्राकार
अञ्जना ताम्राकार
मिना ताम्राकार
किरणशोभा ताम्राकार
रत्नतारा ताम्राकार
पद्मलक्ष्मी ताम्राकार
पूर्णदेवी बनिया
सुवर्ण लक्ष्मी बनिया

सुवर्ण केशरी बनिया
रचना सिखाकार
मिलनशोभा सिखाकार
सुमिता सिखाकार
मिना सिखाकार
सजनी शिलाकार
बिनु शिलाकार
सुनिता शिलाकार
ज्वाहरशोभा सिन्दुराकार
अष्टलक्ष्मी सिन्दुराकार
सुनिता सिन्दुराकार

यतखा सिन्दुराकार छगू संक्षिप्त चर्चा

- सुगतरत्न सिन्दुराकार

भी नेवा: छगू विविधतां जा:गु सुसंस्कृत, सभ्य व उन्नत समुदाय जूगुलिं नेवा: समुदायया गौरव न्ह्याबलें थहां वयाच्वंगु दु । विश्वया नांजा:पिं समाजशास्त्रीपिन्सं नं नेवा:तय्गु समुन्नत खना: तसकं हे च्वछाया च्वंगु दु । नेवा:तय् दुने नं थीथी जातया थ:थ:गु हे विशेषता व विचित्रता दु । थ:गु हे कथंया मौलिकतां भय्ब्यूगु विशेषता व विविधतां याना हे नेवा: समाजयात हरेकसिनं तसकं हे उच्च तगिमय् तयेगु नं या:गु ख: । गन विविधता व विशेषता दयाचवनी अन अनेककथंया संस्कार व रितिथिति नं दयाचवनिगुलिं थुकिया हे आधारं हे सभ्यताया चिं खनेदयाचवनिगु ख: । उकें मानव जीवनयात मा:कथंया आधारभूत पक्षयात नेवा:तय्सं तसकं हे क्वातुकक न्ह्याका वयाच्वंगु दु । मनूत भौतिकरुपं जक सम्पन्न जुयां मगा: सांस्कृतिक, धार्मिकया नाप नापं आध्यात्मिक रुपं नं सम्पन्न जुइत थीथी कथंया सभ्य संस्कृति व संस्कार वा कृयाकलापं त:धंगु भूमिका म्हिता च्वनिगुलिं थुकथंया ज्याखंय् नेवा:त तसकं हे न्ह्योने ला: ।

नेवा:तयगु आदिभूमि स्वनिग: ख: । उकिं स्वनिगलय् नेवा:तय्सं यक्को हे सांस्कृतिक ज्याखंया नापं थ:गु जीवन पद्धतिया नितिं मा:गु सकतां कथंया खंय् पला: न्ह्याका वयाच्वंगु दु । नेवा:तयगु विधि व्यवहारया खंल्लहाना साध्य हे मजू धा:सां पाइमखु । जात पिच्छे हे विविधतां जा: । सांस्कृतिक व संस्कारित विविधता दसां नं नेवा:त न्ह्याबलें छप्पं छधि रुपं हे न्ह्या:वयाच्वंगु छगू नं नेवा:तयगु त:धंगु विशेषता ख: । तर थौकन्हय् राजनीतिक छाप किका: धा:सा नेवा:तयत्त विभाजित यायेत व थनया सांस्कृतिक, धार्मिक आदि अनेककथंया सद्भावयात स्यंकेत स्वयाच्वंगु नं दया मच्वंगु धा:सा मखु ।

विधि व्यवहारया सवालय् उदायत तसकं हे न्ह्योने ला: । उदायतय्गु विधि व्यवहारया हुनिं याना

हे नेवा: समुदाय दुनेया छगू विस्कंकथंया समुदायया रुपय् उदायत लानाच्वंगु दु । सभ्यता व सुसंस्कृतिया ल्याखं स्वयेगु ख:सां खंल्लहाना साध्य हे मजूकथंया समुदायया रुपय् नं उदाय समुदाययात कया वयाच्वंगु दु । येंय् गुंगू थरया उदायतयत्त हे उदाय समाजं कय्च्याना उदाय समाज उत्थानया ज्या न्ह्याका वयाच्वंगु दु । थुगु गुंगू थर मध्ये नं तसकं हे म्हो जक जनसंख्या दुगु थरत मध्ये सिन्दुराकार नं ला: व: । खय्तला म्हो जक जनसंख्या दुगु थर सेलालिक, शिलाकार नं ख: । थन सिन्दुराकार थरया उदायतय्गु बारे चर्चा यायेत्यना । थुगु थरया उदायतय्गु मूलबस्ति येंया लाय्कूया लिक्क लागु यतखा ख: । थुपिं यतखाय् गबले निसें च्वं:गु ख: ? थ्व धा:सा अनुसन्धान हे यायेमानि । थन गथे जुया ला: वल ? गनं वल ? छाय्वल ? छु उद्देश्य ज्वना: वल ? आदि इत्यादि अनेक कथंया न्ह्यस:त थौं तक नं दना हे च्वंगु दु । तर थथे ख:सां नं उदाय समुदाय दुने दुपिं ताम्राकार, कंसाकार, तुलाधर, स्थापित, बनिया, सेलालिक, शिलाकार व सिखाकारपिं नाप न्ह्यागु नं ज्याखंय् समानकथं हे विधिव्यवहार चले जुया वयाच्वंगु दु । खय्तला सिन्दुराकारपिं नाप जक मखु, येंया च्वय् न्ह्यथनापिं उदायतय्गु गुंगू थरयापिं नाप थवंथवय् सकतां कथंया विधि व्यवहार चले जुया वयाच्वंगु दु । सुं नं च्वय् क्वय्या भावना धैगु मखु । आर्थिक सम्पन्नतां च्वय् क्वय् ला:सां नं सामाजिक सवालय् सकलें समान हे ख: धैगु भावना हरेक उदायतय्के दुगुलिं थ्व छगू येंया उदायतय्गु विशेषता हे ख: धका: मधासें मगा: । छगू थरयापिन्सं मेगु थरयापिन्त स्वयेगु दृष्टिकोण समानरुपं खने दुगुलिं हे नेवा: समुदाय दुने दुपिं थुपिं उदायतय्गु एकता मजवूत जुया वयाच्वंगु ख: ।

येंया उदाय समुदायया गुंगू थर मध्ये छगू थरकथं स्थापित जुया वयाच्वंगु थुगु सिन्दुराकार थरया पुलांगु मुल ज्या धैगु हे आगंछ:, देगुछ:, व विशेष तान्त्रिक

पूजा बलय माःगु वखागा, धकिंगा, ग्वयका दयेकीगु खः धकाः धया वयाच्वंगु दु । तर थौकन्हय् थुगु ज्या धाःसा थुगु थरयापिन्सं मयाये धुंकूगु अवस्था दु । ज्याभःया अवस्था नं नाजुक स्थितिइ लाः वनाच्वंगु दु । छता निता भायपो मदये धुंकूगु अवस्था दु । उदाय् समुदायया पेशायात न्हापा हे क्वातुक संरक्षण याना तयेमा धैगु सोच व्वलंगु जूसा थौतक थुकथंया ज्या जुया वयाच्वनिगु खः । नेपालय् तान्त्रिक पूजाया थःगु हे कथंया महत्व दया वयाच्वंगु स्थितिइ थौं चःयात माःगु वखागा, धकिंगा व ग्वयका दयेकीगु ज्या बन्द जुल धायेबलय् गुलि म्हाइपु अफ् गुलि नुगः मछिं । खःला थुकथंया सामग्री आः मेपिन्सं हे मेगु स्वरुपय् नं दयेके धुंकूगु दयेमा । थुगुकथंया कमि कमजोरीयात चीका छवयेत कुतः याना वंसा असम्भव धाःसा पक्का नं मखु । तान्त्रिक चःपिनिगु वस्त्रया रुपय् हे छचलीगु थुकथंया गाया म्हो याना भीगु सांस्कृतिक व धार्मिक ख्यलय्तकं लिच्वः लाःवनिगु पक्का हे खः ।

सिन्दुराकारपिनिगु दिगुद्यः लाजिम्पातया धोविख्यलय् खः तर थौकन्हय् थुगु थाय् नं बांमलाक हे अतिक्रमण जुजुं वनाच्वंगु अवस्था दु । न्हापा न्हापा दिगु पुजा छगू हे खःसां बाज्यापिनिगु इलय्या विवादं आः दिगु पुजा निगू समूहलय् विभाजित जू वनाच्वंगु अवस्था दु । अथे खःसाः नं छुं खँय् धाःसा मत भिन्नता मदु तर थुगु थरया छगू समूहलं जक देसिपुजा न्यायेका वयाच्वंगु दु । थौं तकं नं समूहगत रुपं हे दिगु पुजा व देसिपुजा न्यायेका वयाच्वंगु नं छगू तःधंगु हे विशेषताया खँ खः । थुगु थरयापिके महाद्यःया रुपय् तःधिकम्ह दिगु द्यः छम्ह नं दु । दिगु पुजाया कन्हय् खुन्हु दिगु पुजा स्थापना याःबलय् आयस्था तःपिनिगु नामं श्राद्ध तकं यायेमाःगु चलन दु । थ्व छगू नं विशेषतां जागु खँ जुया नेवाः समाजय् छाप जुयाच्वंगु दु । थुगु थरयापिनिगु आर्थिक स्थिति धाःसा उलि बांलागु अवस्था मदुसां तवि नं सन्तोष यायेथाय् धाःसा गाकं दु । अथे धैगु छँ मदुपिं सुं हे मदुसा न्हापा बुं मदुपिं धैपिं म्हो जक दु । आर्थिक स्थितिया सवालय् थ्व छगू पक्ष नं तसकं महत्वपूर्ण पक्ष खः । थुकथं हे विचाः याना स्वयेबलय् म्हो जक जनसंस्या दुगुलिं शिक्षाया ख्यलय् व्यापक प्रगति जुयाच्वंगु धाःसा मदु । अथे खःसां थुगु थर दुने इन्जिनियर, पत्रकार, व्यवसायी लगायत नं मदुगु धाःसा मखु । थुगु थरयापिं शिक्षाय् न्ह्यःचिला च्वपिं दःसां नं सामाजिक सेवाय् धाःसा तसकं हे म्हो जक दु । थुकिं याना कन्हय्या न्हि लोकय् नं प्रतिस्थापित जुइपिं मदइगु निश्चित दु ।

सिन्दुराकारपिनिगु दिगुद्यः

मनू जन्म जुइधुंकाः क्वातुक सामाजिक ज्याय् पलाः न्ह्याकूसा जक हे लिपा थ्यंकः नं थःगु नां लोकय् स्थापित जुयाच्वनि ।

थुगु थरयापिन्सं उदाय् समुदाय दुने गुकथंया सामाजिक व्यवस्था यानातःगु दु थुकियात क्वातुक हे कय्च्यानाः थःगु जीवन पद्धति न्ह्याका वयाच्वंगु दु । अथे धैगु बुसानिसं मृत्यु तकया संस्कारया ज्याखंयात थःम्हं मयासं मगागु ज्याखंया रुपय् कःघाना सामाजिक प्रतिस्थाय् कमि मवयेकेगुलिइ प्रतिवद्ध जुया न्ह्यचिला वयाच्वंगु दु । थुकथंया प्रतिवद्धता व भावनां यानाः हे थुगु थरयापिं सामाजिक सवालय् च्वन्त्याना हे च्वंगु खनेदु । उदाय्त सामाजिक व धार्मिक ख्यलय् तसकं हे च्वन्त्याःपिं वा मन वसापिं कथं नं थःगु जीवनचर्या न्ह्याकेत अग्रसर जुइपिं जुइगुलिं थुमिसं बौद्ध धर्मयात आत्मसाथ यानाः बौद्ध ज्याभवलय् अप्पो न्ह्यज्यानाच्वंगु दु । धार्मिक आस्थाय् तसकं मन वसापिंकथं उदाय् समुदाययात मेमेगु थरयापिन्सं कायेगु याना वयाच्वंगुलिं सिन्दुराकार थरयापिं नं थुखे पाखे न्ह्यच्युगु खनेदु । तर थःम्हं हे ग्वसाः ग्वया गुलि लोकयात कल्याण याये धकाः न्ह्यचिलेमाःगु खः व धाःसा क्वातु मजू । उकिं यानाः थुगु थासय् उगु थासय् सिन्दुराकारपिन्सं थुगु धार्मिक ज्या यात धैगु न्यने धाःसा मदु । तर अथे खःसां यतखाया जोगरत्न सिन्दुराकारया सक्रियताय्

कर्णदीप छगू क्वातुक दयेका वंगु दु धैगु व्यापक चर्चा दु । वय्क्या थुकथंया सहासं हे मेमेगु कयौ दीप दयेकेगु ज्या न्ह्याःगु धैगु नं समाजय् चर्चा दु ।

थौं देशय् व्यापकरुपं बसाइ सराईया ज्या नं तिब्रगतिं न्ह्यानाच्वंगुलिं सिन्दुराकारपिं नं थःगु कुल छें यतखा त्वालं धमाधम विस्थापित जुजुं वनाच्वंगु दु । म्हिगःया अवस्थायत कःघाना दयेका तःगु छें थौं मगाना वयाच्वंगुलिं नं थःगु पुख्यौली छें मिया मेगु त्वालय् बास स्थान दयेका थःगु जीवन यापन यानाच्वंगु अवस्था दु । थुकथं बसाइ सराईया सवालय् गुम्हं विजेश्वरी लागाय्सा गुम्हं कुलेश्वर, नक्साल, थंबही, पाःक्व, दल्लु, न्यतपाःच्वः, पकनाज्वः, मैतिदेवी आदि थासय् वनाच्वंगु दु । थुकथं थायबाय् हे हिलावंगुलिं गुलिसिनं ला अनया च्चःपिन्त हे थःगु च्चःकथं कयाः संस्कृति नं हना वयाच्वंगु अवस्था जुइ धूंकूगु दु । थुकिं याना कन्हय्या न्हिस सिन्दुराकारपिं सकलें छथाय् मजुसे भिन्नभिन्न बासं याना इमिगु सोचया लिसें स्वभावयत्कं गाक्कं ट्युपाः वइगु निश्चित खनेदु । थुगु क्रमकथं न्ह्याःवनाच्वंगुलिं उदाय् एकताया सवालयत्कं समन्वयया समस्या वय्फु । गुलिखय् उदायत्यगु स्वभाव उदाय्थें हे मच्वने नं फु । उकिं थः न्ह्याथाय् च्वंसां नं न्ह्यागु परिवेशय् स्वायेमाःसां नं थःगु जातीय गौरवयात न्ह्याबलें कःघाना च्वनागु दु धैगु भावना छता कायम जुयाच्वन धाःसा थाय्बाय् वा मेगु गुगुं नं पक्षं गाक्कं प्रभाव लाकि मखु ।

सिन्दुराकारपिं यतखाया निवासी जूगुलिं थुगु थाय्या तःधिकम्ह वा आस्थाया केन्द्र बिन्दुकथं कयातःम्ह च्चः कंग अजिमा खः । थुगु थरयापिन्सं विशेषरुपं कंग अजिमायात भावभक्ति तयाः पुजा आजा याना वयाच्वंगु दु । थुगु थरयापिन्सं न्हापा न्हापा सीगुथि नीस्वंबलय् नं कंग अजिमायात हे मू च्चःया रुपय् कयाः पुजाआजा याना गुथि न्यायेका वःगु खःसा थौतक नं थुगु सी गुथिइ मेपिं थीथी उदाय् समुदायया गुंगु थर मध्ये यापिं नं दुथ्याका श्री कंकेश्वरी सीगुथि नां तयाः सीगुथि न्यायेका वया च्वंगु दु । थुकथं बिचाः यायेबलय् कंग अजिमा हे सिन्दुराकारपिनिगु जीवन मरणया च्चःकथं कया वयाच्वंगु खनेदु । थुगु थरयापिन्सं सीगुथि धाःसा सिलाच्वे बलय् न्यायेका वयाच्वंगु दुसा पाहाँचन्हेयात विशेष महत्व बियाः कंग अजिमाया

पुजाआया याना वयाच्वंगु दु । पाहाँचन्हेबलय् कंगच्चः जात्राय् तकं सहभागिता जुया वयाच्वंगु दु । थःगु त्वाःया देवं हे थःत रक्षा याइ धैगु आस्थाकथं नं थुगु थरया समुदायं कंग अजिमायात विशेष महत्व बिया वयाच्वंगु दु । थुगु थरपिनिगु सांस्कृतिक विशेषताया सवालय् धाःसा मेमेगु उदाय् थरयापिन्सं गुकथं हना वयाच्वन उकथं हे खः ।

थुगु थरयापिनिगु पेशाया खं ल्हायेगु खःसा भिन्नरुपं हे न्ह्यानाच्वंगु दु । गुम्हं सिया ज्यायात प्राथमिकता बियाच्वंगु दुसा, गुम्हं बनेज्या याना वयाच्वंगु दु । गुम्हं जागीरदारसा गुम्हं पत्रकारितायात कःघाना वयाच्वंगु दु । थौं इलं गुकथंया माग याना वयाच्वन उकथंया लुंपुइ न्हय्ज्याना च्वंगु खनेदु । तर थःगु पुख्यौलिं ज्यायात प्राथमिकता बिइमा धैगु सोच धाःसा सुनानं तया मच्वंगुलिं हे पुख्यौली ज्या न्हना वंगु खः ।

च्वय् न्हय्थनागु सकतांकथंया खंयात चिन्तन यानाः स्वयावन धाःसा नेवाःतय् दुने छगू छगू थरया ला थुलिमछि विशेषता व सक्रियता दुसा नेपाःया हे कयौं जात दुने दयाच्वंगु थरया गुलि विशेषता व सक्रियता दयाच्वंगु दइ धकाः अःपुक हे अनुमान यायेफु । उकिं नेवाःत विश्वया न्ह्योने तसकं गौरवं जाःपिं धकाः विद्वानपिन्सं कायेगु यानाच्वंगु खः । भ्नीसं भ्नीगु गौरवयात न्ह्याबलें वाःचायेका स्थापित याना तयेत न्ह्याबलें सक्रियता क्यना हे च्वनेमाः । थःगु जातीय गौरवयात न्ह्याबले स्थीर याना तयेमाः धैगु भावनायात क्वातुकक ज्वनाः हे उदायत्यसं थःगु जीवन हना वयाच्वंगु थीथीकथंया थीथी ज्यायात बांलाक अवलोकन याना स्वल धाःसा गाक्कं खनेदु ।

...

उदाय् मुना ब्यज्याय् सिन्दुराकार म्हेवीका टटल

उदाय समाजयात युगया सन्देश

- लाभरत्न तुलाधर

समाज श्री चव्हत्याःगु खः, दृश्या वाधा वया जक
श्रीतीचा छुलुयाचवंगु, यचुके च्याः हुया फुक ११

नेवाः छिद्वेषी घ्रासनं सलंसः दँ प्रताडित
शीधी थट्यु विश्राजित यानाः जुल प्रभापित १२

जातं तःधं धकाः धायुगु, धर्मशास्त्रं इनीगु करं
थवहे श्रमं उदायु मिलाः खासाथें कयुकुनी अश्रं १३

आजुपिसं मयाःगु ज्या न्ह्याकेमाः न्हूगु ई कथं
प्रतिस्पर्धायु चव्हत्यातकि गर्व यायु दै अले जकं १४

आः नं ततः करना चवंशा श्रविष्य ज्वी अनिश्चित
न्हूगु समाज - संस्कृति निर्माण ज्वी अनिर्णित १५

सीकं वा मसियाः श्रीसं, श्वीकं वा मथुयाः म्हेगः
आपालं इंकें धुंकूसां सुधाट मात्र थौं लिगः १६

गुरुवाणी लुमंकेनु - शुज्यागु कर्म यायेगु छं
गुकिं छन्त म्हसीका घी, 'मनुवेश' लिपा तकं १७

कवपुलांगु कुसंस्काट हुया छव्यु आः तनंमनं
करुणा, मैत्री व प्रेमं छमाः ज्वीनु जनंधनं १८

सम्पन्न सक्षम जानाः हःपाः घी नु समाजस
अज्ञानी व विपन्नपिं थक्याः दै महायश १९

सटल जीवन हने, तःजि विचाट - स्वां हनाः
चिलावनी निटन्तट पंगलः व पकाः न्हनाः २०

नेपालभाषा साहित्यया परिचय

- प्रा. प्रेमशान्ति तुलाधर

नेपालमण्डलया आदिवासी जाति नेवाःतय्गु मांभाय् जुयाच्चंगु नेपालभाषा नेपाःया हे थःगु मौलिक विविध लिपि व तःहाकःगु इतिहास क्ववियाच्चंगु भाषा खः । तिब्बती बर्मी भाषा परिवार दुने लाःगु थुगु भाषा लिच्छवीकालनिसें जनभाषाया रूपय् न्ह्याना च्वंगु दु (रेग्मी, ईसं १९६०:१६) । थ्व भाषां च्वयातःगु न्हापांगु अभिलेख ईसं १११५ या यलय् रुद्रवर्ण महाविहारय् च्वंगु ताडपत्रय् भुजिमोल लिपिं च्वया तःगु विहारया नियम सम्बन्धी पत्र खः । १४ शदी मल्लकालया उदय नापनापं मुक्कं नेपालभाषा छचलाः अभिलेख च्वयेगु ज्या जुलसा, हरमेखला, मानवन्थाय शास्त्र, अमरकोश, गोपालराज वंशावली थें ज्याःगु ग्रन्थ नं पिदन । अथेहे थ्व भाषायात तत्कालीन शासकपिसं राजकीय मान्यता ब्यूगु अनुरूप ब्यापक प्रचार प्रसारय् नं वल । थ्वहे भवलय् तत्कालिन आवश्यकता व शासकपिनिगु अभिरुचि कथं विविध विषय चिकित्सा, कर्मकाण्ड, इतिहास ज्योतिस आदिया आपालं वाङ्गमय सफूत नं पिदन । लिचःकथं नेपालय् संस्कृत भाषा धुंकाः दकले आपा व थीथी विषय गथे - चिकित्सा, न्यायशास्त्र, इतिहास, कोश, कर्मकाण्ड आदि प्राचीन वाङ्गमयया सफू दुगु थ्वहे नेपालभाषा जुल । ईसं १५०५ या भागवतपुराण (ने.सं ६२५) सफूनिसें थुगु भाषाया साहित्यिक इतिहास न्ह्यात । नेपालभाषाया साहित्यिक इतिहासयात क्वय्वियाकथं स्वंगू कालय् ब्वथलाः अध्ययन यायेग चलन दु ।

- १) प्राचीन काल (ईसं १५०५-१८४७)
- २) माध्यामिक काल (ईसं १८४७-१९४१)
- ३) आधुनिक काल (ईसं १९४१ निसें थौतक)

१) प्राचीन काल (ईसं १५०५ -१८४७)

नेपालभाषाया साहित्यिक इतिहासय् मल्ल कालयात स्वर्णयुग कथं नालातःगु दु । तत्कालिन शासकपिं स्वयम् हे थुगु भाषां म्ये, प्याखं आदि च्वयाः नेपालभाषा साहित्य उत्थानया नितिं महत्वपूर्ण

योगदान बियावंगु दु । थुगु इलय् विकास जुगु प्रमुख विधा - बाखं, म्ये व प्याखं खः ।

बाखं - सिर्जनात्मक दृष्टिकोणं उलि तःजि मज्जसां बाखं नेपालभाषा साहित्यया दकले पुलांगु विधा खः । प्राचीन बाखंत मौलिक लेखन मज्जसे मेगु हे भाषाया अनुवाद टिकाया रूपय् जके जूसां रचनाकारतय्सं तत्कालीन नेवाःतय्गु धर्म, संस्कृतियात प्रतिबिम्बित यानाः थःगु सिर्जनशीलता ब्वयेगु याःगु दु । थज्यागु प्राचीन बाखनय् पशुपतिपुराण, स्वस्थानी, विचित्रकर्णिकावदान, स्वयम्भुपुराण आदि थें जाःगु शैव, बौद्ध धार्मिक बाखं हितोपदेश, (ईसं १५७१), तन्त्राख्यान (ईसं १५१८) थें जाःगु औपदेशिक बाखं, वेताल पंचविंशति (ईसं १६२०) शुक्वहत्तरी, वत्तिसपुतलिकाथें जाःगु लौकिक मनोरञ्जनात्मक बाखं महाभारत, रामायण सम्बन्धी अंगलय् कियातःगु किपा बाखं पिदनेगु जुल ।

गीति काव्य - प्राचीन साहित्यय् संख्यात्मक ल्याखं जक मखुसे दकले आपा सिर्जनात्मक ससक्तता प्रतिबिम्बित जूगु विधा गीति काव्य खः । थौतकया प्रमाणित तथ्यकथं ईसं १५६९ या वीर रस प्रधान

नेपाललिपि छचलातःगु मल्ल जुजुपिनिगु व्ह्या मोह नेपाललिपिं लुं श्राव्यलं च्वयातःगु प्रज्ञापाटमिता

नेपालभाषाया न्हापांम्ह कवि जुजु महेन्द्र मल्ल
(ने.सं. १८०-१९४)

राजा जयश्विति मल्ल
(ने.सं. १०७-११४)

राजा सिद्धिनरसिंह मल्ल
(ने.सं. १२६-१६९)

राजा प्रताप मल्ल
(ने.सं. १४१-१६४)

राजा भूपतिन्द्र मल्ल
(ने.सं. १९५-२४१)

राजा पार्थिवेन्द्र मल्ल
(ने.सं. २००-२०७)

राजा भास्कर मल्ल
(ने.सं. २०७-२४२)

राजा जयप्रकाश मल्ल
(ने.सं. २४६-२९०)

राजा राममहादुर शाह
(ने.सं. २९६-२९९)

राजा राजेन्द्रबिक्रम शाह
(ने.सं. १२७-१६७)

प्राचीनकालया च्यमि जुजुपिं

वञ्जुडानः उदि विविध निग्रह संकेतसंज्ञान ॥ ५ ॥ दसु मदान क
कमाडानरं लं लं काकाव नके सेया रगना ॥ ५ ॥ कतय कलः कसि
कतय कश्चः काया रमति कृति एन रं एन रत ॥ ५ ॥ खाने रुयि
या खारु व नाय मवन काव ककु सै मने जाया ॥ ५ ॥ जिजायिगे जादि
मदवाधियया मरु यि नास सिन नोवत का म ॥ ५ ॥ अ मरु म यिते
युवापान गा हि मरु उ काकाया आन ॥ ५ ॥ वन कन तरे डान ती रे
नामरोय डि वयिगे रु वखाय मरु य ना सै ग जाय ॥ ५ ॥ रु नयात ड

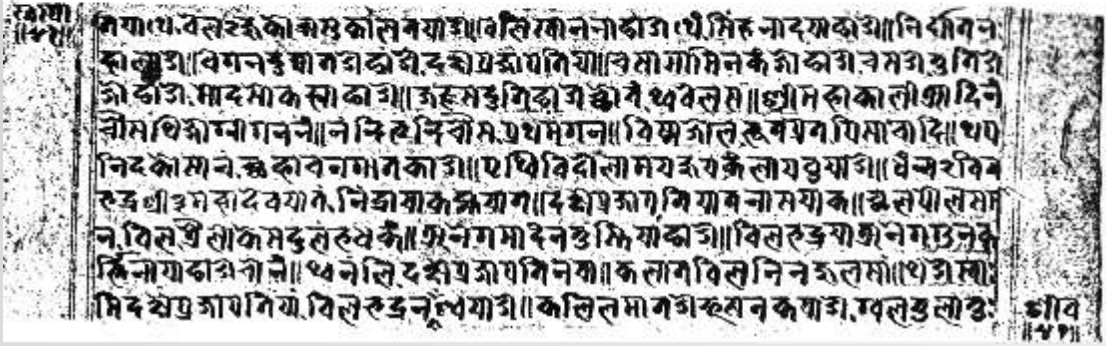
जुजु सिद्धिनरसिंह मल्लं (ने.सं. १२६-१६९) चयापंगु "एकादशीवत" नाटकया छकू नमूना

नानमनाला विकिधिक वाक्काया रुषथन काया लोकनाथः श्रीनिवासं डाववतक्षया ॥ ॥ द्वादीनवा
जाकदास ॥ वागमयनेथी ॥ वा ॥ वाजायंति रुदवात्रमक्रिडा ॥ ५ ॥ ययुत वदयनाकर्मके ० स्थाननः
वाक्कायासासा ॥ डासवाकद सनिस्वाडाडान यरुवादगाथअन ॥ मात्ररुसु रुयावयडानन दधुव
मयागथन ॥ वाजाया ॥ डान रवाक्कायाडाथमरीक अतगवाविनगिनअम ॥ इरुानडावमु कथाया
वाथन रुत्रमगदय आदिन ॥ वासनया ॥ अमरुकिदु यावलिदुयाअत वाससा दुयाय मरु काया ॥ सा
यनाक वायवा केअगकाय धधत्रमयरु थाय ॥ ॥ युकात्रयया ॥ युवादिनयु कवनगद जायायु

जुजु श्रीनिवास मल्लं (ने.सं. १४७-१८७) चयापंगु "दृष्टप्रपताट" नाटकया छकू नमूना

शाह जुजु राजेन्द्रविक्रम शाहनं चःशु "महासत्व" प्याखंया छकू नमूना

प्रणमति जुगपति नांया म्येयात नेपालभाषाया दकले न्हापांगु काव्य व जुजु महिन्द्र मल्ल (ईसं १५६०-१५७४)यात आदिकविया रुपय कयातःगु दु । प्राचिनकालया मेमेपिं प्रमुख कविपिं मध्ये - जुजु जगतप्रकाश मल्ल, सिद्धिनरसिंह मल्ल, श्री निवास मल्ल, प्रताप मल्ल, जयप्रकाश मल्ल, रणजीत मल्ल, रानीपिं ऋद्धिलक्ष्मी, वृद्धिलक्ष्मी, कुमुदिनी देवी व जनसाधारणं केशव उदास, जगतकेशरी आदि खःसा भक्ति व श्रृंगार रसं जाःगु काव्य हे थुगु ईया प्रमुख काव्य जूगु दु ।

नाटक - नेपालभाषायात नाटक च्वज्याय् न्हापा निर्देशन वीगुली छ्चलीगु जक जुयाच्वंगुली लिपा नेसं ७२५ पाखे वयाः एकादशी व्रत थें जाःगु एकांकी व ने.सं. ७८५ य् मूलदेवशशीदेवपाख्यान थें जाःगु पूर्णांकी नं नेपालभाषां च्वयातःगु खनेदत । तत्कालीन शासकपिसं थःम्हं हे नाटक च्वयेगु जक मखु कि विवाह, व्रतबन्ध, देवालयया पलिस्था आदि थें जाःगु महत्वपूर्ण पर्वय् प्याखं च्वयाः क्यनेगु यानाः प्याखं साहित्यया विकासय् महत्वपूर्ण तिवः विल । जुजु सिद्धिनरसिंह मल्ल, श्रीनिवास मल्ल, जगतप्रकाश मल्ल, भूपतिन्द्र मल्ल, रणजित मल्ल, जयप्रकाश मल्ल आदि थुगु ईया प्रमुख नाटककारपिं खःसा संगीत, नृत्य आदि तत्कालीन नाटकया अभिन्न अंग जूगु दु ।

थथे मल्लकालय् तसकं हे च्वन्त्याय् धुंकूगु नेपालभाषा साहित्य मल्ल शासनया अन्त नाप नापं थुकिया विकासयुनं गतिरोध वल । न्हापा थें साहित्य च्वज्याय् जुजु रानीपिं सरिक मजूसां गुलिं गुलिं भाइभारदात व अज्ञात कवितयसं मन्द गतिं जक जूसां नं नेपालभाषाया साहित्यिक क्रमयात त्वाःदयेके मविल । थुगु ईया सर्जकपिसं भजन, मुक्तक व वाखं म्येया रुपय् तत्कालीन जनतां भोगे यायेमाःगु घाटप्रतिघाटयात निर्भिक निडरपूर्वक अभिव्यक्त यायेगु यात । सिलुतिर्थ, शितलामाजु वाखंम्ये थुकिया ज्वलन्त उदाहरण खः ।

२) माध्यामिक काल (ईसं १८४७-१९४१)

माध्यामिक कालया न्हापांगु चरणयात अन्धकार युग नं धायेगु याः । नेपालभाषायात प्रत्यक्ष रुपं दमन यायेगु ज्या थ्वहे इलनिसं जुल । ईसं १८४७ य् येंय् जूगु भयानक कोटपर्व भाइभारदारतय् दथुइ त्रास व आतंक ब्वलंकलसा थुकिया उन्मुक्तिया रुपय् तत्कालीन सन्त महन्तपिनिगु अर्तिउपदेशं अमित गाककं प्रभावित यायेगु यात । लिच्वःकथं स्वामी अभयानन्द, हरिभक्त माथेमा, मानलाल मास्के थें जाःपिं भाइभारदारपिसं सन्त उपदेशात्मक प्रवृत्तिया भक्ति काव्यया धाः न्ह्याकेगु यात । मेखेर तत्कालीन शासकतयगु भाषिक दमनं साहित्यिक प्रवाहलय् गतिरोध थनाब्यूसां थुकिया विरुद्धय् प्रतिरोध याइपिं

महाकवि सिद्धिदास महाजु
(ने. सं. १८७-१०१०)

युग पुरुषत नं थुगु इलं वुइकल । थुगु इलय् तिर्थयात्राया नितिं, व्यापारया नितिं अप्वः थें थनया मनूत भारतय् वनीगु जूगुलिं उगु ईया ल्याय्म्हतय्त् भारतय् वःगु तत्कालीन भाषिक, सांस्कृतिक जागरणं नं गाक्क प्रभाव लाकल । लिच्वःकथं थुपिंपाखें हे नेपालभाषा साहित्यया पुर्नजागरण न्ह्यात । न्हावने त्यंगु नेपालभाषायात हानं थनेगु ज्या जुल । पण्डित निष्ठानन्द वज्राचार्य हस्तलिखित परम्परायात त्वथलाः मुद्रण परम्पराया प्रचलन हलसा ललितविस्तर थें जाःगु सफू च्वयाः धार्मिक तथा भाषिक जागरण हल । महाकवि सिद्धिदासं सिद्धिरामायण, सत्यसती, सज्जन हृदयाभरण थें जाःगु काव्य च्वयाः नेपालभाषायात विविध विधा, विविध विषयं समृद्ध यात । कवि योगवीरसिंहं काव्य मार्फत भाषिक, सांस्कृतिक जागरण तथा सुधार या सः थ्वयेकल । माष्टर जगतसुन्दर मल्लं मातृभाषां शिक्षा वीगु परम्परा न्ह्याकल । शहीद शुकुराज शास्त्रीं नेपालभाषा व्याकरण थें जाःगु सफू च्वयाः स्तरीय भाषा दयेकेत ग्वाहालि यात । धर्मादित्य धर्माचार्य

सरदार हरिभक्त माथेना
(ने. सं. १४३-१००४)

पं. पिष्ठानन्द बहाचार्य
(ने. सं. १०८-१०४५)

रामजी प्रधानाह
(ने. सं. १९४-१०६६)

माष्टर जगतसुन्दर मल्ल
(ने. सं. १००३-१०५३)

कवि योगवीर सिंह
(ने. सं. १००६-१०६३)

शहीद शुकुराज शास्त्री
(ने. सं. १०९३-१०९९)

धर्मादित्य धर्माचार्य
(ने. सं. १०३२-१०६३)

भिक्षु धर्मानोक महासभार
(ने. सं. १०९३-१०६८)

वैद अचरि महाप्रजा
(ने. सं. १०२९-१०९९)

माध्यामिक कालया प्रमुख अर्जकपिं

बुद्धधर्म व नेपालभाषा नांया पत्रिका पिथनाः पत्रिकाया परम्परा न्ह्याकल । अथे हे सिद्धिदासया शिवविलास, निष्ठानन्दया ललितविस्तर, जगतसुन्दर मल्लया इसपं दयेकूगु बाखं, धर्मादित्य धर्माचार्यया नेपालभाषा व थ्वया साहित्य थें जाःगु गद्य लेखनं तत्कालीन गद्य विधायात हे स्तरीयता बिल । नीति उपदेश हे थुगु ईया मू साहित्यिक विषय जुल ।

३) आधुनिक काल (ईसं १९४१ निसें थौं तक)

नेपालभाषा साहित्यं आधुनिक मोड कायेगुली तत्कालीन भाषिक साहित्यिक गतिविधिया नं तःधंगु ल्हाः दु । १९९७ सालया जेल काण्डय् लाःपिं कवि लेखकपिं व देशं पित्युपिं तत्कालिन भिक्षुपनिगु साहित्यिक योगदान, धर्मदूत, धर्मोदय, नेपाल आदि पत्र पत्रिकाया प्रकाशन, च्वसापासा, नेपालभाषा परिषद् आदिथें जाःगु संघ, संस्थाया स्थापना, तत्कालीन प्रजातन्त्रया खुल्ला वातावरण आदिं आधुनिक साहित्यया थीथी विधाया जन्म बिल । न्हापाया बाखं, प्याखं, कवितां नं न्हून्हुगु रुप काल ।

द्विपंगत जुडु धुंकुपिं आधुनिक कालया न्हापांगु पुस्ताया अर्जकपिं

अन्तरराष्ट्रिय साहित्यिक ख्यलय पिज्वःगु न्हून्हुगु प्रवाह प्रवृत्तिनं नेपालभाषा साहित्यय् दुथ्यात । थुकिया लिच्चः कथं नेपालभाषा साहित्य आधुनिक युगय् प्रवेश यात ।

२०१७ सालं पञ्चायती व्यवस्थाया शुरुवाट लिसें देशय् एक भाषा एक देशया नीति नालाः नेपालभाषायात नं दमन यायेगु ज्या शुरु जुल । २००७ साल प्रजातन्त्र पश्चात नेपालभाषां वीगु समाचार, जीवन दबूया कार्यक्रम रेडियो नेपालं लिकयाविल । थुकिया विरोधय् नेवाःतयसं दच्छि यंकं साहित्य सम्मेलन यानाः थःपिनिगु असन्तोष न्ह्यव्वल । भाषिक दमनया विरुद्ध जूगु साहित्यिक क्रियाकलापं आपालं लेखकत पिकाल, पुलापिं लेखकतय्गु च्वसा परिमार्जित जुडुके बिल । नेपालभाषाय् Protest Literature या विकास जुल । अथे हे देशय् २०४६/४७ राजनैतिक परिवर्तनं बहुदलिय व्यवस्थाया प्रारम्भ जुडुके बिलसा

२०६२/६३ जनआन्दोलनं लोकतान्त्रिक गणतन्त्रया स्थापना जुडुके बिल । तर अथे खयानं पञ्चायत कालया देय्यागु एक देश एक भाषाया नीतियात धाःसा हिलेगु मजुल । थुकिं यानाः थ्व भाय् ल्हाइपिं थ्व भाषां च्वइपिनिगु ल्याः भन भन म्हो जुजुं वन । ईसं १९५१या जनआन्दोलनं गुगु भाषिक साहित्यिक जागरण नेवाःतय्के थनेगु याःगु खः । थुःपिं आन्दोलनं धाःसा थने मफुत । तर अथेखया नं स्वतन्त्रताया खुला वातावरण, विश्वनापया सत्तीगू स्वापू, यातायात तथा साइबर संस्कृतिया विकास आदि विश्वय् खनेदुगु न्हून्हुगु प्रयोग प्रविधि, न्हापा खने मदुगु न्हून्हुगु विधा तथा उत्तर आधुनिकवादया लहर धाःसा नेपालभाषा साहित्यय् नं प्रादुर्भाव जुल । आधुनिक कालया प्रमुख साहित्यिक विधा खः -

काव्य - आधुनिक कालया प्रारम्भया नाप नापं हे नेपालभाषाय् स्वच्छन्दवादी धारा न्ह्यज्याकेगु ज्या

जुल । थुकिया न्हापांम्ह प्रयोक्त वैकुण्ठप्रसाद लाकौल खःसा थुकियात प्रवाहया रूपय् न्त्याकूम्ह सिद्धिचरण खः । लिपा दुर्गालाल, नारायणदेवी, चित्तरञ्जन नेपाली आदि थें जाःपिं आपालं कवि कवयित्रीपिसं नेपालभाषाया काव्यय् स्वच्छन्दवादी धाःयात बल्लाकेगुली आपालं तिबः बिल । अथे हे ईसं १९६० या दशकय् गाजलं दाःगु चा, सरासु थें जाःगु काव्य संग्रहया प्रकाशनं नेपालभाषाया काव्यय् नं आधुनिक कविताया सूत्रपात यात । वैचारिकरूपं, शिल्पगतरूपं तथा विषयगतरूपं न्हापाया स्वच्छन्दवादी काव्यधारा नापं आपालं पात । पूर्णवहादुर वैद्य, श्यामसुन्दर सैजु, बुद्ध साय्मि, योगेन्द्र प्रधान, आनन्द जोशी, रमेश मधु भगतदास श्रेष्ठ, सत्यभामा आदि आधुनिक कविताया अगुवा सर्जकपिं खःसा न्हूगु पुस्ताय् पुष्पराज राजकर्णिकार, त्रिरत्न शाक्य, सुदन खुसः, नर्मदेश्वर प्रधान, प्रतिसरा साय्मि, केशवमान शाक्य, नविन चित्रकार, राजभाइ जकःमि, पुष्परत्न तुलाधर, सुरेश किरण, ईश्वरीमैयां आदिपिं खः । अथे हे प्रबन्ध काव्यपाखे चित्तधर 'हृदय'या "सुगत सौरभ" महाकाव्ययात आधुनिक कालया प्रमुख उपलब्धीया रूपय् कयातःगु दु ।

बाखं - बाखं नेपालभाषा साहित्यया छगू पुलांगु विधा खःसां आधुनिक बाखंया शुरुवाट मोतिलक्ष्मी उपासिकाया लँ (ईसं १९४४) बाखं पाखें न्त्याःगु खःसां चित्तधर हृदयया खुपु बाखंचानिसें (ईसं १९४७) छगू अभियान कथं हे आधुनिक बाखंया धाः न्त्यात । न्हापां आपाः धइथें नेपालभाषाया आधुनिक बाखं सामाजिक सुधार व नेवाः सांस्कृतिक परिवेशय्

केन्द्रीत जुया च्वनसा, लिपा न्हूगु पिढीया बाखं च्वमिपिसं शूक्ष्म, सांकेतिक तर वृहत् समाजयात कःधानाः बाखं च्वयेगु ज्या यात । पुलां पिढिया आधुनिक चिहाः बाखं च्वमिपिनगु भ्वलय् चित्तधर हृदय, मोतिलक्ष्मी, पूर्णदास श्रेष्ठ, माधवलाल कर्माचार्य, पूर्णपथिक, प्रेमबहादुर कसाः, न्हूछेसुन्दर तुलाधर, परमानन्द बज्राचार्य, प्रकाशकुमारी प्रधान, हितकर वीरसिंह, अथेहे न्हूगु पिढीइ मथुराकृष्ण साय्मि, राजा शाक्य, लक्ष्मण राजवंशी, सूवर्णकेशरी, शशिकला, भूषण श्रेष्ठ, सरस्वती तुलाधर, रीना बनिया, लोचनतारा तुलाधर, नारद बज्राचार्य, ध्रुव मधिकःमि, गोविन्द वहादुर श्रेष्ठ, नर्मदेश्वर प्रधान, केदार सितु, अमीररत्न ताम्राकार, अमोघ ताम्राकार, मेनकादेवी तुलाधर, भवानी तुलाधर आदिपिं खनेदु ।

निबन्ध - नेपालभाषाय् वास्तविक निबन्धया च्वज्या रत्नध्वज जोशीया तत्कालीन हस्तलिखित नेपाल (ईसं १९४५) पत्रिकाय् पिदंगु 'च्वयेगु छाये' धैगु च्वसुपाखें जुल सा वस्तुपरक निबन्धया विकासय् नं रत्नध्वज जोशीया हे योगदान महत्वपूर्ण जगू दु । अथे हे निजात्मक निबन्धया शुरुवाट प्रेमबहादुरया न्हूपूखू निबन्ध पुचःया प्रकाशनं निसें जुलसा थज्याःगु प्रवृत्तिया निबन्धयात चककेंगु ज्या पद्मरत्न तुलाधर, मंगल प्रसाद, पूर्णवहादुर वैद्य, रमेशकाजि स्थापित आदिपाखें जुल । तर नेपालभाषाय् खनेदुगु निबन्धत अप्वःयाना निबन्धिसिबें प्रबन्ध प्रवृत्ति व विषयगत ल्याखं संस्कृतिपरक निबन्ध हे आपाः खनेदु । थुगु विधाय् खनेदुपिं मेपिं सर्जकपिं खः - मोतिलक्ष्मी, ठाकुरलाल मानन्धर, स्वयम्भुलाल श्रेष्ठ, फणिन्द्ररत्न

वज्राचार्य, मणिहर्षज्योति अथे हे युवा पिंढीइ विजयश्वर वैद्य, रमेशकाजि स्थापित, सौरभ शाक्य, बालगोपाल श्रेष्ठ आदिपिं खः।

प्रवन्ध साहित्यया ख्यल्यु सांस्कृतिक निवन्ध, बौद्धसाहित्य, भाषिक विषयया नं नेपालभाषा साहित्यया धुकू जायेकेगु याःगु सांस्कृतिक निवन्धया ख्यल्यु हेमराज शाक्य, सत्यमोहन जोशी, फणिन्द्र रत्न वज्राचार्य आदिपिंनापं न्हूपिं च्वमिपिनिगु भवल्यु प्रेमहीरा तुलाधर, रत्नतारा ताम्राकार आदिपिं खने दुसा बौद्ध साहित्यय् भन्ते गुरुमापिं बाहेक रीना बनिया, सुमनकमल, लोचनतारा, प्रेमलक्ष्मी, रोशन तुलाधर थें ज्यापिं युवावर्गं नं न्ह्यज्याःगु खनेदु। अथेहे भाषा विषयस पुष्परत्न सागर तुलाधरं सुबोध नेपालभाषा व्याकरण सफू च्वया नेपालभाषाया ब्वमिपिंत आपालं राहत ब्यूगु दु।

नाटक - नाटक साहित्यया ख्यल्यु नेपालभाषा प्रचिनकालं निसें तःमि खया नं आधुनिक नाटकया प्रारम्भ नं आधुनिक कालया शुरुवाट निसें तिनि जुल। राणाकालीन इलय् येंयाः जात्रा व मेमेगु जात्रापर्वय् नेपालभाषां खःप्याखं (दबूप्याखं) क्यनेगु परम्परा दुसां लिखित रुपं थथे हुइकूगु प्याखंया अभिलेख तयेगु चलन मदु। उकिं लिखित रुपय् प्रकाशनया ल्याखं नेपालभाषाया न्हापांगु आधुनिक एकांकी (ईसं १९४७) चित्तधर हृदयया शाक्यानी व पूर्णांकी (ईसं १९५४) सुदर्शन श्रामणेरया 'अम्बपाली'यात कयातःगु दु। सुदर्शन श्रामणेर, हेमलाल जोशी व सत्यमोहन जोशीपिसं विशेष यानाः ऐतिहासिक घटना व ऐतिहासिक व्यक्तित्वपिनिगु जीवनीयावारे नाटक च्वयाः पात्रप्रधान नाटकया विस्तार याःगु खनेदुसा,

ईश्वरानन्द श्रेष्ठाचार्य फसंपू लप्ते, थःगु छें थें जाःगु नाटक च्वयाः समस्यामूलक नाटकया अभावपूर्तिजक याःगु मखसे थुकिया विकासय् नं आपालं तिवः ब्यूगु दु। नेपालभाषाया नाटक विधाय् ल्हाः न्ह्याकुपिं मेपिं नाटककारपिं खः - वाशु शशि, गिरिजाप्रसाद जोशी, दुर्गालाल श्रेष्ठ, राम शेखर, पद्मरत्न तुलाधर, विजय वहादुर मल्ल, दिनेश भुजु, राजभाइ जकःमि, रमेशकाजि स्थापित आदि खनेदु।

उपन्यास - ईसं १९५४ य् प्रकाशित जूगु धुस्वां साय्मिया मिसा निसें नेपालभाषाय् उपन्यासया आरम्भ जुल। विश्व साहित्यय् उपन्यास विधा आपालं विकास जुइधुंकाःतिनि नेपालभाषाय् उपन्यास विधा प्रवेश जूगुलिं थुकिया आगमन नापनापं थ्व विधाया विकास याकनं हे जुल। धुस्वां न्हापासु नेपालभाषाया उपन्यासकार जक मखुसे नेपालभाषा उपन्यास विधायत समृद्ध याःम्ह नेपालभाषा उपन्यासया पर्याय हे सावित जुयाबिल। अथे हे नेपालभाषा साहित्यय् उल्लेखनीय मेपिं उपन्यासकारपिं ईश्वरानन्द श्रेष्ठाचार्य, धर्मरत्न यमि, चिनियालाल वज्राचार्य, रत्न वहादुर साय्मि, जगदीश चित्रकार, मथुराकृष्ण साय्मि, शशीकला मानन्धर, मल्ल के सुन्दर आदिपिं खः।

समालोचना - नेपालभाषाय् समालोचना साहित्यया न्हापांगु रचना धाःसा ईसं १९७९य् प्रकाशित रत्नध्वज जोशीया धर्मोदयया कहानीत खः। नेपालभाषाय् समालोचना साहित्यया बांलाक विकास नेपालभाषा विषय कलेजय् पठनपाठन जुइधुंकाः (ईसं १९६२) तिनि जूगु खनेदु। थुगु विधाय् च्वसा

न्त्याकूपिं आपा: धइथें प्राध्यापन पेशाय् संलग्नपिं खनेदुसा समालोचनाया विषय नं आपा: धइथें पाठ्य पुस्तकनाप स्वापू दुगु जक खनेदु । रत्नध्वज जोशी, माधवलाल कर्माचार्य, कृष्णचन्द्रसिंह प्रधान, माणिकलाल श्रेष्ठ, कमलप्रकाश मल्ल, डा. जनकलाल वैद्य, नर्मदेश्वर प्रधान, ईन्द्र माली, प्रेमशान्ति तुलाधर, चन्द्रमान बज्राचार्य, प्रेमहीरा तुलाधर आदि थुगु विधाया उल्लेखनीय हस्तीत खः ।

थथे मल्लकार्लनिसं न्त्यानावःगु नेपालभाषा साहित्यया धाः, न्त्याथें जाःगु देशकाल परिस्थिती नं थुकिया क्रम त्वादःगु मद्दु । थों राष्ट्रिय अन्तरराष्ट्रिय लागाय् खनेदुगु थीथी घाटप्रतिघाट व न्हून्हुगु प्रविधि, विषयवस्तुयात आत्मसात यानाः थ्व न्त्यानाच्चंगु हे दु । आशा दु आः वइपिं न्हूपुस्तां नं थुकियात थःपिनिगु दायित्व भाःपाः नेपालभाषा साहित्यया धाःयात निरन्तरता बियां यंकी । सुभाय् ।

उदाय समाजयात
मिंतुना

the quality printers

**MANJUSHREE
PRINTERS**

Swoyambhu Ring Road
Kathmandu, Nepal
Tel.: 4284302
Mobile : 9841276452
9803850622

Offset Print, Screen Print, Nylon Stamp
Pre-ink Stamp, Color Visiting Card
Color Sticker, Flex Print etc.

उदाय समाजयात मिंतुना

BIDYA TIBETAN JEWELLERY

Jyatha, Thamel
Kathmandu, Nepal
Phone : 977-1-4233734
977-1-6914208
Mobile : 9851053784

E-mail: bidya@foreign.wlink.com.np
nirash_01@hotmail.com

शिलाकार छगू म्हसीका

- उत्तमराज शिलाकार

न्हचखँ : -

नेपा:देय् थीथी जात जाति धर्म कला, संस्कृति व विधि व्यवहारय् नां जा:गु देश खः । नेपा:या जातित मध्ये उदाय् समुदाय दुने लानाच्वंगु गुंगू थरया संयोजन कथं दयाच्वंगु पुस्तौ पुस्तानिसं ल्वंहया ज्या याना वयाच्वंगु शिल्पिकार (थौकन्हय् शिलाकार) जाति छगू नं खः । थुमिसं आदिकालीनिसं जातीय लजगा कथं क:घाना वयाच्वंगु ज्या ल्वंहया ज्या खः । इतिहासयात पुइका स्वयायकेबलय् नेपालय् मल्ल कालय् शिल्पि विद्याया विकास जगु खनेदइ । गथे ख्वपया भूपतिन्द्र मल्ल, यलया सिद्धिनरसिंह मल्ल व यँया प्रताप मल्लया पालय् आपलं ल्वंहया शिल्पिकलाया विकास जक मखु धेंधें वल्ला हे जगु खनेदइ । यलया कृष्ण मन्दिर, ख्वपया न्यातपोल व यँया प्रताप मल्लया पालय् धस्वाका त:गु काल भैरवया मूर्ति थुकिया ज्वलंत उदाहरण ख:सा । प्रताप मल्लया सालीक दुगु ल्वंहया थां ल्वंह देग: आदि नं उबलेया ल्वंहया शिल्पिकारतय्गु ज्याया जीवन्तता वी ।

शिल्पिकार छु ख:-

शिल्प विद्यायात थ:पिनि ज्या थ:पिनिगु लजगाकथं हना च्वपिन्त हे शिल्पिकार धाइगु खः । शिल्प विद्याया शब्दिक अर्थ छुं वस्तु दयेकेगु ढंग अथवा तरिका खः । छुनं वस्तु दयेकेत थ:गु हे छुं छुं कथंया विधि अथवा प्रक्रियात दयाच्वनी इपिं फुक्क सित हे शिल्पविधि धाइ । अ:पूक भाषां धायेगु ख:सा शिल्पिया अभिप्राय थ:गु ल्हा:तिं छु वस्तुत श्रृजना यायेगु वा दयेकेगु खः । थथे छुनं अमूर्त वस्तु यात थ:गु काल्पनिक बलं सीका उक्रियात साकारगु रुप वियेगु हे शिल्पविद्याया ज्या खः । गथे चायागु, धातु, लौह वा सिंयागु वस्तुयात शिल्पिकार तयसं थ:गु ज्ञान शीपया बलं मेगुहे रुप वी । अथे धैगु अमूर्तयात रुप वीपिं शिल्पिकार ख:सा शिल्पिकारपिं अमूर्तयात श्रृजनशील कल्पनाय ज्याया साकार रुप वीपिं खः ।

थजा:पिं शिल्पिकारत यँ, यल, ख्वपय् न्हापा निसं दयाच्वंगु दु । अथेसां अमित थाय् स्वया संबोधन यानाच्वंगु दु । न्हापा न्हापा छगू इलय् शिल्पिकार तयत हया जुजुपिसं थ:थ:गु क्षेत्र दुने अमिगु इच्छाकथं देग: सत: मूर्ति ल्वंहहिति आदि दयेके बिइ । छम्ह जुजुं दयेके व्यूगु ज्यां उत्प्रेरीत जुया मेम्ह जुजुं नं थ:थाय् दयेके वीगु यात । थुकथं उगु इलय् शिल्पिकार तयेगु ज्या तसकं लिमलाक न्हायात । यँ यल व ख्वपया जुजुपिसं शिल्पिकलाय् इच्छा या:गुलिं हे थौं यँ, यल ख्वपय् शिल्पिकलाकथं थ:गु देग: सत: फलेया, ल्वंहहिति आदि दयाच्वंगु खः ।

न्हापा ल्वंहया शिल्पि विद्या यलं विकास जगु धाइ । ख्वप व यँया जुजुपिसं अनयापिं हे शिल्पिकलाय् निपूणपिं शिल्पिकारतयत थ:थाय् हया देग: लाय्कू, चपा: आदि दयेके बिल । वयां लिपा यलं हे प्रष्टर कला (धातु जलप याना दयेकेगु) या विकास जुल । नाप नापं सिंयागु शिल्प कलाया भनं विकास जुल । गुक्रियात भीसं देग:या त्वानासिं, भ्या:, खापा, निना: आदिया शिल्पिकला स्वया हे अनुमान याये फुकि उगु इलय् थीथी कलाया गुकथं जोर तोरं विकास जुल ।

न्हापा सिंयागु बुत्ता क्रिया ज्या याइपिं, ल्वहँया बुत्ता क्रिया ज्यायाइपिं व प्रस्तर कला धातुया ज्या याइपिं सकसितं शिल्पिकार धाइगु खः । लिपा ज्या यायेगु ढंग छांतकांत व अवस्था पानावसेली ल्वंहया ज्या याइपिं शिल्पिकारं शिल्पिकार अनं शिलाकार जुल । सिं बुत्ताक्रिया ज्यायाइपिं शिल्पिकार जुलसा सिंया ज्या जक याइपिं स्थापित कथं नां जुल । थुकथं अमिगु ज्याय् थ:थवय् ज्या तकं ब्वदला वन ।

उत्पति :-

शिल्पिकार जातिया हे छगू ब्व कथं शिलाकार जाति दया व:गु धैगु खँया छुं छुं तथ्य दया च्वसां थमिगु मूल उत्पति गनं जुल धैगु खँय् अफनं स्पष्ट धायेफुगु मदुनी । थुगु जातिया उत्पति गबलय् गुकथं जुल धैगु खँ थौतकं इतिहासया प्वालया लाना च्वंगु

दनी थ्व छगू अनुसन्धान याये मानीगु कथं ल्यना च्वंगु जुल । अथेसां थन आःतक लूगु पुरातात्वीक महत्वया देगः चपाः ल्व्हंहिति आदि थासय् खनेदयाच्वंगु छगू निगू ल्व्हंहया शिलापत्रयात अध्ययन अनुसन्धान याना स्वयंबलय् शिलाकार जातिपिं थन यापिं हे शिल्पकारत खः धैगु खँ थुइके फइगु छुं छुं आधारत लुया वःगु दु ।

थौकन्हय् थँहिति त्वाःया दथुइ लाक्क च्वंगु ल्व्हंहया चैत्य उबलेया सुवर्ण प्रणालीया लुँहिति त्वपुया दयेका तःगु खँ अन दुगु ल्व्हँपतिं सीके फु । थथे लुँ हिति त्वपुया दयेकेगु ज्या जुजु सूर्यमल्लं याःगु विश्वास यायेगु यक्व लँ दु । अनच्वंगु ल्व्हँ देगः दयेकूगु इलय् थनया हे ल्व्हँ कःमितय्गु तःधंगु भूमिका दुगु खँ थ्व हे देगलय् पश्चिम पाखे दुगु ल्व्हँपतिइ देगः दयेकूपिं ल्व्हँकःमि शिल्पकारतय्गु नां उल्लेख जुया च्वंगुलिं सीके फु । थुकि च्वयातःगु संवत् ५५२ वैशाक शुक्ल ३ रोहिनी नक्षत्र ससकर्म जोद बुद्ध वार.... महीन्द्र राजाया पर्वस थँहिति त्वाः बिज्यापूतया सिल्पिकार मेघराज नं सिषल ज्युतपा चैत्य दयेका ओ तोक्मुल जुल ॥ थ्वलिं लोहतं तोकपुओगुया पुस्ता याना मर्जा विको १ मेघराज २ जयराज ३ सुगतराज ४ मंजुराज ५ तस्य पुत्र सृषराज भातृ प्रज्ञाराज उथस् जयसूर्य मल्ल देव राजाया चैत्यया पिने लोहतं भुना दयेकाओ तओगु संवत् ६४४ स शुक्र १२ सुक्रवार पुन प्रति यानाओ तओगु जुल ।

धकाः उगु लोहँपतिइ उल्लेख जुया च्वंगु दु । थुकी उल्लेखित जयराज थ्व च्वमिया हे पुर्खा (घाय्घाय् बाज्यापिं) खः ।

शिलाकार म्हसिका :-

स्वनिगलय् शिल्पिकार वा ल्व्हँकःमिया नामं प्रख्यातपिं शिलाकार खः । शिला अथवा ल्व्हंहया ज्या चीभाः छः दयेकेगु, शिलापत्रय् आखः ध्वयेगु, देगः वा बहिली ल्व्हँतं सीगु आदि थ्व जातिया विशेषता खः । शिलाकार जाति स्वनिगया निगू स्वंगू त्वाल्य् सिमित जुयाच्वंगु दु । उकिसं धार्थेहे जातीय लजगा कथं ल्व्हंहया ज्या यानाच्वपिं ल्हातिइ हे निनेफुगु कथं जक दु । थ्व समुदाय नेवाः समुदायया दुने दुथ्यानाच्वंगु उदाय् समुदाय दुनेया गुंगू थर मध्ये छगू थर कथं म्हसीका दयाच्वंगु दु ।

लजगा कथं थ्व थरया ज्या धैगु ल्व्हंहया शिलापत्र ध्वायेगु ल्व्हंहया मूर्ति दयेकेगु व न्हियान्हिंथं

थँहितिइ देगलच्वंगु शिल्पिकास्तय्गु शिलापत्र

छँ ज्याय् ख्यलेमाःगु ल्व्हंहया वस्तु गथेकी मसलानीगु ल्व्हँमा, माय् नीगु ल्व्हँमा, जाकि चुयेगु ल्व्हँ प्वाकः, माय् क्यलेगु घः, छँ जगय् थां दिकेगु ईल्व्हँ आदि दयेकेगु खः । नेपाः दुने स्वनिगः दुने दयाच्वंगु ल्व्हँ हिति, गाःहिति, सतः, फल्चा, लाय्कू, भवन, देगः आदि निर्माण यायेगु ज्याय् लौहकःमि तयेगु यक्व योगदान दुगु खँय् निगू मत मदु ।

ल्व्हँकःमितय्सं ल्व्हंहया ज्याय् निपुणता विसं थुकियात थःगु लजगाकथं कःघाना वयाच्वंगु खः । ईया ह्युपाःकथं थजाःगु देगः, फलचा, ल्व्हँ हिति जक मखु माय् क्यलेगु, मसला नीगु ज्या तकं थौया आधुनिक युगय् म्होजक ज्याख्यलावंगुलिं थमिगु पेशाय् नं ज्या मदयावलिसे ह्युपाः हयेमाःगु वाध्यता

पिहॉवल । उकिं आः थौया ईतक थ्यंबलय् थ्व ज्याय् थःगु जातीय पेशाकथं न्ह्याका वयाच्वपिं नं खनेहे मदया वल । उकिया पलेसा सिंज्या वा मेमेगु हे ज्या न्ह्याकाच्वंगु खने दत ।

नेपाःया साहित्य कला व संस्कृति ल्यंकातयेगु ज्याय् नेवाःतयगु भूमिका अझ उच्च खनेदु । थनया जनजाति पिसं व्यक्तिगत रुपय् नं यक्वं कीर्तित तया वंगु खनेदु । तर थुमिसं याना तःगु ज्याया लिखित छुं खनेमदुगु हुनिं अभिगु योगदानया मुल्यांकन मजुया च्वंगु अवस्था दु । छम्ह दाता वा साहुनं घः देगः सतः आदि दयेकीगु अवस्थाय् दाता वा उगु ईया म्हसीका वीत उगु ईया जुजु पिनिगु नां व संवत् जक ज्याय ख्यलेय् याना लॉह पतिइ किया तइगु हुनि उगु ज्या याःपिं शिल्पिकारतयगु भूमिका अन न्यून खने दयाच्वंगु दु । थुकिं थःगु मेहनत वा शीप छ्यला वपिं आजुपिनिगु नां इतिहासया गर्भय् लुकुबिया वंगु जुल । ल्वहंकःमि शिल्पिकार वा शिलाकार पिनि इतिहासनं थुकथं छम्ह ज्याकःमिया ल्याखं जक हे दयाच्वंगु जुल ।

मल्लकालय् बुंज्या याइपिन्त भारो व बुं मदुपिं सरकारी नोकरी ज्या यानाच्वपिन्त भावो धाइगु खः । ने.सं. ५१५ पाखे जयस्थितिमल्लं सामाजिक सुधारया ल्याखं मनुखं याना वयाच्वंगु ज्या कथंया जात बियाब्यूसेलि थन ज्याकथंया जात दयावन । थ्वकथं ल्वहंया ज्या याना च्वपिन्त शिल्पिकार (ल्वहंकःमि) या नामं जात बिया बिल । थ्व जातं ल्वहतय् आखः ध्वायेगु, ल्वहंया घः वा चैत्य दयेकेगु ल्वहतं सियेगु आदि ज्या याना वयाच्वंगु जुल । ने.सं. १११७ स उदाय् समाज नीस्वने धुंका उदाय् समाज दुने ल्वहंकःमितयत् शिलाकार थरया नामं दुथ्यात ।

शिलाकारया जातिया अवस्था :-

आःतक शिलाकार जातिया विषययात कया छुं खोजीनिति जुगु मदुनी । ल्वहंया ज्या याइपिं लॉहकःमितहे शिलाकार खः न्हापा शिल्पिकार धकाः धयातःपिं ल्वहंया शिल्पया ज्या याना वयाच्वपिं कालिगढ हे थौया शिल्पिकार वा शिलाकार खः । थुकिंसं ल्वहंया मूर्ति दयेकेगु शिलापत्र ध्वायेगु, माय्नीगु ल्वहंया, मसला नीगु ल्वहंया माय् क्यलेगु घः आदि ज्यायाना वयाच्वंगु खः । थौकन्हय् थजागु ज्या काइपिं म्हो जुया वंगु अवस्थाय् थ्वज्याय् ज्या याना जीवन गुजारा यायेगु अःपु मजुल । उकिं थुगु

जातिया जातीय ज्या प्राय लोप हे जुया वंगु दु । थःगु म्हसीका वा जातीय म्हसीका यात ल्यंका तयेत आः यक्व हे कुतः न्ह्याके माःगु दु ।

ईकथं ल्वहंया ज्या मदया वंगु जक मखु न्हूगु पुस्तां थ्व ज्यायात संबर्द्धन यायेगु कुतः न्ह्याका मच्वंगु हुनि नं थ्व ज्या याइपिं आः जातय हे जक सिमित दु । उदाय् समाजं २०५६ सालय् कयातःगु मिल्याखय् शिलाकार जातियापिं थन यँया मखंया महाघःल्युने व थँहिति लिक्कसंलाःगु कुसुमबियालाछि, यानाः निगू त्वाल्य हे जक ल्यना च्वंगु दु । थुमिगु मिल्याःकथं उबलय् १७ खा छँया दुने मिसापिं ७० म्ह व मिर्जापिं ६२ म्ह याना मुक्कं १३२ म्ह खनेदु । थ्वया लिपा उदाय् प्रोजेक्ट कथं कयातःगु मिल्याःकथं छँखा धाःसा १८ खा खनेदुसा मनूया ल्याः १०२ जक क्यना तल । उदाय् समाजया मेमेगु जातिया मिल्याः धलखय् थ्व जाति शिलाकारपिं च्यागूगु धलखय् लानाच्वंगु दु । शिक्षाया खँ ल्हायेबलय् नं मेमेगु जाति स्वया यक्वहे ल्युने दुसा आर्थिक उन्नतिया कथंनं च्वन्त्याये फुगु मदुनी ।

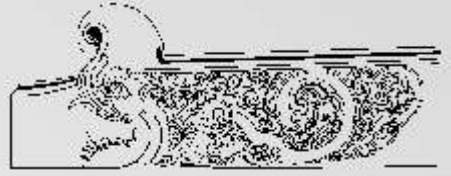
योगदान :-

नेपाः राष्ट्राया कला कौशलता निर्माण यायेगु ज्याय् थनयापिं आदिवासी शिल्पिकारतयगु यक्वहे योगदान दयाच्वंगु दु । परापूर्व कालय् ल्वहंया देगः, मथ मन्दिर, सतः, ल्वहंहिति, हितिमंगः, जःधुं (ल्वहंया टचाकी) आदि दयेका देशया हे संस्कृतियात च्वन्त्याकेगु ज्याय् योगदान यानाच्वपिं शिलाकार जातियापिसं यँय् लाय्कूया प्रसिद्ध काल भैरव घः थ्वया ल्युने च्वंगु प्रताप मल्लया शालिक दुगु थां, थन यँया थँहिति चोकय्च्वंगु ल्वहंया देगः (चैत्य) विजेश्वरी बिज्यासःघःया ल्युनेच्वंगु नामसंगीति घः, शोभा भगवतिया ल्युने च्वंगु चीभाः (चैत्य) आदि दयेकावंगु न्यनेदु । छगू इलय् (मल्लकालय्) तक ल्वहंया देगः व जुजुपिनिगु शालिक आदि दयेकेगु ज्याय् तल्लीन जुया ज्याय् तसकं लिमलापिं थुगु जातिपिसं थौं थजागु ज्या म्हो जूगुलिं थःगु जातीय लजगाः त्वःता मेमेगु ज्याय् वनेत बाध्य जुल । आःला थ्व जातिं थःगु ज्या याना च्वंगु लुइके हे थाकुइ धुंकल । यलय् स्वःवन धाःसा यलया शिल्पिकारपिसं भचा याना वया च्वंगु खने दु । अथेहे यलया भिंछँ, बहाःया ल्युने च्वपिं शिल्पिकारतयसं भचा थ्व ज्या यानाच्वंगु खनेदु । आः सुयां ल्वहंया चैत्य दयेके माःसा शिलापत्र कीकेमाःसा यलय् वने माःगु बाद्यता खनेदु ।

थौं नेवाःतय्सं भीगु संस्कृति धकाः गर्व याना वयाच्वंगु अनगिन्ति देगः द्यः देवीपिनि मन्दिर, सतः ल्व्ह देगः आदि थासय् न्त्याथाय् नं ल्व्हयागु फः, ल्व्हया थां, गजू आदि खंकेफु । अथेहे पुलांगु छै पीबलय् थां दिका तःगु ल्व्हया जग ईल्व्ह नं खनेदइ । थ्व फुककं न्हापा न्हापाया शिलाकारपिसं दयेका थकूगु खः । न्हूगु छै, दयेकीपिनि थजागु ईल्व्ह तया दयेकेमाःगु अवस्था मन्त उकिं ईल्व्ह धैगु नं स्वये खने मदया वन । कुटी वाय् म्वगुलिं आः ल्व्ह प्वाकः नं ज्या मवल । मसला नीम्वाःगुलिं लोहमाया नं ज्या मन्त, माय् नीत नं माय् नीगु ल्व्हमा छयलेम्वाल । थुकथं लोहकःमितय्गु ज्याकथं खनेदया च्वंगु ल्व्ह हिति नं थौकन्त्य् लः मवःगु हुनिं वायत्यः फायेत्यः जुयाच्वंगु दु । ल्व्हया देगः वा चैत्य दयेकीपिनं आः खनेहे मदया वनेधुंकल उकिं आः थ्व ज्या हे न्हावनीगु अवस्थाय् दु । देशया हे संस्कृतिया धरोहर कथं खनेदया च्वंगु पुरातात्वीक रुपनं महत्व जाःगु ल्व्हहिति, ल्व्ह देगः आदि संरक्षण यायेमाःगु दु । गुकिं न्हापा न्हापाया ल्व्हया ज्या याना तःगुया संरक्षण जकसां जुइमाः । विदम्बना थन अथे जुयाच्वंगु मदु ।

थनया शिलाकार ल्व्हकःमि जाति मात्र जातया ल्याखं सछिम्हया ल्याखं जक सिमित रुपय् ल्यनाच्वंगु अवस्था दु । जातीय लजगा कथं ज्या याना च्वंगु मदुसां थःगु जातिया गौरव तयेया नितिं जूसां आःदुपिं शिलाकार जातिपिनि जातीय पहिचानयात ल्यंका तयेत जकसां छगू पुचः वा संगठन दयेका न्त्या वनेगु हथाय् जुइ धुंकल । थुगु ज्याय् सम्बन्धित सःस्यूपिं व्यक्तिपिसं माःगु सहलह ब्याकाः आःयात छगू पुचः जूसां स्वनेमाःगु आवश्यक दु । गुकिं थवंथवय् सहलह ब्याकाः छगु संगठनात्मक रुप विया न्त्यावने माल ।

...

उदाय् समाजया
न्याक्वःगु तःमुँज्या
सुथांलाक्क क्वचायेमा
धकाः मनंतुना

T & B Eng'g Construction Co. Nepal P. Ltd.
Builders & Designers

P.O. Box 575, Babar Mahal, Kathmandu
Phone: 4229363 (O), Mobile: 9851063718

स्थापित म्हसीका

नेपा: देय्या नेवा: समुदाय दुनेच्वंगु विभिन्न जात मध्ये छगू प्रतिस्थित जात उदाय् जातया विभिन्न गुंगू (९) थर मध्ये नेपा: देय् दुने आदिकालं निसें सियांगु ज्याय् थ:गु हे मौलिक कला म्वाका: नेपा:गा:या देग: व भवन निर्माण यायेगु स्थापत्य कलाय् (Architectural Design) निपुण जुया, अले थुक्रियात हे थ:गु लजगा: नाला: राष्ट्रिय जीवनय् थ:गु नां व देय्या गौरव जायेका हनाव:पिं सिंक:मित स्थापित ख:।

ई व परिस्थितिं याना थौकन्हे देय्या विभिन्न थासय् जकमखु विदेशयनं विभिन्न देशय् बसोबास याना च्वंसां स्थापितपिनिगु मू बसोबास यें देय्या ४गू त्वा: थाय्मदु, मखं (मिखाद्वं), भिंघोत्वा: व लगं त्वालय् जुयाच्वंगु ख:। न्ह्याथाय् बसोबास याना च्वंम्ह जूसां स्थापित धायवं थुपिं ४ गू त्वा: मध्ये छगू त्वा:याम्ह अवश्य हे जुइ।

आधुनिक प्रविधि नेपा:गालय् दुहाँ मव:निबलय् स्थापितपिसं हे छें दनेगु ज्याय् मुख्य प्राविधिकया थाय् कयाच्वंगु ख:। छें दनेबलय् न्हापांगु ज्या जग स्वनेगु (स्थापना यायेगु) ज्या व छेंया दकले च्वय्यागु व्व निना स्थापना यायेधुंका: निना पुजा यायेगु ज्या नं स्थापित (क:मि नायो) पाखें याकेगु चलन दु। थ्व चलन अभनं गनं गनं चलेजुया च्वंगु दनि।

आदिकालय् नेपा:गा:या दुने च्वंगु देग:, फल्वा, लाय्कूथें जा:गु थौया सम्पदात दयेकूगुलिइ भी पुर्खापिनि मू भूमिका दुथें राणाकालय् दरवारत दयेकेगु ज्याय् मू प्राविधिक कथं क:मि नायोया रुपय्

ज्या याना नां कमेयाना वंपिं नायोपिं गथेकि - ज्ञान नायो, कालु नायो, जोगविर नायो, सानु नायो, हेरामानसिं नायो आदि पिनिगु नां मनूतय्सं ल्वमंकूगु मदुनि।

धर्मया विषयलय् खं ल्हायेबलय् सकल उदायत थें स्थापितपिं नं बौद्धमार्गि ख:। मूलरूपं बौद्ध धर्म मानेयाइपिं स्थापितपिनि सिंज्याया गुरु कथं बेखमा:द्य: पुज्यायेगु ज्या थौं नं याना वया च्वंगु दनि।

थौकन्हे ४ गू त्वालय् न्यनाच्वंपिं स्थापितपिनि मुक्कं १४ गू कवलय् विभाजित जुया च्वंगु दु। ने.सं. १९३२ सालं उदाय् समाजं प्रकाशीत याना पिका:गु "उदाय् रिसर्च" या तथ्यांकय् न्हय्ब्वया त:कथं स्थापितपिनि म्हल्या: सालाखाला १६०० म्ह दु।

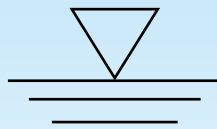
सकल स्थापितपिंत संगठित याना स्थापितपिं सकसितं छ्धी याना आर्थिक व सामाजिक रुपं सवल व सक्षम यायेगु तातुना जागरुकपिं स्थापितपिनिगु सक्रियतां २०६३ साल पुष ८ गते स्थापित खल:या नीस्वनेगु ज्या जूगु ख:।

...

न्हूबहालय् च्वंगु स्थापित खल:या बिखमा:द्य:

उदात्त समाजया न्याक्वःगु तःमुंज्या नापं
मिक्वःगु दँ मुंज्याया लसताय्
मितुना देखासैं
यक्को यक्को सुभाय बियाच्चना

HES

Hydro-Engineering Services (P) Ltd.

Jyatha, Kantipath, P.O. Box: 2821, Kathamndu Nepal

Ph: +977-1-4249527, Fax: 977-1-4249527

Email: hes@vianet.com.np

A Leading Consulting Firm for the Development
of
Water Resources of the Country

उदाय समाजया न्याक्वःगु तःमुंज्या नापं भिक्वःगु दँ मुंज्याया लसताय्
भित्तुना देछासँ चक्को चक्को सुभाय बियाच्चना

कोटेश्वर डण्डी पसल

कोटेश्वर, जडीवुटी, काठमाडौं
फोन नं. २०२०१८८, ४९९२१७६, ४९९२२१०

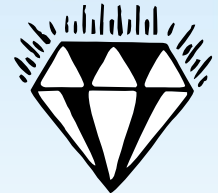
हिमाल, पञ्चकन्या, जगदम्बा, साख्रः टोरस्टील, नेपाली व भारतीय सिमेन्ट
आङ्गल, पट्टी, कालो पाइप, जस्ता पातात सुपथ मूल्यय् थन दु ।

उदाय समाजया न्याक्वःगु तःमुंज्या इलय् बांलाक क्वचायेमा धकाः मनंतुसँ भित्तुना देछाना

NEPAL CRYSTAL LEGEND

Himalayan Healing Stone Links

Specialist in Gems, Jewellery Rough Stone & Carving Stone

Thamel, Kathmandu, Nepal
Tel. 4220368 (Shop), 4270081 (Res), Mob: 9841200081
Manufacturer & Exporter of Silver Jewellery & Gems Stone

यक्त्तः जः दु गथे याये धकाः भवय्या धन्दा कयादिइ म्वाः
जिमित लुमंका दिरँ

नयाँबजार मल्टि मेन्यू

धारा गल्ली, नयाँ बजार

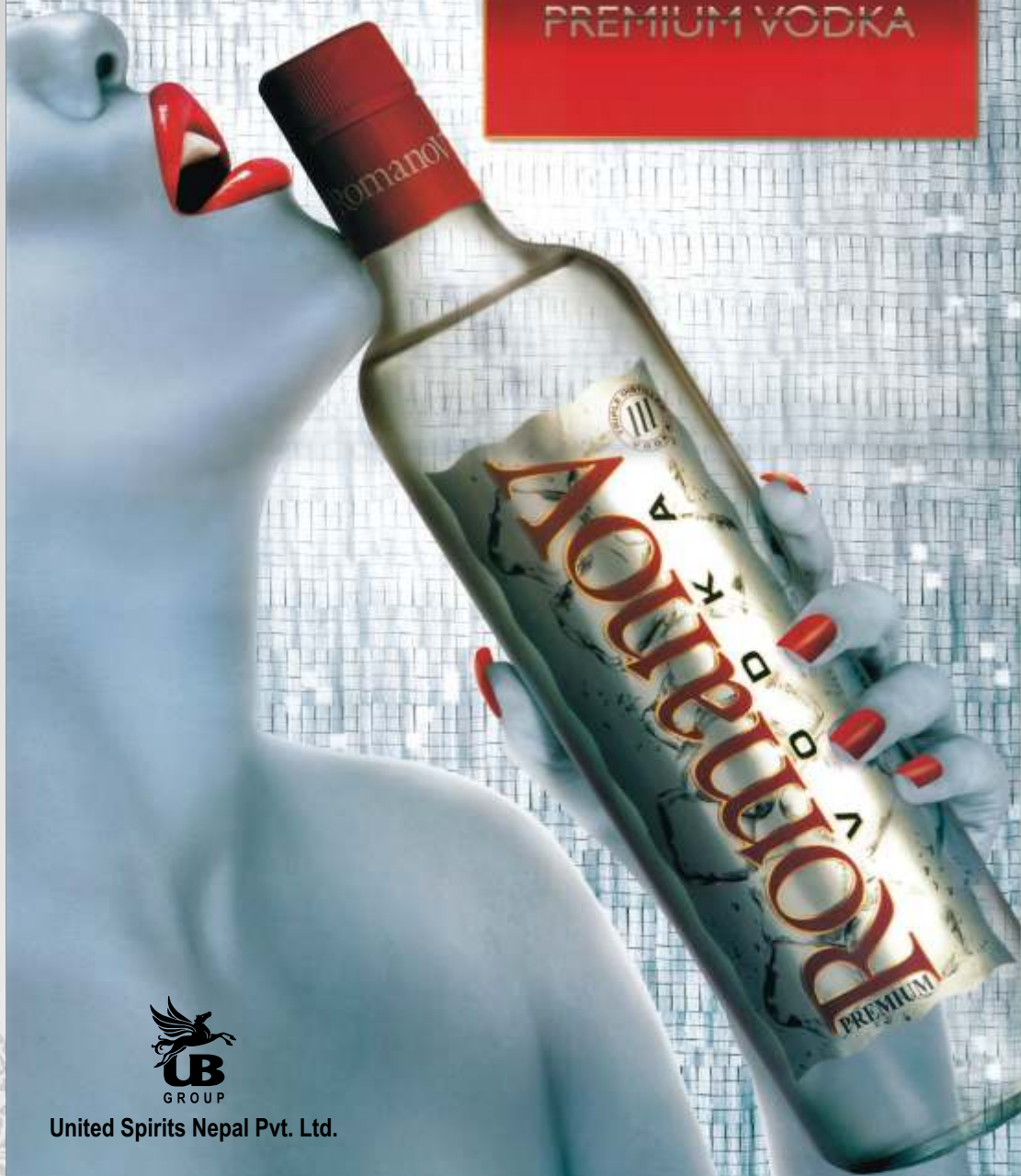
फोन : ८३६१३७२

- ◆ भौमचा व छेपिन्तनापं समाः यायेत माःगु समाकुथि (ब्यूटि पार्लर) या ब्यवस्था
- ◆ येँ दकले न्हापांगु ३०० मह न्हयंगु अत्याधुनिक साउण्ड सिष्टमया डिस्कोथेक हल
- ◆ ३०० मह न्हयंगु डाइनिंग टेबलनापं दुगु डाइनिंग हलया ब्यवस्था
- ◆ ८०० मह पाँहायात छक्चलं इवभोय् नकेगु ब्यवस्था
- ◆ १५०० निसेँ २००० महतक पार्टी भवय् नबेत बांलाक्क ब्यवस्था
- ◆ सभा सम्मेलन, सेमिनार, गोष्ठी आदि ज्या न्ह्याकेत अतिकं सुविधा सम्पन्न थाय्
- ◆ Open Snack Kitchen Hall या ब्यवस्था
- ◆ मस्त म्हितेगु बांलागु थाय्या ब्यवस्था

प्रसस्त पार्किङ्ग नापं न्ह्यागु नं कथंया ज्याभवःया लागि
आउटडोर क्याटरिङ्गया नं ब्यवस्था दु

INTRODUCING
Romanov
PREMIUM VODKA

United Spirits Nepal Pvt. Ltd.

मौलिक संस्कृति संटक्षण यानाः
सकल उदायवर्गयात थकाये फयेमा धकाः

मिंतुना

थीथी डिजाइनया लुं वहया तयाटी तिसाज्वलं
व अर्डट धमोजिम दयेके माःशा
जिमित स्वापू तयादिशं

लक्ष्मी गहना Laxmi Ornaments

महाबू (बीर अस्पताल नापसं), येँ
फोन ल्याः ४१५०८०२

उदाय् विधि ब्यवहार सुधारया छत्वाःचा खं

- पूर्णरत्न तुलाधर
डत तुलाधर समिति

लिच्छवीकालनिसें उदायतय्गु ऐतिहासिक रुपं हे उपस्थिति नेपालय् दु धैगु तथ्य इतिहास शिरोमणि बाबुराम आचार्यजुं थःगु “प्राचीन कालको नेपाल” धैगु सफूती न्ह्यथना तःगु दु । खय्तला व स्वया न्हापा हे थन उदायत दुगु जुइमा तर अधिकारिक इतिहास लिच्छवीकालनिसें जक न्ह्यानाच्वंगु हुनी भीसनं थुकियात हे नाला कायेमाःगु बाध्यता दु । न्हापा लजगाया आधारय् जाती वर्गिकरण जुइगु परम्परा दु, जन्मया आधारय् मखु । अथेतुं थः बौ बाज्यापिन्सं याना वया च्वंगु ज्या काय् छयपिन्सं नाला कया न्ह्याका यंका हे च्वं । धैगु मतलव थन नेपाः देसय् उदायतय्गु उपस्थिति यक्व न्हापां निसें दुगु खनेदु । थनया कला संस्कृति थुकिया दसु खः । सिंज्या ल्वहंज्याया नमूना किरांतकालनिसें दु खाली लिखित प्रमाण जक मदुगु खः । बुद्ध धर्मया उपासक उदाय् जूगु धकाः मानय् याना वया च्वनागु जूसां भी भीगु लजगाया कारण उदाय् जूपिं खः । बुद्धधर्मया उपासक ला अवश्य खः तर दक्व उपासक उदाय् जुइमखु । भीगु मू लजगा बनेज्या खः । नेपाः दुने जक मखु देसं पिने भारत व सँदेय् थ्यंक लिच्छवीकाल निसें थःगु व्यापार बिस्तार याना वया च्वंगु तथ्य सकसिन सिहेस्यु । व्यापार याइपिं जूगुलिं (तालाजु ज्वनिपिं जूगुलिं) छगू थर तुलाधर जूगु खः । अनं लिपा मेमेगु इलमीज्या गथे कि स्थापितया सिंज्या, कंसाकारया कय्ज्या, ताम्राकारया सिजःज्या, शिलाकारया ल्वहंज्या, सिखाकार या गजू छुइगु पलिचिइगु ज्या, सिन्दुराकारया इहिकापः दयेकेगुज्या, बनियाया वासः दयेगु ज्या अले सेलालिक (मधिकःमि) या मधि दयेकेगु ज्या । उगु इलय् नेपालय् नेपाःमि पिनिगु दकले अप्ठःगु व मू लजगा बुंज्या खः । बुंज्या याना देय्या आर्थिक उन्नति जुइ थाक्, बनेज्यां जक सम्भव जू । उगु इलय् बनेज्या याइपिं हे उदायत खः । उदायतय्सं याना वःगु बनेज्यां याना नेपाःया आर्थिक समृद्धि थाहां वंगु खनेदु । नापं च्वय् न्ह्यथना कथं थीथी आर्थिक उन्नति जुइगु ज्या उदायतसें याना

वःगुलिं लिच्छवीकाल धाथें स्वर्णयुग जूगु खः थुकियात इतिहासं नापं पुष्टि याःगु दु । छखे आर्थिक उन्नतिया लँपुइ उदायतसें थःगु धिसिलाःगु उपस्थिति क्यंगु दु धाःसा कला संस्कृति व धार्मिक उत्थानया लागि नं इतिहासयात गुबले मफुइगु गुण याःगु दु । थुकथं छगू उदयमान शक्तिया रुपय् थःत समाज व राष्ट्रया न्ह्योने न्ह्यब्ययेत ताःलाःगुलिं हे थुगु जातीया नां उदाय् जूवंगु खः धकाः नं धायेगु याः । नेपाः देय्यात आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक, कलाकौशल नापं कूटनैतिक रुपं समृद्धशाली याना थःगु सशक्त उपस्थिति क्यने फूगुलिं थुगु जातीयात उदयमान शक्ति धकाः उदय धाधां प्रकारन्तय् उदाय् जूवंगु खः । बुद्धया उपासक ला भी अवश्य नं खः ।

परापूर्वकालं निसें थःगु लजगाया कारणं यानाः उदायत छगू सम्पन्न व सम्भ्रान्त वर्गया रुपय् धस्वाना च्वंगु दु । अले थुकिया लिधंसाय् अनेकन गुथि नीस्वनेगु व धर्मकर्मया ख्यलय् फुगु चाःगु ग्वाहालि यायेगु ज्या नापनापं सामाजिक ख्यलय् नं थःगु प्रभाव क्वातुकेगु ज्या नं न्ह्यानाः वन । थुगु परम्परा लिच्छवीकाल, मल्लकाल, शाहकाल जुजुं राणाकाल व प्रजातन्त्र स्थापना लिपा (आधुनिककाल) थ्यंक नं न्ह्याना तुं वन । थुकें ब्यवहार समाजया मेमेगु वर्गया लागि भ्वासीपहः जू वन । खय्तला भीगु उबले यागु आर्थिक हैसियतं याना भीत भ्वासीपहः मचाः तर भीसिकें आर्थिक अवस्था कमजोर जूपिनिगु लागि तसक्कं तच्चः जुया वन । भी मनु जुया जन्म कायेधुनकि समाजलिसे न्ह्यासां म्हासां ह्वना च्वनेमाः । तःमिपिन्सं याःगु ब्यवहार चिमिपिन्सं नाला कायेहे मालिगु अवस्था ब्वलना च्वनी । तःमिपिन्सं याःगु ब्यवहारयात सामाजिक कानून कथं न्हासं चुयासां चिमिपिन्सं नाला काइ गुकिं याना सामाजिक सन्तुलन स्यना वनी अले सामाजिक एकताया अंग क्वदयाः वनी । थ्वहे अवस्था उदायतय्गु ‘मिखा लुमदं ल्हाः तप्पागु’ विधि ब्यवहारं याना समाजय् ब्वलना

वन । उदाय् भ्वासी धायेगु चलन नं थ्वहे कारण याना चलय् जूगु जुइमाः । थःपिं सम्पन्न जूगु कारण याना भीत उगु इलय् थ्व उदाय् भ्वासीया उपमा नं गौरवया खँ जुल तर भीसं बिचाः याये मफत कि कर्कियात पूगु मिं छन्हु थःपिन्त नं पुइ फु । अले भीसं न्त्यासां म्हासां थःगु परम्परा म्वाकेया लागि थःगु न्हाय् धस्वाकेया लागि व कथित थःगु जातीय तुजुकयात ल्यंकेया लागि थःगु धुकू खाली जुइक जुइक भ्वासीपहःयात अभयदान बिइगु ज्या जुल । सुनां थुकिया उल्लंघन यात धाःसा याःम्हसित क्वातुक्वाना समाजया न्त्योने छ्च्यो धस्वाये मफयेक न्वायेगु यात ।

वि.सं. १९५८ सालय् तत्कालिन प्रधानमन्त्री श्री ३ चन्द्र शम्शेरपाखें छ्गु इस्तिहार जारी यानाः यें, यल व ख्वपया नेवाःतय्गु नितिं सामाजिक सुधार यायेगु कुतः याःगु खनेदु । थुगु इस्तिहारय् नेवाःतसें मचा बुसां निसें मनु सिना दच्छितकया विधि व्यवहारयात व्यवस्थित यायेगु नियमत च्वयातःगु दु । नेवाःतसें विधि व्यवहारयात यक्व तच्चःकथं हना वयाच्वंगुलिं आर्थिक अवस्था कमजोर जूपिन्त थःगु माःगु व्यवहार पूर्वकेत समस्या जुया सामाजिक सन्तुलन स्यना वंगुलिं थथे समस्याय् लाःपिन्सं विन्ती चढे याःगु काणं चन्द्र शम्शेरं थुगु इस्तिहार जारी याःगु खः । थन लुमंकेबहः जूगु खँ छु धाःसा थुगु इस्तिहार स्वनिगःया दुने च्वांपिं नेवाःतय्गु तःजिगु विधि व्यवहारत थुकथं दु - १) मचा बुइबलय् २) मचाबु व्येंकेगु ३) मचाबु स्वःवनेगु ४) जा नकेगु ५) न्हापांगु बुदिं ६) कयतापूजा ७) बाःन्हा तयेगु ८) बाःन्हा स्वःवनेगु व बाःन्हा पिकायेगु ९) व्याहाया ग्वय् छ्वयेगु १०) कल्या न्त्याकेगु ११) लँस्वःवनेबलय् मिज्या छेंपाखें व मिसाया छेंपाखें याये माःगु ज्या १२) भौमचा हयेधुंकाः यायेमाःगु ज्या १३) ख्वाः स्वकेगु १४) तापाः देय् व तीर्थ चाःहिलाः वइबलय् छें, देगः, फल्चा, सतः दयेकी बलय् १५) इहि याइबलय् १६) मनु सीबलय् १७) प्यं थइबलय् १८) बर्खि फुकय् याइबलय् आदि । थुगु कथं हरेक सामाजिक विधि व्यवहारयात कःघाना गुलि तक्क व्यवहार याःसा गाः धकाः बांलाक्क च्वया यें, यल व ख्वप स्वंगू शहरय् इनाः थुकि च्वया तःगुसिकें अप्वः अर्च याःगु वा व्यवहारय् अप्वः कालबिल याःगु जानकारी वलकि जांच याना माःगु दण्ड सँजाय यायेगु व कडाइ यानाः लागु यायेगु व्यवस्था याना तःगु दु । अथे हे थ्व

इस्तिहार जारी यायेमाःगु कारणय् नेवाःतय् तःमि चिमिपिन्सं थःगु जात अनुसार व्यवहार यायेबले भचा खर्च यानाः कर्म चले जुइगुलिं अप्वः भ्वासीचायाः व्यवहार याःबलय् उगु व्यवहार छ्चले मफया साहुक्यना च्वनेमाःगु धैगु खँ न्यने दुगुलिं स्वंगू शहरया त्वाः त्वाःया तःधःपिं (सःस्यूपिं) मनूत सःता न्यनेकने याना स्वया बले नं अप्वः भ्वासीपह यानाः च्वय्च्वय् मिनाः व्यवहार याःगु खने दु । थुज्याःगु विधि कर्म खंक्यगु ल्याखं तक्क क्वतकया दिइसां ज्यू धकाः सकसिनं ल्हाःचिं नापं तयाव्युगुलिं आर्वालिं न्हापानिसें याना वयाच्वंगु विधिकर्म नं त्वःमफीक गरिवपिन्सं नं भचा खर्च याना कर्म खंकेगुज्या न्त्याका वने फयेमा धैगु अर्थ क्वय् यायेमाःगु ज्या व जुइगु खर्च नापया ल्याःचाः इस्तिहार दयेका तःधःचीधं सुनानं थुकी च्वयातःगुसिकें अप्वः कालबिल वा हयेगु यंकेगु ज्या यायेमते यक्व यंकूगु हःगु खँ पुलिस वा मेपिं सुनानं जाहेर याःवल व उगु खँ पक्का जुल धाःसा काःम्हब्यूम्ह निम्हसितं हुकुम हाचांगाःगु ऐन बमोजिम जुइ व खँ थुइका च्वयातःगु बमोजिम व्यवहार न्त्याकाः ज्या याः ...' धकाः हुकुम जूगु दु ।

थन थ्व इस्तिहार खँ न्त्यथनाया मू आज्जु भीगु विधि व्यवहार आः वया जक भ्वासीपह जूगु मखु, न्हापानिसें खः । थुके नेवाः धकाः च्वयातःगु जूसां विधि व्यवहार तच्चकथं हनेगु ज्या अप्वः याना उदायत हे खः । उदाय् भ्वासीया उपमा समाजय् उकिं हे व्वलंगु खः । समाजय् दुगु थुज्वःगु चलनयात न्हंकेत थःपिनिगु जक कुतलं मफया शासकपाखें उर्दि जारी याके माःगु अवस्था वल । अयसां कार्यान्वयन बांलाक्क मजु । कारण उदायतयगु आर्थिक हैसियत । अले थुकिया स्रोत बनेज्या व यक्व बुंपाखें वइगु बालि । तर नेपालय् प्रजातन्त्र वये धुंकाः बुलुहुं बुलुहुं बुं सरकारं कायेगु व म्हयतय्त बिइगु ज्या जुया वन । अथे तुं व्यापार धैगु न्त्याबलें उति हे ग्यनी मखु । हाकनं उदायतय्गु बानी थः दाजुकिजा व त्वाःबा जःलाखःलासिकें मेपिंनाप लिइगु । थवंथःयात शास्ती याना कर्कियात लुधंकेगु । थथे जूगु कारणं याना उदायतय्गु आर्थिक हैसियत कमजोर जुया वन । थः बौ बाज्यां याना वःगु लजगा थीथी कारणं याना त्वतल त्वफित । परम्पराया ज्या न्हूधाः जुइमफुत । वहे ज्या गैर उदाय् अफ गैर नेवाःतसें लाना कयाः, नाला कयाः थःगु आर्थिक अवस्था थत कायेत ताःलात तर भीसं छुं याये मफुत । नेपाःया वर्तमान अवस्था स्वयेगु जूसा बांलाक्क सी दुकि उदायतय्गु

परम्परागत लजगा थौं अप्वलं गैर नेवा:तसें नाला च्वंगु दु । तुलाधरया बनेज्या, स्थापितया सिंज्या, कंसाकारया कंयज्या, ताम्राकारया बसुजा:ज्या, शिलाकारया ल्वंहज्या, बनियाया वास:ज्या अले सेलालिकया मधि दयेकेगुज्या थौं उदायतयसं याना वयाच्वंगु मदु । अफ् सिन्दुराकारया इहिकाप: थायेगु व सिखाकारया पलिचिइगु ज्या ला ईया ह्युपा: कथं भन लोप हे जुइधुंकल । नेसं ५०० निसं ५१५ तकक जुजु जूम्ह जयस्थिति मल्लं दयेके ब्यूगु न्याय विकासिनी (मानव न्यायशास्त्र) सफुलिइ लुंयाज्या यायेगु भाला उदायतयत वियात:गु खने दु । तर थौं वया भीगु ल्हातिइ छुं नं मदु । भी थ:त माल धा:सा धेवा पुला: कर्किया ल्हातं ज्या कायेमा: । थ्व छगू भीगु पराजय ख: ।

न्हापा भीके आयस्ता यक्व दुवलय् भीसं अनेक गुथि निस्वना अनेक भोय् न्यायेका धार्मिक उत्थानया नापनापं मनोरञ्जन नं याना: नख:चख: व विधिव्यवहार त:जिक हना वया च्वना । भी थ:गु लजगा व तजिलजिइ जक तक्यना च्वना । न भीके राजनीति व प्रशासननाप हे छुं कालबिल यायेगु च्यूता दत, लजगाया न्हूधा: व बिस्तार यायेगु क्षमता दत न थ:गु लजगापाखें उद्योगपति जुइगु सम्भावना दत । ख: भी उदायत दुनेनं कुशल प्रसासक व सफल उद्योगी व्यवसायीपिं नं दु तर समस्त उदायतयगु अवस्था अथे मजू । उच्च मध्यमवर्गिय आर्थिक अवस्थानिसं निम्न मध्यमवर्गिय आर्थिक अवस्था दुपिनिगु पुचलय् तक सिमित जुइ धुंकूगु दु । छखे न्हापाया शानशौकत मदये धुंकल धा:सा मेगु पाखे भीगु व्यवहार भन भन तच्चया वया च्वंगु दु । भीगु परम्परागत विधि व्यवहार सिकें अप्व:गु व्यवहार याना वया च्वनागु दु धा:सा मेमेगु मेपिनिगु संस्कृतियात अनुकरण नं वहे कथं याना थ:त आधुनिक धका: बयबय यायेगु वयेगु ज्या याना वया च्वना । थ्व भीगु मिथ्याभिमान धाथें भीत ल्व:ला छक्व: बिचा: याये हथाय् जुइ धुंकल । छम्हसियां या:गु त:धंगु व्यवहार मेम्हसिगु लागि बन्धनकारी थें तायेका वयासिकें अप्व: यायेत आतुर जुयाच्वंगु दु । थुकिंयाना थौं मेपिनिगु दथुइ जक मखु भीभी दथुइ नं यक्व त:धंगु गा: दये धुंकल । त:जी व्यवहारया लागि धेंधेंबल्ला कासा न्त्याना च्वंगु दु । विधि व्यवहारय् जक भ्वासीपह व:गु मखु छम्हनिम्ह थ:गु नां व सम्मानया तृष्णाया कारणं मेपिसिसिकें जिं अप्व: खर्च यायेफु धका: गुकथं ज्यू ल्हा: तप्पा याना

मेपिन्त चुनौटी बिया च्वंगु दु व तामासा धर्म याना: समाजया न्त्योने घमण्डं छाति फुलये याना च्वंगु दु । तामासा धर्म व विज्ञापनिक दानं समाजय् इज्जत देगु अभिलाषां यक्वसित आकर्षित याइ । लोकाचारया नामय् अत्याचार जुया च्वंगु सकसिनं वा:चायेका: च्वंगु दु । तर म्हुतु चायेकेत हिम्मत यायेमफु । थथिजा:गु वामयका:गु अवस्थाय् थुकिं पार जुइत याक: पला: न्त्याका: जक फइमखु, सकसिगु ग्वाहालि मा: । अले छगू संस्थागत कुत: मा: गुगु भी सकसियां आस्थाया केन्द्र उदाय् समाजपाखें यायेमा: । उदाय् समाज पाखें मनु सिसानिसं दछितक यायेमा:गु विधि व्यवहारयात नियमित व सुधार यायेगु तातुना न्त्यव्व:गु ज्या च्वछायेवह:जू । खयतला उदाय् समाज नीस्वने धुनेवं मचा बुसानिसं मनु सिइबलय् तककया विधि व्यवहार सुधार यायेत नियम दयेकूगु ख: तर थी थी कारणं याना बांलाकक कार्यान्वयन जुइ मफुत । भलसा दु न्हूगु कुत: ता:लाइ । उदायजन व उदाय् समाजया विधि व्यवहार सुधार यायेगु सा खालि नियम दयेका: छम्हनिम्हस्यां नियम पालना याका: जक मगा: सकसिनं मंका: पला: न्त्याके मा: ।

विधि व्यवहार सुधार यायेमा:गु प्रमुख कारण समाजय् ब्वलना च्वंगु असमानता न्त्केया लागि ख: । असमानयात समान यायेगु निगू तरिका दु कि क्वय् च्वम्हसित च्वय् थत कायेगु वा च्वय् च्वम्हसित क्वत कायेगु । सुधारया लागि नियम दयेका: फजूल खर्च मयायेगु छखे बांला तर हरेक खल: पुच: व उकिइ दुने कव: कव: पाखें पहल याका: क्वातुकक पालना याका: यंके फत धा:सा सुथां लाइ अर्थात बिकेन्द्रकृत जुलक कार्यान्वयन याये अपुइ । थुकिया नापनापं उदायवर्गया उन्नति जुइगु ज्यानं यायेमा: । गथेकि आर्थिक, सामाजिक, धार्मिक, भाषिक, शैक्षिक, राजनैतिक आदि ख्यलय् उदायतयगु स्तर अभिवृद्धि जुइगु ज्या यायेगु कुत: याना वने फत धा:सा थुकीया लिच्व: कथं असमानता तनावनी । भीसं भीगु परम्परा ल्यंका नं तयेमा: । यदि उदाय् समाज पाखें भीगु लजगाया सम्बर्द्धन व प्रवर्द्धन यायेगु नापं गुलिनं उदाय् उद्योगपति ब्यापारीत दु वा छु छु ख्यलय् थ:पिं दु उगु उगु थासय् भी उदायतयत दुथ्याकेगु, ज्या बिइगु, मा:गु ग्वाहालि बिइगु याये फत धा:सा भीगु सामाजिक हेसियत न्हापा थें थहाँ वनेत तालाइ । भीगु समाजपाखें न्त्यलुवाया भूमिका म्हितेमा: ज्या मा:पिन्सं नं थ्वहे समाजय् स्वापू तयेगु अले ज्या

याइम्ह मनु माःम्हसिनं थनहे स्वापू तयेगु ज्या जुल धाःसा थ्व समाज छगू ताँया रुपय् स्थापित जुइ फइ । अथे हे थौं भीगु व्यवहार स्यना वंगु थी थी कारण मध्ये छगू कारण भीसं थःगु परम्परायात न्हंकाः छुवयागुलिं खः । भीगु गुथि परम्परायात न्हूधाः यानाः ईया ह्युपाःकथं छचले फत धाःसा विधि व्यवहार सुधार याये अपुइ । गुथि धैगु सामुहिक कृतःयात परिक्षण यायेगु सामाजिक संस्था खः । उकिं गुथियात नयेत्वने व धर्मया वा मनोरञ्जन व थःथिति नाप लायेगु ज्याया लागि जक नाला मकासे भीगु सामाजिक बिसंगति हटे यायेत व भीगु सामाजिक हैसियत थःत कायेगु लागि नं छचले फत धाःसा छखें भीगु फजुल खर्च यायेगु व भ्वासीपहःयात कजय् याये फइ । मेगु भीगु सकसिगुं उन्नतिया लागि लँपु लुइके फइ । उदाय जाती छगू थवंथः आत्मनिर्भर जुइ फुगु जातीया रुपय् धस्वानाः च्वंगु इतिहासं क्यंगु दु । वर्तमान इलय् भी भचा कमजोर जूथेंच्वं । यदि भीसं आःनिसें कृतः यात धाःसा भीगु भविष्य अवश्य सुधांलाइ ।

...

उदाय समाजया
न्याक्वःगु तःमुँज्याया
लसताय्

सिंनुना

महेन्द्र विरसिं तुलाधर
प्रभात स्टोर्स

अन्दर गार्मेन्टस पसः

महाबौद्ध

फोन : ४२५२४०६

Yuri Kaji Kansakar

P.K. KITCHEN CONCERN

Ikhapokhari, Chhetrapati, Kathmandu

Tel.: 4248606, 4263447

E-mail: ykenterprises@hotmail.com

Deals in :

*All kinds of Kitchenware, Catering, Glasswares, Aluminium
& all kinds of stainless steel utensils, etc.*

उदाय् समाज मिसापुचःया स्वदंयंकंया गतिविधि

- डा सुमन कमल तुलाधर

उदाय् रिसर्च (नेसं. ११३२) या तथ्यांक अनुसार उदाय् समाजया भण्डै ५० प्रतिशत जनसंख्या मिसापिं खः । शैक्षिक अवस्थायत स्वत धाःसा मिसा व मिजंया दुने खास हे फरक मदु । तथ्यांक अनुसार ६२५ म्ह स्नाकोत्तर तर्गिं (Master's Degree) यानाः तःपिं मध्ये मिजपिं ५०.७ प्रतिशत व मिसापिं ४९.३ प्रतिशत दु । जम्मा ७,६६२ म्ह उदाय् सदस्यपिसं तथ्यांक ब्यूकथं ५८ प्रतिशत मिजपिं नोकरी सा ८१ प्रतिशत स्वरोजगार धैगु सी दुसा मिसापिनि हकय् ४१ प्रतिशत नोकरी सा १९ प्रतिशत जक स्वरोजगार धैगु सी दु । तथ्यांकय् दुवालाः स्वइपिनिगु लागि उदाय् रिसर्च खनेदुगु टेबल ३८ या तथ्यांकया छुं अंश क्वय् न्ह्यव्वया च्वना ।

थुकिं सी दु जनसंख्या उत्थे खःसा आखः ब्वनेगुली (शैक्षिक अवस्था) उति हे खःसां बेरोजगार व गृहिणीया संख्या स्वत धाःसा मिसाया संख्या मिजपिं स्वया यक्को हे अप्पो । अले समाज सेवा धाःगुली ला शुन्य हे वया च्वंगु दु । थ्व तथ्यांक पाय्छि मजू धायेफु, छाया धाःसा भीगु मिखाया न्ह्योने सामाजिक सेवाय् सनाजूपिं यक्को जःपिं खना । तर

मिल्याः भरे जूगु अनुसार थथे खः । न्ह्याथे हे धाःसां भी फुक्कस्यां स्यूगु खँ खः - मिसापिं मिजपिं ति सामाजिक क्रियाकलापय् न्ह्यव्वाना च्वंगु खने मदु । थुकिं यात विशेष ध्यान तयाः उदाय् समाजया संस्थापक भाजु नानिभाइ स्थापितया अध्यक्षताय् गठन जूगु उदाय् समाजं निम्ह मिसापिं दुथ्याका ज्यासना पुचः नीस्वना दिल ।

वयां लिपा नेसं. ११२६ सय् भाजु पंचवीरसिं तुलाधरया नायोसुइ गठन जूगु समितिया अन्तर्गत ४७ जना मिसा दुजःपिं दुगु मिसा पुचः नीस्वना दिल । उबलेंनिसें उदाय् मिसापिं सक्रिय जुयाः पलाः न्ह्याकाः वयाच्वन । उबले मिसा पुचःया संयोजक (नकिं) प्रा. प्रेमशान्ति तुलाधर खः ।

नेसं. ११३० सय् डा. रुपज्योति कसाःया अध्यक्षताय् नीस्वंगु ज्यासना पुचलं हरेक खलः पुचलं छवया हःपिं मिसा प्रतिनिधिपिं मुंकाः मय्जु मिरा ज्योति कसाःया नकिंसुइ उदाय् समाजया न्हूगु मिसा पुचः गठन यात । थ्व पुचलय् न्वकू नकिं, मूछ्याञ्जे, ल्यू छ्याञ्जे व दांभरि पदय् छसिकथं मय्जु कीर्ति, डा. सुमन कमल, मय्जु प्रेमहिरा व मय्जु प्रेमलक्ष्मी ल्यःगु जुल ।

टेबल ३८ (उदाय् रिसर्च) उदाय् समाजया जःपिनि लजगाः

लजगाः	मिजं		मिसा		जम्मा	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
१ निजि कम्पनी	६०९	६०.०	४०६	४०.०	१,०१५	१३.२
२ सरकारी	१६९	५६.३	१३१	४३.७	३००	३.९
३ गैर सरकारी/यू.एन.	८३	५९.३	५७	४०.७	१४०	१.८
४ स्वरोजगार	१,३८६	८१.०	३२५	१९.०	१,७११	२२.३
५ बेरोजगार	७१	३६.०	१२६	६४.०	१९७	२.६
६ गृहिणी	२४	१.४	१,७०७	९८.६	१,७३१	२२.६
७ समाज सेवा	५	१००	०	००.०	५	०.१
जम्मा	३,८०९	४९.७	३,८५३	५०.३	७,६६२	१००

(थ्व टेबलय् च्वसुयात माःगु जक ल्ह्यया तयागु दु ।)

थ्व पुचःया मुँज्यां ३ थीथी उद्देश्य (आजु) ज्वनाः ज्याभवः न्त्याकेगु वःछ्यूगु खः। आजुत खः

१. उदाय् समाजया उद्देश्य पूर्वकेत ग्वाहालि यायेगु
२. उदाय् मिसापित थकायेगु
३. नेवाः भाय् व उदाय् संस्कृतियात संरक्षण व सम्बर्द्धन यायेगु

थ्वहे अनुरूप नेसं ११३० निसें थौं तक उदाय् समाजया मिसा पुचलं छिकपिनिगु ग्वाहालिं थीथी अतिकं महत्वपूर्णगु ज्या याना वया च्वंगु दु।

उद्देश्य नं १ - उदाय् समाजया उद्देश्य पूर्वकेत ग्वाहालि यायेगु

थुकिया अनुरूप मिसा पुचलं उदाय् समाजया विधान दयेकूबले निसें कयाः मृत्यु संस्कारया नियम दयेकूबले तक थःथः खलःपुचलय्, परिवारय् छलफल यानाः विधान कमिटि व मृत्यु संस्कारया विधि व्छूगुलिइ व सफूतकं पिकायेगुलिइ मिसा पुचलं हे ग्वाहालि याःगु दु। अथेहे थें ने.सं. ११३१ सय् जूगु ऐतिहासिक उदाय् मुना, ऐतिहासिक गुला बाजंया व्वज्या व थुगुसी जुया वंगु ऐतिहासिक पंचदानया ज्याभवलय् नं उति हे सकृयरूपं ग्वाहालि जुयाः ज्याभवःयात धिसिलाका ब्यूगु दु।

उद्देश्य नं २ - उदाय् मिसापित थकायेगु

१) २०६७ साल पुष २४ गते स्वीम्ह प्रशिक्षार्थीपिन्त मय्जु कीर्ति तुलाधर व भाजु प्रमिल स्थापितया पाखें प्रभावकारी न्वचुया तालिम जुल।

२) २०६८ साल जेष्ठ २१ व २२ गते दिवंगत तारादेवी तुलाधर, मय्जु जुनेलि तुलाधर व मय्जु सानु केशरीया नकिंसुइ २५ म्ह प्रशिक्षार्थीपिन्त प्राथमिक उपचार व होम नर्सिङ्गया तालिम जुल।

३) २०६९ सालय् माइक्रोसफ्ट इनोभेसनया मय्जु सपनातारा तुलाधरया पाखे. ३० म्ह मिसापिन्त २ गू सेसन यानाः २/२ हप्ताया कम्प्युटर प्रयोगया तालिम जुल।

उद्देश्य नं ३ - नेवाः भाय् व उदाय् संस्कृतियात संरक्षण व सम्बर्द्धन यायेगु

१) २०६७ साल मंसीर २० गते मय्जु प्रेमहिरा तुलाधरया संयोजकत्वय् भीगु तजिलजि व संस्कृतिया ज्याभवलय् मजिमगाःगु तःनिगः बःनिगः दयेकेगु तालिम न्त्याःगु खः। थुगु तालिम ज्याभवलय् मय्जुपिं सुवर्ण लक्ष्मी बनिया, पूर्णदेवी बनिया, प्रेम

शोभा कसाः पिसं ग्वाहालि याना दिइगु खः। थुकी चयन्त्याम्ह (८५) म्ह प्रशिक्षार्थी पिसं ब्वति काःगु दु।

२) २०६९ साल पुष १४ गते योमरिपुन्हिया उपलक्ष्य कयाः उदाय् छेंय् मय्जु प्रेमहिराया पाखें २० म्ह प्रशिक्षार्थीपिन्त योमरी दयेकेगु तालिम जुल।

३) २०६९ सालय् हे माघ १५ गते निसें २० तक उदाय् तय्गु जीवन चक्रय् अतिकं महत्वपूर्णगु छ्गू अतिकं हे विशेषता दुगु बाऱ्हा तयेगु ज्याभवःयात सामुहिक बाऱ्हा मुंकाः ९म्ह मिसा मचापिन्त बाऱ्हा तयेगु ज्या मय्जु डा. सुमन कमल तुलाधर व प्रेमहिरा तुलाधरया संयोजकत्वय् सम्पन्न जुल। थुकी मय्जु कमल हिरा तुलाधर, मय्जु सुमित्रा तुलाधर व मय्जु माया तुलाधरपिं बाऱ्हा पासा च्वनाः ज्याभवः यात अतिकं हे सफल याना दीगु दु।

४) उदाय् म्यूजियम : मिसा पुचःया छ्गू स्यल्लागु व धिसिलाःगु ज्या मध्ये छ्गू सिमधःनिगु तर न्त्याना वना च्वंगु ज्या खः। असंया उदाय् छेंय् उदाय् म्यूजियम दयेकाः भीगु संस्कृति व परम्परायात भी लिपाया पुस्तायात भीगु अतिकं च्छायेबहःगु संस्कृति म्हसीके वीगु आजु ज्वनाः ज्याभवः न्त्याये धुंकूगु दु। थ्व ज्या मिसा पुचःया विशेष तत्वावधानय् व पहलय् न्त्याना च्वंगु दु।

थुकिया ज्यासना पुचः (Task Force) या सदस्यपिं थथे खः -

१. डा. सुमन कमल तुलाधर	संयोजक
२. प्रा. प्रेमशान्ति तुलाधर	सल्लाहकार
३. मय्जु सानुनानी कंसाकार	पुरातत्वविध
४. भाजु कृष्णहरि स्थापित	सदस्य
५. भाजु उत्तम शिलाकार	सदस्य
६. मय्जु प्रभा स्थापित	सदस्य Qlty
७. मय्जु मिराज्योति कसाः	सदस्य Qlty
८. भाजु चिनीकाजी ताम्राकार	कला विशेषज्ञ
९. मय्जु रजनी ताम्राकार	कला संयोजक
१०. भाजु रमेश तुलाधर	Fund Raise
११. भाजु सागरमान तुलाधर	Fund Raise

थ्व ज्याया न्हापांगु चरणय् १० गू खलःपुचःया म्हसीका व्वज्या जुइ। दराज व मत जडान जुइ धुंकूगु दु। न्हापांगु चरणया लागि अनुमानित लागत रु ५ लाख खः। थुकिया लागि दकले न्हापां मिसा पुचःया नकिं मिराज्योति कसाःया पाखें रु १ लाख चन्दा वये धुंकूगु दु। वय्कःयात यक्को सुभाय्। अथेहे थें मैपिनिपाखें नं बिस्तारं वयेगु जुया च्वंगु दु। स्थापित

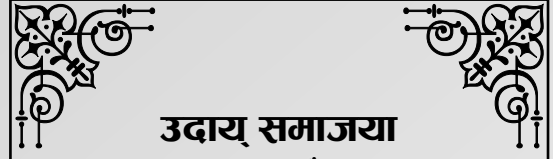
उदाय समाज

खलकं ला थःगु ब्वज्याया लागि बजेट तकं फ्याये धुकूगु दु। थन नं भी मध्ये सुयां थम्हं फक्को तयाः थ्व ज्यायात भः भः धायेकाः उदाय् संस्कृतिया संरक्षण्य ग्वाहालि याना दीत थौं छिकपिनि न्ह्याने बिनम्र इनाप याना च्वना। जिमिगु ग्वासाः अनुसार ग्वाहालि याःपिनिगु नां धलः दयेकाः ब्वयेगु खः। १० द्रलं अप्पो दां तःपिनिगु नां व तस्वीर निगुलिं ब्वयेगु व ५ द्रलं अप्पो तःपिनिगु नांया धलः ब्वयेगु जुइ।

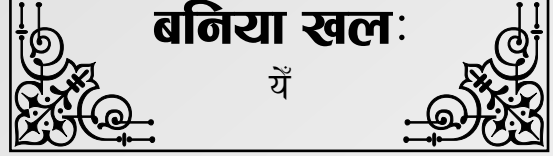
फुक्कसिगु हाःलि ग्वाहालिं थ्व ज्या नं ४० प्रतिशत सिधःगु खँ कने दयाः जितः साप लय्ता वः। छिकपिसं फुफुपिसं फुफुगु ग्वाहालि याना दिल धाःसा व ६० प्रतिशत नं याकनं सिधइ। तर थजाःगु महत्वपूर्णगु ज्या आः लिपा वइपिसं नं निरन्तरता बी धैगु भी सकस्यां मनंतुना च्वना।

अथेहे थें उदाय् समाजया उत्थानया लागि थुकिया सक्रिय सदस्य जुयाः चुनावय् भाग कयाः कवः कवः यात जुरुक्क थनाः भीगु समाज व संस्कृति व अभ् भीगु अस्तित्व हे ल्यंकेत ग्वाहालि याना दी धैगु मनंतुनाः जिमिगु कार्यकालय् थुलि ज्या याये फुगु छिकपिं सकसिगु ग्वाहालिं हे खः, सकसितं सुभाय् दु।

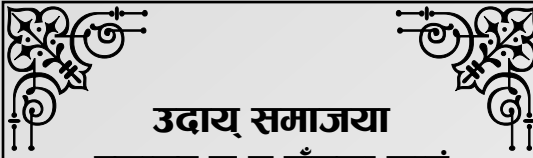
...

उदाय् समाजया
न्याक्वःगु तःमुंज्या नापं
मिक्वःगु दँ मुंज्याया
लसताय्
मिंतुना

बनिया खलः
यँ

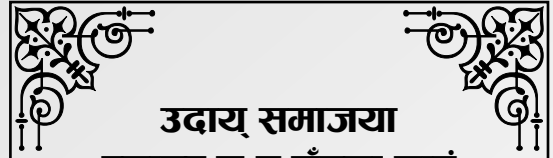

उदाय् समाजया
न्याक्वःगु तःमुंज्या नापं
मिक्वःगु दँ मुंज्याया
लसताय्
मिंतुना

ताम्राकार समाज

मरु

उदाय् समाजया
न्याक्वःगु तःमुंज्या नापं
मिक्वःगु दँ मुंज्याया
लसताय्
मिंतुना

सिन्दुराकार समाज

यतखा

उदात्त समाजया न्याक्वःगु तःमुंज्या लसताय्
भिंतुना

पिनड्स

धर्मपथ, न्यूरोड
फोन : ४२२१९२९, ४२४६१४६

सिरपादाता
पञ्चवीरसिंह तुलाधर
लाजिंपा:, येँ । फोन ४४९२६५५

सिरपा त्याकेगु मखुला ?

पञ्चवीरसिंह सिरपायानितिं
सन्ध्या टाइम्स न्हिपतिइ
बुद्धधर्म सम्बन्धि च्वसु
पिथना दिसँ

पञ्चवीरसिंह सिरपा
त्याकादिसं

थुगुसी छिं हे
त्याकादीगु मखुला ?

उदात्त समाजया न्याक्वःगु तःभँज्या लसताय् भिंतुना

Sole Distributor :

Tunchhe Trans Himalayan Trading Concern

P.O.Box : 5836, Chittadhar Marg, Kathmandu, Nepal,
Telephone : 4263300, 4268988, Fax : (977-1) 4262994,
E-mail : sdt@vianet.com.np

The advertisement features a woman in a white sari with a pink border, wearing sunglasses and jewelry, standing against a background of orange and yellow flowing ribbons. A pair of orange-handled scissors is positioned above her. The text is arranged as follows:

The In-place for Branded Fashion

Bluebird Mall
Branding your lifestyle

TRIPURESWOR KATHMANDU 4228833

©/014474pudj

**We don't make furnitures,
but we make furnitures
last longer !!!**

Ganabahal, Kathmandu, Nepal
Tel. 4253734, 4253546
Fax: 977-1-4254939
e-mail: aaupl@ntc.net.np

Nepal's **No.1**
CONSUMER DURABLES

CINEMA 3D
SMART TV

EXPERIENCE THE SMARTEST 3D TV

LG WORLD'S NARROWEST BEZEL 3D TV
Introducing the new LG CINEMA 3D SmartTV 'LM9600' Series with an incredible narrowest bezel of only 1mm. Designed with pure inspiration and cutting-edge technology. It enhances not only your immersive 3D experience but also the interior of your home. Now meet the best of 3D TV and Smart TV on one beautifully designed CINEMA Screen masterpiece.

KEY FEATURES

1 TV that brings the scene, literally! Stunning experience to your home, designed with pure inspiration and cutting-edge technology.

Enjoy 3D in greater comfort with Light Sensing Lens, and affordable 3D glasses.

3D's upgraded processor technology is the most advanced, with superior depth effect and smoothness.

Control your 3D environment with 3D Depth Control.

Enjoy two shows playing on TV without having to split the screen.

The complete 3D TV's box with 3D sound, fully synced with the 3D image stream.

3D World: Meet a color and size depending 3D world of entertainment at the tip of your remote.

Pointing, Select and Wheel - the most convenient and advanced TV remote.

Builds easy and fast connection between TV and Laptop/PC without wires or internet.

An original design and look, more simplicity and more room for customization.

Select and integrates the most popular and world content in your country. Provided via partnership with the best content providers.

LG Lifestyle Shoppe Pvt. Ltd.
(CG Lifestyle Company, Bhairahawa)
Corka Complex, Mishrahari, Kathmandu.
Tel: 01-4106530, 01-4206462

CG Digital Pvt. Ltd.
(Multi-Brand Showrooms)
AC Complex, Chovar, Kathmandu.
Tel: 01-4402234, 01-4402077

LG Concept Store
Civil Mall, Sundhara, Kathmandu.
Tel: 01-4204020, 01-4203074

CG Digital Pvt. Ltd.
(Multi-Brand Showrooms)
Maha Park, Udaya Durga,
Lalitpur, Kathmandu.
Tel: 01-4621256, 4621284

For Corporate Inquiry
please call
9851912539

ISO 9001:2008
CERTIFIED COMPANY

Toll Free No.
168-00-100-211
For Mail & VTS, Contact: 01-4106111

Open 7 days a week, 10:00 am - 7:30 pm
www.cgdigital.com.np

सिंक:मिज्या व सिंक:मि नायो

- नानिभाई 'मिखाद्वीम'

वंगु खुइन्यादं न्हयदंति (६५-७० वर्ष) न्हयः तक सुयां छें दनेमालसा न्हापां जग म्हया जग स्वनी, उगु जग स्वनेत सिं कःमि नायो (स्थापित) नं जग स्वके वीमाः, अले जक छें दनेगु शुरुजुइ ।

गुगु छें दनेत उम्ह नायोनं थःगु बुद्धि छ्यलाः पिनें पिनें 'बूगुअप्पा' दुनें दुनें 'कचिगुअप्पा' तयाः दयेकिगु प्रकृया जुल । वर्षामास जुलसा उगु छेंया कोथात 'सिच्चुस्ये च्वनीगु' चिकुलाया मास जुलसा 'लुमुस्यच्वनीगु' अथेहे अनेकथंया बुद्धादुगु 'कलात्मक' सभ्याः भ्याः तिकाभ्याः व माःमाःथाय् माःमाःकथं लखा तया दयेकिइ । पलिं चीबलय् पली तइगु भौगाःचा भौप्वाःचा नामं भुतुली 'मि' च्याकिइगु इलय् कू पिहाँ वनीगु थाय् खः ।

गुगु खः छें दनेगु भवलय् खरुपुजा धुरीपुजा आदि याना दुगु वा फै बांचा स्याना पुजा क्वचायेके माः । अले उम्ह बांचिगु ला, भोरी, आदियागु क्वाःता दयेका भोय नयेमाःगु नकेमाःगु जुल ।

उगु भोय याइगु भवलय् गुम्ह खः स्यानाम्ह 'बाहांयागु' छ्योया व्व च्याकू थलाः दयेका सीकाःभु यायेमा धइगु दस्तुर दुगु जुल । गुगु छ्योया व्व मध्यय् दकलय् मूलगु व्व खः जः पाखेया मिखा सिंकःमि नायोयात लःमल्हास्ये मगाः । अले कथं दँकःमि, बज्रकःमि, ज्यामिनायो आदिपिन्त लःल्हाइ, स्याखों धकाः न्हिपँया व्व बाहाँ स्याःम्हयात लःल्हायेमाःगु दस्तुर जुल ।

छें दनेसिधयेव छेंथुवाःया थःगुछें सुद्वियायेत भूतप्रेत पित छ्वयेगु ज्या यायेमाः । उगु ज्या याकेत तन्त्रमन्त्र सःम्ह गुरुबाज्या व्वनाहयाः पुजा याकेमाः । उगु पुजायालागिं 'जा' याम्ह प्रेत धकाः मूर्ति दयेका उगु मूर्तियात दुगुयागु आतापतिया माः क्वखायेकाः थापना याना, गुरुबाज्यां मन्त्र पाठ जपाःदि याना (पसूकां चिना) पुजा क्वचायेव उगु 'जा' याम्ह प्रेत मूर्तियात चान्हय् मसानय् येना वानाथकेमाः । अले उगु छें शुद्ध जुल । पुजा याःगुलिं छुं तलं विलं जुलसा उम्ह प्रेत वायेयंम्हयात तच्चतं दुःख बिइयः धाइ ।

गुगुखः सिंकःमि नायोनं बुद्धि छ्यलाः मनूत च्वनेत दयेकिगु छें अतिकं विज्ञानं जाःगु तायेकी, छाये धालसा गुगुखः मनू च्वनेत दयेकीगु छेंसं मेपिं प्राणीत म्होनं १०-१२ कथंयापिं च्वनेगु थाय् दइ । प्राणित थुकथं जुल

- १) स्वस्थानी बाखँकथं जोग्यशालाय् कुब्जाना सीम्ह 'सतीदेवी' महादेवं कृबुया जूम्ह यात याकनं ध्वगीकेत दयेकूपिं भुजितय् वंश च्वनेगु थाय्
- २) ध्याक्वय् कुलामय् च्वनीपिं माखचा
- ३) अप्पा भुली च्वनीपिं किल्लोलचा
- ४) न्हयवि, हइ
- ५) बखुं, चखुं, इखुं
- ६) गणेदेवं गइम्ह तिछुंया वंश मखा जुइ- छुं कोपिछुं
- ७) पार्वतीमाजुं गयाबिज्याइम्ह भौउया वंश जुइ भौ
- ८) नागराजाया खलः जुइ सर्प

थज्यापिं प्राणी आदित च्वनेगु थाय्वाय् नयेत्वने वंश न्ह्याकाः जीवन हनेदइकथं दयेकइगु खः मधासे गाइथें मच्चं ! । अलेभुजितय् नयेमालसा कःसि, कोप्रा, चुकया थाय्थासय् साःद्वं फोहर आदि दहेदु, माखाचा व मायेबिलीचिया नयेमालसा भुजित दहेदु, बखुं चखुं तय् नयेमाल धालसा वानाइना तःगु बस्तु दहेदु, छुंतय् नयेमाल धालसा त्यप भखारी थलबलय् दुवाला नयेगु दहेदु, भौचिया नयेमाल धालसा छुं धोंछुं दहेदु, सर्पया नयेमाल धालसा माय्बिली कोपिछुं दहेदु आदि ।

उजोकथं विज्ञानं जाःगु दयेकीगु छें बासं च्वंच्वपिं प्राणीपिसं भीत दुख बिइयो धकाः च्यूताः कयाच्वने म्वाःकथं उपिं प्राणिपिसंहे कथं न्हका बियातुं च्वनी । बरु सर्प व भौचित धालसा मेपिसं न्हंका वीफइ मखु । भी मनूखं हे कुतः याना न्हंके फयेकेमाः तर छुयाये उमित भीसं सास्ती यायेमज्यू, स्यायेमत्य, स्यानावीगुला गन सास्तीयाना भौचिगु 'सं' छपुजक हायेका बिलसा नं उजाम्ह मनूयात महात्वचं कइ धइगु ग्याःचिकुं उमित छुं यायेत लिचिलातुं च्वनी ।

बाखनय् न्त्यथनातःकथं छैँ दनीगु तरिका मध्यय् संक्षेपं छगू निगू खँ थन न्त्यथना च्वना -

छैँया मूलुखा तीगु 'खगो' बःलाःगु सिंयागु तयेमज्यु छाय् धालसा चान्हय् सुं मनूयात भूत वा लाखेनं लिनाहलसा बिस्युंवनाः सुयागु छैँया लुखाय् लाकामं प्यंकीगु इलय् उगु छैँया 'खगो' त्वधुलेमाः कथंयागु तयेमा धाइ ।

छैँयागु छथाय् निथायति तिकाभ्याः मतसे मज्यु छाय् धालसा लँय् जुया च्वनीपिं लँजुवाःत छैँ च्वंम्हसिनं तिकाभ्याः ह्वतं खनातुं च्वनी, लँजुवातयसं छैँथुवालं स्वयाच्वनीगु खँकेफइमखु धइगु कथं उकथं तिकाभ्याः तइगु हँ ।

छैँया मूलुखा तःजायाना तयेमज्यु कारण थःगुछैँ नं दुहाँपिहाँ जुइबल् शिष्टाचारकथं क्वछुना उगु मूलुखा भागियानाः जुइमा धकाः उकथं लुखा चिजा यायेमागु दस्तुर धाइ ।

थौँ एकाइसौं शताब्दी थ्यनाः न्हून्हुगु जुग वल धाल तर छुयाय् सुयानं छैँ दनेमालसा 'सिंकःमि नायो' नं जग स्वकेबिया छैँ दनेगु ज्या कःघानाच्वंगु खनेदुगु मखुत वरु धुरीपुजाःदियाना बाहाँ स्याना सिंकःमि नायोयात बाहाँया 'जवगुमिखा' सी वीमा धकाः सुनानं हे कःघाःगु खनेदुगु मखुत, मनूत च्वनेगु दयेकेगु छैँस अनेतनेया प्राणीत च्वनेगु थाय् दुगु मखुत ।

नारायणहिति सिंहदरबार थुजोगु छैँत दनेमाल धालसा नं सिंकःमिनायो यागुला छुखं सिंकःमि धइपिं हे मालीथें च्वंगु मखुत ।

तिकाभ्याः ह्वतं कतः मनूत जुइगु स्वयेत व थःगु छैँया लुखा भागियाना जुइगु अले भूत लाखेनं लिना हइबलय् लाकामं प्यंकाः खगो त्वथुला 'थः' बचय् जुइगु प्रकृया त ध्याक्वय् वांछवयाः धायेमाल धालसा किसि हे दुहाँ पिहाँ जुइजीक लुखा तया छैँ दनेगु दस्तुर जुयावये धुंकल धालसा

थौँ भीसं उबलय् उबलय् छचलीगु लवःकवः हंखि, छली, दाखूचा, खतु हं छथु निथुया भरय् अतिकं विज्ञानं जाःगु छैँ देगः आदि दयेकाः भापिं आजु बाज्याया पूर्खातयसं धायेमाल धालसा मेपिं ब्याकसिनं न्हू न्हू कथंया उन्नति यागु लँपु ज्वना न्त्यज्याये धुंकल धइगु भीसं स्यूसां न्हापा न्हापा छचलाबुलाय् हइगु लवःकवःत ब्वया आजु बाज्यापिनिगु नां तयेमाः धकाः म्यूजियम (छगः दराज) सं ब्वयातयेगुया औचित्य छुखइ थें ? वरु भी सिंकःमि (स्थापित) वर्गीपिं मध्यये न्त्याम्ह नं

थजुइव्यु छुं ज्या स्थापित सोसाइतिं गुकथं तिबः वीगु (ग्वहालि) यायेमालिगु खइ प्रेमपूर्वक (निस्वार्थ भावनां) समाजया क्षमताकथं फुगु ग्वहालि (तिबः) याना उपकार यायेफयेकेगु कुतः यायेमालीगु ताया मखु धालसा मेगु छु धाय् ?

थःगु जातिय म्हसीका ल्यंकातयेत भीसं मोहनी बलय् थःगु आगमय् थःगु जातीय लजगाः कथंया ज्याभःत स्वना पुजा याना वयाच्वना । थ्व चलन आःनं दनि । ई कथं युग हिलावर्थें मनूया लजगाः नं हिला वनीगु स्वभाविक खः । न्हूगु पुस्तां थःपिनिगु अबु बराजुपिसं याना वयाच्वंगु ज्याखंत गुम्हेस्यां आःनं याकाच्वंगु दनीसा अप्वःस्यां थःगु शिक्षा वा अनुभव कथंया लजगा ज्वना न्ह्यावनाच्वंगु दु । अथेसां थःगु जातीय म्हसीका धैगु आत्म गौरव वा गर्भ विषय खः । उकिं थःपिसं आः याना मच्वनागु जूसां थःथःगु जातीय म्हसीका यात क्यनीगु छुन ज्याखँ यात बांलागु दृष्टिं स्वया भिं भाप्यय माः।

- सपादक पुचः

उद्वास समाजयात भिंतुना

Associated Enterprises

Pyaphal Tole, Kathmandu, Nepal

Tel.: 4250934, 4261888, Fax : 4261744

E-mail : info@asoent.com

Branch : Putali Sadak, Tel 4248930, E-mail : psbo@asoent.com

उदाय् जागरण

- अमृतमान ताम्राकार
भोताहिति, महाबू कवः

भूमिका

जागरणया शाब्दिक अर्थ धैरुं छुनं ख्यलय् सचेत व सकृय जुया पलाः/विचाः न्त्याकेगु अर्थात् उगु विषय जांगर सहित सहभागि जुइगु खः । अंग्रेजी भासं धायेमाःसा Awareness and Active Participation धाये बहः जू । धयाचवने माःगु खं मखु उदाय्वर्ग नेपाली समाज व राज्य व्यवस्थाया थीथी ख्यलय् थःपिनिगु म्हसीका च्वछानाः सकृय सहभागि जुइत उदाय्वर्गय् जागरण हया उदाय् समुदाय जागृत व सचेत जुइमाःगु दु ।

उदाय्तय्गु धिसिलाःगु (सबल) पक्ष Strength

उदाय् जातियागु पृष्ठभूमि क्ववाला स्वयेबलय् बनेज्या (ब्यापार) या ख्यलय् परापूर्वकालनिसं सकृय खने दुसा राणाकालिन इलय् तक नं ब्यापारिक क्षेत्रय् मेमेगु जात स्वया च्वन्त्याः । फलस्वरुप उदाय् धयापिं आर्थिकरुपं शासकवर्ग बाहेक मेमेपिं नेपाःमित स्वया सम्बृद्ध जुउ । सँदेय् (ल्हासा) थेंज्यागु अति बिकत हिमाली क्षेत्रया कठीन यात्रा यानाः बनेज्या याःवनेगु जांगर दुपिं हलिमय् छगु जक जाति खः - उदाय् । सन १९६०या दशक तक सँदेय् यागु ब्यापारय् एकाधिकार (monopoly) यानाः वयाच्विपिं उदाय् साहुत आःतकं भीगु समाजय् सलंसः दनि । अथेहे नेपाः देय्या प्रमुख ब्यापारिक केन्द्र असं बजाः धैरु आःतक नं असं उदाय्तय्गु पर्यायवाच्य कथं मान्यता दनि ।

उदाय्त सचेत व जागृत जुउगु मेगु पक्ष शिक्षाया क्षेत्र नं खः । सुविधा सम्पन्न देय्या राजधानीइ पुचः मुना च्विपिं नापं आर्थिक हैसियत बल्लागु वर्ग जुउगुलिं तुलनात्मक रुपं शैक्षिक क्षेत्रय् उदाय्तय्गु सहभागिता म्हो मजू । जनसंख्या विस्फोटन व धें धें बल्ला आक्रान्त वर्तमान स्वनिगलय् शिक्षित उदाय्तय्गु उपस्थिति लुकुवियावथें खने दुसा १२-१५द्वः उदाय् जनसंख्यायात जक कय्च्याना विश्लेशण याना

स्वयेबलय् शिक्षित उदाय्तय्गु स्तर व संख्या नेपाः देय्यागु औसत स्वया यक्को अप्ठः खनेदु ।

नेपाःदेय् यागु धार्मिक व सांस्कृतिक तजिलजि, गुथि, जात्रा आदिइ उदाय्तय्गु स्वापू च्वछाये बहःजू । थुगु अवसरय् बारम्बार ग्वसाः ग्वइगु भोजं उदाय्तय्त छधि व छप्पं यायेगु व थवंथवय् दुने सुमुधुर स्वापू कायम यायेगुलिइ तधंगु बहः बिया च्वंगु दु । भोजय् याइगु खचं, नसात्वंसाया ताजि हे हिलावंगु व आडम्बरपूर्ण जुयाः उदाय् भोय् यागु सकरात्मक पक्ष लुकुविया वनसा थजाःगु अवसर बोभ जुजुं वनाच्वन । छिंधाय् ई व खर्च क्वपालाः भीगु नखःचखः गुथियागु मौलिकता संरक्षण याना वंसा थुकिं उदाय् जागरणय् बहः बिइ । उदाहरणया निंतिं भी नेवाः उदाय्तय्गु सीगुथि, सनागुथि नेपाःया गैर नेवाः समुदाय जक मखु नेपाः म्हस्यूपिं विदेशीतय् दुनेनं अनेक समाज वा टूष्टया नामं थुगु कथंया गुथि स्वना यंकाच्वंगु दु ।

कमजोर पक्ष Weakness

उदाय् सचेतन पक्षय् च्वय् न्त्यथना कथं स्वयानं मेगु धिसिलाःगु पक्षत नं यको दुसा कमजोर पक्षत नं छुं छुं दु । धार्थे धायेमाल धाःसा सबल पक्ष स्वया कमजोर पक्ष म्हो हे जक दुसां थुगु पक्ष अप्पो हे प्रबल खने दु । कमजोर पक्ष दुवाला स्वयेबलय् उदाय्वर्ग ब्यापारिक क्षेत्रं पिने बहु आयामिक व्यक्तित्व स्थापित याये मफुगु, अति शहनशिलता व ग्याचिकु पहलं याना थिचोमिचो सह यायेगु भन्भट भमेला क्वबुइ म्हाःगु आदि कारणं जागृत जुइ मफया थःगु व्यक्तित्व प्रति अन्याय याना च्वंगु खनेदु ।

लः लँपु, सम्पदा अतिक्रमण, नातावाद कृपावाद आदि थीथी समस्यां उदाय् जाति स्वनिगःया आदिवासी क्षेत्र Core area पाखें बिस्थापित जुया वनेमाला च्वन । उद्योग, ब्यापारया प्रतिस्पर्धा

लिउने लाना पुर्खा स्वना थकूगु आयस्ता मिया बैकल्पीक रोजगारी नाले माला च्वन । थःगु हक अधिकार क्षेत्रय् जुया च्वंगु अतिक्रमणय् बिरोध यायेगु जांगर मदया थःगु क्षेत्रं पलायन जुया वन । उदाहरणया लागि स्कूल कलेज, बैंक, मुन्सिखाना आदि नेवाःतय्सं स्वनाथकूगु राज्यया प्रमुख अंगय् नेवाःतय्गु उपस्थिति सांगाय् ससि ल्ययेगु बराबर जुइ धुंकल । उदाय् लगायत नेवाःतय्सं प्रतिस्पर्धाय् न्ह्यव्वायेगु जांगर पिकाये मफुत । यक्को नेवाःतय्गु बलिदान स्थापित राजनैतिक ख्यलं तापाना वन । प्रयासरत व्यक्तिपिनं नेता मखु कार्यकर्ताय् सिमित जू वन । आत्मचिन्तन यानाः धायेगु खःसा उल्लेखित कमजोर पक्षया मू कारण भी उदाय्त सचेत जुया ई कथं संघर्ष याये मफुगु खः धाःसां पाइमखु जुइ ।

उदाय् जागरणया भवलय् भी उदाय्त थःगु हे उदाय् समाज प्रति गुलि शिथिल धैगु च्वमिया थःगु अनुभव आधारित छत्वाःचा खँ न्ह्यथना च्वना - थ्वहे वइगु चैत्र २४ गतेया तःमुंज्याया नितिं जः सदस्य व कवः प्रतिनिधिया लागि स्वापू तयागु सिलसिलाय् आपाल शिक्षित युवातहे उदाय् समाजया सांगठनिक संरचनायात कया चिउता मदुगु खनेदत । थःगु कवः, कवः थाकूलि, समाजया विधान छु खः?, सु खः? धैगु सामान्य ज्ञान तक हे अनभिज्ञ खने दत । २०६८ सालया “उदाय् मुना” पश्च्यात कमसेकम भीगु उदाय् समाज दु धैगु ज्ञान दुगु हे तःधं भाःपीमाल । भी गुलि जागरुक वा शिथिल धैगु न्ह्यसःया लिसः थुगु प्रारम्भीक स्वापुलि हे अनुमान याये फु ।

जागरण छाये व गथे (Remedy)

वि.सं. २०४६ साल लिपा वःगु राजनैतिक हिउपाःकथं बहुदलिय गणतान्त्रिक व्यवस्थाय् देय्या सकल जाति, जनजाति, आदिवासितय्गु हक अधिकार समान व समानुपातिक कायम जूकथं उदाय् जक मखु नेवाःतसें हे थःगु अधिकार व सहभागिता सुनिश्चित याये मफुत । कारण थीथी नेवाःवर्ग दुने जागरण हयाः धिसिलाःगु समन्वय कायम याये मफुत । उदाय् वर्गयागु खँ ल्हायेगु सा न्हापांला समग्र उदाय् छधि छपुं यायेगु संयन्त्र प्रभावकारी व धिसिलाके माल । थुगु कथंया संयन्त्र संचालनया नितिं उदाय् समाज प्रभावकारी जुइ माल, यायेमाल । प्रजातान्त्रिक व्यवस्थाय् संगठन मदयेक व्यक्ति प्रभावकारी जुइ फइ मखु । थौकन्हे संगठन बह कयाः ५०म्ह मनु व

निचाः टायर च्याकाः सतक आन्दोलन व बिरोध प्रदर्शन न्ह्याका च्वंगु भीसं खना हे च्वनागु खः । आन्दोलनया औचित्य थःगु हे थासय् दुसा आन्दोलनया आधार ला संगठन हे खःनि । जागरणया मेगु पक्ष धैगु राज्य व्यवस्थाय् सहभागि जुइ माल । भीगु धर्म संस्कृति, आयस्ता व सम्पदा संरक्षण यायेत राज्यया थीथी संयन्त्रण दुने दुहाँ मवसें प्रयास यायेगु धैगु ताःचा मज्वसे पिखालुखुइ दना च्वनेगु बरोबर जुइ ।

उपसंहार (Conclusion)

च्वसू दिपाः काये न्ह्यः हाकनं छक्वः धाये माःगु खँ - उसि अलिछ मचासे छगू स्वया अप्वः क्षेत्रय् सहभागि जुया थःगु व्यक्तित्व बहु आयामिक याये माल । Marketing व Promotion या जमाना कथं थःके दुगु ज्ञान व शीप थीथी कथं न्ह्यव्वया क्यने माल । भोय्, तुच्चायात अय्लाः व ला नयेगु अवसर मखु थवंथः दुने सम्बन्ध क्वातुकेगु, न्हूधाः यायेगु अवसरया रुपय् छ्चलेमाल । पूर्खाया नासो संरक्षणया ज्याय् भी लिपा लाये धुंकल । थुगु ज्या न्ह्याकेत ई बिइमाल । उदाय् समाजयात सकल उदाय्तय्गु मातृ संगठन (Umbrella Organisation)कथं नाले माल । समाजया जः जुया सदस्यता कया थःगु क्ष् ल्याः छ्चलेगु याये । लुच्चापिं नेतातसें थें सिद्धान्त व दर्शन शास्त्री जुया मखु कार्यगत क्षेत्रय् पलाः न्ह्याके माल ।

*Excerpt of the above write-up
(in English version)*

Udaaya Jagaran literally means awareness and active participation among udaayas in Kathmandu Valley and beyond. The article aims to enhance the awareness among Udaaya.

Udaaya - a clan from Newar family of Nepal exist as a main stake-holder of trade and commerce of the country. Since ancient Nepal Ason bazaar and Udaaya are indivisible and synonyms to each other. Udaaya merchants were the only courageous traders in the world to reach the Tibetan plateau of Lhasa, almost a month long trans-himalayan route. Until early 1960s the traders of the clan had absolute monopoly over the Tibetan economy.

उदाय सम्राट्

Academically, the Udaaya being the inhabitants of the capital city and economically prosperous, the number of educated people accords much above the national average. Similarly, this clan holds incredible role in the country's religious and cultural events. Udaaya feast performed on many occasions in a year brings a unique opportunity to unite Udaayas in one platform. However, the recent changes in the menu and extravaganza made the occasion burdensome. Few weakness existing among the Udaaya are over shadowing the clan and are forced to migrate to suburban areas and foreign countries seeking alternative employment and residence. Passive, submissive and indifferent nature of Udaaya are the drawbacks that lag behind them to be versatile. In the wake of political changes, transforming the kingdom into a democratic republic, the clan has to move with new impetus and efforts to re-establish active participation in the nation's politics, administrations, upliftment of their social status, conservation of their ancestral cultural and religious heritage.

Udaaya Samaj is a social organisation at an apex belongs to all Udaayas. Therefore, the organisation should caretake / undertake all the Udaayas specially growing as a new generation to awaken.

Before concluding the write up call upon :-

- Wide participation in different activities and make yourself versatile
- Promote and display your qualities and skill at national level
- Make Udaaya feast a platform to unite and renew your relation.
- Stop such feast to make it as an occasion for super dine and wine
- Efforts to stop our cultural invasion
- Promote the use of Udaaya ID

•••

उदाय सम्राज्या
न्याक्वःगु तःमुँज्याया लसताय्
भितुना

वंजला
wunjala
moskva

Garden Restaurant in the heart of the city

Naxal (Opposite Police HQ Main Gate)
Kathmandu, Nepal
Phone : 4415236, Fax Phone : 4440314
www.nepaliciousine.com

उदाय सम्राज्या
न्याक्वःगु तःमुँज्याया लसताय् भितुना

**PRAMOD
MOTOR PARTS**

Kalanki, Kathmandu, Tel : 4672403
Mo. : 9841331393, 9849630311

Remember us for :

Micro Spare parts and accessories of

TOYOTA, NISSAN, MITSUBISHI, KIA, HYUNDAI, MARUTI
as well as TYRES AND BATTERIES for all vehicles.

उद्वायु समाजया तःमुँज्याया लसतायु भिंतुना

Basanta Motors (Regd.)

P.O.Box-2241 5/1, Basantapur (Ganga Path), Kathmandu.
Tel.: 4240367, 4240383, Fax: 4222927 Mobile : 98510 39991
E-mail : bmtti@mos.com.np

उद्वायु समाजया न्याक्वऱु तःमुँज्याया
सफलताया कामनायासैँ
भिंतुना

स्वयम्भूमान ताम्राकार

(लुँ वह ज्यासः)
महाबौद्ध, यँ
फोन : ४२२१७३६

हुलाक टिकटय् उदाय् ब्यक्तित्वपिं

- सर्वज्ञरत्न तुलाधर

संचारया थी थी माध्यम मध्ये हुलाक सेवा अर्थात डाँक, पार्सल, पौ हयेगु व यंकेगु व्यवस्था नं छगू खः । थथे पार्सल व पौ छथासं मेगु थासय् यंकेत टिकट तिकेगु दस्तुर दु । संसारय् थज्यागु न्हापांगु टिकट सन १८४० य् लण्डनं पिदंगु महारानी भिक्टोरीयाया ख्वाःपाः दुगु “पेन्नि ब्लायाक”या नामं प्रख्यातगु टिकट खः । नेपालय् न्हापां सन १८८१ या अप्रिल १३ तारिख खुन्हु श्री पेच व खुकुरी दुगु एक आना, दुइ आना व चार आनायाना स्वंगु किसिमयागु टिकट पिदंगु खः । टिकट पिकायेगु भवलय् देय्या प्राकृतिक श्रोत हिमाल, पहाड, खुसि, स्वां, भंगःपंक्षि, जनावर नापं नांजाःपिं राष्ट्रिय ब्यक्तित्वपिनिगु टिकट पिदनाच्वंगु दु । नेपाःया १३२ दं पुलांगु हुलाक टिकटया इतिहासय् आःतक न्याम्ह उदाय् ब्यक्तित्वपिनिगु लुमन्तिइ टिकट पिहांवःगु दु । वय्कःपिसं थःथःगु ख्यलय् याःगु योगदान व देश सेवाया कदरयासं नेपाल सरकारं टिकट पिकायाः हंगु जुल ।

१) चित्तधर ‘हृदय’

चित्तधर ‘हृदय’ आधुनिक नेपालभाषा साहित्यया दकले च्वजाःम्ह बहुप्रतिभाशालि च्वमि जक मखुसे थःगु भाषाया सेवा याना जेल सजाँय फये धुंकूगु दु । नेपालभाषां कविता च्वःगु द्वपन विसं

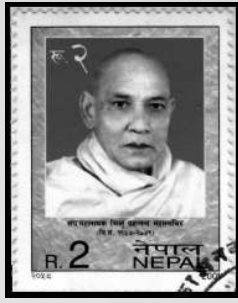
१९९७ सालय् राणा सरकारं चित्तधरयात न्यादँ जेलय् कुना बिउगु खः । वि.सं. १९६३ सालय् यँया तुंछें त्वालय् जन्म जुयादीम्ह वय्कलं आपालं च्वसुत च्वयादीगु दुसा स्वंगू दर्जनति सफू पिदंगु दु । नेपाल भाषा परिषद्या संस्थापक सदस्य, अध्यक्ष एवं संरक्षक जुया “नेपाल” पत्रिकाया सम्पादक जुया पत्रिका पिथना च्वनादीम्ह वय्कलं नेपालभाषा साहित्य थकायेत आपालं योगदान बियादीगु दु । थुकथं नेपाल भाषा साहित्य संस्कृति, कला च्वन्त्याकेत यानादीगु ज्वःमदुगु योगदानयात कदर याना वय्कःयात विसं २०१३ सालय् च्वसापासा पाखें “साहित्य शिरोमणि” पदवी देछालसा श्री ५ महेन्द्र वीरविक्रम शाहपाखें कवि केशरी उपाधि लःल्हाःगु खः । अथेहे २०६४ सालय् कालिमाति दुवातय् वय्कःया दनाच्वंगु सालिक धस्वाकूगु दुसा वय्कःया छँया जःखःया लँया नां चित्तधर मार्गं तया वय्कःयात सम्मान याःगु दु । वय्कः वि.सं २०३८ सालय् परलोक जुयादीगु खःसा विसं २०४९ पौष १६ गते नेपाल सरकारं चित्तधर हृदय या हुलाक टिकट पिहाःगु दु ।

२) प्रज्ञानन्द महास्थविर

प्रज्ञानन्द, नेपालय् ५०० दँ तक खनेमदये धुंकाः वि.सं. १९८६ सालय् दकलय् न्हापां हाकनं थेरवाद बौद्ध भिक्षु जुयाः दुहांवःम्ह खः । विसं १९५७

संश्राय् दक्कले न्हापां पिहांवःगु हुलाक टिकट घेलायतया ‘पेनि ब्लाक’ व नेपाःया दक्कले न्हापांगु हुलाक टिकट

चित्तधट 'हुदय', प्रज्ञानन्द महास्थविर, दयावीरसिंह कंसाकार व लुपौरत्न करुणारत्न तुलाधर या हुलाक टिकट

सालयया अक्षय तृतीया कुन्हु यँया इतुंबहालय् जन्म जुयादीम्ह प्रज्ञानन्द महास्थविरया छँया नां कुलमानसिं तुलाधर खः । बनिया ज्या याना च्वनादीम्ह वय्कः १६ दँया बैसय् भिक्षु जुया विज्याःगु खःसा नेपालय् धर्म प्रचारयात धकाः विसं १९८३ पाखे वसपोल व मेमेपिं भन्तेपिन्त राणा सरकार पाखें देशं पितना छुवःगु खः । थुकथं नेपालय् थेरवाद शासन पुनस्थापना याना विज्यापिं न्हापां न्हापांया भिक्षुपिं मध्ये वसपोल नं छम्ह खः । नेपालय् बुद्धधर्मय् प्रतियति शासन, प्रतिपति शासन व प्रतिवेदा शासनया पुनर्जागरण यायेगुलिइ अग्रणी भूमिका म्हिता विज्याःम्ह वसपोल स्थविरवादि परम्पराया भिक्षु संघया न्हापांम्ह संघ नायक खः । वसपोलं बुद्ध धर्म व दर्शन सम्बन्धि २० गू सफू च्वया विज्यागु दुसा विभिन्न बिहार निर्माणया ज्याय् अग्रसर जुया विज्यागु दु । बुद्ध धर्मया प्रचारय् लगे जुजुं वसपोल विसं २०४९ साल फागुण २८ गते परलोक जुल । थुकथं नेपालय् बौद्ध धर्म थकायेगुलिइ आपालं योगदान याना विज्याम्ह वसपोल प्रज्ञानन्द महास्थविरया गुणस्मरण यासे कीर्तिपुरया नगर मण्डप श्रीकीर्ति बिहारय् वसपोलया सालिक तयेगु ज्या जूगु दुसा सन २००१ सालय् नेपाल सरकार वसपोलया नितका वंगु हुलाक टिकट पिकाःगु दु ।

३) दया वीरसिंह कंसाकार

भाजु दयावीरसिंह नेपालय् संस्थागत समाज सेवाया सुरुवात व दकलय् न्हापा हिदान याम्ह कथं नां जाःम्ह खः । विसं १९६८ सालया बैसाख १२ गते यँया केल त्वालय् जन्म जुयादीम्ह दयावीरसिंह कंसाकार छम्ह नेपाःया नांजाःम्ह समाज सेवी खः । वय्कलं २००४ सालय् नेपाःया न्हापांगु ऐतिहासिक परोपकार संस्था स्थापना यानाः समाज सेवाया उत्कृष्ट नमुना आरम्भ याना दिल । थुगु परोपकार

संस्था अन्तर्गत दुर्गम थासय् निशुल्क चिकित्सा केन्द्रत, परोपकार एम्बुलेन्स सेवा, परोपकार अनाथालय, परोपकार रक्तदान सेवा, परोपकार श्री ५ इन्द्र राज्यलक्ष्मी देवी प्रसुतिगृह, परोपकार आदर्श उच्च मा.वि. आदि स्थापना याना दिल । थुकथं समाज सेवाया अग्रता हासिल याना दीम्ह वय्कलं वि.सं. २००० सालय् हि-दान याना नेपाःया न्हापांम्ह रक्तदाता जुयादिल । थज्यागु हे समाज सेवाया ज्या यायां वय्कः वि.सं. २०५७ साल माघ २३ परलोक जुया दिल । समाज सेवाया शिखर पुरुष दयावीरसिंह कसाःजुं यानादीगु समाज सेवायात कदर यासे थीथी पदकं विभूषित यासे सम्मान यायेगु नापं नेपाल सरकार सन २००२ स वय्कःया चित्र अंकित नितका वंगु हुलाक टिकट नं पिकाःगु दु ।

४) लुपौरत्न तुलाधर व करुणारत्न तुलाधर

असंया त्योडय् वि.सं. १९७५ सालय् जन्म जूम्ह भाजु लुपौरत्न तुलाधर व वि.सं. १९७७ सालय् जन्म जूम्ह भाजु करुणारत्न तुलाधर निम्ह दाजुकिजापिं खः । लजगाकथं ल्हासाय् वना व्यापारया ज्या याना च्वनादीपिं खः । ल्हासां लिहां वये धुंकाः वय्कःपिसं वि.सं. २०१६ सालय् हे नेपाल ट्रान्सपोर्ट सर्भिस नांगु कम्पनी चायेकाः दिल । अले वहे कम्पनी पाखें नेपालय् हे दकले न्हापां त्रिभुवन राजपथ (बाइरोड) जुया चले जुइगु काठमाडौं व अमलेखगंज दथुइ न्हापांगु सार्वजनिक यातायात सेवा सुरु यानादीगु खः । नेपाःया सार्वजनिक यातायातया स्थलय् यानादीगु योगदानया कदर कथं सन २०१२ सालय् नेपाःया हुलाक सेवा विभागं नेपाःया न्हापापिं यातायात व्यवसायिपिं भाजुपिं लुपौरत्न व करुणारत्न तुलाधरपिं अंकित हुलाक टिकट पिकाःगु दु ।

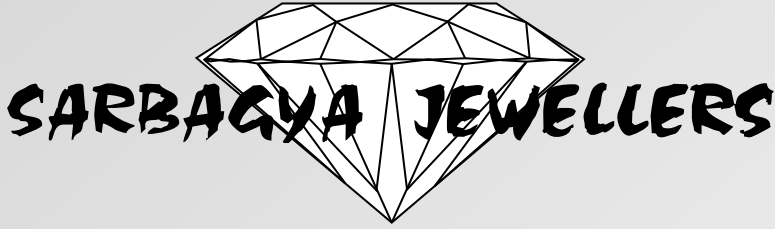
...

स्वस्थ व मौलिक संस्कृतिया संरक्षण याना
अकल उदाय् समुदाययात गतिशील व
ईकथं न्ह्यज्याकेगु ज्याय् उदाय् समाज न्ह्याघले
सुथांलाकक न्ह्याये फयेमा धकाः कुनुगलंनिसें

शितुना

SARBAGYA JEWELLERS

An Exclusive Show Room for Gems Jewellery & Silverware
Mahaboudha, Kathmandu
Phone : 4252194 (Showroom), 4150515 (Workshop), 4150526 (Res)

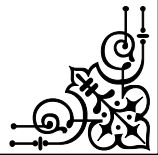

उदाय् समाजया
न्याकवःगु तःमुँज्या सुथांलाकक न्ह्याःवने
फयेमा धकाः कुनुगलंनिसें शितुना देछाना

नगत तुलाधर समिति १०१

बुरांख्यः येँ । फोन : ४२५५४९३

उद्योग समाजया
न्यायव्युत्तः मुञ्ज्याया
सफलताया कामनायास्यै
भित्तुना

R. R. Tuladhar

PALISHTA MOTOR PARTS

Putalisadak, Kathmandu
Ph. 4443802 (Shop), 4245489 (Res.)
M. : 9841276714

Remember us for :

MITSUBISHI, LANDROVER, TOYOTA, NISSAN, SUZUKI,
DAIHATSU, HYUNDAI, ISUZU Genuine Parts.

GIVE ME RED

एस. पि. मार्केटिङ्ग

बुरांख्यः, काठमाडौं । फोन : ४२६८९८८

सृष्टि सिद्धि बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.

ऋद्धि सिद्धि बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.

ऋद्धि सिद्धिया सृजना, सामुहिक समृद्धिया चाहना
सेवा सुविधाया भावना, सदस्य लसकुसया कामना

६२/७ योगविर सिंह मार्ग, भेडासिं, काठमाडौं । फोन : ४२४४७७१, ४२४४७७२

फ्याक्स : ००९७७-१-४२४४७६६ इमेल : ridsid@wlink.com.np

यःमरि पुन्हि

- सुमित्रा तुलाधर (त्यंघः कवः)

नेवाः संस्कृति व संस्कार नाप स्वापू दुगु यःमरिपुन्हि मसिर शुक्लपक्ष थिंलाथ्व पुन्हि कुन्हु न्ह्याइपुसे च्वंक तःजिक हनिगु नखः खः । बिस्कं विशेषतां जाःगु थ्व नखः हलिमय् हे लोकंत्वाः । यःमरि दयेकेगु ढाँचा धाःसा थःथःगु हे पहःया दु । यःमरि धालकी भीगु मिखाय् तुयुगु जाकिचुं हायाः दयेकीगु छखे च्चामुगु व मेखे ग्वःलाःगु कलात्मक आकार लुइका तःगु दुने चाकु हामो दुगु छगू यैपुगु नसा पिलुइ । नेवाः समाजय् मेमेगु मरि स्वया यैपुगु मरि हे वास्तवय् यःमरि खः । नेवाः ऐतिहासिक संस्कृति जाःगु थ्व मरि न्हापा चायागु थलय् पोतासिइ तया बुकी । थौकन्हे ममः दयेकीगु ममः ख्वाचाय् बुकेगु याइ । यःमरि दयेकेगु ढाँचा, दुने तयेगु नसा धाःसा न्हापा व आः पापां वःगु खनेदु । गथे दुने तयेगु हामो व चाकु खःसा आः माय्, खुवा आदिनं तइगु याइ । दयात धाःसा न्यागः आखे तयाः दयेकी । आखे तयेगुया अर्थ पञ्चतत्व वा पञ्चबुद्धया प्रतीक कथं कयातःगु दु । अग्नी, जल, वायु, आकाश व धर्तीयात पञ्चतत्व धाइ । यःमरि दुने धर्तीया रूपय् जाकिचुं, अग्नीया रूपय् चाकु, जलया रूपय् लः, आकाशया रूपय् खालीगु थाय् व वायुया रूपय् हामोयात कयातःगु दु । नेवाःतय्गु थुगु नसा वास्तविकता लिसे स्वायेगु खःसा चाकु हामोलं म्ह क्वाकेगु याइ थ्व सन्तुलन आहार नं खः । उकिं यःमरि चिकुलां नयेगु याना तःगु खः । प्वाथय् दुपिं मिस्तय्त नं म्ह बल्लाकेगु निम्ति नकेगु याः ।

न्हापा थिंला पुन्हि दुने बालि दतकयाः निभालय् स्वयेक पानाः दच्छियात माक्वः भकारी जायेकाः तइ । थौकन्हय् आधुनिक सामान, थलबल माःकथंया दुगु जुयाः ज्याछिं कथं तयेगु याइ । योमरी पुन्हि कुन्हु थथे वा तया तःगु भकारी, तेपय् जाकि चूया लक्ष्मी द्यः कुबेर, द्यःपिनि बाहाँ तिछुं, 'मायो' व 'बायो' धकाः तःगोय्क निगः यःमरि दयेकाः यःमरि स्वनाः वाकूथि द्यः पुज्याइ । 'मायो' व 'बायो' धइगु मां व बा अर्थात मिसा व मिजंया प्रतिक कथं खः । थथे

प्यन्हु तक तयाः द्यः पुज्यायेगुया अर्थ 'वा' पाःमजुइमा सुनाः मवनेमा, न्ह्याबलें धनधान्यपूर्ण जुया च्वनेमाः, गुबले नं नयेगु निर्तिं छें अन्न खाली मजुइमा धकाः खः । थथे स्वनाः द्यः पुज्याना तःगु भकारी तेपय् च्वंगु 'वा' वा 'बालि' न्ह्याक्व क्वकासां फुइ मखु धैगु न्हापा न्हापा आजुपिनिगु जन विश्वास दु । प्यन्हु लिपा स्वनागु यःमरि क्वकया प्रसादया रूपय् छेंजः सकसितं इना नकी । बियाः छ्वये धुंकूपिं म्थ्याय् मस्तय्त नं नखत्या सःताः नकेगु चलन दु । थ्व नखः नेवाःतय् सकसियां न्ह्याइपुक हनीगु नखः खसां गन गनं यःमरि पुन्हि कुन्हु यःमरि छुनाः नये मत्यः धका मनइगु थाय् नं दु । अज्यागु थाय्या बारे छगू धापू दु - छक्व माजुम्ह ज्याय् वनाच्वंगु इलय् भौपिं जानाः यःमरि छुनाः नःबलय् सकलें हे सिनाच्वन हँ । हानं मेगु धापू खः यःमरिया च्वका कथुइ थानाः बुराबुरी सित धैगु नं दु । थज्यागु खँ पत्याःयाइ पिसं थ्व नखः हनी मखु धाइ ।

यःमरि पुन्हि कुन्हु छेंखापतिं मस्त वयाः बाहाः, बहिलि, ननि, वनाः थथे म्ये हालाः यःमरि फ्वंनेगु चलन दु ।

त्यःछिं त्यः बकछिं त्यः ।

लातापाता कुलिचा जूसीं त्यः ।

यःमरि च्चामु । उकिया दुने हाकु ।

बिउम्ह ल्यासे । मबिउम्ह बुरिकुति ॥

थज्यागु मे हालाः यःमरि फ्वनेगु परम्परा न्हापा नं दु । आः नं दनी । थथे म्ये हालाः यःमरि फ्वनेगु मस्तय्गु चलाखिपन थें च्वं । द्वाय्धाःसा बिउम्ह ल्यासे, मबिउम्ह बुरिकुति धाइबलय् बुरिकुति जुयाः च्वने न्ह्याइला ? ल्यासे जुयाः च्वने यइगु मानबिय स्वभाव खः । उकिं फ्वंवःपिं मस्तय्त यःमरि, ध्येवा, वा बिया छ्वइ ।

भी नेवाः समाजय् यःमरिया तसकं महत्व व महिमा दु । स्वनिगः दुने थीथी द्यःतय्गु रथजात्रा, खःजात्रा द्यःपिनि बुरसादं मस्तय् बुदिं व भिंगु ज्याय् नं

यःमरि छ्चलेगुया । गथे जनमाःद्यः रथजात्रा याइबलय् नं ल्वहंचामरि, चतांमरि व यःमरि ह्वलेगु चलन दु । अथे ह्वलाः हइगु यःमरि काये फत धाःसा काय् बुइ धइगु जनविश्वास दु । यःमरि ह्वलेगु भवलय् मरु पिगननिया ताम्रकारतय् जलाध्व चतुर्दशी कुन्हु इन्द्राद्यःया थाय् द्यः पुज्याना यःमरी ह्वलीसा घ्यःचाकु सन्हस कुन्हु ज्यापुतय् मरुसतःया गजुली ध्वाय् तिया यःमरि ह्वलेमाःगु चलन दु । अथेहे डत अजिमा द्यः पुज्याइबलय् यःमरि छ्त्रयेमाः लिसे सुथय् कौला याकेत प्रसादया रूपय् यःमरि हे नकेमाःगु दु । बहनि भवय् नइबलय् चिधिकःम्ह पाःलाः पाखे फुक्क गुथियारपिन्त म्हं निगः निगः यःमरि तयेमाःगु चलन दु । थ्व चलन डत तुलाधरतय् बाहेक मेपिं उराय्तय् खनेमदु ।

मस्त धायेबलय् मिजं मस्त, मिसा मस्त निदं, प्यदं, खुदं, च्यादं, भिदं व भिनिदंया बुदिंया लसताय् मचा ग्वदं क्यंगु खः वःगः हे यःमरि क्वखायेकी अले

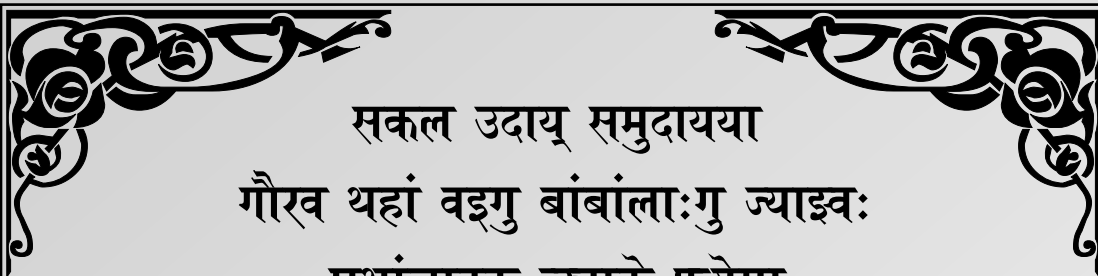
भिंपू ल्वहंचा मरि क्वखायेकाः जन्मन्हि याइ । थुबलय् नं यःमरि दुने आखें जक तयेगु याइ । थःथितिपिन्त न सःताः नकि । अथेहे छें छेंनं यःमरि बिइगु परम्परा दु । यःमरि बिइगु भवलय् मचाया पाजुपिन्त सच्छि व च्याः (१०८) कका, तबा, चाँ, तःमां निनि ततापिं केहेपिन्त नीछ्ग, नीछ्गः यःमरि बिइगु याइ । 'ई'या ह्युपाःलिसें थ्व नं पानाः वना फलफूल, हलुवाई मरि आः मस्या मरि बिइगु याना हल ।

यःमरि पुन्हि कुन्हु (धान्य पुन्हि) ज्यापु दिवस कथं सरकारी कार्यालय् सार्वजनिक बिदा बिइगु याःगु थनि च्यादं गुदं दत । थ्व छ्गू नेवाःतय्गु निमित्त तसकं हे गौरव व लय्ताय् बहःगु खं खः । यःमरि पुन्हि मुक्कं नेवाःतय्गु तःजिगु नखः खः उकिं ज्यापु दिवस धकाः नखः हनेबलय् मुक्क नेवाःत जक कःमघाःथें नं च्वं । थुक्रियात नेवाः दिवसया रूपय् हनेगु खःसा अभ् थुक्रिया महिमा अप्वइगु खइ । सकस्यां नेवाःतय् नुगलय् स्वां ह्वयेका च्वनेदइ ।

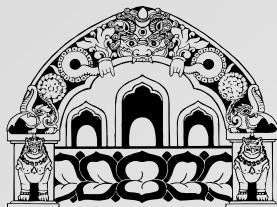
...

उद्वास समाजया यमरि दयेके स्यनेज्याय् स्यनामि व ब्वति कया च्वापिं मय्जुपिं

सकल उदाय समुदायया
गौरव थहां वङ्गु बांबांलाःगु ज्याइवः
सुथांलाक्क न्ह्याके फयेमा

श्री दिगुख्ये गुथि

Shree Digukhyo Guthi

दिगुख्यः गुथि छेँ, पकनायजो, येँ ।

उदाय समाजयात
मित्तुना

Jarunchhen Enterprises

Import & Export (Since 1984 AD)

Fine Weaves Pvt. Ltd.

Manufacturer and Exporter of
Pashmina and Allo Products

Rudeshore Chowk, Budhanilkantha
Close to Park Village Resort Pvt Ltd
P.O.Box : 24835, Kathmandu, Nepal

Tel: 977-1-4379750.

Mobile : 9851024465, 9851134740

Fax: 977-1-4375780

E mail: jaru@wlink.com.np,
fineweavesnepal@gmail.com

उदाय समाजया
न्याक्वःगु तःमुँज्यायात
यक्की यक्की मित्तुना
देखना त्वना

Rabindra M. Tamrakar (Kuber)

R.M. JEWELLERY SHOP

Freak Street 751 Jhochhen-5

Kathmandu, Nepal

Tel.: 4250122, 4247454

Fax: 977-1-4247467

E-mail:

t_sabin@hotmail.com

rm_jewellery@live.com

*Specialist in
woollen wears, jackets and
foreign ready-made garments
of your choice*

उदाय् सताजयात

मिंतुना

Mohan Store
Fashionware

18 Bhulan Marg, Khichapokhari
Kathmandu, Nepal.
Tel.: 4250032

श्री अन्नपूर्ण अजिमा अटण ।

उदाय् सताजया न्याववःगु तःमुँज्या
सुथां लायेता धकाः

मिंतुना

असन सेवा समिति

असं यिताचपाः, येँ ।

उदाय् सताजयात मिंतुना ढेखाना

न्ह्यागु नं कथंया क्याटरिंग सेवा माःसां
जिमित लुमंका दिसं

कुमारी प्यालेस

कमलपोखरी, येँ
फोन ल्याः ४४३८२५७

ग्रीन पार्टी प्यालेस

एम.आइ. बिल्डिंग, येँ ।
(राष्ट्रिय नाचघर नापसं)

मन्तु महर्जन-९८५१०३०२८२
संजिबकाजी तुलाधर-९८४१२८२४७५
कान्छाकाजी शाक्य-९८५१०७१८४६

उदायतय् ळहनावंगु छगू चलन पतिया प्रथा

- सुवर्णमान तुलाधर
इत क्वाथच्च कवः

पतियाया शाब्दिक अर्थ 'थःगु जातय् हाकनं लिहाँ वयेगु' खः । थजातमहं क्वजातमहसिगु ल्हातं न्त्योने लाथाय् नल त्वन कि जातिच्युत जुइगु, जात वनीगु, अथे जातिच्युत जूहं वंगु जात पुनः प्राप्तिया लागि राजगुरुपाखें 'पतिया' काये मालीगु स्थिति हिन्दु समाजय् प्राचीन काल निसें हे दु । अथेसां वि.सं. १९०३ सालं नेपालय् राणा सशासन शुरु जुइधुंकाः अर्थात् राणा प्रधानमन्त्री जंगबहादुरया शासन काल निसें थुगु प्रथा कठोरता पूर्वक कार्यान्वयन जुयाः वःगु खनेदु । भारत बाहेक अन्य देशं लिहाँवःपिं विशेषतः गोर्खालि शैनिक जवान व ल्हासां वःपिं (अप्वः याना उदाय्) व्यापारीतसें थःपिनिगु जातिय शुद्धता कायम यायेया नितिं राजगुरुया निर्देशानुसार ब्राम्हण बज्राचार्य पुरोहित पिनिपाखें पतिया कार्य सम्पन्न याये माःगु चलन दु । स्वःजातय् लिहाँवयेत पतिया कायेबलय् नीसी यानाः गोन्हुमछि अवसं च्वनेमाः । नीच्वने मब्योतक्क अर्थात् पतिया कार्य सम्पन्न मजुतल्ले कलाःनाप छनेगु व परिवारजनपिं नापच्वना जा नयेगु याये मज्यु । पतिया कार्य सम्पन्न जुये धुनेव तिति जातय् हाकनं लिहाँ वःगु प्रतिक स्वरूपं गुरु बज्राचार्य व परिवारजनपिं नाप च्वना जा भोजन यायेगु चलन दु ।

२००७ सालं नेपालय् प्रजातन्त्र वये न्हापा तक्क पतिया प्रथा यथावत दयाच्वन । प्रजातन्त्रयागु आगमन छगू दशक लिपा उदायतय् ल्हासा वनेगु चलनया अन्त्य जुल, नीच्वनेत पतिया प्रथा नं मदया वन । अथेसां अतीतय् पतिया प्रथाया छगू प्रकरणं नेवाः बौद्ध जनमानसय् लाकूगु दूरगामी दुष्प्रभाव आःतक्क जक मखु अपितु चीर काल लिपा तक्क च्वंच्वनीगु आशंका संकेत दुगुलिं तदसंबद्ध विषयस छत्वाःचा खँ थन चर्चा यायेगु धृष्टता यानाच्वना ।

वि.सं. १९८१-८२ सालपाखे क्रुर राणा शासन यागु दवदवा जुयाच्वंगु ताके सँदेशया खामनिसें अतिकं दुष्कर चर्चा म्ह दु दानाः अष्टांगदण्डवत यानाः नेपालया स्वयम्भूइ थ्येक विज्याम्ह क्यान्डेलामा

न्हापां धर्ममान तुलाधर (धमांसाहु) यागु तँलाछिइ अवस्थित छेंय, लिपा किन्दबहालय् च्वना बिज्यागु इलय् लामाजुयागु यश स्वनिगलय् सर्वत्र न्यनावन । स्वनिगःया प्रायः दक्व जातया नेवाः बौद्धत विशेषतः कुलायनी महायानी बुद्ध धर्मय् अगाध श्रद्धाभक्ति व विश्वास तथा बौद्ध विहार बही स्थापना जिर्णोद्धार याना बुद्ध धर्म उत्थान पुनरुत्थानया ज्याय् समर्पित उदाय् वर्गया जनसमुदाय वसपोलयागु धर्म व्याख्यान न्यनेत किन्दबहालय् मुं वयाच्वंगु जुल ।

किन्दबहालय् लामाजुयागु धर्म व्याख्यान न्यनेत वइपिं बौद्ध जनसमुदाययागु संख्या दिनानुदिन वृद्धि जुजुं वन । वसपोलयागु व्याख्यानयात श्रोतागणं अत्यन्त श्रद्धापूर्वक न्यन । जातपातयागु छुं विभेद मतसें नेपालय् अप्वःसिनं मस्युगु खँ नं स्पष्ट व्याख्या लामाजुं याना बिज्याःगुलिं वसपोलयागु धर्मदेशना न्यनेगु व्यग्रता सकसिनं क्यन । वसपोलयागु धर्म व्याख्यानं जनस्तरय् बौद्ध धर्म प्रति अगाध श्रद्धाया तरंग दना वल । छथासं मुनाः धर्म विषयय् छलफल यायेगु भावनाया विकास नं क्रमशः जुल । थुकथं क्यान्डेलामाजुया शुभ आगमनं स्वनिगलय् बौद्ध धर्मय् न्हूगु जागरणया युग प्रारम्भ जुल ।

क्यान्डेलामायागु कार्यकलापं किन्दबहाःयागु चहलपहल दिनप्रतिदिन वृद्धि जूगु श्रोतात अन बहालय् इमू थें माःहनाः अत्यधिक संख्याय् वनेगु याःगु आदि कारणं तदकालीन राणा प्रधान मन्त्री चन्द्रशम्सेर रुष्ट जुल । व छम्ह कट्टर हिन्दू धर्मावलम्बी व जातपातया पक्षधर 'जातं मखु, कर्म मनु तःधं चीधं जुइगु खः' धैगु बौद्ध धर्मया शिक्षा प्रचार उम्ह लामाजुया पाखें जूगु वयात यइगु ला खँ हे मदु । उकीसनं अपालं संख्याय् नेवाः बौद्ध जनसमुदाय् छथासं किन्दबहालय् मुनाः धर्म श्रवण याना च्वंबलय् 'का नेवाःत छधी छपांय् जुल, संगठित जुल, धकाः सशांकित जुल । थज्यागु क्रियाकलापं थःगु शासन सत्ता धरमर जुइगु तायेकल ।

येंया अधिकांश बज्राचार्य गुरुजुपिं नं लामाजु

खना: रुष्ट जुल, कारण नेवा: बौद्धतय् गुरुजु थ:पिं जुयाच्वंगु लिइ आ: वया: उम्ह सँय् लामा गुरुजु ज् वल ।

छुं समयया अन्तराल लिपा पुलिस लादय् याना: क्यान्छेलामाजु नापं च्याम्ह महायानी भिक्षुपिन्त वि.सं. १९८२ श्रावण महिनाय् निष्काशन याना: छवत । उलिजक मखु, किन्द्रबहालय् क्यान्छेलामाजुयागु धर्मदेशना न्येनेत वंपित हैरान याये कथं लामाजु इउंगु प्रसाद ग्रहण याना: न:पिं सकसितं राजगुरुपाखें 'पतिया' कया: जातिय शुद्धता अनिवार्य रुपं कायम यायेमा: धका: स्वेच्छाचारी रुपं उर्दी नं न्यंकल ।

क्यान्छेलामायागु धर्मदेशना न्येनगु व वं इउंगु प्रसाद न:पिं उदाय् जयमापिन्त (जजमान) वज्राचार्य गुरुजुपिन्सं 'पतिया' कायेकेत कुत:यात । तर उदाय् जयमापिन्त पतिया कायेके मफुत । परिणाम स्वरुप उदाय् जयमां व गुरुजुपिनि दथुइ अनावश्यक विग्रह शुरु जुल, सौहार्दपूर्ण समञ्जस्यता स्यन ।

वि.सं. १९८३ सालपाखे अर्थात क्यान्छेलामाजु व मेमेपिं भिक्षुपिन्त निष्काशन याना छव:गु छुं समय लिपा वज्राचार्य गुरुजुपिसं उदाय् जयमापिन्त पतिय कायेके मफुसेलिं छगू बैठकयागु आयोजना यात । उगु बैठकय् अत्यधिक बहुमतं थथे निर्णय यात: "थौं तक्क भीसं उदायतयगु ल्हातं जा नया वया च्वनागु ख: । तर वर्तमान परिप्रक्षय् उदायतयगु ल्हातं जा नये मजिल । आवलि सुनां थ्व निर्णय उलंघन याना अमिगु ल्हातं जा नइ वयात जातं निष्काशन यायेगु जुल ।" थुगु निर्णय प्रति उपस्थित अल्पसंख्यक गुरुजुपिन्सं निर्भिक रुपं बिमति व्यक्ति यात, विरोध यात ।

थुकथं उदाय् गुभाजु विग्रह जुये पश्चात दशकौ दशक उदायतसें थ: थाय् जा मन:पिं गुभाजु गुरुजुपिन्त बहिष्कार यायां वन । वज्राचार्य गुरुजुपिं नं उदाय् पं ल्युउपिं व मलिउपिं निगू वर्गय् विभाजित जुल । थुकिया दुष्परिणाम सम्यक महादान आयोजनाय् लात । वि.सं. २००६ सालं न्ह्योखा त्वा:या सम्यकरत्न तुलाधरं फरमायसी सम्यक महादान न्यायेकेत ग्वय्दां त:बलय् उदाय् पक्ष लिउपिं वज्राचार्य गुरुजुपिं जक थ्याकेगु खं पिदन । उदायतयगु थ्व खं उदायपक्ष मका:पिं गुभाजुत भन रुष्ट जुल ।

थुगु हे ताके श्री लोकदर्शन वज्राचार्यया पहल कदमी उदाय् गुभाजुया विग्रह निरुपण यायेत छगू संवाद न्ह्यात । सम्बद्ध पक्ष-विपक्ष यापिं जम्मा २६

प्रतिनिधित सम्मिलित छगू बैठक च्वन । उगु बैठकं दशकौ निसें उदाय्-गुभाजु दथुइ विकसित तथा विस्तारित विग्रहया घटनाक्रमयात थुकथं आत्मसात यात - "उदाय् गुभाजुतय् दथुइ पिदंगु विग्रह बुद्धोपासकतयत् थ:थवय् त्वाका: बुद्ध धर्मय् नकारात्मक लिचव: लाकेगु राणा शासकतयगु कुटील योजनाया परिणति जक ख: ।" नापं निम्न स्वंगू बुदाय् सहमति क्यना: निष्कर्ष थुकथं व्वल :-

- आचार्य गुथिं बाहेक याना त:पिं उदाय् पक्ष का:पिं गुभाजुतयत् निशर्त संघय् प्रविष्ट याकेगु
- सम्यक महादानया आयोजना परम्परा अनुसार हे यायेगु
- सकल गुभाजुतसें थ:थ: जयमापिन्थाय् वना आचार्य गुथिया नियमानुसार पुरोहित कार्य सम्पादन यायेगु

विस्थापित जुजुं वनाच्वंगु वज्रयानी पद्धति

धायेगु या: वज्राचार्य गुरुजुपिनिगु वज्रयानी पूजापद्धति जटिल क्रियाकाण्ड अप्व: । ख:, थुकिया लोकप्रियताय् नं न्हास वयाच्वंगु दु । उकीसनं लोकदर्शनजुया पहलं उदाय् गुभाजु विग्रह निरुपण जुये न्ह्यो वज्राचार्य गुरुजुपिन्सं थ: जयमापिन्थाय् दँ दँ पुरोहित कार्य दिकाच्वंगुलिं उदायतयत् थ:गु कुलायनी बौद्ध धर्म व्यवहार हनेत थाक्या च्वंगु माहौल ! अले छु माल ? उमिसं याउंक हे कर्म काण्डया जक मखु पुरोहितया हे विकल्प मालेगु कुत: न्ह्याकल । उमिसं परम्परागत वज्रयानी कर्म संस्कार उपासनाविधि व्यवहार परित्याग याना: लामा गुरुजु वा थेरवादी भन्ते गुरुमापिनि पाखें धर्म व्यवहार न्ह्याकेगु प्रथा बुलुहुं शुरुवात यात । वज्राचार्य गुरुजुपिनि पाखें संचालन याकावयाच्वंगु वज्रयानी धर्मोपाशना व्यवहारयात दिका उकिया पलेसा थेरवादी भन्ते गुरुमां पिनि पाखें थेरवादी धर्मोपाशना व्यवहार संचालन यायेगु क्रम न्ह्याकल । थ्व क्रमं अद्यापि निरन्तरता कयावंच्वंगु दु ।

क्रमिकरुपं वज्रयानी पद्धति विस्थापित जुजुं वंगु आँकलन यायेबलय् आ: स्वनिगलय् बौद्ध धर्मया विकास क्रमय् खनेदयाच्वंगु ह्युपा:यात निम्नोक्त रुपं न्ह्यव्वये फु :-

- सुं परिवारजन उसाँय् मदुसा म्हसुखमदुम्हेसिया ल्वय् शान्त जुयेमा धैगु मनसायं वज्रयानी तारा धर्म याकेया पलेसा थेरवादी भन्ते गुरुमां पिनि पाखें परित्राण पाठ याकेगु चलनं लोकप्रियता

प्राप्त याना हल । सुं परिवारजन दिवंगत जुइबलय लय लय पतिकं परम्परानिसें भिनिगु तीर्थस्थलय वनाः वज्रयानी रितिकथं लयप्यो थयेगु प्रथायात त्वःताः थेरवादी भन्ते गुरुमापिनि पाखें थःम्हं यानागु पुण्या फल थः दिवंगत पित्त त्वःता छ्वये कथं बुद्धपूजा पुण्यानुमोदन याकेगु चलनयात व्यापकता बिल । अथेतुं दँयदसं दिवंगत जूपिनि नामं याइगु वज्रयानी वार्षिक श्राद्ध क्रियाया थासय नं भन्ते गुरुमापिनि पाखें पञ्चशील पालन यानाः परिव्राण पाठ यायेगुलिइ जन आकर्षण वृद्धि जुल ।

- गुलिं गुलिं उदाय वा अन्यवर्गया परिवारजनं जन्मदिन कुन्हु 'रोग व्याधिहरण जुयाः आयु वृद्धि जुयेमा' धैगु मनसुवां परम्परागत शैलिं वज्राचार्य गुरुजुपिन्त पूजा याकेया पलेसा लामा गुरुजुपिन्त वा थेरवादी भन्ते गुरुमापिन्त बुद्ध पूजा याकेगु पट्टिइ आकर्षित जुल । अथे हे छे दनेबलय शीलान्यास वा द्यः पलिस्था याये बलय वज्राचार्य गुरुजुपिनि पलेसा लामागुरुजुपिन्त वनाः पलिस्था कार्यक्रम सम्पन्न यायेगु प्रथां लोकप्रियता प्राप्तयात ।
- छैया परिव्राजन सुं दिवंगत जुये धुंकाः याये माःगु परम्परागत विधि व्यवहार विशेषत दिवंगत जू कुन्हय कुन्हु वज्राचार्य गुरुजुपिनिपाखें वज्रयानी बौद्ध विधि कथं 'दिवंगतया दुर्गति मोचन जुयाः बुद्धपद लायेमा' धैगु अभिप्रायं दुर्गति परिशोधन मन्दः थायेगु, दिवंगत जगु दँय बाल चतुर्दशी कुन्हु वज्राचार्य गुरुजुपिनि उपाध्यायतत्वय पशुपतिइ बालाउ वनेगु, यँज्याः बलय द्वादशीकुन्हु धुं ज्वनाः उपाकू वनेगु आदि कार्यक्रमयात नं उदायतसैं कथहं परित्याग याना हल ।
- अष्टमी, पुन्हि, संलू आदि पर्व दिनय धलं दनेगु वज्रयानी बौद्ध प्रथा थौकन्हय प्रायः लोपवस्थाय थ्यनाच्वंगु दु । थथे वज्राचार्य गुरुजुपिन्सं दंकीगु व्रतय च्वनेया पलेसा थेरवादी भन्ते गुरुमापिनिपाखें अष्टशील पञ्चशील ग्रहण याये पाखे थौकन्हय बौद्ध उपासक उपासिकापिं उन्मुख खनेदु ।
- परंपरागत बाह्यतये पलेसा विहारय ऋषिनी याना तइपिनि संख्या नं थौकन्हय धराधर वृद्धि जुया वःगु दु । थथे विहारय ऋषिनी याइपिन्त वज्रयानी वज्राचार्य गुरुजुपिनिपाखें छुं यायेम्वाः ।

- परापूर्वकालनिसैं मिजं मचातयत यानावयाच्वंगु कयतापूजाया पलेसा नं विहारय श्रामणेर यायेगु चलन काःपिनिगु संख्या नं दिनानुदिन वृद्धि जुया वःगु दु । थथे विहारय श्रामणेर याना तइपिसं वज्रयानी वज्राचार्य गुरुजुपिनिपाखें कयतापूजा हाकनं याये म्वाः ।

वज्रयानी वज्राचार्य गुरुजुपिनिपाखें सञ्चालन जुया वयाच्वंगु परम्परागत मेमेगु अनेक संस्कार नं कालान्तरय विस्थापित जुजुं वनीगु प्रबल संकेत दु । नेपालय विगत लगभग ८०० वर्ष तकक लुकुबिना च्वंगु थेरवादी बौद्ध धर्म आः हाकनं पिलूवःगु दु । जाति प्रथाय आधारित वज्रयान बौद्ध धर्मयागु कटु आलोचना थेरवादी भन्ते गुरुमापिनिपाखें जुयावया च्वंगु दु । लिसैं आपालं महायानी लामा भिक्षु भिक्षुणी पिसं नं वज्रयानी वज्राचार्य गुरुजुपिन्त विस्थापित यायां हयाच्वंगु दु । अतः क्रमिक रुपं धरासायी जुजुं वचाच्वंगु वज्रयान बौद्ध धर्मय तत्काल समसामयिक सुधारया छुं पहल मजुसा कालान्तरय थ्वयागु अस्तित्व इतिहासय जक लिंकुं वनीगु लक्षण बांलाक लुयावये धुंकल । इति !

...

**उद्वास समाजया
न्याववःयु तःमुँज्या
सुथां लारिमा धकाः
मितुना देखना**

**छुं नं कथया स्टेशनरी ज्वलयानितिं
जिमित लुमंका दिसँ**

लक्ष्मी स्टेशनरी मार्ट

तुलाधर प्लाजा, न्हूसतक, यँ

फोन : ४२६५९४८, ४२६५८९६

मोबाइल : ९८४९३६३०२९

उदात्त समाजया न्याक्वःगु तःमँज्याया नापं
मिक्वःगु दँ मँज्याया लसताय्
मिंतुना देछानाच्चना

Frosty Ice Creams Pvt. Ltd.

Rudramati Marg, Buddhanagar

Kathamndu, Nepal

Tel: 4784467 / 4784544 / 2044330

उदाय् समाजया पञ्जरां ज्याइवः

- यू. आर. शिलाकार

पञ्जरां छु खः -

नेवाःत बौद्धिक संस्कृति न्ह्याकेगुली तसकं च्वन्त्याः। स्वनिगः दुनेया नेवाःत दुने बौद्धिक संस्कृति न्ह्याकेगुलिं थनया उदाय्, शाक्यपिं व बज्राचार्य नापं साय्मि, ज्यापु लगायत पिसं नं बौद्ध संस्कृतिया परम्परा नाला वयाच्वंगु दु। थजागु बौद्धिक संस्कृति त मध्येय् आदिबुद्ध दिपंकर तथागतया पालनिसें न्ह्याना वयाच्वंगु धापू छगू च्वछायेबहःगु बौद्धिक संस्कृति पञ्जरां खः। गुंलागा त्रियोदशी कुन्हु हना वयाच्वंगु थ्व छगू अतिहे पुण्य दैगु ज्या खः। थ्व कुन्हु शाक्य, बज्राचार्य, उदाय्त्तय् छें छें पञ्जरां छः धकाः दिपंकर बुद्ध, महामञ्जुश्री, बोधिसत्व व तारा आदि छःया मूर्ति थःगु कोथाय् व्वयेगु याइ।

थ्व दिं कुन्हु पञ्जरां काःवड्दिपिं येँ, यल, ख्वप, किपू, पांगा, बंग आदि थाय्या शाक्य भिक्षु, बज्राचार्य व स्वयम्भूया बुद्धाचार्यपिं वया पञ्जरां फः विज्याइ। श्रद्धावान जय्मापिसं थःगु छेंसं पञ्जरां बीपिं नं दु। दानशाला ग्वयाः न्याःपञ्जरां न्यायेके धुंकूपिसंनं थःगु छें पञ्जरां छः दिपंकर बुद्ध व्वया पञ्जरां वीगु याइ।

पञ्जरांया परम्परा गबलय् निसें -

पञ्जरां विइगु परम्परा बौद्ध धर्म ग्रन्थ कपिदावदानस च्वयातःकथं उबलय् दिपावली नगरया जुजु सर्वानन्द दिपंकर तथागत नापं भिक्षु संघयात नं सःताः पञ्जरां ब्यूगु खँ उल्लेख जुयाच्वंगु दु। अवदानय् उलेख दु कथं उबलय् छम्ह गरीबम्ह लक्ष्मीथकं नं थःम्हं फ्वना हयागु नयेगु वस्तु थःम्हं मनसे दिपंकर तथागतायात दान याःगु पुण्यं वयागु दरिद्रतां मुक्त जुया छम्ह प्रतिस्थित व्यक्ति जुया वंगु खँ उल्लेख जुयाच्वंगु दु। अथेहे शाक्यमुनी बुद्ध जुया विज्याये धुंका पितृनगर कपिलवस्तुया भिक्षु संघनापं विज्यासे भिक्षातन याना विज्यागु खँ बुद्धया जीवनी च्वयातःगु सफू ललितविस्तरय् च्वया तःगु दु। थुगु खँयात जक स्वयेगु खःसां भिक्षु संघयात दान विइगु ज्या यानावयाच्वंगु नीन्यासः दँ न्ह्यो हे दुगु खँ क्यनी।

थन स्वनिगलय् वज्रयानी बुद्धाचार्यपिं दये धुंका शाक्य संघ व बज्राचार्यया संघपिन्त थनया श्रद्धालुपिसं पञ्जरां कुन्हुया पुण्य दिं लाका सर्वसंघयापिन्त दान धर्म याना वयाच्वंगु जुल थ्व परम्परा विद्यमान दनी।

पञ्चदान छु खः -

दान यायेगु पुण्यया ज्या खः धकाः हरेक धर्मग्रन्थय् न्ह्यथनातःगु दु। दान यायेगु वस्तुत जीवनोपयोगी जुल धाःसा उकिया महत्व भनहे अप्वः दइ। पञ्चदान याइबलय् थजागु हे न्याताजि वस्तुत दान यायेगु याइ गुगु भीगु जीवनय् न्ह्याबलें छ्छलाबुला यानाच्वने माःगु खः। गथे

- १) अन्नज्वलं (वा, जाकि छुव वा बूबः)
- २) ज्ञानया ज्वलं (सलां, कापि, कलम)
- ३) फलफूल (हलः, बलः, तुसि पासि आदि)
- ४) त्वंसा ज्वलं (साखःति) थौकन्हय् स्व्वायस वा अन्य हल्का पेय्)
- ५) सम्पति ज्वलं (छें, बुं, दक्षिणा, वसः आदि)

थुकथं पञ्जरां कुन्हु दान वीगु ज्यायात धाःसा जीवनय् दरिद्रता नास जुयावनी सुख, शान्ति व सन्तान वृद्धि जुइ व यस कीर्ति बढे जुइगु नापं ज्ञान बुद्धिइ मन वनी धैगु विश्वास दु।

उदाय् समाजया पञ्चदान -

ने.सं. ११३२ गुंलागा त्रियोदशी कुन्हु पञ्जरांया पुण्य तिथि लाका उदाय् समाजं सामुहिक पञ्जरां विल। असं दथुइ नारांछःया लिक्कसं पाल ग्वया पञ्जरां छः व्वया न्याताजी वस्तु दान याना उगु पञ्जरां ब्यूगु खः। थुकी छम्ह व्यक्तियात छ्छाः नयेत गाःगु कथं जाकि ३०० ग्राम माय् ५० ग्राम चिग्वःगु कयेगु ५० ग्राम मुस्या ५० ग्राम चि ५० ग्राम नापं भित्तका दां तया प्लास्तिकय् थीथी वस्तु अलग अलग प्वःचिना पञ्जरां काःविज्याःपिं सर्वसंघयात दान ब्यूगु खः। उदाय् समाजया नायो भाजु डा. रुपज्योति कसाःजुं पं. बद्रीरत्न बज्राचार्य लगायत मेपिं निम्ह बज्राचार्यपिन्त दानविसें न्ह्याःगु उगु दान कार्य

सुधसिया च्याताःइलं निसैं सनिलया खुता ई तक
न्त्याःगु खः । थुगु ज्याभवलय् ग्वाहालि यायेत उदाय्
समाजया दुजःपिं मिसा पुचः नापं संरक्षक भाजु
कुलवीरसिंह तुलाधर नं भायादीगु खः ।

थुगु पञ्चदान ज्याभवः ताःलाकेत उदाय्
समाजं खुम्ह दुजः दुगु छगू उप समिति दयेका लच्छि
न्त्यवं निसैं माःगु तयारी न्त्याकूगु खः । थुगु पञ्चदान
उप समितिया कजि पुष्पज्योति कसाः जुयादीगु दुसा
मेपिं दुजःपिं छसीकथं रत्नकाजी तुलाधर, प्रेमहिरा
तुलाधर, प्रेम काजी बनिया, रमेश तुलाधर व उत्तम
राज शिलाकार खः । थुगु पुचलं पञ्जरांयात माःगु
ज्वलं, नये त्वनेया व्यवस्था पञ्जरां वीगु व्यवस्था
मेच पाल आदिया व्यवस्था याःगु खः । थाय् बाय्
मिलय् यायेगु ज्याय् असन सेवा समितिं ग्वाहालि
याना ब्यूगु खः । थुगु पञ्जरां ज्याभवलय् यैं, यल,
ख्वप, किपू, बूंग यापिं बज्राचार्यपिं मिसा मिजं नापं
२५०० म्हस्यां व्वति कया बिज्यागु खः ।

...

Akal Man Tamrakar
Om Bir Man Tamrakar

MAHABOUDHA GAHANA GRIHA

*All kinds of Gold & Silver
readymade ornaments
are available here
as per your order*

105 Hospital Marg,
Mahaboudha Tole
Kathmandu, Nepal
Tel.: 4150677, 4150744

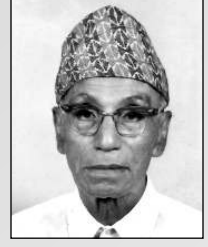
उदाय् समाजया न्याक्वःगु तःमुँज्यायात शिंतुना

Shoes Field

Shop No 25, Ground Floor
Bishal Bazar Super Market, New Road, Kathmandu
Tel.: 4242744

पुलांम्ह सल्लाहकार पूर्णकाजी ताम्राकारया सुभावा

- स्व. पूर्णकाजी ताम्राकार

उदाय् समाजयात जिगु मनय् लूथें निगित छ्याता (सुभावा) दोहलपा च्वना । भीी बौद्धमार्गी उपासक उदाय्तयगु तजिलजि, भाषा व सम्वत हलिमय सुयां मदु कथं अतिकं जाज्वल्यमानं थिनावयाच्वंगु दु । भीीगु तजिलजि हलिमय सुयां जाती नाप ज्वःमलाः । भीीगु मांभाय् हलिं भाषाय् दुथ्याके बहजू । अथे हे भीीगु सम्वत नं सुं छम्ह जुजुं न्त्याकूगु मखुसे भीीगु देय्या नामं थुलं मदिकक न्त्याः वयाच्वंगु दु । उकिं थुपिं स्वंगुलिं सकारात्मक पक्षस भीीपिं उदाय् वर्गायात खस, बराम्हूतयसं नेपाः अधिराज्यया सत्ता तःदैनिसें थःपिनि अधिनय् कयाः न्त्याकाच्वंसां गुगुं हालतय् थिचोमिचो यानाः भीीत आःतक्क क्वत्यले फूगु मद्दिनि, गबलें क्वत्यले फड्गु वः नं सुयाकें दइमखु ।

उकिं भीीसं थुपिं स्वतां भिंगुणयात बांलाक्क खःगु थासय् सदुपयोग यानाः न्त्याकावया च्वंतले भीीत सुनानं क्वत्येलेगु स्वःसां कदापि गबलें हे क्वतले फड्मखु । भीीगु थुपिं स्वतां भिंगुण उकथं धिसिलासे, ग्यसुलासे व बल्लाःतल्ले भीी नेपाःया थ्व स्वनिगलय् मूभुवाः जुयाः मेपिं सुं नाप क्वत्येयेका च्वनेमाली मखु । थुज्यागु भीीगु तजिलजि, भाषा व सम्वतयात गुगुं संजीवनी वासः थें प्रश्रय व प्रोत्साहन बियाः भीीसं निरन्तर म्वाका तयेगु कुतः यायेमाः ।

ने.सं. छ्चलाः भीीगु मांभाय् ल्हायेगु मत्वःतुसे भीीगु पुलां ज्वःमदु ग्यसुलाःगु भीीगु मुक्कं नेवाः खंगोलं भरिपूर्ण तथा नेवाः पहःयागु उत्कृष्ट तजिलजि गथे कि ज्याःजंको, रकम चिनाः पचिंता पस्ता मधि छता अप्वः बियाः पत्याः दुम्ह थःथितियागु कोथाय् सिसि तयाः कन्हेकुन्हु तिनि सुथन्हापां क्वलं बुयाः अजः उलाः सतफले तयाः संपः प्याकाः थःगु छ्छ्या पिखालखुइ नकिं माजुम्हं ह्याउंथ्वं तुति सिकाः भूत, प्रेत व पिशाच चिइकाः छ्वयाः स्वको तक सिफं लुइकाः लिपा थःगु कुल थिरयाइम्हसित धुकूपिकूया ताःचाप्याय् लःल्हाना लसकूस यासे थःगु छ्छ्ये त्वाःवाः सकसियां खंक दुकयाः ताहा सुकू लानाः न्हापां तुच्चा

याकाः भःभः धायेक न्यासरा क्वाःघासाया लैकाः जुइकाः धउ, सिसाबुसा तये सिधयेकाः पाजुम्ह मधिकसिं इहिपायाःम्ह भिंचित पस्ताःमधि लहिकाः थःपिनि मिसा समधिपिंत क्वसायेगु अय्लाःघः व्यकुंच्याकाः थःपिनि ह्वनाच्वंपिं फुकीबाकी, नकिं, नोको थःपिनि भउपिनि, म्ह्याय्चापिनिपाखें तःग्व सलिखय् ज्वाइया मूसःगु अय्लाः लुकाः कोपह भाइपिं गुरुजु पुरोहित थाकुलि नोको सहित भपिभपि धाधां, भचा भचा तुल्ल लूगु अय्लाः कयाः थःगु म्हतुसि प्याकाःदिसं धाधां कोपह वइगु अले छ्छ्याय् तःजायेक लासा लाया, छ्छ्यायेपाः तःम्ह भमचा ब्यातयाः न्यायेकीगु भीीगु नेवाः पहःया अपूर्व व शानदार नेवाः तजिलजियागु पस्ता भोय्या बयान यानां साध्य हे मजू ।

ज्याजंको, पस्ताभोय् धुंकाः थाकुलि लुयेगु, भीी दथुइ सुं छम्ह प्रतिभाशालिम्ह व्यक्तित्व स्वर्गारोहण जूसा छ्छेजःपिं सुं छम्ह मख्वयेकुसे क्वाःक्वाः मुलिभति थ्याकाः बांलाक्क छ्छ्यायेपातःगु खतय् तयाः कलशं लं धुच्छि मशां थ्यंक लः हायेकाः थुज्वःगु पुलां भिंगुणं जाःगु तजिलजि समाजं क्वःछिनातःगु दस्तुर पुलाः भीी दथुइ सुनां लय्तायाः पुलां तजिलजि ने.सं. छ्छलाः भीीगु मांभाय् ल्हायेगु मत्वःतुसे यात धाःसा वयात थुज्वःगु विधि ब्ववहार याके अवश्यं वीमाः । थुकिं यानाः भीीगु समाजया आर्थिकावस्था सुथालाइ एवं भीीगु नेवाः तजिलजि कथं भोय् न्यायेकेगु प्रथा म्हासे मजुइ माल । सम्यक न्यायेकेगु, बहाःपुजा वनेगु, अजिमा पुजा वनेगु, नासःपुजा न्यायेकेगु, इत्यादि भीी नेवाःपहलं यायेगु अतिकं शान्दार व भव्य तथा मेपिं सुंहे जाति नाप ज्वःमलाःगु उत्कृष्ट शुद्ध पुलां नेवाः तजिलजि याकेगुली निरन्तर सहूलियत व सुविधा बिया यंकेमाल । थुलि हे सल्लाहकारया नातां जिगु उदाय् समाजयात थःगु निगित छ्याता (सुभावा) व सल्लाह दु । जय उदाय् समाज ।

...

थुगु सुभावा वय्कलं न्हापा बियातःगु खः - सम्पादक

उदाय समाजया
न्याक्वःगु तःमुँज्याया लसताय
भितुना

भासँ भासँ भासँ

भगीगु तुलाधर खलःयागु
दकलय पुलांगु
छगूयां छगू जक 'न्हायकं पसः'

महाबौद्ध ज्लास हाउस

असन जःधुँछें गल्ली
फोन ल्याः ४२२३९६३
बाबुराजा तुलाधर

उदाय समाजया
न्याक्वःगु तःमुँज्याया लसताय
भितुना

**मणिगणेश बचत तथा ऋण
सहकारी संस्था लि.**

**ManiGanesh Saving & Credit
Co-operative Ltd.**

Dugam Bahi, New Road, Kathmandu
Tel.: 01-4245151, 01-4241387
E-mail: mgsc66@gmail.com
maniganesh2966@hotmail.com

महत्वपूर्ण जानकारी ?

खः थौकन्हे बांलागु लजगाया लागि

College/Campus सय् BBS, BBA वा MBA

इत्यादि डिग्री कयानं वास्तविक व्यवसायिक

(Professional Knowledge) बेगर

Standard या अफिसया ज्याय् खेलय् जुइमखु

उकिं जिमित लुमंका दिसँ ।

जिमि थाय् विभिन्न किसिमया **Management** सम्बन्धि **Training**

व **Consultancy** सम्बन्धि ज्या यायेगु व्यवस्था दु । लुमंका दिसँ !

Nepal Management Academy (P) Ltd.

P.O. Box 21847, Seto Dhoka, Jamal, Kathmandu

Tel. No.: 01-4227857, Cell No.: 9841481735

E-mail: ratnakajeet@hotmail.com

ब्यवहारिक सुधार हे समाज सुधार खः

- प्रेमलक्ष्मी तुलाधर 'डत'

भी सामाजिक प्राणी खः । अथे धैगु समाजं भीत दयेकूगु मखु, भीसं समाजयात दयेकागु खः । अथेजुगुलिं भीसं भिकथं छ्चलाबुला याना यंकेगु हे समाज सुधार खः । विधिव्यवहार सुधार वा सुथां लाक्क न्ह्याकेगु धकाः हालां जिइमखु, याना क्यनेगु हे भीगु दायित्व खः ।

उदाय् समाजपाखें पिदंगु सफूतिइ च्वयातःथें यायेगु हे थौकन्हे परिस्थिति कथं न्ह्याःवनेगु, अथेहे वुसांसिं यायेमाःगु ब्यवहारिक ज्यानं ईयात ल्वःकथं याना यंकल धाःसा संस्कृति ल्यना च्वनी । अले भ्वासी पहः मदयेका छ्वत धाःसा सुनानं कुंखिने थाय् दैमखु, प्रगतिया लंपुइ न्ह्याःवनेत ताःलाइ । सकसिगु न्ह्योने नमूना जुइ ।

सुथां लाकेगु पक्ष स्वयावन धाःसा मचा वू व्यंकेबलेनिसें कयाः सिइवल्य तकया ज्याभवः उदाय् जातिया विधिव्यवहार सफूतिइ च्वयातःथें याना म्वाःमदुगुलिइ खर्च मयासे मचाखाचातय्गु जीवन उत्थानया नितिं वचत यानाबिल धाःसा भविष्यत् तिवः जूवनी ।

अथेह मचा जंकोनिसें कय्तापुजा, बाऱ्हा तकया दुने विचाःयाना ज्यायात धाःसा नां व दां नितिं दयाच्वनी । विहारय् यंका ऋषिणी, श्रामणेय यानाथें फुकथं दानपुण्य यानाः तःधंक पार्टी मयासे मजिमगाःपिंत जक सःता भ्वय् नकेगु याःसा भ्वासिपहः मदया सुधार जुगु खनेदइ ।

इहिपावल्य छ्चलेगु पुतुग्वयात परम्पराकथं मयासे थीथी कथं न्हूधाः यानागु धकाः व्याग, थीथी हलज्वलं छ्चला वयाच्वंगु दु । दां हन्ताः जुयाः परम्परा तना वनाच्वंगु दु । अथे मयासे परम्परायात थातं तयेमाः धैगु वाःचायेकेगु हे भीगु संस्कृतियात म्वाकातयेगु खःसा भीगु म्हसीका ल्यंकातयेगु नं खः ।

ग्वय् विइके छ्वयेबलय् समाः ज्वलं धकाः थिके थिकेगु पालिस, लिपस्टिक आदि हलज्वलं द्वंद्वं तथा छ्वइ, लिपा जुलकि डेट एक्सपायर जुया गनावनी, स्यनावनी, अथे जुया दां सितिं वनाच्वन । अथेमयासे म्हो थजु बाँलागु भचा भचा जक तथाः सितिं मवनीगु कथं सौभाग्यया चिं कथं जक तथा छ्वसा बाँलाइ, अथेह मरिचरि सिसाबुसा आदि नं ग्वय् विइकेहःगु धकाः थःथितिपिंत इना विइतिनि । थथे यायेबलय् कतःयागु दामं थःपिनिगु न्हाय् तथाथें मजुला ? थथे मयासे माःछिकथं ग्वय् छ्वयेगु कायेगु याःसा हन्ता मजुसे बाँलागु ब्यवहार जुइ ।

भी भिं ज्या यायेबलय् सुकन्दा च्याकाः मतया जःथें जाज्वल्य जुइमा धकाः सगं विइ । कतःयागु संस्कृतिइ च्याःगु मत स्यानाः केक तायेगु याइ । थ्व पाय्छि जुला ? छक्वः विचाः याना स्वःसा बाँलाइला ?

भीसं लिफः न्ह्यफः स्वयाः ज्या याये माःगु अवस्था जुइ धुंकल । बजाः भाः थहाँ ववं सर्ग थिइन । कमे याइपिनि छ्चलं म्वलं चुया नं मगाये धुंकल । अथे जूगुलिं म्वाःमदुगुलिइ खर्च यायेगु मयासे बैक्य् तथा ब्यूसा बाँलाइ । भीसं छ्खेंजक मखु भिखें स्वयाः ज्या याःसा ग्यसुलाःपिं जुया पिज्वय्फै ।

धेवा खर्च याना जक जीवन सुखी जुइ मखु वरु ब्यवहारीक पक्ष परिवार दुने माया, दया करुणा मैत्रीभाव पिज्वयेका यायेगु ज्यां सुखी जिवन हनेत ताःलाइ । भगवान बुद्ध धया विज्यागु दु 'ईयात थुइकाः खः मखु सिइकाः ब्यवहारिक पहःचहः बाँलाका अपुमादी जुया जीवन न्ह्याके सयेकि' बुद्धया थ्व वचनयात पालन यायेगु हे भी सकलया भिं जुइ नापं थ्व हे बुद्ध वचनया प्रभावं सकल प्राणीया सुद्धिबुद्धि दयाः भिं जुइमा धकाः आशिका यासे उदाय् समाजया ख्वाः पौ यात व उदाय् समाजया हरेक ज्याखँ बाँलाक न्ह्यावनेमा धकाः भित्तुना देछाना ।

for all your power needs...

B3, 2nd Floor, Ratna Plaza, Dharmapath, Kathmandu, Nepal
Te.: 4246000, 4247000 Fax : 977-1-4248000 E-mail : rki@wlink.com.np

स्ववाचर सेभिङ्ग एण्ड क्रेडिट
को-अपरेटिभ लिमिटेड

मखन-२५, काठमाडौं, नेपाल ।

TO KNOW THE UNKNOWN

CBR 250R

Syaker Trading Company Pvt. Ltd.
Jyoti Bhawan, Kantipath, Kathmandu
Tel: 4253522, 4163801, 4286199, 4257488
Fax: 4256933, 4216752

www.honda.com

उदाय समाजया
न्याक्वःगु तःमुँज्याया लसताय
मिंतुना

गौरी शंकर बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.

मैतिदेवी वडा नं. ३३, काठमाडौं । फोन नं. : ४४९८६८९
e-mail: gaurishankarco@hotmail.com.np
न्यूरोड फोन नं. : ४२२४८४७

WebSurfer
THE BROADBAND COMPANY

FAST, RELIABLE & AFFORDABLE
Nationwide MPLS NETWORK
... FOR INTERNET & INTRANET CONNECTIONS

www.websufer.com.np

Websurfer Nepal Communication System Pvt. Ltd.
3rd floor, Shree Raj Bhawan, Subidhanagar, Tinkune Kathmandu, Nepal
P.O.Box. No. 7940, Tel. 977-1-4470093, Fax : 977-1 - 4485803
E-mail : info@websufer.com.np, Web: www.websufer.com.np

Wireless DSL Office :
4th floor, Red Building, Maitighar, Kathmandu, Nepal.
Tel. : 977-1-4242852
Email : wdsi@websufer.com.np

SONY
make.believe

Your Best Investment Ever Switch to Sony LED TV Today

5 GREAT
BENEFITS
OF SONY LED TV

SPACE
SAVING

30%
SLIMMER

2x LONGER
LIFESPAN

ENERGY
SAVINGS 50%
LESS

RICHER &
LIFE-LIKE

STRONGER
CONTRAST

For Details please contact
Sony Centre:
Kantipath, Tel: 4250305, Jawalakhel, Tel: 5526300, New Road, Tel: 4243793
Minbhawan, Tel: 4620699

*Buy Smart,
Be Assured!*
Based on Official Warranty
It makes a difference!

AUTOMOTIVE BATTERY
MOTORCYCLE BATTERY
DEEP CYCLE BATTERY

A Awai Auto Trading Concern

P.O. Box 1241, Jyatha, Kantipath, Kathmandu, Nepal
Tel.: 4249115, 4249375, Fax : 977-1-4249232 E-mail : yagya@wlink.com.np

Please contact for:

Spare Parts, Accessories, Tyre Tubes, Batteries & Etc. For Toyota, Nissan, Mistubishi, Suzuki, Isuzu, Mazda, Daihatsu, Hyundai Accent, Hino Truck & Heavy Equipment Parts.

उदाय समाजया न्याक्वःगु तःमुँज्याया
लसताय

उदाय समाजया उत्तरोत्तर प्रगतिया लँयू
न्हचाये फयेमा धका
कामनायासें भिंतुना देखना

लक्ष्मी प्रभा कंसाकार

क्वापुखू ठमेल मार्ग,
काठमाडौं

सत्वपुजा छत्वाःचा म्हसीका

- प्रेमकाजी बनिया

भीगु नेवाः बौद्ध समाजय् धर्म यायेगु धकाः आपालं पुजा यायेगु चलन दु । अजागु पुजा मध्ये 'सत्वपुजा' नं छगू खः । थुगु पुजा आपासिनं न्यने नंगु व न्यना वयाच्चनागु नं खः । आपासिनं यायेनंगु व यानावयाच्चंगु पुजा नं खः । थुगु पुजा थःथःगु छें, ननि, चुक, बहाःबही, चीभाद्यः, तारा, स्वयम्भु, करुणामय आदि द्यःपिनिगु न्ह्योन यायेगु यानावया च्वंगु दु । तारायात मूल देवता याना सत्वपुजा यायेबलय् थुगु पुजायात 'तारा पुजा' जक नं धाः । न्हिच्छिया दुने स्वक्वः तक थुगु पुजा यायेगु नं चलन दु । थथे स्वक्वः तक थुगु पुजा यायेगु यात 'त्रिप्रहार सत्वपुजा' धकाः धायेगु चलन दु ।

बुदिं हनेत, उसाँय् भिंकेत, ज्याखँ पूर्वकेत वा छुंनं ज्याखँ पूर्वगुया लसताय् तःतधुंगु संस्कार धर्मकर्म गथेकि, धलंदने क्वचाःगु, ब्याहा आदि क्वचाःगु या लसताय् नं सत्वपुजा यायेगु यानावया च्वंगु दु । सत्वपुजा यायेगु गुथि तक नं दु ।

सत्वपुजा यायेबलय् सकसिनं खना च्वनीगु छगू महत्वपूर्ण पुजा सामाग्री गुलुपाः, देवाः, तिंचा व तोर्मा खः । दक्को हे सच्छि व च्यागः वा स्वसः व खुइगः वा द्रःछिगः तक नं तया सत्वपुजा याना वयाच्चंगु दु । द्रःछिगः-द्रःछिगः तयाः सत्वपुजा यायेगु यात तोंछा यायेगु धायेगु चलन दु ।

सत्वपुजा होम सहितं नं यायेगु भलन दु । द्रःछिक्वः तक आहुति दुया होम यायेगु यात सहस्राहुति होम धका धाइ । तोंछा यायेबलय् फिद्वल तक नं आहुति दुयाः होम यायेगु चलन दु । थथे फिद्वल तक आहुति दुया होम याना तोंछा यायेगु यात 'दहांसय याना तोंछा यायेगु' धकाः धाइ । थथे दहांसय याना तोंछा यायेगु धयागु छगू अतिकं हे तःधंगु धर्म खः ।

सत्व पुजा याइबलय् गुलुपाः, देवा, तिंचा व तोर्मा धुंका सकसिन खना च्वनीगु मेगु छगू अतिकं महत्वपूर्णगु पुजा सामाग्री खः - थायभूया द्यःने दथुइ कलश अले कलश छचाःखेरं धातुया अष्टमंगल चिं

श्रीबत्स, पुण्डरिका, ध्वज, कलश, चामर, मत्स्ययुगम, छत्र, शंख लिसें सम्बन्धित सामाग्रीत छसीकथं ब्याः, सितु, सिन्दुर, धौ, ईका, गौलोचन-श्रीखण्ड, पद्म-शंख व न्हाय्कं ।

अष्टमंगलया चिं अर्थात श्रीबत्सनिसें शंख तक थुपिं च्यागू च्याम्ह बोधिसत्वया चिं खः । अष्टवैरागया बाखं व्वनकि अष्ट बोधिसत्व व अष्टमंगलया चिंया सम्बन्ध थुइके फइ ।

जजमानया इच्छाकथं व आवश्यकता कथं छम्ह, स्वम्ह, न्याम्ह, न्हय्म्ह, नीछम्ह निसें सच्छि व च्याम्ह गुरुजुपिनिपाखें सत्वपुजा याकूगु खनेदु । गुरुजुपिनिगु निश्चित ल्याः थुलि हे दयेमाः धैगु छुं कथंया नियम मदु । गुरुजुपिनिगु ल्याः मूलरुपं जजमानया ईच्छा व आवश्यकताय् भरपरे जुइगु खः । गुलुपाः आदिया ल्याः कथं पुजायाक्रमय् गुरुजुपिसं ल्हाःज्यायेगु (हस्तमुद्रा) क्यनेगु यायेमाः । व हे हस्तमुद्रा - ल्हाःज्यायेगु पूर्वकेत आवश्यकता अनुसारं गुरुजुपिनिगु ल्याःनं अप्वः तयाः पुजा यायेगु याइ । गथेकि गुलुपाः आदि सच्छि व च्यागः सिवें अप्वः तया सत्वपुजा यायेगु जुलकि आवश्यकता कथं गुरुजुपिनिगु ल्याःनं अप्वया वनीगु खः ।

पुजाः याकीम्ह जजमानया न्ह्यागु हे मति तया वा न्ह्यागु हे कारणं सत्वपुजा याकूसां थ्व पुजाया मूल उद्देश्य 'न्हय्गु प्रकारं अनुत्तर पुजा' यायेगु व 'बोधिसत्वपिनिगु अभिषेक' प्राप्त यायेगु खः । उगु न्हय्गु प्रकारया पुजा नं निथी किसिमं याइ । व खः भौतिक रुपं व ध्यानात्मक रुपं । भौतिक रुपं सत्वपुजा यायेगु यात क्रियात्मक सत्वपुजा धाइ । अथेहे तुं ध्यानात्मक रुपं सत्वपुजा यायेगु यात 'मानसिक पुजा' धाइ ।

'न्हय्गु प्रकारं अनुत्तर पुजा' यायेगु यात संस्कृत भाषं 'सप्तविधानुत्तर पुजा' धकाः धाइ । वहे सप्तविधानुत्तर पुजायात भीसं बहःचा हाकयेक 'सत्वपुजा' धकाः धयावया च्वनागु खः ।

सप्तविधानुत्तर पुजाया न्हय्गु अंग छसिकथं

वन्दना, पुजना, पाप-देशना, अनुमोदना, अध्वेषणा, बोधिचित्तोत्पाद व पुण्य परिणामना खः । थ्व पुजा बोधिसत्व जुइपिसं व बोधिसत्वपिसं याइगु पुजा खः । थ्व पुजाया अन्तिम लक्ष्य 'बुद्धो भवेयं जगतो हितायः' (जगत हितया नितिं बुद्ध जुये फयेमा) धकाः मति तथाः याइगु खः ।

जगत हितया नितिं बुद्ध जुये फयेमा धाइम्ह, भविष्यत् बुद्ध जुइम्ह वा धर्ममेघा भूमिइ थ्यंम्ह बोधिसत्वयात बोधिसत्वपिसं व तथागतपिसं अभिषेक ब्यू विज्याइ धैगु सम्यकसंबुद्धया (महायान) मान्यता खः ।

गरुजु गुरुमापिसं अष्टमंगल चिं व ब्वति छसिकथं जजमानपिन्त लःल्हाना विइगु खः । अथे जूगुलिं सत्वपुजाया भवल्य अन्तय अन्तय कलशाभिषेक विइगु याइ । थ्व मुक्क हे बोधिसत्वपिनिगु अभिषेक अर्थात दिक्षा खः । अथे जूगुलिं सत्वपुजा धयागु अति हे तःजिगु पुजा खः, धर्म खः, नेवाः बौद्ध संस्कृति नं खः ।

हालसालय थुजागु हे तोंछा पुजा ज्याथा कान्तिपथया बुद्धरत्न कंसाकारया सकल परिवारया धर्मचित्त उत्पत्ति जुया दिवंगत जहान चन्द्रशोभा

कंसाकारयात सम्यक संबोधिफल लायेमा धकाः आशिष यासें सकल जगत संसारपिनिनं उद्धार कामना यासें डा. नरेश बज्राचार्यजुया मूलाचार्यत्वय श्रीमद् आर्यावलोकितेश्वरया चरण कमलस श्री कनक चैत्य महाविहार जनबहालय ने.सं. ११३३ सिलाचन्हे (वि.सं. २०६९/११/२७) कुन्हु येँ, यल, ख्वप, थिमि व किपूया नापं स्वीनिम्ह गुरुजुपिं पाखें सुसम्पन्न जुल । थुगु पुजाय उपाध्याय गुरुजुपिं सानुकाजी बज्राचार्य, कर्माचार्य गुरुजु उत्तमबज्र बज्राचार्य, दिगाचार्य गुरुजुपिं, मञ्जुश्री रत्न बज्राचार्य व दशरत्न बज्राचार्य च्वना विज्यागु खः ।

...

उदाय् समाजया न्याक्वःगु तःमुँज्याया लक्षताय्

मिंतुना

Nepal Wool House

Bhotahiti, Kathmandu. Phone: 4249819
E-mail: nepalwoolhouse.ktm@gmail.com

उदाय् समाजया न्हापांगु मंका बाऱ्हा ज्याइवः

- प्रेमहिरा तुलाधर

भीगु नेवाः समाजय् मिस्तय् जीवनय् यायेमाःगु थौथी संस्कार मध्ये बाऱ्हा तयेगु छगू खः । नेवाः मिस्तय् जीवनय् स्वकः इहिपा जुइ धैगु धारणा दु । न्हापां न्हय्दं निसें गुदंया उमेरय् ब्याः नापं इहिपा याइसा बाऱ्हा तइबलय् सुद्यो नाप व दकले लिपा योग्यम्ह छम्ह मिजं ल्ययाः बिया छवयेगु याइ । उकिं भीगु समाजय् भाःत सीसां मिस्त गबलें विधवा जुइ मखु धैगु धारणा दु । खला थ्व बाऱ्हा तइगु धैगु मिसा मस्त तःधिकः जुयाः इमिगु शरिरय् छं परिवर्तन वइगु इलय् स्यनेकने यायेगु, थिइमज्यू जुइबलेसिया खं कनेगु अले इमिके तःधीसु वल धैगु मानसिकता वयेके विइगु खः । उकिं भिंछ्दं भिनिदं दुने मिसा मस्तय् थिइ मज्यू जुइ न्हयो हे बाऱ्हा तयेगु याइसा छं जुया याकनं थिइ मज्यू जुल धाःसा जुइ साथं हे बाऱ्हा तयेगु याइ । थ्वहे कथं धात्थें बाऱ्हा तयेगु धैगु नं थिइ मज्यू जुया प्यन्हु तक्क तथा न्यान्हु दुकुन्हु सुथय् नीसी याना म्वःल्हया लुसि ध्यना शुद्ध याना व्यंके धुंका पुजा याना बाऱ्हा पिकायेगु याइ । न्हापान्हापा मिस्तय् थिइमज्यू जुइ न्हयो हे बिया छवये माः धैगु धारणा दुगुलिं मचाबले हे इहिपा याना विइसा इहिपा धुंकाः लिपा तिति थःछें बाऱ्हा तयाः पिकाये कुन्हु भाःतम्ह वया सिन्वा छायेकेगु चलन दु ।

खला भीगु परम्परा कथं भिनिन्हु बाऱ्हा तयेगु याना वया च्वंगु खःसां थौया परिस्थितियात ल्वयेक व धर्मशास्त्रय् गननं भिनिन्हु बाऱ्हा तयेमाः धैगु उल्लेख याना मतःगुलिं न्यान्हु दुकुन्हु बाऱ्हा पिकायेगु उपयुक्त जू धकाः ने.सं. १११८ अक्षय तृतीया कुन्हु न्हापांगु संस्करण व ने.सं. १११९ कछलाथ्व पारु कुन्हु निक्वःगु संस्करण पिदंगु ज्योतिषि कीर्ति ब्रम्हानन्द जोशीजुया “गुफा राख्ने कसरी” धैगु सफुचाय् वयकलं च्वयादीगु दु ।

थ्वहे कथं थौया सकस्यां लिमलाःगु इलय् नेवाः संस्कृतिया संरक्षण व संवर्द्धन यायेगु तातुना उदाय् समाज पाखें थुगुसिइ न्हापां नेवाः मिसा मस्तय् त यायेमाःगु छगू कर्म बाऱ्हा तयेगु ज्या सम्पन्न यात ।

छेंय् छेंय् मिसा मस्तय् त याकःचा अथवा तःकेहेपिं नापं भिनिन्हु तक्क तइगु थुगु बाऱ्हा तयेगु ज्या थुगुसिइ ईकथं उदाय् समाजपाखें म्हतिं ३५००१- (स्वीन्यासः तका) दां जक ल्हापं कयाः गुम्ह उदाय् मिसा मस्तय् त खुन्हुतक छथासं असनय् च्वंगु उदाय् समाजया छेंय् न्हापांगु मंकाः बाऱ्हा तयेगु ज्या जुल ।

थुपिं गुम्ह मिसा मस्तय्गु नां थुकथ दु -

- १) सुदिक्षा शोभा स्थापित
- २) प्रनिसा ताम्राकार
- ३) दिया स्थापित
- ४) समृद्धि स्थापित
- ५) प्रशंसा ताम्राकार
- ६) सारणा तुलाधर
- ७) दिया ताम्राकार
- ८) पारमिता देवी कंसाकार
- ९) सद्चर्या स्थापित

न्यादं निसें ११ दं तक्क यापिं मस्तय्सं व्वति काःगु थुगु मंकाः बाऱ्हा तयेगु ज्या ने.सं. ११३३ पोहेलागाः पारु सोमवार निसें पोहेलागाः षष्टमि/सप्तमि शनिवार (वि.सं. २०६९ माघ १५ निसें माघ २० गते तक्क जूगु खः ।

न्हापां उदाय् समाजया मुंज्या जुबलय् मंकाः कयतापुजा यायेगु धैगु खं जूगु खःसां ने.सं. ११३२ तछलाथ्व त्रयोदशी शनिवार (२०६९ जेष्ठ २० गते) कुन्हु उदाय् समाजया छें असनय् सिसानिसें दच्छि तक्क बारे गुरुजुपिं नापं जूगु सहलह ज्याभवलय् भीगु समाजय् मिसामस्तय् त बाऱ्हा मतसें विहारय् ऋषिनी प्रवजित याये यंकूगु मिले मजू । बाऱ्हा तयेगु व ऋषिनी प्रवजित यायेगु धैगु वहे मखु । बाऱ्हा तयेगु धैगु मिस्तय् जीवनय् छक्वः जक तइ तर ऋषिनी प्रवजित धैगु दंयदसं यायेज्यू अले जीवनभर नं च्वने ज्यू । उकिं भीसं भीगु संस्कृति कथंया बाऱ्हा तयेगु संस्कार त्वःते मजिल धकाः गुरुजुपिसं धैविज्यासेलि

उदाय् समाज पाखें बाऱ्हा तयेगु कुतः जूगु खः । नापं उदाय् समाजं मिसापुचःयात थ्व ज्या न्ह्याके माल धकाः अनुरोध यासैलि उदाय् समाज मिसा पुचःया मुंज्या च्वना बाऱ्हा तयेगु क्वःछ्चूसैलि उदाय् समाज मिसा पुचःपाखें भाला कयाः डा.मयजु सुमन कमल तुलाधर जुया संयोजकत्वय् थ्वज्या न्ह्याकल । मुंज्यां क्वःछ्चूकथं बाऱ्हा तइपिं मिसा मस्तय्गु नां दर्ता याना दिसं धैगु सुचं 'सन्ध्या टाइम्स' न्हिपतिइ पिदसैलि नां दर्ता यायेगु सुरु जुया ब्वतिकाः वःपिं मिसामस्त मध्ये दकले थजिम्हेसिगु जातः गुरुजुयात क्यनाः गुरुजुं बिया बिज्याःगु साइत कथं ने.सं. ११३३ पोहेलागाः पारु (२०६९ माघ १५ गते) सोमवार कुन्हु निभाः बिइ धुंकाः सकलें मस्तयूत धौसगं बिया बाऱ्हा कोथाय् दुत छ्ववयेगु ज्या जुल । गुरुजुं बाऱ्हा तयेकुन्हु बहनिइ जा नके मज्यू धैहःकथं मस्तयूत जूस, पाउरोटी, मरीचरी नकेगु ज्या जुल । बाऱ्हा पासा कथं न्यत तुलाधर समितिपाखें उदाय् समाज मिसा पुचलय् भ्काया च्वनादीपिं पासापिं मयजु कमल हेरा तुलाधर व मयजु सुमित्रा तुलाधर नापं उदाय् समाजया ज्याकुथिइ ज्या याना च्वनादीम्ह कार्यालय सहायक मयजु माया तुलाधर स्वम्ह अन हे च्वना दिल ।

कन्हेकुन्हु सुथं निसें बाऱ्हा तःज्वःछि यायेमाःगु रूटीनकथं पंचशील प्रार्थना व उपदेश लिपा जलपान याकेगु ज्या जुल । बाऱ्हा तःज्वःछि नसाज्वलं ज्वरे यायेत नानीमाया गुरुमां च्वना बिज्यागुलिं सकसितं याउंके नकेत्वंके खन । तर न्हापांगु दिनय् जा बुकेत भचा थाकुल । छुं हे ज्वलं मदुगु उदाय् समाजया छैय् मिसा पुचःया दुजःपिसं भाला कयाः तःकथं ज्या जुया च्वंगुलिइ हयातःगु ग्यास भुतूया पाइप लिक जुया च्याके मफसैलि छुयाये छुयाये जुया स्टोभ मचिकया व्यवस्था याना स्टोभय् जा थुया मस्तयूत नकेगु ज्या जुल । थनीलि इलय् मलाइ धकाः ग्यास भुतू दयेका हसैलि न्हिन्हि याउंके नकेत्वंके याये फत ।

प्यन्हु दुकुन्हु क्वचिकं सायेके कुन्हु बाऱ्हा ख्याः तयाः द्यो पुज्याना न्याता घासा तयाः भोय् नकेगु ज्या जुल । क्वचिकं सायेके कुन्हु भ्नीसं क्वचिकं बुइ मज्यू बाऱ्हाख्याः नं जक बुइ धाइगु खःसां व क्वमकासैं मेगु हे क्वचिकं कया मस्तयसं व मस्तयूत स्वःवःपिं छैजःपिं नापं अन दुस्वःवःपिं सकस्यां क्वं बुइगु यात । नापं छैखां छध्वःस्यां जक बाऱ्हा स्वयेगु धाःसां मस्तय् अजिपिं, निनिपिं, चापिं, मलेपिं आदि छैजःपिं नं स्वःभाल । छुंछुं नये त्वनेगु सकस्यां फुक्क मस्तयूत उतिग्यक ब्यूगुलिं नयां नये मफुत । थुलिमछि छैजःपिं

उदाय् समाजया मंकाः बाऱ्हा ज्याइवल्य् ब्वति कयाच्चीपिं मयजुपिं

स्वःभाःपिं दुसां उदाय् समाजया छैय् च्वनेत थाय् छिंगुलिं याउक च्वना मस्तयत् नाप लाना न्त्यइपुका दिल । थबले सकसितं उदाय् समाजया छै स्वयेगु मौका नं चूलात । थुलि न्त्यइपुक अःपुक छैय् छुं हे भन्कट सने म्वायेक बाऱ्हा तये दुगुलिं मस्तय् छैजःपिं लय्ताःगु खनेदु । नापं हानं गबले बाऱ्हा तइ धाःपिं नं दु । थुकथं हे क्वचिकं सायेका कन्हे कुन्हु नं स्वःवःपिं दुगुलिं बाऱ्हा च्वपिं मस्तय् म्हाइपुके मलाः । मस्तय् छखे थःपिन्त तालिम ब्युगलिइ ध्यानतये मालसा मेखे थःथितिपिं नापलाः वया च्वंगुलिं तसकं न्त्यइपुया ई वंगु हे मचाः । वयां कन्हेकुन्हु बाऱ्हा पिकाइगु जुल धाःबले मस्तय् पिहां वये हे मास्ति मवःनि । छखे बाऱ्हा तःपिंमस्त सकलें मिलेचले जुया च्वंगुलिं न्त्यइपुलसा मेखे बाऱ्हा पासापिं पूर्वक च्वनाः जिम्मेवारी कया च्वनादीगुलिं मस्तय् थःगु छै त्वःता वयागु थें मच्वन ।

माघ २० गते बाऱ्हा पिकाये कुन्हु छैय् छैय् नीसीयाना शुद्ध याइथें उदाय् समाजया छैय् नीसी याना मस्तयत् म्वल्हुकाः नौनी सःताः लुसि थिइकाः बापा अलः तयेकाः छैजःपिं वया थःथः मस्तयत् समाः याकाः पुजा विधिकथं न्हापां सुर्घो क्यना अनं मस्तय् बाँपिं क्यना द्यो पुज्याये थाय् लसकुस याना दुकयाः

धलं दंकाः पुज्याये सिधयेका भवःलाक असंया गणेद्येके यंकल । थबले गुम्ह मछि मस्तयत् भम्चातयत् थें तिसा वसतं तिइका यंकूबले तसकं हे न्त्यइपुसे च्वन, स्वःवःपिं म्वःम्वः दु । फोटो काःपिं नं उलि हे दु । मंकाः बाऱ्हा पिकाःगु धकाः मस्यूपिं लय् वःपिसं गुलि मछि भम्चात धाःपिं नं दत । छम्ह छम्ह यायां गणेद्येके यंके धुंका हानं तलय् थत यंकाः उदाय् समाजपाखें जक उदाय् समाज अंकित टी-शर्ट छपाः छपाः तया बारां छुइगु ज्या जूगुलिं थ्वयां लिपा द्यो, गुरुजु, गुरुमांजु बाऱ्हातःपिं मस्तयत्, मांबौपिन्त, उदाय् समाजया पदाधिकारीपिन्त नापं ग्वाहालिमिपिं सकसितं सगं बिइगु ज्या जुल । सगं बिइ सिधयेवं बाऱ्हा तःपिं मस्तपाखें द्यो, गुरुजु गुरुमांजु, मस्तय् मांबौपिं अले बाऱ्हा पासापिन्त पासः बजि बिइकेगु ज्या जुल । थुलि ज्याभवः क्वचायेका सकसितं भोय् नकाः मंका बाऱ्हा तयेगु ज्याभवः न्त्यइपुक क्वचायेकल ।

भोय् नये धुंकाः उदाय् समाजपाखें याःगु थुगु मंका ज्याभवलय् व्वति काःपिं व ग्वाहालिमिपिन्त उदाय् समाजया न्वकू भाजु डा. प्रेमरत्न स्थापितपाखें दसिपौ लःल्हायेगु ज्या जुल । थुगु हे ज्याभवलय् अष्ट गुरुजु व ज्ञानी गुरुजुपिसं थुकथं मंकाः बाऱ्हा तयाः उदाय् समाजं भीगु नेवाः संस्कृति ल्यंकेगु ज्या याःगु

उदाय् समाजया मंकाः बाऱ्हा ज्याइवल्य असनय् गणेद्येके व्नाच्वपिं मयजुपिं

तसकं च्छये बहः जू धकाः धयाविज्यात । थ्व हे भवल्य् उदाय् समाजया न्वकू भाजु डा. प्रेमरत्न स्थापितजुं उदाय् समाजया ज्या नं भीगु संस्कृतिया संरक्षण व संबर्द्धन यायेगु जूगुलिं थुकथं मंकाः बाऱ्हा तयेगु ज्या यानागु खः धकाः धयादिसें थथे हे सकसिगुं ग्वाहालि दत धाःसा हानं हानं थज्यागु ज्याभवः न्त्याका यंकेगु खं नं कना दिल । अथेहे थुगु ज्याभवःया संयोजक डा. सुमनकमल तुलाधरजुं बाऱ्हा तयेत माःगु ज्या न्त्याकाः बाऱ्हा तसानिसें स्यनेकने यायेगुलि तालिम विइगुलिइ बांलाक्क निगरानी यानागु खं कनादिसें उदाय् समाजपाखें यानागु मंका बाऱ्हा ज्याभवः सकसिगु ग्वाहालिं सफलतापूर्वक क्वचाःगुलिं सकसितं सुभाय् बियादिल । नापं वय्कलं थुगु ज्याभवः गथे ताल धकाः मस्तय् मां बौपिके न्यंगु न्त्यसःया लिसलय् सकल मांबौपिसं तसकं न्त्यइपुक याउंक छुं हे भन्भट मजुइक क्वचाःगुलिं भी सकसितं माःगु थज्याःगु ज्याभवः दय्दसं यायेमाःगु खं कनादिल । नापं थुगु ज्याभवलय् मस्तयत् तालिम कयाः सयेका काःकथं मस्तयसं बाऱ्हा च्चनाबलेसिगु थःथःगु अनुभव कंकेगु ज्या याकूगु खः । अन्तय् बाऱ्हा तःपिं मस्तयसं थीथी प्याखं हुला सांस्कृतिक ज्याभवः नं क्यंगु खः । गुरुजुं बाऱ्हा पिकाये कुन्हु व हे कोथाय् च्चनेमाः धाःकथं सकलें मस्त उकुन्हु नं अन हे च्चन ।

थुकथं क्वचाःगु उदाय् समाजपाखें आयोजना याःगु न्हापांगु ज्याभवः छेंय् छेंय् बाऱ्हा तइबले स्वयां गाक्कं पाःगु खने दु । छेंय् छेंय् बाऱ्हा तइबले चागःया साइ म्हितेगु, यकंधाला म्हितेगु, कानाकाना पिच्चा म्हितेगु नापं प्याखं हुइगु व म्ये हालेगु याइसा उदाय् समाजपाखें न्हापांगु मंका बाऱ्हा तःबले थीथी कासा म्हितेगु, प्याखं हुइगु, म्ये हालेगुया नापं थीथी तालिम विइगु ज्यानं जुल । थबले धर्मकीर्ति विहारया इन्द्रावती गुरुमां पाखें पंचशील प्रार्थना याकाः पंचशील बारे प्रवचन बिया बिज्यातसा योग, चित्रकला व सुज्या बारे उदाय् समाज मिसा पुचःया पासापिसं स्यनेकने यानादिल । अथेहे मस्तयत् नवाये सयेकेगु नितिं ब्यक्तित्व विकास बारे अले मिसा हिंसा, यौन दुर्व्यवहार व उकिं बचे जुइगु उपायत बारे मय्जु अनुपा श्रेष्ठजुं तालिम बिया दिल । अथेहे बिपश्यना ध्यान केन्द्र धर्मश्रृङ्गय् मस्तयत् ध्यान यायेगु स्यना च्चनादीम्ह ध्यान गुरु मय्जु चन्द्रलक्ष्मी शाक्यजुपाखें ध्यान बारे कनेगु नापं ध्यान यायेगु नं स्यना दिल ।

थुगु मंकाः बाऱ्हा तयाबले नकेत्वंकेगु ज्वलं पूजा ज्वलं, थलबल आदि भूतु ज्वलं ताःलाकेगु बाऱ्हा

पासा च्चनेगु आदि सकतां ज्या मिसा पुचःया दुजःपिसं लाःलाःबले लाःलाःपिसं ग्वाहालि यातसा बाऱ्हा तयेगु खं जुसानिसें बाऱ्हा पिकाये कुन्हु तक्क दिपा मदयेक भाया ग्वाहालि याना दीपिं मय्जुपिं कमल हेरा तुलाधर, सुमित्रा तुलाधर, माया तुलाधर, डा. सुमनकमल तुलाधर, प्रेमलक्ष्मी तुलाधर, सजनी शिलाकार, मिनु तुलाधर, प्रेमहिरा तुलाधरपिं खः । वय्कःपिनिगु कुतःया नापं उदाय् समाजया सकल दुजःपिसं माःकथं माःगु तक्क ग्वाहालि यानादीगुलिं थुगु न्हापांगु मंका बाऱ्हा तयेगु ज्या भःभः धायेक सफलतापूर्वक क्वचायेक फत ।

उदाय् समाजं थुकथं मंका बाऱ्हा तयेगु आयोजना याःगुलिं बाऱ्हा तयेगु सत्ता ऋषिनी याये यंकेगु मिले मजू धकाः असन्तोष व्यक्त याना बिज्यापिं भी गुरुजुपिसं नं आपालं लयतासे सुभाय् बिया बिज्यात । नापं थौया थुभनं लिमलाःगु इलय् व छेंय् छेंय् थाय्या अभाव जुया बाऱ्हा तयेगु ज्या थाक्या च्चंबले उदाय् समाजं बाऱ्हा तयेगु ज्या याना ब्यूगुलिं मांबौपिसं नं थःपिंत तसकं अःपुगु खं कनादिसे उदाय् समाजयात अपालं सुभाय् बियादिल । नापं हानं हानं बाऱ्हा तयेगु ज्या न्त्याकेत नं इनाप याना दिल ।

थुकथं बाऱ्हा तयेगु ज्या याउंक क्वचाल धाःसां आपालं समस्याया नं सामना यायेमाल । खला उदाय् समाजया छेंय् बाऱ्हा तयेबले अःपुक न्यातय् ट्वाइलेट दयेकेगु, कःसिइ त्वपुइगु, ज्वरयेयेत भुतू, भ्यालय् पर्दा तयेगु, मस्त च्चने थाय् लासा, माक्को लः मतया ब्यवस्था यायेगु आदि ज्या उदाय् समाजपाखें याना यक्को हे अःपुका ब्यूगुलिं सकल दुजःपिन्त आपालं सुभाय् बियाच्चना । अथेसां नसा ज्वरे यायेत थलबलया अभावया महसुस जूगुलिं आः हाकनं मंकाः बाऱ्हाया ग्वसाः ग्वयेबले न्हापा हे सामानया बन्दोबस्त यायेगु पाखे ध्यान तये माःगु दु । नापं बाऱ्हा तःज्वःछि अन सुसु च्चनेगु व सुना सुनां छुछु ज्या यायेगु धैगु खं नं न्हापा हे क्वछिइ माःगु दु ।

न्त्यागुसां थुगु न्हापांगु मंका बाऱ्हा ज्याभवलं उदाय् समुदाय दथुइ तसकं बांलागु सकरात्मक लिच्चः लाःगु दु । भीगु संस्कृतिया संरक्षण यायेगु व उदाय् समुदाययात सुविधा विइगु नितिं नं मगाःमचाःगु यात ब्यवस्थित याना थ्व ज्या उदाय् समाजं दय्दसं न्त्याकेमाःगु दु ।

...

मां - अबु (वाखं)

- लोचन तारा तुलाधर

थौं औसी, मांया ख्वा: स्वयेगु दिं । मां मदुपिं सकले जनबहा:घेके वनेगु चलन जूगुलिं जनबहालय् मनूत म्व: म्व: पला: हे तयेथाय् मदु । रत्नशोभा थ:थाय् ज्या याइम्ह कान्छीयात धकि छपातय् च:यात निसला:, मरी, फलफूल, स्वां, धुं तयात:गु पुजाभ: ज्वंका: देके वन । हूलय् घ्वात्तु घ्वाका:, सुनानं घ्वाना: दइ भनं ग्याग्यां तीजक वनाच्वन । बल्ल हूल हुलं हे करणामयया ख्वा: छक: दर्शन याना: निसला: विइ सिधयेका वल । थुखे फलय् च्वंच्वापिं गुजुपिन्त नं थ:गु श्रद्धां गुलुपातय् जाकि व धेवा छग: छग: तया: भ्वलिं दान विविउं वन । दान विइ सिधयेका: कान्छीचिगु ल्हा: ज्वना: जनबहा:या मूलुखां पिहां वल । ...

छेंया छेलिइ जक छु थ्यन, गथे गथे वयात इकुया व:थें जुल । अले स्वाहाने व:कया: स्वाहाने तुं फ्यतुत । कान्छीयात धाल - 'हूँ कान्छी तलय् साउ बा: छक: स:ता हिं । जि ला मफुत इकुसे च्वनावल ।' थुलि धया: व अनसं भ्वसुल । कान्छी दुरं थहां वना: साउबा: स:त: वन । स:तेपिं नं मेपिं सुं मदु । काय् थन मदु, म्थ्याय् भा:त पिंथाय् । बुराबुरी निम्ह कान्छीं ज्या याका नयाच्वपिं पलख लिपा हेरारत्न तीजक कुहां वल । कला:म्ह भ्वसुना च्वंगुलिं बुरा हेरारत्न इप्प: कन । 'हूँ, कान्छी ! उखे चुकय् च्वंम्ह सिष्टर सरला छक: व्वांय् स:ता वा ! धालकि उघरीं वइ व, छु जुल मस्यु थ्वैत ।' धात्थें कान्छी व्वांय् वना: सिष्टर सरलायात व्वनाहल । कान्छी, सरला, हेरारत्नपिं जाना: रत्नशोभायात तलय् व्वना यंकल । तीजक लासाय् ग्वतुइकल । सरला पुलांम्ह सिष्टर ख: । न्थ्याम्हसितं सेवा या: जुइ न्थ्या:म्ह । वयागु धापू कथं रत्नशोभायात ब्लड प्रेसर हाई जूगु ख: । चिल्लो मनयेगु, आराम कायेगु धन्ना मकायेगु आदि सल्ला विया: डाक्टर छक: नं क्यनेगु खँ ल्हानाथकल ।

हेरारत्न मेचय् भ्रूलय् जुया: फ्यतुनाच्वन, उकुन्हु अमेरीकां काय्या चिद्दी व कार्ड व:गु । इमिगु छॉटं "Mother's Day" या भ:भ: धा:गु कार्ड व:गु । तर अमेरीकाय् च्वपिनि थें थनया मां-बौपिनि कार्ड

छगुलिं मन तये थाय् मदु । कार्ड वसानिसें हे रत्नशोभाया भचा मन भ्यातु थें च्वं । हेरारत्नयात नं भचा तिकक मिं बरा ! कार्ड छगू छवया हया ... मां अबुयात अय्क छक: विचा: याये मा:गु मखु ।

सन्ध्याका: ई जुल । सजनी ख्वा:स्वयेकु नापनापं स्वाहाने थहां वल । ज्या याइपिं मचात निम्हसिनं कु ल्थ्यया च्वन । सजनी मांया क्वथाय् थ्यन । मांम्ह लासाय् ग्वतुलाच्वंगु खंबलय् सजनी थारान्हुल । 'छाय् मांयात छु जुल ?' लुखां दुहां वयाकथं सजनीं न्यन ।

'उ का आराम काये मा: धाल ।'

'वा ग्वले ?'

'मस्यु तलय् भुतुली छु छु या वनाच्वन मस्यु ।'

भ:भ: धायेक वस: तिया: व:म्ह सजनीया मां मफुगु स्वये मा:बलय् तसकं सुख मन्त । अयूनं थम्हं हयागु कु तलय् थासय् तयेकेत व थहांवन । बौम्ह तलय् ध्वदुत । 'मां मफुसेलि जित: छक: फोन याना ह:सा जिउगु नि ।' 'बरा: वये ला:म्ह ला छ । लिमला:पिंत फोन यानां नं छु याये । छिमिला ख:मू का ख:मू कु ज्वरे याना ख्वा: स्व:वयेगु तन्तां हे लिमला: । आ: नं स्व छिमि रामचा स्यामचा धा:पिसं गुलि ल्थ्यया हयाच्वंगु । मा:गु ला व उलिमछि' छकलं अबुं थथे न्वा:बलय् सजनीया छु धाये छु धाये जुल । अयूनं वं थ: बौया मनोभाव थुल । मां मफुगुलिं बौया पीर जुल धयागु थुल ।

'जिं धयां छु याये वा ! अन माजुपिं मानय् जुइमखु । बरु आ: मांयात छु नयेगु दयेकेगु ख: जिउ जिउगु जिं दयेका विइ ।' सजनीं थ:त कघाना: धाल ।

'सा:सा:गु मरी नकि ले उलिमछि ह:गु ! मांया ब्लड प्रेसर नये मजिउ, अबुया डायबिटिज् अयसां म्थ्यापिनि नानाथरीया भ्रिलिमिलि मरि, बट्टा बट्टाया देशी नसां ख्वा: स्वयेमा:गु ! नये जिउ नि मजिउ व्वये मा:गु ! पिने बांलाकेमा:गु । आखीर ख्वा: स्वयेया अर्थ छु हँ ख्वा: स्वयेगुया अर्थ छु ? दच्छिया छक: सां इमिगु गुण लुमंका: विचा: यायेगु मखुला ।'

हेरारत्नं ताहाकः भाषण न्यंकी थें च्वनाः सजनी सुरुसुरु कुहां वन । अथें हे सुख मदयाच्वंगु भन अबुम्हं न्वाना हःबलय् तसकं नुगलय् दित । याकःचा क्वथाय् च्वनाः बिचाः यात 'न्हापा लिपा ला थथे व्वःमविउ । थुगुसी थः नं ल्वय् दत मां नं मफयेकूगुलिं वा नं तसकं व्वःविउगु खः । ख नं खः मस्तयगु लिधंसा कयाः च्वनेगु थुगु उमेरय् काय् नं म्थ्याय् नं न्त्यःने मदइबलय् नुगः स्वकु कुहां वनीगु स्वभाविक हे खः । दाजु अमेरीकाय् वनाच्वंम्ह कलाः अनयाम्ह हे जुल, लिहां वये न्त्याःगु मखु । जि नं ग्व थःछें वयाः मां अबुयात बिचाः याः वयेफुगु मखु । भाःतपिंथाय् अलग्ग हे तन्ता । उकिसनं थः अफिस वने माःम्ह मचाखाचाया मेगु हे तन्ता जूबलय् जिगु विवशता मेगु हे । निन्हु प्यन्हु चाहिनाः मांयात लहिइ फःसा बाःया भचा मन च्वनी । न्हय्दं (७० वर्ष) पू मपूपिं अज्यापिं ज्या याइपिं कान्छीचातय् भरय्' सजनीया बिचाः चब्वुक कुने सुनानं सःतल । सजनी हुर्र कुहां वन । प्रतिमा वःगु ज्याच्वन । मरि फलफुल छद्रं तयातःगु देमा मांया न्त्यःने दिकातल ।

'अय् प्रतिमा ला ! अँ छ न्हूकू ज्वना ख्वाः स्वःवम्ह मखुला ?'

'अँ ... छेंय् सिधयेकाः चाँअजिया थाय् नं थौं हे विइ धकाः वयागु का । चाँअजि मफुगु मसिउ का ...'

'अँ थौं सुथय् इकुकाः मफयेकाच्वन का ।'

'थ्व न्हूकूया भाग तयाः सनाच्वनेगु धयागु तसकं हे थाकु का हला सजनी !'

खः धया छु यानातःगु छु यानातःगु का थ्व चलन । छ्वया हःपिनिं थाकु थें कयाच्वपिनिं नं उलि हे थाकु ।'

'का म्हाःल, जि वनाछ्वये न्हि चाँअजि, पाजुपिंथाय् नं वनेमानि ।'

'च्या छकः त्वना हूँ ।' रत्नशोभां धाल ।

'म्हाल थौंया दिनय् नयेगु ला खँ हे ल्हाये म्वाः । का म्हालका वना छ्वये ।'

प्रतिमा वनेवं सजनीया नं ख्वाः स्वयेत थःम्हं ज्वंका हयागु ज्वलं किस्ति, किस्तिइ व्वयाच्वन । हेरारत्न भुतुलिइ दुहां वल । आः भचा मन शान्त जुल ला मस्यु भचा नाइक म्थ्याय्यात खँ थ्वकः वल -

स्व मै ! थज्याःगु अपाः आपाःगु तन्ता यानाः ख्वाः स्वः वयेगु मिलय् मजू । मां अबुया ख्वाः स्वयेगु धयागु संस्कृति धात्थें ला तसकं बांलाःगु खः । तर आः वयाः छगू ब्याःजाः थें जक जुल गुकिं ब्लड प्रेसरया

मांयात नं लय् मतायक डायबिडिजया अबुयात नं शान्ती मविउ । खँ थुइकेगु स्व । मां अबुया गुण लुमंकाः कर्तव्य पूर्वाकि । इलय् ब्यलय् छधू निधू वयाः जिमिगु मन तये सयेकि । उखुनु छिमिं दाजु "Mother's Day" धकाः कार्ड छ्वया हसानिसें छिमिं मांया नुगः भं क्वतुंगु जिं चाः । छु याये कार्ड मखु छिमिं मांया काय्या ख्वाः स्वये आपुलु । थुगु उमेरय् छयचापिं न्त्यःने म्हितकाः नं च्वने मद्दु । छं मस्त नं न्त्यावलें बोर्डर याना तइगु ।'

बौया खँ न्यंन्यं सजनीया भाग तये सिधल । मांम्ह थहां वये मफुगुलिं कुने क्वथाय् हे ख्वाः स्वयेगु यानाः भाग दक्वं कुने ल्त्यया यंकल ।

थम्हं हयागु ज्वलछि, - मरि प्यताजि, भुजिया पाकेट, चाउचाउ, प्राउन, बट्टाया बिस्कुट, फूटी दुगु किस्ति न्त्यच्याकाः सजनीं मांया ख्वाः स्वयाः भागी यात । भागी याना च्वंम्हेसिया मनय् वाल - थुकि मध्ये मांया नये जिउगु बिस्कुट छता जक दु, मेगु व्वसा जक । हानं वया मनय् छम्ह उपदेश कया सः लिथ्वया वल 'मां-बौया सेवा यायेगु मंगल खः । स्वीच्याता मंगल मध्ये थ्व नं छगू खः । मां-बौ धयापिं म्वानाच्वपिं घः खः ।'

...

उदाय् समाजया न्याक्वःयु तःमुँज्याया सफलताया कामनायासैं भिंतुना

लजगाः बचत तथा ऋण
सहकारी संस्था लि.

छत्रपाटी, काठमाडौं
फोन : ४२६२०३९

उदाय समाज धस्वाकेगु लंपु

- पूर्ण ताम्रकार

सकल उदायतयुत छपं छधी याना उदाय जातिया सामाजिक, आर्थिक व सांस्कृतिक अवस्था धिसिलाकेगु तातुना उदाय समाज निस्वनेगु कृत: ने.सं. १११५ स जूगु ख:। थ्वयां लिपा ने.सं. १११६ सिलाथ्व १४ (०५२ माघ २०) कुन्हु पूर्ण प्रजातान्त्रिक ढंगं दकले न्हापां भाजु नानिभाइ स्थापितया नायोसुइ तदर्थ समिति नीस्वंगु ख:। नीस्वना कालं निसें उदाय समाजं सामाजिक विधि व्यवहारय् भ्वासिचाया अप्व: खर्च यायेगु प्रवृतिइ सुधार हयेगु तातुंगु ख:। थयागु हे कृत: थ्वयां न्हापां ने.सं. १०६८ पाखे नं जूगु खनेदु। हनेबहम्ह नानीभाइ स्थापितया सक्रियता व नायोसुइ उदाय समाज नीस्वने धुंका सामाजिक विधि व्यवहारया नियम ने.सं. १११९ स पदिन। थ्व नियम व्यवहारय् लागु यायेत ०५६/९/२ गते अनुगमन पुच: नीस्वंगु खं प्रकाशनय वल। थथे अनुगमन पुच: नीस्वंगु नं थौं भिस्वदं दये धुंकल। अथेसां व्यवहारय् विधि व्यवहार नियम लागु मजगु जक मखुसे उदाय समाजया ज्यासना पुच:, सल्लाहकार व कव: प्रतिनिधिपिन्सं हे उगु नियम हाचां गाया भ्वासि पह: क्यना भीगु समाजय् विकृति हयाच्वंगु उदाय समा:या ख्वा:पतिइ ब्वने दु। अथे नियम उल्लंघन या:पिं उदायतयुत उदाय समाजं छुं कथं हे कारवाही या:गु न्यने मदु। छुं नं नीति, नियम व विधान व्यवहारय् ज्याख्यलय् छ्चलेत हे दयेकीगु ख:, सुइतं क्यनेया नितिं दयेकीगु मखु। थौं उदाय समाज भीगु समाजय् “सिसां निसें दच्छितकया विधि व्यवहार” सुधारया खं न्ह्य:ने ह:गु दु। गुगु थौंया इलय् अतिकं समसामयिक जक मखुसे स्वागत योग्य नं ख:, थ्व विधि व्यवहार उदाय समाजय् व्यवहारय् लागु याये फुसा सामाजिक व आर्थिक क्षेत्रय् यक्वं सुधार हये फइ, समाजय् हिलासु व:गुया अनुभूति भीसं याये फइ। उदाय समाजय् दयाच्वंगु विकृति व विसंगति न्हकेत थौं स्वया ६५ दं न्ह्य:निसें जुयाच्वंगु सुधारया कृत: छु कथं सुथालाइ। थ्वकिं देय्या मेमेगु जातिइ नं सकारात्मक प्रभाव लाना व्याक्क समाजय् हिलासु

हयेत तिब: जुइ। थ्व खं सकल उदायतयुसं मनन याना उदाय समाजया सिसां निसें दच्छि तक्कया विधि व्यवहारय् लागु याना क्यनेमा:।

उदाय समाजया संशोधित विधान ने.सं. ११३० (वि.सं. २०६९) कथं समाजया उद्देश्यया (ख) य् “यस जातिको सामाजिक, आर्थिक र सांस्कृतिक अवस्था दरिलो बनाउने” खं न्ह्यथना त:गु दु। थ्वकिया अर्थ सामाजिक व सांस्कृतिया नापं उदायतगु आर्थिक स्थिति धिसिलाकेगु नं छगु ख:। थ्व धयागु उदायतयुगु आर्थिक स्थिति बलाकेगु ख:, सम्पन्न यायेगु ख:। ख: नं आर्थिक सक्षमता व सम्पन्नतां हे उदाय समुदायया म्हसीका सदां ल्यंका तये फइ। गरीबी व विपन्नता त्यतुत्यलेवं थ:गु छें, वुं सकतां मिया विस्थापित जुइ मा:गु स्थिति वइ। थ्वकिं थ:गु जाति, संस्कृति म्वाकेगु च्यूता स्वया म्वायेगु चिउतालय् थ:त पाय् मालिइ; उबलय् उदाय जाति, संस्कृतिया संरक्षण व सम्बर्द्धन यायेगु धयागु नं माग फुस्कलुगु नारा थें जुइ। थ्व खंय् उदाय समाज गम्भीर जुया सकल उदायतयुगु आर्थिक स्थिति धिसिलाकेत थीथी ज्याभव: न्ह्याकेमा:। थ्व बारे उदाय समाजं Micro Financing Service व Discount Card या व्यवस्था यायेगु खं प्रकाशनय व:गु ख:, व्यवहारय् थ्व गुलि तक्क लागु जुयाच्वंगु दु, थ्वकिं गुलि उदायतयुत आर्थिक लाभ जुल धयागु खं न्यने मखनि। मेगु आर्थिक कारणं विद्यालय तगिमय् ब्वने मखपिं मस्तयुत छात्रवृत्तिया व्यवस्था यायेगु खं क्वज्यूगु ख:। थ्वपिं ज्याभवलय् विपन्न उदायतयुत नं छुं कथं आर्थिक राहत बिइ। थ्वकिं जक विपन्नता व गरिबी न्हंके मफइगु निश्चित ख:। गरिबी न्हंका आर्थिक स्थिति सम्पन्नताय् हीकेत लजगा:या व्यवस्था जुइमा:। अथे धका: उदाय समाजं सकल उदायतयुत लजगा बिइ फयेमा धायेगु तर्क युक्त मजगु जक मखुसे पूर्णत अव्यावहारिक नं ख:। उदाय समाजं लजगा: जुइ कथंया वा स्वरोजगार जुइ कथंया

थीथी शिपमूलक व व्यावसायिक तालिम बियेमा: । थ्वकि लजगाःया सृजना यायेत तःधंगु तिबः बिइफु । मेगु उदायूतयगु थीथी व्यापारिक, व्यवसाय फर्म, शैक्षिक संस्था, उद्योग, वित्तिय संस्था नं सलंस दु । उकी थीथीकथंया जनशक्ति (Labour/Manpower) मालेफु, उकिया नितिं उदायूत दतले उदायूतयूत प्राथमिकता बिया लजगालयू तयेगु, उदायूत मदुसा जक नेवाःतयूत थायू बीगु नियम उदायू समाजं दयेका व्यवहारयू छ्यलावन धाःसा सुं नं उदायत सायद हे जक बेरोजगारी जुइ । लजगालं आयस्रोत अप्वयेका जीवनस्तर क्वातुका बिइ । थ्वकिं गरिबी व विपन्नतां मुक्त यायां यंकी । थ्वकिया नितिं सकल उदायूतयूगु तथ्याङ्क मुने मालेफु, छगू अलग्ग समिति गठन याये मालेफु । उदायू समाजं थुलि यायेफत धाःसा सकल उदायूतयूगु आस्थाया छगू जक केन्द्र उदायू समाज जुइ, थ्वकिं उदायू समाजं क्यंगु लंपुइ सकल उदायूत छपं छधी जुया न्ह्याःवनि । थ्वकिं हे उदायू समाजं सदां सदां धिसिलाकक धस्वाका तइगु निश्चित खः । थ्व खंयू नं भी सकलं उदायूतसं गम्भीर जुया बिचाः यायेमाः ।

विधानयू समाजया उद्देश्य (ड) यू “मातृभाषा, नेपाल भाषाको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने” च्यातःगु दु । उदायू समुदाय नेवाः जाति खः, उदायूतयूगु भायू नेपाल भाषा खः । छुं नं जातिया म्हसीका धयागु हे जातिं ल्हाइगु भायू खः । गुबले तक नेवाः भायू, नेपालभाषा धिसिलाना च्वनि, उबले तक उदायूतयूगु अस्तित्वया छ्यो धस्वाना च्वनि । उकिं थःगु मां भायू नेपालभाषाया समुन्नति व सम्बर्द्धनया नितिं राणातयूगु निरंकुश शासनया तिन्हिनयूनं पं. निष्ठानन्द बज्राचार्य, महाकवि सिद्धिदास अमात्य, मास्तर जगत सुन्दर मल्ल, कवि योगविरसिं कंसकार, शहीद शिरोमणि शुक्रराज शास्त्री, धर्मादित्य धर्माचार्यपिन्सं जीवनकाःछि, नेपाल भाषाया पुनर्जागरण अभियानया संघर्षयू थःत पानावंगु खं लुमंके बहजु गुकियाना इपिं सरकारया मिखायू न्ह्याबले धू जुइमाल, गुम्हेसियां जेल जीवन हनेमाल, शुक्रराज शास्त्री थःगु जीवन आहुति याये माल । नेपालभाषाया पुनरुत्थानया नितिं कवि योगविरसिंह नं थौं स्वया ८६ दँ न्ह्यः “नेपालभाषा” कवितायू आट्वान याःगु खं न्ह्यथने बहजु –

नेपालभाषा जिर्णं जगु अलिस् मचासे भिंकेनु,
भारतिय शास्त्र भवनं मान थ्वइत बीकेनु ।

थथे पुनरजागरण कालया भाषा महारथिपिन्सं क्यंगु लंपुइ न्ह्याःवना नेपालभाषाया उन्नतिया नितिं सना जुगुलिं चित्तधर “हृदय”, प्रेम बहादुर कसाः, पद्मरत्न तुलाधरपिन्सं नं जेल जीवन हने माःगु खं नेपालभाषा प्रति सरकारं दमन नीति नाला च्वंगु खं उलाव्यू । अथेसां उदायू समाजं सकल उदायूतयूगु मांभायू नेपालभाषाया संरक्षण व उन्नतिया नितिं छुं ज्याभवः न्ह्याकूगु खनेमदुनि । गुकियाना उदायूतयूगु छ्यंयू नं मस्तयूत खंयू भायू स्यनेगु व खंयू भायू ल्हायेगु प्रवृतिं थायू कया वइच्वने धुंकल । थयापिनिगु ल्याः करीब ३% दुगु खं प्रकाशनयू वःगु दु । (१) थ्वइत आः हे पनेगु कुतः मजुल धाःसा छ्यंयू छ्यंयू गैर नेवाः भायू ल्हाइपिनिगु ल्याः न्हिया न्हिथं अप्वया वनिगुयात अस्वीकार याये फइमखु । थ्वइत पनेया नितिं उदायू समाजं थीथी ज्याभवः न्ह्याकेमाः । उकि मध्ये उदायू समाजया जः जुइया नितिं नेवाः भायू ल्हायेगु व च्वये सःगु अनिवार्यताया नियम व्यवहारयू लागू यात धाःसा गैर नेवाःभायू मल्हासे नेवाःभायू हे ल्हायेगु याना यंकी । थ्वकिं नेवाः भायूया संरक्षण व सम्बर्द्धनया नितिं गाकक तिबः बिइ । थ्व खंयू भीपिं तसकं सचेत जुया क्रियाशिल जुइमाः ।

उदायू समुदायया गुगुं थरया व्यवसाय, थायूबायू, परिवार ल्याः, शैक्षिक स्थिति, गुथि, दिगुख्यः थायू आदि दुथ्याःका उदायूतयूगु संक्षिप्त म्हसिका पिदने धुंकूगु दु । (२) उदायूतयूगु गुगुं जातया पूर्वज, वंशज, इमिगु आदिभूमि व इमिगु ऐतिहासिक पृष्ठभूमि छु गथे खः धयागुया वारे धाःसा थौं तक्क पूर्वकक अध्ययन अनुसन्धान याना ऐतिहासिक कथं तथ्यगत खं प्रकाशनयू हयेगु कुतः धाःसा भीसं याये मफुनि । खःला लिच्छवि जुजु मानदेव न्हापांम्ह (ई. ४६४-५०५) या तेवहाः व जनबहाःया पिदंगु अभिलेख कथं (३) उदायूतयूगु ऐतिहासिक प्राचिनता करीब १६०० दँ तःहाकः खनेदु । थथेहे अन्वेषक भाजु छत्रबहादुर कायस्थजुं जावलाख्यः उग्रचण्डी बःया सतलयू च्वंगु ने.सं. १९७ या शिलापत्रः छगू “अध्ययन” च्वसुइ थ्व धर्मशाला दयेकुगु ईया थकालि ताम्बकाल रुद्रसिंह भारो खः । थ्वयूकः च्वनादीगु त्वाःया नां “भोडछे” खः । न्हापा नेपालभाषायू ‘र’ या थासयू “ल” व ‘र’ या थासयू ‘ल’ च्वयेगु चलन दु । थ्व ल्याखं “ताम्बकाल” धाःगु “ताम्बकार” खः । ताम्बकार जातयात न्हापा ‘ताम्बकाल’ धाइगु खः (४) धकाः धया दिल ने.सं.

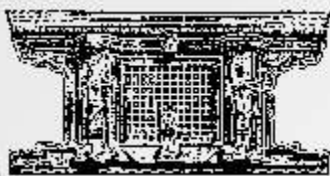
उदास समाज

२०७ या अभिलेख्य “तंवकाल” च्वयातःगु दु । (५) अथेहे भाजु सिद्धिरत्न शाक्य भिक्षुजुं उदाय जातिपिनि आःतले लुया वःगु प्रमाणित अभिलेख धलः न्ययस्वयेगु क्रमय् ने.सं. २६३ (विसं १२००) स वतिक (बन्याः), ने.सं. ४८१ स कसाः व ताम्रकार उल्लेख जूगु राष्ट्रिय अभिलेखालयया माइको फिल्म न्ययव्वया दिगु दु । (६) थ्व बाहेक उदाय जातिया इतिहास बारे तथ्य खं पिदंगु खनेमदु । थ्व विषय कन्हय् देशी विदेशी अन्वेषकतयसं भीत न्यने कने यात धाःसा उबले भीसं लिसः विइत असमर्थ जुइ । उकिं अयागु स्थिति वयेके मवीत भी आवनिसें सचेत जुइमाः । थ्व बारे उदाय समाज गम्भीर जुया छगू अन्वेषण समिति दयेका उदाय समुदायया ऐतिहासिकता, वंशावलि प्रकाशन यायेगु कुतः जुइमाः । उदाय समाजं मयासे मगागु ज्या मध्ये थ्व नं छगू खः । थपिं ज्याभवः न्त्याका यंके फुसा हे उदाय समाज धिसिलाक्क पलाः छीफइ । जिं स्वये उदाय समाजयात धिसिलाक्क न्त्याकेगु लँपु थ्व हे खः ।

गवाहलि ज्वलं

१. “उदाय रिसर्च” पे. ४६, ने.सं. ११३२, पिकाकः उदाय समाज
२. “उदाय रिसर्च” व ‘उदाय समाः’ ल्याः १५, व्वनादिसं
३. धनबज्र बज्राचार्य—‘लिच्छविकालिन अभिलेख’, पौ ६०, ७१—७३, २०५३
४. छत्रबहादुर कायस्थ —“नेपाल संस्कृति” लय्पौ, दं १५, ल्याः १३, २०६२
५. मोहन प्रसाद खनाल —“चाँगुनारायण ऐतिहासिक सामग्री” पौः १५४, २०४०
६. सिद्धिरत्न शाक्यभिक्षु — उदास जाति दुनेया स्थापित पिनिगु ऐतिहासिक ‘परिचय’, ‘पलिस्वां’ पौः ४७, दं. २०, ने.सं. ११३२

...

बिबिटि कर्न

खिचापोखरी, न्यूरोड
फोन : ४२४०२३६, ४२२०००३
मो नं. ९८५१०७११७१

हामी कुनैपनि उत्सव, दिवस,
समारोह आदीको लागि चाहिने
सम्पूर्ण सामानहरूको साथै
खेलकुदको लागि चाहिने शिल्ड, कप,
मेडल, मायाको चिनो मात्र नभई
स्कूल क्याम्पसहरूलाई नियमित चाहिने
टाई, बेल्ट, ब्याजहरू पनि बनाउछौं ।

हामी कहाँ उत्सव मनाउन आवश्यक
सवै सामानहरू उपलब्ध छ ।

GOPI KRISHNA
Saving & Credit Co-operative Ltd.

गोपिकृष्ण
बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

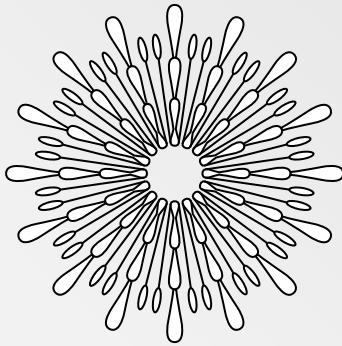
Khichapokhari, Kathmandu, Nepal
Tel.: 4263763, Fax: 977-1-4212391
Email: gkcoop434@yahoo.com

www.gopikrishnacooperative.com.np

उदाय समाजया
न्याक्वः गु तः मुंज्या
सुथालाक्क क्वचायेमा धकाः
मनतुसे
मिंतुना

स्थापित खलः
STHAPIT KHALA
टेकु मंसाः येँ
फोन : ४२४९८२८

रजना टेलर

बजना

Rajna
TAILOR

Website : www.rajna.com.np

Shop No. 9 Ground Floor Bishal Bazar, New Road Kathmandu, Nepal
Tel: 4228062, 4242264, E-mail : rajnatailor@gmail.com

जिमि बा सानुरत्न स्थापित

- रेणू स्थापित

वि. सं. १९८४ सालय् जन्म जूम्ह जिमि बा सानुरत्न स्थापितया कूल छँ भिँद्योत्वालय् खः । वय्कः जिमि आदर्श व्यक्ति व न्हापांयाम्ह गुरु खः ।

अनगारीका धम्मवती गुरुमां नं बायात सम्मान यायेगु भवलय् जितः बाया म्हसीका पौ Bio-data छगू हति धया बिज्यात । थ्वहे भवलय् जिं बायाके न्येनकने याना । वय्कलं धया दिल - 'क अज्यागु नं जुइला ? याये धुन सिधलका, हिति माः धाःपिन्त हिति तया बिया, पःखाः दयेके माल धाल पःखाः दयेका बिया, चःबि दयेकेत धेवा मद्दु धाल चःबि दयेका बिया, अज्याःगु हिसाब याना च्वनानं साध्य जुइला ? दान धैगु दान का, अय् हिसाब यायेत मखु ।' बायागु थज्यागु लिसलं यानाः जितः Bio-data दयेकेत छु याये छु याये जुल । अले जिं बिचाः याना स्वया । Bio-data धैगु हे म्हसीका पौ ला खःनि जिं बायात गथे म्हस्यू अथेहे धाये धकाः धम्मवती गुरुमांया बसुन्धराय् च्वंगु विहारय् जिमि बायात सम्मान याःबले थुकथं धया ।

जि मचाबलय् - 'बा कापि न्यायेत छर्का धेवा ति' धाःसा ना धकाः न्यार्का बी । जिमिगु कोथाय् बा दुगु जिं गबले मस्यू । जिमि मां नं ग्याफ्रा, जि नं ग्याफ्रा । हाकुगु तपुलिं पुना तःपिं वल धकाः धालकि जिमि मांनं जिनं ग्याना ह्वायँ ह्वायँ ख्वया च्वनेगु । बा न्ह्याबलें जनवहाःया पसलय् द्योँ फायेमाः । बा बनेज्याया सिलसिलाय् भारतय् फाइ । जि लुमंकथं योबहाः छगुलिं जायेक गबलें चि पाना तइसा गबलें चिया द्रुं तया तइ । अथेहे गबलें न्या तया तइ । Sony Radio छँ छखां जायेक तया तःगु नं जि लुमं ।

जिमि बा शैक्षिक सामाजिक धार्मिक, भाषाख्यः, कासाख्यः आदि क्षेत्रय् ग्वाहालि यानाच्वना दीगुलिं हना-पौ ला यक्को हे दुगु स्यू तर गन छु छु तयातल धैगुया लेखाजोखा छु हे मद्दु । मेपिसं धाइबलय् तिन जिमिसं वाःचाइगु । गथेकि परियत्ति ब्वनेबलय् 'सानुसाहुया नां नं दुका खला' धकाः बौद्ध परियत्ति ब्वना दिउम्ह प्रेमलता तुलाधरं धयादिउबलय् तिन

वानं पोखराय् धर्मशिला विहार दयेकूगु खँ सिल । अथेहे बाया ख्वपयाम्ह पासा नापलाःबलय् - 'बा नं टीभि छगः न्यानाब्यूगुलिं मस्त तसकं लय्ताया च्वन' धकाः कना दिल ।

अथेह २०३८ सालपाखे अध्ययन गोष्ठीया जःपिं ध्यानकुटी विहारय् ऋषिनी प्रवजित जूबलय् डा. सुमनकमल तुलाधरं ध्यान च्वनाया अनुभव कनादीगु भवलय् वय्कलं 'अनाथपिण्डक थें जाःम्ह सानुसाहु दुगुलिं जिमि याउँक ध्यान च्वने दत' धया दिल । अथेहे कीर्तिपुर विहारय् वनाबलय् पःखालय् सानुरत्न स्थापित धकाः नां च्वयातःगु खंबलय् बा नं थननं ग्वाहालि याना तःगु दु धकाः सिल । उबले शुदर्शन भन्ते नं धयाबिज्यात - 'सानुसाहु धात्थें हे तापाक्क स्वये फुम्ह खः । साहुयात जिं थ्व लं विहारया नापं दयेके धयां माने हे मजु । मखु भन्ते जिं बिचे हे दयेके धयाः दिल । बिचय् लँ छपु बांलाक्क धलान याना दयेकूबलय् विहारय् वक्व मनुतसें विहारया लिक्क लँ बामलात धकाः लँया जवखं वं दयेकेत ग्वाहालि याःबल ।'

न्हू दिल्लीया ESCORT हस्पितलय् बाया निक्वःगु बाइ-पास अपरेशन याःबलय् जिनं नापं वनागु खः । उबलय् वय्कलं जि नाप खँल्लाह्लां - 'का स्वले ! भीपिं angioplasty छकः यायेत थन थ्यंक वयेमाःगु का, भी थाय् नं थथे छगू अस्पताल मदयेकं हे मगाये धुंकल ।' वय्कःया इच्छा शक्ति तसकं हे वल्ला । निक्वःगु अपरेशन जूगुलिं वय्कःया अनुभवत वार्डय् उखें थुखें जुयाः कनाच्वना दिइ । अपरेशन यानाः खुला तक वय्कःया खानाय् चि कम नये माःगु जुयाच्वन । वय्कलं धाःकथं तरकारी छताय् जक चि भतिचा तया मेगु फुक्क खानाय् चि मदयेक दयेकेगु अले वय्कलं धया दी - 'भी म्वायेगु लागि नयेगु लाकि नयेत म्वायेगु ?' थुकथं वय्कलं अपरेशनया लिपाया जिन्दगी बिते यानादिल । बाया मुख्य विशेषता धैगु हे सने मफयेका लासाय् जक ग्वारा तुला म्वाना च्वनेगु व मफु धाये मयःगु खः ।

जिमि बायागु घेनेगु खाताय् छत्रं फुसय् 'विश्वन्तरया मचातदान' यानाच्वंगु तःपागु फोटो छपाः तयातःगु दु। काःवक्वसित विइ फयेमा धयादीगु नंजिताः। धम्मवती गुरुमानं न्त्याबले कना विज्याइथे कर्मया फल छव्व थन यानाया थन हे भोगे याये दइ धाइगु छिकपिसं न्यना जकतःगु जुइमाः, जिमिसं धात्थे हे भोगे याये धुन। ३४ दंति न्त्यः जिमि बाया प्वाथय् Bleeding जूबलय् हि वीत वीर अस्पतालय् मनूत हूल हूल। १७ pint ला हि विइ माःगु अले हि ब्यू ब्यू हे कलकत्ताया अस्पतालय् यंके माःगु। बायात हि ब्यूवःपिं थुलिदुकि बयान याना साध्य हे मजू। अबले बाया पासा सानु बहिनीदिदिं धाःगु जितः लुमनि - 'सानुसाहुनं सकसितं यक्को उपकार यानातःगु दु, अय् जुयाः हि ब्यूवःपिं नं यक्को दु।'

जिमि बाया बिचाःकथं बिया छवये धुंकूपिं म्थ्याय् मस्त थःगु हे छेँ बांलाक ज्या याना च्वने माः। थःछेँय् न्त्यागु ज्या दःसां 'छिमि छेँय् ज्या सिधयेका वयागु खःला?' धकाः न्यनादीगु। अले जिमि बा ईकथं हिले सः। न्हापा जिपिं मचाबलय् ज्यूसा नया दराजय् हे तया व्वलंके ला धैथेँ याइम्ह, पिने ज्या यायेला धायेबलय् - 'छिमिगु कमाइ नये माःगु दुला' धाइम्ह, आः वयाः - 'मिसातसं नं याये मफुगु छुं हे मदु, छेँज्या जक मखु पिनेया ज्यानं यायेमा' धाइम्ह जुइ धुंकल।

थथे हे बाया नाप सुख दुःखया खँ ल्हाल्हां, निदँ न्त्यः नेपाल भाषा मिसा खलःया बुदिं कृष्णाष्टमी कुन्हु जिमि तःकेँहेपिं थःछेँ वयाः बानाप च्वना गफ याना। बुदिंया मुनाय् जिमि मानाप जिपिं मिसापिं फुक्क वने त्यनागु। बानं पिने थ्यंके वयाः तःभाल। वया हे कन्हे कुन्हु १० बजेति सुथय् बाया फोन वल - 'अय्, विञ्जु इटाली वने धाःगु वनला?' जिं विञ्जुला वने धुंकल, प्रियन्काया जक फोन मवःनि धया। प्रियन्का क्यानाडाय् च्वंच्वंम्ह मचाया विदाय् अमेरीका चाःह्युवनी धकाः बानं स्यू। अले एक घण्टा ति लिपा प्रियन्कां अमेरीका वनेत्यना मम्मी धकाः जितः फोन याना हल। बायात खबर यायेका धकाः फोन याना, मोबाइल मल्ट्वं। छेँ फोन यानानं सुनानं मल्ट्वं। छक्कलं बा नर्भिक अस्पतालय् धैगु खबर वल तर जि नर्भिक अस्पताल वनाबलय् बानं जिमित त्वःता भाये धुंकूगु खबर बिल। एक घण्टा न्त्यःजक फोनय् खँल्हानागु छय्पिं पिहाँ मवंतले मृत्युयात हे वसय् काये फुम्ह जिमि बा छु जूगु थें थ्व धकाः जिगु नुगः तसकं खल।

•••

- बुदिं :** नेसं १०४८ फाल्गुण शुक्लपक्ष नवमी
वि.सं. १९८४ फाल्गुण १७ गते
- मदुगुदिं :** ने.सं. ११३० भाद्र कृष्णपक्ष नवमी
वि.सं. २०६७ भाद्र १७
- अध्यक्ष** न्यू होटल कृष्टल, पोखरा
होटल लुम्बिनी गार्डेन बुद्धनगर, लुम्बिनी
- दाता -** धर्मकीर्ति विहार, श्रीघः, नःघः
- संरक्षक** अन्तर्राष्ट्रीय बौद्ध भावना केन्द्र, शंखमूल
उदाय् समाज, असं, येँ
- मानार्थ संरक्षक -**
जनप्रिय बहुउद्देशीय क्याम्पस, पोखरा
- व्यवस्थापन समिति सदस्य -**
धर्मोदय सभा, भृकुटी मण्डप
धर्मशिला बुद्ध विहार, नादीपुर, पोखरा
धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी, श्रीघः
एक्सप्रेस सेभिङ्ग एण्ड क्रेडिट, दरवार मार्ग
ध्यानकृटी विहार संरक्षण समिति, बनेपा
- कोषाध्यक्ष -** धर्मकीर्ति विहार संरक्षण कोष
- संस्थापक सदस्य -** फेडरेशन अफ ह्याण्डीक्राफ्ट
एसोसियसन अफ नेपाल, थापाथलि
दी रेयुकाइ नेपाल, धोविधारा
धर्मशिला बुद्ध विहार दायक सभा, पोखरा
नेपाल हर्ट फाउण्डेसन, काठमाडौं शाखा
- निवर्तमान उपाध्यक्ष -** विश्वशान्ति स्तुप,
राष्ट्रिय कमिति, अन्टु डाँडा
- सम्मान** Boris Excellence Award २००६,
होटेल एसोसियसन नेपालपाखें
धर्मादित्य धर्माचार्य सम्मान,
मांभाय् पुचः यलपाखें
- उपसम्पदा भिक्षु जुयादीगु -** सन १९९३ बोधगया

उदाय् समाजया प्यक्वःगु ज्यासना पुचःया पलाःखांय्

– रत्नकाजी तुलाधर
मू छ्याञ्जे, उदाय् समाज

नेसं.११३० कछलाथ्व त्रयोदशी (०६६/७/१४)
शनिवाः कुन्हु उदाय् समाजया तत्कालिन विधान
अनुसार प्यक्वःगु तःमुंज्याय् जूगु प्रतिनिधि सभाया
ल्यज्यां ल्यःगु जिमिगु ज्यासना पुचः उदाय् समाजया
प्यक्वःगु ज्यासना पुचः खः । नायो छम्ह व दुजःपिं
भिनिम्ह याना मुक्कं भिंस्वम्ह ज्यासना पुचःया
दुजःपिं निर्विरोध ल्यःगु खः । उदाय् समाजया भिगुलिं
खलः पुचःपाखें म्होतिं छम्ह प्रतिनिधि दुथ्याःगुलिं थुगु
ज्यासना पुचःयाके न्हापाया ज्यासना पुचः स्वया
थःगुहे विशेषता खनेदु । ज्यासना पुचःया दुजःपिनि
सिफारिसय् नायोपाखें निम्ह मिसा दुजःपिं मनोनित
यायेगु चलनयात छुं भचा हिइकाः थुकिया नितिं
उदाय् समाजया प्रत्येक खलः पुचःपाखें स्वम्ह निसें
न्याम्ह मिसा जःपिं समेत मुक्कं स्वीस्वम्ह मिसा
जःपिनि नां सिफारिस जुयावःगुलिइ ज्यासना पुचःया
भिनिम्ह दुजःतसें ल्यःपिं मध्ये प्राप्त भोतया लिधंसाय्
weightage बिया मुल्याङ्गन यानागु जुल । दक्वसिबे
अप्वः ल्याः हयादीपिं मयजुपिं, डत तुलाधरया मयजु
डा. सुमन कमल तुलाधर व श्री दिगुख्यः गुथिया
मयजु प्रेमहिरा तुलाधरपिं, निम्हसित नायो भाजु डा.
रुपज्योति कसाःजुं ज्यासना पुचःया दुजः मनोनित
यानादिल । थ्व निर्णय प्रक्रिया जिमिगु ज्यासना पुचःया
ज्याखँ समावेसि व सामुहिक निर्णय अनुसार जुइगु खँ
प्रशत सिइदु । थ्व नापं प्रत्येक खलः पुचः पाखें
मनोनित जुया दिइपिं छम्ह छम्ह दुजःयाना न्हयगू
खलः पुचः पाखें न्हयम्ह व संस्थापक सदस्य पदेन
दुजः जुइगु व्यवस्था कथं छम्ह दुजः समेत मुक्कं
नीस्वम्ह (२३) दुजःया ज्यासना पुचः गठन जुल ।

उदाय् समाजया सल्लाहकार

उदाय् समाज व समाज अन्तर्गत थीथी खलः
पुचः छगु हे सिमाया थीथी कचा समान क्वातुगु
अन्तर सम्बन्ध दु । उदाय् समाजया हरेक ज्याभवः
हरेक पलाः खलः पुचः व खलः पुचःया जःपिनिगु भिया
नितिं जुइमाः । खलः पुचः मदुसा उदाय् समाज नं

दैमखु । उदाय् समाज व थी थी खलः पुचःया दथ्वी
अनोन्याश्रित अन्तर सम्बन्ध दुगुलिं छगुलिं मेगु नाप
घनिष्ट सम्बन्ध तया तयेमाःगु नं उलि हे आवश्यक
जू । थ्व खँ यात मने तया खलः पुचःया नायोपिं उदाय्
समाजया पदेन सल्लाहकार यायेगु क्वःछिनागु जुल ।
नापं इलय् व्यलय् सल्लाहकारपिं लिसें सहलह व्याकाः
ज्याखँ यायेगु याना वया च्वनागु खः । खलः पुचःया
नायोपिं उदाय् समाजया पदेन सल्लाहकार यायेगु
क्वःछिना जिमिगु ज्यासना पुचःया छगू किसिमं
क्रान्तिकारि निर्णय धाःसा छुं पाइ मखु ।

विधानया उद्देश्य परिपूर्तियायेगु ज्याय्
ज्यासना पुचःया दुजःपिं थःथः सहलह व्याकाः
दच्छिया ज्याभवःया धलः दयेका कवः प्रतिनिधिया
उपस्थितिइ जुइगु दँ मुंज्याय् पेश यायेगु व कवः
प्रतिनिधिपिनि सल्लाहयात मनन याना ज्याभवःया
अन्तिम रुप बिया उगु दँया ज्याभवः न्ह्याकेगु याना
वया च्वनागु खः । दच्छिया नितिं पारित जूगु ज्याभवः
इलय् हे क्वचायेकेया नितिं व प्रत्येक ज्याभवःया
प्रगति नियमित रुपं समिक्षा यायेत प्रत्येक विहिवाः
सुथय् ८ ताः निसें ९ ताः तक दुजःपिं मुनेगु जिमिगु
ज्यासना पुचःया न्हापांगु क्वःछिना खः । हरेक विहिवाः
अतूत रुपं मुनेगु जिमि ज्यासना पुचःया सिद्धान्त हे
जिमिसं न्ह्याकागु ज्याभवःत सफल जूगु व लोकं
ह्वाःगुया या मू कारण जूगु जिमिसं वाःचायेका ।
जिमिगु कार्यकालय् गुलिनं ज्या खँ जुल, गुलि नं
सैद्धान्तिक व व्यवहारिक निर्णय जुल व फुक्कं थ्व हे
self disciplined मुंज्याया उपज खः । सहलह
न्ह्यावलें उद्देश्यमूलक जू, उदाय् समाजया उद्देश्य
प्रति केन्द्रित जू, participatory जू अले ज्यासना
पुचःया क्वःछिना सामुहिक व result oriented जू । दु
मदु स्वदं व न्यालाया जिमिगु कार्यकालया दुने मुक्कं
१७२ क्वः ज्यासना पुचःया मुंज्या जुल । मुंज्याया
क्वःछिना कथं हे जिमिसं थीथी ज्याभवःत न्ह्याका
यंका च्वना ।

उदाय समाजया आवश्यकता

भी मनूत सामाजिक प्राणि खः । उकिं भीत नयगे, त्वनेगु, पुनेगु व बास नापं समाज नं उलिहे आवश्यक जू । उद्देश्य मूलक गतिशील समाज न्ह्याकैत, सकल उदायत छद्दि छप्पं जुया न्ह्याःवनेत सामाजिक संस्था माः । उदाय समाज सकल उदायतय् एकताया प्रतिक सामाजिक संस्थायात ज्या यायेगु थाय् ज्याकू संस्था चलेयायेत विधान व नियम अले संस्था न्ह्योने वनेत, संस्थां छुं नं ज्या यायेत क्वातुगु व स्थिर आर्थिक अवस्था नं माः । थ्व खँ यात हे समाजया न्हापांगु व मदयेक मगाःगु आवश्यकता थुइका जिमिगु ज्यासना पुचलं विधान दयेकेगु, ज्याकूया स्थाइ समाधान यायेगु व ज्याकू संचालनार्थ स्थाइ श्रोतया व्यवस्था यायेगुलिइ केन्द्रत याना ।

उदाय समाजया विधान २०६६

उदाय समाजया कल्पना याना २०५२ साल माघ २० गते दकले न्हापां साहू भाईराजा तुलाधरया छें असनय् जूगु मुनाज्यां छगू तदर्थ समिति गठन याना स्थापना जूगु उदाय समाजया न्हापांगु विधान ने.सं. १११९ सालय् प्रकाशित जूगु खः । भीगु मांभाय् नेपाल भाषां लिपिबद्ध याना तःगु थुगु विधान तत्कालिन सरकारि कार्यालयस विधिवत दर्ता मजुया सरकारं मान्यता मव्यूगुलिं बैकय् खाता चायेके मज्यूगु नापं मेमेगु ज्या यायेत नं साब हे मछिगुलिं जिमिगु ज्यासना पुचलं विधान छगू निं दयेके माःगु वाःचायेका थ्व ज्यायात प्राथमिकता बिया ज्या याना यंका । विधान दयेकेगु ज्यायात प्राथमिकता बियाथें ने.सं. ११३० चउलागा त्रयोदशी (२०६६/१२/३०) सोमवाः कुन्हु उदाय समाजया विधान जिल्ला प्रशासन कार्यालय, येय् विधिवत दर्ता यानालि सरकारं मान्यता ब्यूगु उदाय समाजया विधान (२०६६) पिहाँ वःगु जुल । विधानबारे प्रतिक्रियाया नितिं खलः पुचःपाखें प्रत्येक कवःप्रतिनिधि व जःपिनि छेंय् छगू छगू प्रति विधान छवया प्राप्त राय् सल्लाह व विधानया परिच्छेद ७ या दफा ३४ (१) कथं विधान दर्ता जूगु खुलाया दुने जूगु साधारण सभा (प्रतिनिधि सभा) या मुंज्यां संसोधन लिपा थौंया थ्व रुपय् विधान पिहाँ वःगु जुल ।

उदाय समाजया सांगठनिक विकासया हे सिलसिलाय् समाजया विधान (२०६६) कथं मिसा पुचःयात खलः पुचः सरह यायेगु ज्या जुलसा न्हूगु खलः पुचः सिखाकार समाज गठन जुया उदाय

समाजय् मुक्कं न्हय्गू खलःया थःथःगु खलः पुचः दुगु नं भीगु निति बांलाःगु हे खँ जुल । थथे हे आःतकनं गुगु नं खलः पुचलय् आवद्ध मजुनिपिं असंया तुलाधरत व श्री दिगुख्यः गुथिया तुलाधरत घयेपुना छगू विस्कं हे खलः पुचः नं याकनं हे दयेकी धैगु भलसा कया च्वना ।

उदाय छँ

ने.सं. ११३१या घ्यःचाकू संल्हया पवित्र न्हि कुन्हु उदाय समाज नीस्वनानिसें भिछ्दं तक साहू कुलविरसिंह तुलाधरजुया धालसिक्वय् च्वंगु छेंय् तयातःगु ज्याकू स्थाइ रुप असं त्वालय् च्वंगु उदाय छेंस सरे जुया । ज्याकू सरेजुइ न्ह्यः चिचीकूगु थीथी कोथायात न्हूधा याना ज्याकू दयेका । मुंज्या याये छिंक ततःकूगु निगू हलत दयेकागुलिं इलय् व्यलय् सामुहिक मुंज्या, ब्वज्या व तालिम विडगु ज्या यायेत यक्व हे ज्याछिन । ज्याकू व हलय् न्हापाया कोतापू लिकया RCC याना उकिया छने सिमेन्त प्लास्तर नं यानागु जुल । मुंज्या यायेगु तःकूगु हल निगुलिइसं छचाःखेरं वा दुहां मवयेक न्हायकं खापा तया छें छखां बिजुलि वायरिङ्ग याना लोडसेडिङ्ग जुइवले नं ज्या मपंक इन्भर्टर सिष्टमया नं व्यवस्था यानागु जुल । हल निगुलिइसं नं मुंज्याबलेसित छिंक साउण्ड सिष्टमया नं व्यवस्था यानागु दु । छेरिइ २०० फिट तक बोरिङ्गयाना पम्पया जडान यानागुलिं लःया सुव्यवस्था जूगु दु । ज्याकू सरेयानागु लत्या लिपाः २०६७ साल फागुणया १४ गते संरक्षक भाजुपिं कुलविरसिंह तुलाधर व द्रव्यमानसिंह तुलाधरजुपिं निम्हसिनं संयुक्त रुपं रिबन चाना छें दुहां भाया दातापिं भाजु पद्मज्योति कसाः, भाजु रुपज्योति कसाः व भाजु दानरत्न तुलाधरपिनि नां कियातःगु सिजःपौ उलेज्या याना उदाय छेंया विधिवत सुभारम्भ लिपा उदाय समाजया ज्याकू सदां नितिं उदाय छें हे स्थापना जुगु जुल ।

उदाय मुना २०६६

उदायत सकलें छथाय् मुना थवं थवय् बांलागु सम्बन्ध दयेका न्ह्याःवनेगु नापं उदाय संस्कृति, कर्मकाण्ड, रितिरिवाज तथा स्वाभिमान उदायत थवं थवय् म्हसिकेगु तातुना ने.सं ११३१ चौलाथ्व ३ (२०६६साल बैशाख ३ गते) शनिवाः कुन्हु येँ भृकुति मण्डपया क्यबय् न्ह्याकागु उदाय मुना ज्याभवः सकल उदायतसैं आपालं येकूगु खने दु । खुद्वलं मयाक

उदायतसें व्वतिकाःगु थुगु उदाय् मुना धाथें धाय्माल धाःसा भी उदायतय् नितिं छगु लुमके बहगु ऐतिहासिक ज्याभवः हे खः । बुराबुरि, ल्यायेम्ह ल्यासे स्कूलया मचातसें समेत व्वतिकाःगु थुगु मुनाय् सच्छिगु स्टल दुगु खःसा मिसापुचःपाखें उदायतय् बुसां निसें सीबले थ्यंक याइगु थीथी कर्मकाण्डया अति हे प्रभावकारि ढंगं व्वज्या जूगु खः । थज्यागु उदाय् मुना दर्यदसं यायेमाःगु सः थ्वयाच्वंगु खंयात विचाःयाना स्वदंया कार्यकालय् म्होतिं नं छकःनिं थज्याःगु उदाय् मुना ज्याभवः यायेमाःगु जिमिगु ज्यासना पुचलं वाःचायेकागु दु । उदाय् संस्कृति संस्कार व रितिथितिया ज्वलं व्वयेगु, जानकारि विइगु, जातीय लजगाः, उदाय् हस्तकला, शीप व्ववसाय, लवः कवःया प्रदर्शन व पसःत नापं न्त्यइपुकेत थी थी म्ये हालेगु, प्याखं क्यनेगु समेत संलग्न दुगु थज्याःगु उदाय् मुनां जि उदाय् धैगु स्वभिमानि भावना व्वलंकेगु नापं उदाय् एकताया नितिं अति हे स्यल्लागु ज्याभवः जूगु जिमि ज्यासना पुचःया विश्वास दु ।

सिसां निसें दच्छियंकया विधि व्यवहार

समुन्नति समाजया लागि स्वस्थ संस्कृति उदाय् समाजया नारा खः । थ्व जिमिगु ज्यासना पुचलं धयागु मखु उदाय् समाजया स्थापना कालं निसंया नारा खः । भीगु तजिलजि विधिव्यवहारय् विकृतिं हा कालकि भीगु संस्कृति न्हना वनेत छु वेर ? थ्व हे खंयात मनय् तथा भीगु विधि व्यवहारय् मचायेक व्वलाना वयाच्वंगु विकृतियात सुधार यायेगु उद्देश्य कया जिमिगु ज्यासन पुचलं दकले न्हापां सिसानिसें दच्छि तकया व्यवहारय् समसामयिक सुधार हयेगु कुतः यानागु खः । थ्व विषयस थीथी खलः पुचः, मिसा पुचः नाप थीथी सहलह यायेगु नापं सामाजिक ज्याखंय् अनुभवि भाजु मय्जुपिं समेतया उपस्थितिइ खलः पुचः, मिसा पुचः, व ज्यासना पुचःया दुजःपिं च्वना तःक्वमछि बृहत सहलह याना वःगु सल्लाह सुभाब कथं २०६७ साल आश्विन महिनां सिसानिसें दच्छितक याये माःगु विधिव्यवहारया पुस्तिका व सिसानिसें दच्छि तकया व्यवहारया निर्देशिका पितव्वया । भी उदायतसें बुलुहुं बुलुहुं निर्देशिका अनुसार ज्या याना हःगु खं उदाय् समाजया स्वला पौ 'उदाय् समाः' लय् च्वयेगु याना च्वनागु दु । सिसानिसें दच्छि तक यायेमाःगु विधिव्यवहारया पुस्तिका व निर्देशिकाया माग भन

भन अप्वया वयाच्वंगु दुसा थ्व ज्यायात बांला धका धाःपिनिगु ल्याः नं न्हियान्हिथं अप्वः जुया च्वंगु छिकपिसं नं वाःचाः हे जुइ । भीगु आपालं रितिथिति व पुजाआजा फुक धयाथें गुरुजुपिं नाप आपालं सम्बन्ध दुगुलिं थ्व विषयस मिति २०६९/२/२० गते शनिवाः कुन्हु उदाय् छैय् भी गुरुजुपिं नाप छगु सहलह मुंज्या जुल । वातावरण व समाजय् वःगु ह्युपाः, जयमापिनि परिस्थिति अवस्था व समयानुसारया आवश्यकतायात ल्वयेक तर मूल पुजाया विधि मस्यंक गुरुजुपिसं विधिव्यवहार याना वया च्वनागु हे दु धैगु खं नं छप्वाः म्हतुं थें सकल गुरुजुपिसं कना विज्यात । उदाय् संस्कृति, तजिलजि व सामाजिक व्यवहारय् विकृति द्हाँ मवयेकेगु व स्वस्थ संस्कृति व्वलंका सामाजिक व्यवहारय् समसामयिक सुधार हयेगु उदाय् जयमापिनिगु कुतलय् फक्को ग्वाहालि यायेगु धका उपस्थित गुरुजुपिसं प्रतिबद्धता क्यना विज्याःगुलिं जिमि ज्यासना पुचलं न्त्याकागु सामाजिक सुधारया ज्या सफल जुइ धैगु भलसा कयाच्वना ।

ऐतिहासिक गुंलाबाजं व्वज्या

उदाय् जातीया थीथी परिवार दुने सुमधुर सम्बन्ध दयेका परम्परानिसें हनावयाच्वंगु सामाजिक रितिथिति, विधिव्यवहार व सांस्कृतिक ज्याय् ई व परिस्थितियात ल्वयेक माकथं सुधारयाना उदायतय् म्हसीका व उपस्थिति कायम यायेगु उद्देश्य तथा उदाय् समाजं ने.सं. ११३१ त्रलागाः पञ्चमि (२०६८ भाद्र ३१ गते) शनिवाः कुन्हु मरुत्वाःया महाद्यः पार्वति दबुलिइ गुंलाबाजं व्वज्या याना । गुंला महिनाया पारु कुन्हुनिसे लच्छियंक स्वयम्भुइ देयेके वनेबले, द्यः चाःहिलीबले व पुजायाना लिहाँ वयेबले थाइगु गुंलाबाजं अति हे सुमधुर व न्त्यइपुसे च्वं । बौद्ध परम्परागत जातीय संस्कृति कथं न्त्याका वया च्वनागु धाः बाजं विशेष पर्व व खासयाना गुंला लच्छि स्वयम्भुइ च्चेके वये वनेबले उदायतसें थाइगु गुंला बाजंया व्वज्या मार्फत उदायतयत् छथाय् एकिकृत यायेगु नापं गुंला बाजंया संस्कृतियात न्हू पुस्तायापिं उदायत, नेपाःया अन्य गैर उदायत व सम्पूर्ण विश्वयात हे व्वयेगु आजु तथा २०६८ साल भाद्र ३१ गते मरुत्वाःया महाद्यः पार्वति दबुलिइ ऐतिहासिक गुंलाबाजं व्वज्या व्वचायेका । नेपाल सरकारं विदेशी पर्यटकतयत् आकर्षण यायेगु उद्देश्य कया ग्वासाः ग्वःगु नेपाल पर्यटन वर्ष २०११या ज्याभवः नाप

पाःलाकाः न्त्याकागु थुगु गुंला बाजं ज्याभवलय् भायादीपिं विदेशी पर्यटक भाजु मयजुपिं सकलें ज्याभवः क्वमचातले हे च्वना गुंलाबाजंया थीथी धुनया सवाः कया दिल । न्हू पुस्ताया ल्याय्म्ह ल्यासेपिं नापं न्हय्दं जक दुम्ह मचां निसें जंक्व सिधःपिसं तकं बाजं थाना सहभागि जुया थीथी बोलय् थाना क्यंगु थुगु गुंलाबाजं ब्वज्या ज्याभवलं भीगु संस्कृतियात संरक्षण व सम्बर्द्धन यायेगु ज्याये तिबः जुइ धैगु विश्वास दु । हलिमय् हे दक्वसिवे न्हापां च्वः तालय् सच्छिगः धाः बाजं थाःगु थुगु ज्याभवः सकलसिया मनय् सदांया नितिं लुमन्तिया चिं जुया च्वनि । थुगु गुंलाबाजं ज्याभवलं विश्वया आपलं देशय् भीगु नेवाः संस्कृति, भीगु गुंलाबाजंया परिचय विइ धैगु विश्वास याना ।

शैक्षिक गतिविधि

छुं नं जाती/वर्गया उत्थानया निति व जातिया मनूत स्वस्थ जुइमा, मनूतय् आर्थिक अवस्था बाँलाय् माःथें व जातिया मनूत उलि हे शिक्षित नं जुइमाः । जीवन विकाशया निति शिक्षाया तःधंगु भूमिकायात मनय्तया उदाय्त शिक्षाप्रति अभिप्रेरित यायेगु हेतुं २०६३ सालं हे डत पसःननि कवःया भाजु विद्यारत्न तुलाधरजुं 'बुद्धिरत्न हेराशोभा तुलाधर सिरपाः' व मरु पिगंननि कवःया भाजु रमेश ताम्राकारजुं 'चैत्य-हिरा ताम्राकार सिरपाः' नीस्वना दिइगु खः । कारणवश नीस्वसानिसें निगुलिं सिरपाः विइगु ज्या लिकुना च्वंगुलिइ जिमि ज्यासन पुचलं उदाय् समजया च्याक्वःगु दँ मुंज्या बले २०६३, २०६४ व २०६५ साल याना स्वक्वःया सिरपाः व गुक्वःगु दँ मुज्या बले २०६६ व २०६७ याना निक्वःया सिरपाः लःल्हायेगु ज्या यानागु खः । थ्व सालय् २०६८ सालय् पास जूपिं मध्ये बुद्धिरत्न हेराशोभा तुलाधर सिरपाः व चैत्य-हिरा ताम्राकार सिरपाः बियागु जुल ।

उदाय्त शिक्षाप्रति अभिप्रेरित यायेगु हे भवलय् जिमि ज्यासना पुचःया कार्यकालय् दातापिं तःखाछें कवःया डा.रुपज्योति कसाः पाखें मणिहर्षज्योति छात्रवृत्ति प्यंगू, केशरिलक्ष्मी छात्रवृत्ति निगू, पसःननि कवःया भाजु सिद्धार्थमान तुलाधर व मयजु डा. सुमन कमल तुलाधर पाखें प्रत्येकमान जगतशोभा छात्रवृत्ति छगू, अंगुरमान सूर्यलक्ष्मी छात्रवृत्ति छगू, लाभालुछें कवःया न्हुछेरत्न तुलाधर पाखें न्हुछेरत्न अमरशोभा छात्रवृत्ति निगू याना मुक्कं भीगु छात्रवृत्तिया व्यवस्था यायेफुगु जुल । दातापिनि

सहयोगं छात्रवृत्तिया संख्या भंभं अप्वया वनिइ धैगु जिमिसं आशा यानाच्वन । ने.सं. ११३२ सालय् असंया किसिधवाका कवःया दुजः मयजु कीर्तितुलाधर पाखें नीस्वना दिइगु योगविरसिंह कसाः छात्रवृत्ति मयजु कीर्तिया हे अनुरोध कथं थ्व हे दँ निसें योगविरसिंह कसाः नेपाल भाषा सिरपाःलय् परिवर्तन जूगु खँ नं छिकपिं सकलसितं न्हयथन च्वना ।

उदाय् समाजया ख्वाःपौ- उदाय् समाः

उदाय् समाजया स्थापना धुंका ने.सं ११२० सालनिसें पिहांवःगु उदाय् समाजया ख्वाःपौ 'उदाय् समाः' छुं दँ निसें प्रकाशन दिना च्वंगुलिइ थुक्रियात निरन्तरता विइमाःगु वाःचायेका ने.सं ११३० बछलाथ्व स्वाँयापुन्हि निसें हाकनं स्वलापौकथं पिथनेगु याना । स्वलापौ ज्यासना पुःच व सकल उदाय्तय् दथ्वी क्वातुगु स्वापू जुया उदाय् समाजया आजुइ थ्यंकेत ग्वाहालि जुइ धैगु भलसा कया पिथना च्वनागु भी उदाय्तय् थ्व ख्वापौया प्रकाशन फयां फक्व दातापाखें प्रायोजित याकेगु ज्यासना पुचःया सिद्धान्त अनुसार दाता पाखें हे प्रायोजित जुया च्वंगु जानकारि बियेगु नापं मन ह्वःपिं दातापिं नं निरन्तर दयां च्वनिइ धैगु भलसा कया च्वना ।

सहलियतपूर्ण आर्थिक ग्वाहालिया ब्यवस्था (Micro-financing)

चिकिचाधंगु ब्यवसाय/उद्योग ज्या यायेत आर्थिक ग्वाहालिया रुपय् उदाय् समाज ग्यारेण्टि च्वना छुं धरौति तयेम्वायेक भाजुरत्न फाइनान्स मार्फत दच्छिइ सच्छिया च्यातका दाँया दरं ब्याज पुलेगु याना अप्वलं ख्वीद्रः दाँ तक त्यासा कायेगु ब्यवस्था दुगुलिइ भिंस्वम्ह उदाय्तय्त न्हयगु लाख व न्हयद्रः दाँ (७,७०,०००) या त्यासा उदाय् समाजं चूलाका बियागु दु । शतप्रतिशत त्यासामिपिसं त्यासाया उचित उपयोग यात धाये मछिंसां थ्व सहलियतपूर्ण आर्थिक ग्वाहालिया ब्यवस्थां मेहनत याइपिं उदाय्तय्त ग्वाहालि जूगु हे खने दु ।

उदाय् रिसर्च सफू पिथना

उदाय् समाजया निवर्तमान नायो भाजु पञ्चविरसिंहजुं थः नायो जुयादिइबले सम्पूर्ण आर्थिक ग्वाहालि बिया उदाय् जातिया गहन अध्ययन याइपिन्त ग्वाहालि जुइगु उद्देश्यं उदाय् जातिया धर्म, लजगा, शिक्षा, थाय्बाय्, रहनसहन, थीथी

रितिरिवाज, जनसंख्या इत्यादिया अध्ययन याका प्रकाशन याःगु उदाय् रिसर्चया सफू छ्गू नं जिमिगु हे कार्यकालय् पिकायेगु सुअवसर प्राप्त जुल ।

उदाय् संस्कृतिया संरक्षण व संवर्द्धन

भीगु संस्कृति, भीगु तजिलजि, भीगु सामाजिक रितिथिति व भीसं हनावया च्वनागु थीथी सांस्कृतिक पर्व व विधिव्यवहार हे भी उदायतय्गु म्हसीका खः । उदाय् जातिया विस्कं म्हसिका दुगु भीगु सांस्कृतिक पर्व व विधि व्यवहारय् समसामयिक परिवर्तन हया भीगु संस्कृति रितिथिति व सामाजिक विधि व्यवहारया सम्बर्द्धन व संरक्षण यायेगु तातुना उदाय् समाजं तालिम बियेगु, न्यनेकने ज्याभवः न्त्याकेगु नापं पुजाआजा व विधि व्यवहारया ज्या नं न्त्याकेगु याना वयागु खं सकलसिनं स्यूगु हे जुल । स्वर्द्धया कार्यकालय् जिमिगु ज्यासना पुचलं थुखे पाखे यानागु छुं छुं ज्याभवःया लूत क्वय् न्त्यथना च्वना ।

पञ्जरां बियेगु : ने.सं ११३२ गुंलागाः त्रयोदशी कुन्हु यँया असंत्वाःया दथ्वी भीसं यँ, यल, ख्वप, किपू, थिमि, बूंग व जःखःया बज्जचार्यव शाक्यभिक्षु पिन्त पञ्जरां बिइगु ज्या याना । आदी बुद्ध पिनि पालं निसें हे दान बिइगु छ्गू तःधंगु धर्म मानेयाना वया च्वनापिं भी उदायतसं पञ्जरां चःहेयात विषेश पर्व कथं हना वया च्वनागु दु । भीगु जीवनय् दानया महत्व न्हू पुस्तायात बोध याकेगु व दान बियेगु परम्परा संरक्षण यायेगु हेतुं हे जिमि ज्यासना पुचलं असंत्वालय् सामुहिक पञ्चदान ज्याभव न्त्याकागु खः । मनं तुनाथें गुरुजुपिं गुरुमांजुपिं बिज्याना पञ्जरां फया बिज्यागुलिं जिमिसं जिमिगु ज्या सफल हे जूगु बिचाः याना ।

बाह्ना तयेगु : रजस्वला जुइ न्त्यो उदाय् मिसा मचातय्त गबले निसें बाह्ना तयेगु चलन वल थ्व खं प्रस्त मजूसां उदायतय् दथ्विइ बाह्ना तयेगु चलन दया हे च्वंगु दु । बाह्ना तयेगु चलन आपासिनं नाला कया च्वंगु दुसां थुकिया विकल्प स्वरुप बिहारय् ऋषिनी यायेगु चलन नं व्वलना वयाच्वंगु दु । बाह्ना तयेगुया पक्ष व विपक्ष निगुलिं धारय उदायत खने दु । निजि तवरं बाह्ना तयेगु ज्या थाकुगु जक मखु बाह्ना पिकायेबले भवये नकेगु ज्याय् भ्वासिपहःया विकृतिं याना आपालं उदायतय्सं थ्व ज्या थाकु हे तायेकू ।

उदाय् समाजं न्त्याकूगु सामुहिक बाह्ना तयेगु ज्याय् कर्मकाण्ड व पूजाया ज्याय् परम्परायात कायम हे यानासां बाह्नातयागु न्यान्हू अतिहे उपयोगि व शीप मूलक शैक्षिक गतिविधिइ व्यस्त जूगुलिं बाह्ना च्वपिं मचात व मचातय् अभिभावकपिं नं उलिहे लय्ताः ।

योमन्हि दयेकेगु व तःनिगः बःनिगः दयेकेगु तालिम : योमन्हि कृषि प्रधान देया भी नेवाःतय् विशेष किसिमया मन्हिया परिकार खः । योमन्हि गुलि साः उलि हे पौष्टिक नं जू तर थ्व दयेकेगु ज्या उलि अःपु मजू । विदेशय् व्वना च्वपिं, ज्या याना च्वपिं उदायतय् दथुइ ममःचा व योमन्हि अति हे चर्चित जूसां दयेकेत विशेष शीप माःगुलिं नयेयःसां योमन्हि म्हो हे जक दयेकू । मिसा पुचःया ग्वसालय् जूगु थ्व योमन्हि दयेकेगु तालिमं याना विदेशय् व्ववनिइपिं उदायतय्तनं अति हे उपयोगि जुइ धैगु भलसा कया । थथे हे बज्जयान विधि कथं याइगु उदायतय् आपालं पुजाय् माःगु विशेष किसिमया ग्वःजा तःनिगः बःनिगः दयेके सःपिं मिसापिं म्हो जुजुं वना च्वंगु दु । थ्व समस्या मिसातसं जक स्यू । थ्व हे समस्यायात बिचाःयाना मिसा पुचःया ग्वसालय् तःनिगः बःनिगः दयेकेगु प्रशिक्षणया ज्या नं समाजं न्त्याकागु जुल ।

थीथी प्रशिक्षणया ज्याइवः

उदायतय्, खासयाना गृहिणी उदायतय् आर्थिक अवस्था थकायेगु ज्याय् तिवः बिइया निंतिं उपयोगि जुइगु शीप स्यनेगु, शीप अभिवृद्धि यायेगु, स्वास्थ्य सम्बन्धि ज्ञान अभिवृद्धि यायेगु व व्यक्तित्व विकास सम्बन्धि ज्याभवः यायेगु तातुनाथें उदाय् समाज मिसा पुचः पाखें न्त्याकागु थीथी तालिम/ Talk Program या ज्याभवःया धलः क्वय् बियागु दु ।

- १ भीगु तजिलजि व संस्कारया ज्याभवलय् खास याना विशेष पुजा यायेत मदेक मगाःगु हलंज्वलं मध्ये तःनिगः बःनिगः नं खः । २०६७ साल मंसिर २० गते न्त्याकागु थुगु तालिमय् चयन्त्याम्ह (८५) प्रशिक्षार्थिपिसं व्वति कयादिइगु खः ।
- २ २०६७ साल पुष २४ गते स्वीछम्ह (३१) उदाय् समाजया प्रशिक्षार्थिपिन्त प्रभावकारि न्वचुया तालिम बिया । प्यम्ह मनूया न्त्योने दना नवायेत थाकु चाइपिं भी उदायतय्त थ्व न्वचुकला या तालिम अति हे उपयोगि जुइ धैगु सकसिनं वाःचाय्कूगु दु ।

३. २०६८ साल जेष्ठ २१ व २२ गते प्राथमिक उपचार व होम नर्सिङ्ग सम्बन्धित तालिम बियागु जुल। मुक्कं नीन्याम्ह (२५) उदाय प्रशिक्षार्थिपिसं ब्विति काःगु उगु प्रशिक्षण ज्याभवलय् छेंया बुराबुरिपिं, विरामि छेंजःपिन्त विचाः यायेगु, सुसाकसा यायेगु, वासः नकेगु, ब्लड प्रेसर कायेगु, बायन्देज यायेगुया थीथी तरिका स्यनेगु नापं वासः नकेबले विचाः यायेमाःगु खँत स्यनेगु ज्या जुउगु खः। व्यावहारिक जीवनय् अति उपयोगि थज्यागु प्रशिक्षण ज्याभवः उदाय समाजया दक्व छेंजःपिन्त बियेमाःगु सकलसितं वाःचायेका दिइगु दु।
४. उदाय दाजुकिजा तताकेहेपिन्त कानून क्षेत्र, स्वास्थ्य क्षेत्र, शैक्षिक क्षेत्र, आर्थिक क्षेत्र व रोजगारि विषय कयाः प्राथमिक तहया परामर्श / सरसल्लाह बिइया नितिं सम्बन्धित विषेशज्ञपिनि पुचः (Counselling Cell) दयेका एस.एल.सी परिक्षाय् पास जुया दीपिं भाजु मयजुपिन्त भिंतुना बियेगु व हनेगु सिलसिलाय् एस.एल.सी परिक्षाय् पास जुया आः छुयाये छु ब्वने धैगु अलमल जुया च्वपिन्त दिशाबोध यायेगु ज्या नं यायेगु याना। २०६७ साल व २०६८ साल याना सत्यां मयाक एस.एल.सी पास जुया दीपिं छात्र छात्रापिन्त भिंतुना नापं भविष्यया शिक्षा बारे सरसल्लाह बिइगु यानागु खः।
५. कानून क्षेत्रय् उदाय समाजया जःपिन्त आधारभूत परामर्श बीगु विषयलय् सम्बन्धित विज्ञपिं नाप सहलह जूथें परामर्श बिया ग्वाहालि यायेगु नितिं कानुनि क्षेत्रय् नांजाःपिं वरिष्ठ कानून विज्ञपिसं परामर्श बिइगु सहमति जुया प्यम्ह कानून सल्लाहकार दुगु छगू कानून सल्लाहकार पुचःया गठन जूगु खँ नं सकलसिति जानकारि बिया च्वना।
६. उदाय गृहिणिपिन्त कम्प्यूटरया आधारभूत ज्ञान लिसें विदेशय् च्वपिं काय्मस्यायनाप कम्प्यूटरय प्रयोग याना Skype, Vibor आदि application या माध्यमं video सहित खँ ल्हाये सयेकेगु, facebook स्वये सयेकेगु लक्ष तया Microsoft Innovation Centre खिचापुखूया ग्वाहालि कया डिजिटल लिटरसी (Digital Literacy) कार्यक्रम अन्तर्गत निगू चरण यानाः तालिम संचालन यानाः मुक्कं ३१ म्ह गुथिया जःपिंत कम्प्यूटर तालिम बिया।

याये मानिगु ज्या

जिमिगु ज्यासना पुचलं यानागु छुं छुं ज्याया धलः न्त्यब्वयेगु कोशिश याना। याये माःगु ज्या यक्वं दु। यायेधका बिचाः याना थें याये मफुगु ज्या नं दनि। मन चकंका आर्थिक ग्वाहालि बिया दिइपिं उदाय भाजु मयजुपिनिगु निरन्तर आर्थिक ग्वाहालि व जिमिसं ग्वसाः ग्वयागु ज्याय् थःगु अमूल्यगु सरसल्लाह बिया हःपाः बिया दिइपिं व माःबलय् माःकथं थीथी ग्वाहालि याना दिइपिं दाजुकिजा तताकेहेपिनिगु सहयोग हे जिमिगु ज्यासना पुचलं छुं भचा ज्या याये फुगु खः। गुंगुलिं थरया भिगुलिं उदाय दाजुकिजा तताकेहेपिन्सं याना हे जिमिगु ज्यासना पुचलं च्वय् ब्वयागु ज्याभवः ताःलाके फुगु खः। जिमि ज्यासना पुचःया नायो डा. रुपज्योति कसाः नापं सकल दुजःपिनि पाखें सकलसितं आपालं सुभाय् दु।

जिमिसं मनं खना थें याये मफुगु ज्या मध्ये उदाय म्यूजियम छगू नं खः। उदाय जाति, उदाय संस्कृति, उदाय तजिलजि, उदायतय् लजगाः इत्यादिया परिचय बियेगु तातुना उदाय म्यूजियमया परिकल्पना याना न्हापांगु पलाः खतं आःयात उदायछें, असनय् हे गुंगु थरया भिगुलिं खलःया तजिलजि, संस्कृति, लजगा इत्यदि ब्वयेत दराज दयेकेगु ज्या सिधःसां सामान ब्वयेगु ज्या सिमधःनि। परिकल्पना यानाथें पूर्वके मफुनिगु थुगु ज्यायात न्हूगु ज्यासना पुचलं निरन्तरता बिया पूर्वकी धैगु भलसा कयाच्वना। मफुगु ज्याया नितिं व द्विबद्ध छुं दुसा जिमित क्षमा बियादी धैगु नं भलसा कयाच्वना।

जिमिगु कार्यकालय् छगू निगू ज्याभवः संचालन याना छुंछुं दां समाजया कोषय् मुंके फत। खय्तला जिमिसं उदाय समाजया ज्याकू संचालन यायेत माःगु खर्चया नितिं स्थाइ आर्थिक ब्यवस्था यायेगु जिमि ज्यासना पुचःया मनसाय दुगु खः। थुकिया नितिं अक्षय कोषय् छुं भचा दां मुंकेगु विचाः यानागु खः। जिमिसं थम्हहे मनंतुनागु थ्व खँ छता पू वंके मफुत। जिमिसं तसकं दुःख तायेका। आःया चुनाव लिपा वइगु ज्यासना पुचलं थुखे पाखे नं ध्यान बिइ हे जुइ। अले थ्व ज्याया नितिं न्हापा लिपा थें सकल उदाय दाजुकिजा तताकेहेपिसं नं मन ह्वयेका ग्वाहालि याना दिइ हे जइ। अस्तु

•••

उदाय् जाति व ल्हासा

- रत्न तारा ताम्राकार

नेपाः थीथी जाति, धर्म, भाषा, कला, तजिलजि, विधि व व्यवहार हलिमय् नांजाःगु भूपरिवेष्ठित देय् खः । नेपाःया जाति मध्ये बौद्ध धार्मिक समुदाय दुने थःगु हे म्हसीका दुगु उदाय् जाति छगू नं खः । उदाय् जातिया मांभाय् नेपालभाषा खः । उदाय् जाति बौद्ध धर्मात्मवी खः । बहाः, बही, बुद्ध व बुद्धधर्मनाप स्वापू दुगु थाय् जूगुलिं उदाय् जातिया मू बस्ती बहाः बही लिक्क हे जुयाच्चंगु खने दु । बहाः बही, बौद्ध विहारया स्थापनाया नापं जिर्णोद्धार व उत्थान, पुनरुत्थानया ज्याय् उदाय् जातिया भूमिका दु । बुद्ध धर्म नाप अप्वः स्वापू दुगु जातित उदाय्, बरे व गुभाजु खः । देखा मकायेक सुनं शाक्य, बज्राचार्य व उदाय् जातिइ दुमकायेगु चलन दु । पञ्चदान कालबिलया ज्यानं थुपिं स्वंगू जातिया दथुइ परस्पर स्वापू दु । जन्मनिसें मृत्युतक थीथीकथंया संस्कार व छुं नं धर्मकर्मया ज्याखं यायेमाःसा उदाय् जाति बज्राचार्ययात पुरोहितकथं नाला कयाच्चंगु दु । उदाय् जातित बौद्धमार्गी खः धैगु दसूकथं सम्यक पर्व बलय् थीथी ज्याभाला कया ग्वाहालि याना वयाच्चंगुलि याना बौद्ध समाजय् विशिष्ट प्रमुख स्थान दु ।

थौकन्हय् उदाय् जाति स्वनिगःपिने थीथी थासय् लजगा याना म्हसीका वयाच्चंगु दु । उदाय् जातिया उत्पति थुगु इलनिसें जुल धकाः सुना नं धाये मफुनि । अयनं थीथी शिलापत्र, ताम्रपत्र, पुलांपुलांगु सफुया लिधंसाय् धायेगु खःसा उदाय् जाति आदिकालनिसें नेपालमण्डलय् बसोबास याना वयाच्चंगुलि आदिबासी जाति खः । उदाय् जातिया मू लजगाः बनेज्या खः । यक्वः उदाय्तय्गु न्हापा न्हापायागु लजगाः धैगु ल्हासा वना बनेज्या यायेगु खः । सलंसःदं न्हयवनिसें उदाय्तय्सं ल्हासा थ्यंक थाकुक् वनाः बनेज्या याइगु खः । थथे ल्हासाय् वनाः बनेज्या याइपित 'ल्हासा नेवाः' नं धायेगु याः । ल्हासाय् बनेज्या यायेगु चलन जुजु अंशुवर्माया म्थ्याय्

भृकुटीया इहिपा तिब्बतया जुजु स्रोंगचोंग गोम्पोलिसे जूबलेनिसें न्ह्याःगु खः धकाः धाइ । ल्हासाय् वनाः बनेज्या याःवनेगु भवलय् अन नेपाःया संस्कृति नं व्वयेगु ज्या जूवन । थुकथं हे न्ह्याना च्वंगु नेपाःमितय्गु बनेज्या सन् १९६५ स अचानक ल्हासाय् राजनितीक हिउपाः वसेलि अथें हे न्हना वन । अथे खःसा थौकन्हय् ल्हासा वनाः बनेज्या याःवनीपिनिगु ल्याः न्हापा स्वया अप्वयाच्चंगु दु । थुकी नेवाः उदाय्त स्वया मेमेगु जातियापिं मनूत अप्वः खनेदु । थौकन्हय् नेपाः देसय् ल्हासां दतहःगु चाइनिज सामानत यक्व खनेदया वया च्वंगु दु । नेपाःमितसें थज्याःगु सरसामान भावं दंगुलिं याना मेमेगु देसया सामान सिकं यक्व छ्छला वया च्वंगुलिं बजारय् थज्याःगु सरसामानत यक्व खनेदया वयाच्चंगु दु ।

न्यनेदुकथं दकलय् न्हापां ल्हासाय् बनेज्या याःवंम्ह नेपाःमि सिंहसार्थबाहु खः धाइ । परापूर्वकालय् ल्हासाय् बनेज्या याःवंबलय् सिंहकेतु जुजुया पालय् न्यासःम्ह ज्यामितय्गु नेतृत्व सिंहसार्थ बनियां याःगु जुयाच्चन । थुगु इलनिसें ल्हासाय् बनेज्या याःवीपिं नेपाःया बौद्ध उपासकतय्सं ल्हासाया सँमीनीत लिसे वैवाहिक स्वापू नं तयेगु सुरु यात । इपिंपाखें सन्तान नं दत अले इतिहासया क्रमय् भू सीमदयेक हे थःगु जातिइ दुथ्याका हल । थौकन्हय् थें संचार व यातायातया सुबिधा मदुगुलिं वयेवनेत तसकं थाकु । दँदँ तक छेंय् लिहाँ वये मखनीगु जुयाः सँमीनीतलिसे इहिपा याना अन हे च्वनेगु याना छ्वत । थुकथं ल्हासाय् बनेज्या याःवीपिं सँमीनी कलाः तइगु चलनं यानाः ल्हासाय् छगू नियम दयेकल । यदि सँमीनी कलाःपाखें काय् बुल धाःसा नेपाःमिया हक लगे जुइगु व म्थ्याय् बुल धाःसा ल्हासायाम्ह हे जुइगु । आःतक नं सँमीनी कलाःपाखें दुपिं कायमस्त खने दनि । न्हापा उदाय् जातिया थकालिपिं बनेज्याया नितिं ल्हासा वनाच्चनीगु जूगुलिं नेपालय् थकालिपिं दइ

मखुगु जुयाच्चन । अथे जुया विवाद, ल्वापु जुइ धकाः दकले क्वकालिम्ह मचायात थकालि स्वरुप भाःपिया संस्कार, संस्कृतिया ज्याखँ यानातःगु खः धकाः धायेगु चलन दु । दसुया रुपय् असं पायाः बलय् जंक्व क्वचाम्ह दकले क्वकालिम्ह मचायात खड्ग ज्वंकाः पायाः न्त्याकेगु चलन दु । इहिपा याइबलय् नं दकलय् क्वकालिम्ह मचायात न्हापां ग्वय् सायेकेगु चलन भीसं खनाच्चना । उदाय् जाति बुद्धि, विवेक व साहस दुपिं उद्यमि जाति खः । न्हापा न्हापा ल्हासा वनाः बनेज्या याइपिं मेगु जाति मदु । उकिं उदाय् जाति विदेश वनाः धन आर्जन याना नेपाः देय्या आर्थिक समृद्धि यायेगुलि यक्वः योगदान विउगु खनेदु । धाइ, कस्मिरा कापःया लं थिके धकाः राणातयसं हे पुनी मखु । उदायूत अज्याःगु कापःया लं पुनीपिं खः । उदायूतयूगु हे देन कथं ल्हासा व नेपाःया धार्मिक, सांस्कृतिक स्वापू नं कायम जुल । थनया संस्कृति ल्हासाय् व ल्हासाया संस्कृति थन हयाः निगू देय्या स्वापू अभ् क्वातुका बिउगु खः । थौंकन्हय् नं समृद्धि, तःमि व तीक्ष्ण बुद्धियापिं नेवाः जातिकथं उदायूतयूत म्हसीका तःगु दु ।

...

**Special 2070
Happy New Year Offer!**

**The Dirt Bike,
AGB-36 APOLLO ORION
RX 250 (250cc)
Rs. 316,000/-**

3" Tiger Water Pumps - Rs. 17,500/-

**Spare Parts
Motorcycle / Generator / Water Pumps**

Universal Super Impex

Jyatha, Kathmandu
Contact : 4250406, 4227337, 4249082

उदाय् समाजया न्याक्वःगु
तःमुँज्याया लसताय्
भिंतुना देछना

निर्मलकुमार तुलाधर

कुमारी टूर्स एण्ड ट्राभल्स प्रा. लि.

दरवार मार्ग, पो.ब.नं २८८४, येँ

फोन ल्याः ४२२२५१९, ४२२५६७०, फ्याक्स ल्याः ९७७-१-४२२५६७९

ई-मेल : kumari@mail.com.np

शहरीकरणं हःगु समस्या

- राज नेवाः

नेवाःतय्गु नेवाः लागा नेपाल मण्डलं कय् च्याना च्वंगु थाय् खः । अय्सां नेवाःतय्गु अप्चः बस्ति दुगु लागा धैगु यें, यल, खप, केपू आदि खः । गुकियात भीसं स्विनिगः धया च्वना । थन आः स्वव्वय् छव्व जक नेवाःत ल्यं दनि धयातःगु दु । खय्तला थ्व खं थनया नेवाःतय्गु आत्मबल क्वकायेत धयावया च्वंगु धाइपिं नं दु । न्ह्यागु जुइ ब्यू स्विनिगल्य् थनया स्वबासी मनूत सिबें पिनें वःपिं गैर नेवाःतय् ल्याः अप्चः जुया वया च्वंगुला खहे खत । गुगु खं मोहनिबल्य् पिनें वःपिं मनूत थःथःगु छेंय् वना च्वनीबल्य् थनया बजार शुन्य जुइगुलिं कयं । गैर नेवाःतय् बाहुल्यता दयावःगुलिं थनया नेवाःतय् लिला मछिना वइगु खं आः हे वाःचायेके माःगु हथाय् जुल । थनया स्वबासी जन समूदायया संस्कृति, भाषा व सम्पदा लिच्चः लाका हःगु सी दु । नेवाःतय्गु अस्तित्व न्हापा थें हे कायम याना तयेगु खःसा थन दुहां वयाच्वंगु गैर नेवाःतय्गु तथ्यांक कया अमिगु बस्ति बिस्तार यात पने हथाय् जुइ धुंकल ।

निश्चित रुपय् आवनिसें थ्व स्विनिगःया स्वबासीतय्गु स्थायित्व लागि बिशेष याना थनया नेवाःत हे जुरुमुरं दनाः स्विनिगःया थाय्बाय् थःथःपिसं जक न्यायेमिइ यायेगु चलन न्ह्याकाः गैर नेवाःतय् ममीगु यायेमाः । फुसा थज्यागु कानून हे दयेकाः तये फयेके माः । मखुसा नेवाःतय्गु अस्तित्व हे भन भन कमजोर जुजुं वनी । आःहे नं थनया नेवाःतय् सरकारी नीतिनं बिस्थापित याना वनेगु ज्याखंत न्ह्यानाच्वंगु खने दुसा बाहिरी चक्रपथ दयेकाः गैर नेवाःतय्गु चाकः दुने लाकेगु योजना नं तंगु मदिनि ।

थनया नेवाःतय् म्हो याना यंकेगु नितिं न्हापा राणातय्सं थपित माः माः कथंया बाबांलाःगु प्यकुंलाःगु नेवाःतय्गु जग्गा जमीन दरवार दयेकेगु नामय् हदप यात । अथेहे पंचायत कालय् नं भृकुटी मण्डप, राष्ट्रिय सभागृह, प्रजाभवन, हिमाल सिमेन्ट

कारखाना, पाटन औद्योगिक क्षेत्र, बालाजु औद्योगिक क्षेत्र आदि दयेकेगु नामय् हदप याना काल । थज्याःगु ज्या बहुदल वयेधुंकाः चक्रपथ दयेकेगु तोहलय् यक्वः नेवाःतय्गु बुं दुकाल । आः अर्भं बाहिरी चक्रपथया गवसाः गवयाःच्वंगु दु । गुकिं हाकनं गैर नेवाःतय्गु बस्ति अप्चया वइगु खंया संभावना अप्चः दु । सरकारनं पिनें वपिन्त च्वनेत थाय् ब्यूब्यू धमाधम खुसिया सिथय् च्वंगु जग्गा सुकुमबासीया नामय् लालां वना च्वंगु दु ।

अनियन्त्रित रुपं अप्चया वनाच्वंगु शहरीकरण व भन भन अप्चया वना च्वंगु थनया जनसंख्यां थन फोहरया समस्यां नं भनभन तच्चया वनाच्वंगु दु गुकियाना थनया नगरपालिकायात फोहर व्यवस्थापन यायेत तकं थाक्या वया च्वंगु दु । अले थनया सडक यातायात समस्या उच्च मुल्य दर व इन्धनया समस्या नापं लःया समस्या तकं तःधना वयाच्वंगु दु । गुकिं थनया व्यवस्थापनय् तःधंगु समस्या न्हिथं अप्चया वनाच्वंगु दु । अथेहे सडकय् भिडभाडया समस्या वायू प्रदूषण, ध्वनि प्रदूषण, लः धः आदि पर्यावरणीय समस्यातनं उलि हे दु । गामं वयाः शहरय् च्वं वइपिसं ज्यूगुं मज्यूगुं ज्या याइगु जूगुलिं हत्या, खुंज्या, डकैती, यौन हिंसा थेंजाःगु जधन्य अपराध नं दैय्दसं अप्चया वयाच्वंगु दु । वाँउसे खनेदैगु बुंइ ततःखागु छें जाया वयाच्वन । सरकारं थनया जनसंख्या वृद्धि जूगुया अनुपातय् व्यवस्थापन याना वने मफुगु हुनिं ट्राफिक जामया समस्या, त्वनेगु लःया समस्या, अथेहे धः निकास, बिजुलि, आदिया उचित प्रबन्ध याये फयाच्वंगु मदु । स्वस्थ लःया अभावया हुनिं थन ल्वय्या ल्याःनं अप्चया वना च्वंगु दु । गुकियात अति गंभिर समस्या कथं कायेमाः ।

नेपाःया गौरव नेवाः संस्कृति व सम्पदा खः । अथेसां थनया गुगुनं सरकारं नेवाःतय् नितिं उद्धार दृष्टिं स्वःगु खने मदु । अःखतं थनया नेवाःतय्

बिस्थापित यायेगु ज्याय् जक न्ह्यानाच्वंगु खनेदु । नेवाः जाति छगू सुसंस्कृत समूह खः । अमि थःगुहे संस्कृति नापं जातिय म्हसीका तकं दयाच्वंगु दु । उकिं नेवाः न्हंकेत न्हापां नेवाः संस्कृति न्हंकेमाः धैगु गैर नेवाः राज्य संचालकतय् मानसिकता दयाच्वंगु दु । उकिं नेवाःतय्त हरेक ज्याखंय् मछिंका स्वनिगलं तापाका छ्वयेगु थमिगु ग्वसाः खः धायेफु । न्हापा न्हापा नेवाः न्हंके धकाः वःपिं थःपिंहे नेवाः जातिइ बिलय जुया वन । थ्व नेपाःया ऐतिहासीक सत्य खः । आःया स्थिति मेगु हे दु । थन नेवाःतयगु थासय् गैर नेवाःतयसं धार्मिक, सांस्कृतिक रुपं जक मखु नेवाःतयगु लजगा तकं हयेकाः वये धुंकल । अझ बस्ति बस्तिइ अमिगु ल्याः अप्वया बलिसे नेवाःतय्त अल्पमतय् लाका त्वाःत्वालय् थःपिनिगु हुकुमत यायेगु नापं राजनीतिक रुपनं थःपिनिगु हक जमय् यायेत लिफः मस्वये धुंकल । उकिं नेवाःतयसं थःपिनि भविष्यया नितिं नं आः बिचाः याये माःगु अवस्था वल । नेवाःत थःपिनिगु पुलांगु लागा बस्तियात त्वःता वनाच्वंगु अवस्था दु । गुकिं कन्हय् नेवाः लागाया पहिचान न्हनावनीगु ग्याःचिकु नं दया च्वंगु दु ।

आः थनया शहरया छुं सिमित लागाय् जक नेवाःतयगु बस्ति ल्यनाच्वंगु दनि । थुकियातनं बाबुराम सरकारं लं तब्याकेगु त्वहतयाः नेवाःतयगु छें थुना हया च्वंगु दु । छगू इलय् पशुपति क्षेत्रयूनं गोलय् च्वपिं स्थानिय नेवाःतय्त पशुपति क्षेत्र बिकासया नामं थना छ्वःगु खः । उगु इलय् नेवाःतयगु तःधंगु विरोधनं जूगु खः । थौं नं बिना मुआब्जा नेवाःतयगु छें लं तब्या यायेगु नामय् थुना हया च्वंगु अवस्था दु । गुकिया सशक्तरुपं विरोध नं याये फयाच्वंगु मदु । थथे नेवाःतय्त जुयाच्वंगु मर्का थुइकीपिं सु दु ? गन वनाः साथ काःवनेगु ? थुगुभनं नेवाःत कमजोर जुल धाःसा कन्हय्या पुस्तां नेवाःतयगु पुलांगु बस्ति गन दु धैगु खं किपाय् जक स्वयेमालीगु अवस्था मवइ धकाः धाये मफु ।

थन शहरी क्षेत्रय् सडक, मत, लः, धः आदिया न्हापा बांलागु व्यवस्था दुगु खः । आः पिनेयापिं वया थन च्वंवेगु याना हयेवं थन फुक्क फुक्कया अभाव शुरु जुल । थनयापिं स्थानिय मनूत जक जूसा आः नं थन लः, मत, थायवाय्, फुक्कं गाकेफु । थन बिकासया नामय् ब्यापारिक केन्द्र, आधुनिक भवन व ततःब्यागु लंपु जक भन भन अप्वयेका हयाच्वंगु दु ।

गुकिं थनयापिं खास याना थनया स्थायी नेवाः वासिन्दापिं नयेगु त्वनेगु व जीवन हनेत माःगु थःगु व्यवसाय तकं बचित जुजुं वनाच्वन । थनया जन आवादी अप्वःगु नापं थन बिकासया नामं जुयाच्वंगु धरहराथें जाःगु ततःखागु छें थनया शहर कन्किटया जंगल समान जुजुं वनाच्वन । गुगु वातावरणीय हिसावं तच्चतं खतराया संकेत खः ।

“समस्या गन दइ अन समाधान नं सुलाच्वंगु दइ” धाइ उकियात लंपु धाःसा थःथमं न्ह्योने वइ मखु, मालेमाः । थनया मू समस्या धैगु तच्चयावंगु आवादी यानाः थनयापिं स्वया पिनेयापिं जनघनत्व अप्वयावःगुलिं खः । थनया शहरी क्षेत्रया गामय् मदुगु सुविधात दया हे गांयापिं थन वये न्ह्याःगु खः । यदि गांगामय् हे बिकासया लंपु चायेका बिकास यात धाःसा थःथःगु गामय् वनाः च्वनि । मेता खं राज्य स्थानीय मनूतयगु हितयात ध्यानय् तया हरेक क्षेत्रय् ज्या दयेका बिल धाःसा थःथःगु क्षेत्रय् तुं ज्या यायेत लिहां वनी । मखु नेपाः धैगु काठमाडौं शहर छगू जक खः धैथें ७५ जिल्लायापिं मनूत थनहे चाकू सवालय् भुजिं भुनीथें वयाच्वन धाःसा थ्व समस्या हथासं ज्यनीगु खने मदु । छाय्कि थन वया च्वपिं अप्वथें थनहे न्ह्याथायसां छकूवकू जग्गा न्याना छें दयेका च्वनेगु म्हगस हे जक दुपिं आपाः । मेगु खं गैर नेवाःतय्त धेवा अप्वः वल धकाः छें मिइगु याये मजिल । थःगु बस्ति थःगु लागा वा इलाका धकाः थःपिसं हे माया याये सयेके माल । थः प्रति दुगु जिम्मेवारी थमं कुमवइगु खःसा कन्हय् अझ तःधंगु समस्या वइ । नेवाःत राजनीति पाखे नं ल्हाः तया न्ह्याःवने माःगु दु । छाय्कि पिनेयापिन्त थ्वहे राजनीति हरेक क्षेत्रय् राज्य ढाल जुया रक्षायाना च्वंगु दुसा नेवाःतय्त तरवार जुया धस्वाना च्वंगु दु ।

भीसं स्यू थौया समस्या अनियन्त्रित जन आवादी व बसाई खः । थुकिं दकलय् अप्पो प्रभावित जूपिं थनया नेवाःत खः । स्वनिगया प्राचीन सभ्यताय् हे लिच्वः लाकेगु कथं न्ह्याना वयाच्वंगु धर्म संस्कृति, रितिथिति व बसोबासया खं धैगु नेवाःतयगु अहम तत्व खः । थुकियात बचे यायेत मस्वत धाःसा नेवाःतयगु पुलांगु लागा, संस्कृति व सभ्यता नं नास जुइगु पक्का दु ।

विशेष याना प्रजातन्त्र वयेधुंका स्वनिगलय

उदाय समाज

विकासया क्रम शुरु जुल । अझ बहुदल वये धुंका नेतातयसं थःगु पार्टीयात प्रोक्सी भोट वीकेया नितिं गांगामं मनूत थन हल । अमित लय लय हे पसः तयेकेगु छुट बिल, खुसिया सिथय सुकुमबासीया नामं स्थापित यात । अथे च्वःपिसं व थाय थःगु हे याना यंकल । मेखेर थनया विकासया नितिं धाये थगु छें, पसः, अफिस सजेयायेत बांलाक दयेकेत भारतं ज्या याइपिं मिस्त्रीत हया ज्या याकल । अपिनं थनया सुबिधा स्वया थनहे बसोबास याना च्वनेगु स्वल । थुकथं प्यखेरं थनया थायवाय आक्रमीत जू बलय थन हरेक कथंया समस्यात नं व्वलना वल । उकिं विदेशी कामदारतयत वर्क पर्मिट बिया जक ज्या याकेगु, अफिस वा छेंनं थःगु देशयाहे जनशक्ति छचलेगु कथंया सरकारी निति हयेफत धाःसा कन्हय् समस्या तच्चया मवकेत यक्व तिबः जुइ ।

Gyanendra Ratna Tuladhar
S. R. Tuladhar

PRAMOD AUTOMOBILES

Ramshahpath, Putali Sadak
Kathmandu

Phone : 4430744

Mobile : 9841273105, 9851050289

Remember us for :

Spare Parts and accessories of
TOYOTA, NISSAN, MITSUBISHI, SUZUKI,
MARUTI, ISUZU, LAND ROVER

as well as

TYRES AND BATTERIES for all vehicles.

उदाय समाजया न्याक्वःगु तःमुंज्याया
लसताय भिंतुना देछना

CHARMS *Fashionware*

an exclusive shop for ladies attire and accessories

Balkumari • Bhotahiti • Tel.: 4218499, 4258410

उदायु समाजया न्याक्वःगु तःभुँज्याया
लसताय भिंतुना देछना

image
ELECTRONICS

Kumaripati, Lalitpur. Tel.: 5-531540

VISIT US FOR

TV, REFRIGERATORS, AIR CONDITIONER, DVD
PLAYERS, MICROWAVE OVENS, WASHING MACHINES,
MOBILE PHONES & OTHER HOME APPLIANCES.

Esquire TV Centre

Hotel Classic, Ground Floor
New Road, Kathmandu, Nepal
Tel.: 4221714, 4242727
esquiretvcentre@gmail.com

VISIT US FOR
LCD, LED, DVD, FREEZE, ROOM AC
HOME APPLIANCES

ने.सं. ११३३ चिल्लागा ११ शनीवा (२०६९ चैत्र २४ गते) कुन्हु कसा: त:धं गुथिया कसा:ख्य:, स्वयम्भूड उदाय् समाजया भिक्व:गु दँ मुँज्याय् मू छ्याञ्जे भाजु रत्नकाजी तुलाधरपाखें न्त्यव्व:या दिइगु

प्रतिवेदन

ने.सं. ११३० कछलाथ्व त्रयोदशी (२०६६/७/१४) शनिवा: कुन्हु उदाय् समाजया तत्कालिन विधान अनुसार प्यक्व:गु त:मुँज्याय् जूगु ल्यज्याय् कव: प्रतिनिधिपिसं नायो भाजु डा. रुपज्योति कसा:जु समेतं भिन्हय्म्ह (१७) दुज:पिं ल्यया नीस्वंगु जिमिगु ज्यासना पुच:या स्वदँया कार्यकाल थुगुसिइ पूर्वंगु जुल । न्हापाया दँय्थें थुगुसिनं जिमिगु ज्यासना पुचलं उदाय् समाजया सांगठनिक विकास, उदाय् संस्कृति तजिलजि रितिधितिया संरक्षण व सम्बर्द्धनपाखे केन्द्रकृत याना हे जिमिसं ज्याभव: न्त्याकागु जुल ।

उदाय् समाजया विधान

थ्व हे दँया श्रावण १३ गते विशेष साधारण सभाय् २०६६ चैत्र ३० गते नेपाल सरकारय् दर्ता जूगु उदाय् समाजया विधान २०६६स बृहत सहलह जुया सर्वसम्मत संसोधन प्रस्तावत पारित जुल । वंगु दँय् जूगु प्रतिनिधि सभा/दँमुँज्यास उदाय् समाजया विधान नेवा: भाय्या संस्करण नं याकनं पिकायेगु जिमिसं बचं विद्या थें जिमिगु ज्यासना पुचलं थुगुसी नेवा: भाय् संस्करण विधान २०६६ प्रकाशन यानागु छिक्रपिनि ल्हातय् थ्यंकागु जुल । अध्ययन लिपा भिके मा:गु छुं दुसा छिक्रपिनि सल्लाह सुभावा यात विचा: याना मा:थे संसोधन यायेगु जुइ ।

उदाय् समाजया संसोधित विधान २०६६ या परिच्छेद ७ दफा २७ य नियम दयेके फुगु (नियम बनाउन सक्ने) शिर्षकय समाजया ज्या यायेगु सन्दर्भय मा:गु नियम दयेके फु, अले उगु नियम साधारण सभां पास याये धुंका लागु यायेफु धैगु उल्लेख जूगु खने दु तर ज्यासना पुच:या दैनिक कार्य संचालन यायेगु सिलसिलाय वइगु चिचिधंगु ज्याखँयात मा:गु नियम दयेका हेरफेर याये मालिइबले पटक पटक साधारण सभा स:तेगु व्यवहारिक मजगुलिं विधानया दफा १२ य साधारण सभाया ज्या कर्तव्य व अधिकारया उपदफा (छ) लय् कार्यसमितिं समाजया हित अनुकूल जुइगु ज्याया औचित्य स्वया: अनुमोदन यायेगु धका: साधारण सभायात व्यूगु अधिकार अन्तर्गत च्वना नियम विनियम दयेकेगु अधिकार ज्यासना पुच:यात हे विइगु अति आवश्यक जूगुलिं थौंया थ्व साधारण सभायाके उजं फ्वना च्वना ।

सिरपा: व छात्रवृत्ति

वंगु दँय् निइस्वंगु योगविर सिंह छात्रवृत्तियात तयात:गु न्ययद्द: दांया (रु. ५०,०००/-) अक्षय कोषय् मेगु छगू लख दां तना मुक्कं छगु लख व न्ययद्द: दांया (रु. १,५०,०००/-) योगविरसिंह कसा: नेपालभाषा छात्रवृत्तियात सिरपालय् परिवर्तन यायेगु धका: दाता क्वाछें, कव:या भाजु कमल वीरसिंह कसा:जुं अनुरोध याना दिइगुलिं निवेदकया अनुरोध अनुसार यायेगु क्व:छिनालि थुगुसिइनिसें योगविरसिंह कसा: नेपालभाषा सिरपा: निइस्वनागु जुल । नेपालभाषा विषय कया एम.ए. डिग्री पास जूपिं मध्य अप्व: ल्या: ह:म्ह सित विइगु थुगु सिरपा:या व्यवस्थां नेपालभाषा विषय कया उच्च शिक्षा व्वनिपिन्त प्रोत्साहन विइ धैगु भलसा कया च्वना । थथे हे उदाय् छात्र छात्रापिनि शिक्षाप्रति अभिप्रेरित यायेगु हेतुं शिक्षा प्रेमि उदाय् भाजु मयजु पिसं थीथी सिरपा: व छात्रवृत्ति प्रायोजित यानावया च्वंगुलिइ थुगुसिइ श्री दिगुख्य: गुथिया लाभालुछें कव:या दाता भाजु न्हुछेरत्न तुलाधरजुं छगू लख दांया अक्षयकोष स्थापना याना न्हुछेरत्न छात्रवृत्ति छगु व अमरशोभा छात्रवृत्ति छगु समेत मुक्कं निगु छात्रवृत्ति निइस्वना दिइगु लय्ता खँ छिक्रपिं सकलसितं न्त्यथना च्वना । थुगु हे ढंगं सिरपा: व छात्रवृत्ति प्रायोजित यायेत उदाय् भाजु मयजु पिनि मन क्वसाना छात्रवृत्ति व सिरपा:या संख्या अझ अप्वया वनि धैगु भलसा कयाच्वना । उदाय् समाजं थुगुसिइ विइगु सिरपा: व छात्रवृत्तिया ल्या: थथे जूगु जुल ।

१. बुद्धिरत्न हेराशोभा तुलाधर सिरपा:	२. चैत्य-हिरा ताम्राकार सिरपा:
३. योगविरसिंह कसा: नेपाल भाषा सिरपा:	४. मणिहर्षज्योति छात्रवृत्ति - प्यंगू
५. केशरिलक्ष्मी छात्रवृत्ति - निगू	६. प्रत्येकमान जगतशोभा छात्रवृत्ति - छगू
७. अंगुरमान सूर्यलक्ष्मी छात्रवृत्ति - छगू	८. न्हुछेरत्न तुलाधर छात्रवृत्ति - छगू
९. अमरशोभा तुलाधर छात्रवृत्ति - छगू	

थुगु दँया सिरपा: व छात्रवृत्तिया नितिं सम्बन्धित व्यक्तिपिसं निवेदन तयेया नितिं सन्ध्याटाइम्स न्हिपतिइ सूचना प्रकासित यानाथें इलय हे दतव:गु निवेदनत शिक्षा उप-कमितीया कजि भाजु अमृत मानसिंह वनियानुया कजिसुइ च्वंगु

कर्मितिया सिफारिस अनुसार ज्यासना पुचलं क्वय् बियागु धलःकथं सिरपाः त्याका दिइपिं ल्ययेगु क्वःछिउगु जुल । छात्रवृत्तिया हकय् दुतिवःगु निवेदन फुक्कं शिक्षा उप कर्मितिं विस्तृत विवरण अध्ययनयाना पेश याःगुया लिधंसाय् ज्यासना पुचःया मुंज्यां छात्रवृत्ति त्याकादिइपिनि नां ल्ययेगु ज्या याःगु खः ।

बुद्धिरत्न हेराशोभा सिरपाः

बुद्धिरत्न हेराशोभा सिरपाःया नितिं दुतिवःगु निवेदन मध्य दक्कले अप्वः ल्याः हःपिं निम्हसिया सिजिपिए ३.७२ बराबर वःगुलिं थुगुसिइया थ्व सिरपाः निम्हसित बराबर इना विइगु क्वः छयूगु जुल । बुद्धिरत्न-हेराशोभा सिरपाःया नामय् नीन्याद्रः दां (रु २५,०००।-) व हना-पौ छपाः लःल्हायेगु जुइ ।

चैत्य-हिरा सिरपाः

चैत्य-हिरा सिरपाःया नितिं दुतवःगु गुंगू निवेदन मध्य मिजंमह छम्हसिगु निवेदन त्वःता ल्यंदनिगु च्यागू निवेदन मध्य दक्कले अप्वः ल्याः हःम्ह मय्जु सुप्रिना ताम्राकारयात विइगु क्वःछयूगु जुल । चैत्य-हिरा सिरपाःया नामय् च्याद्रः दां (रु. ८,०००।-) व हना-पौ छपाः लःल्हायेगु जुइ ।

योगविरसिंह कसाः नेपालभाषा सिरपाः

योगविरसिंह कसाः नेपालभाषा सिरपाःया नितिं निगू निवेदन दुतिवःगु जुल । उकि मध्य दक्कले अप्वः ल्याः हःम्ह महावू कवःया मय्जु दिव्या ताम्राकारयात विइगु क्वःछयूगु जुल । योगविरसिंह कसाः नेपालभाषा सिरपाःया नामय् भिंछद्रः व सच्छिद्र व भिंछतका दां (रु.११,१११।-) नापं हना-पौ छपाः लःल्हायेगु जुइ ।

सिरपाः त्याकादिइपिनि नां धलः

ल्याः	सिरपाःया नां	दुतिवःगु निवेदन ल्याः	सिरपाः त्याका दिइम्हसिया नां	खलः पुचः/ कवः या नां	पास जूगु परिक्षाया नां	प्राप्ताङ्क
१	बुद्धिरत्न हेराशोभा तुलाधर सिरपाः	५	भाजु नयन बनिया	बनिया खलः	वि.बी.ए.	३.७२ सिजीपिए
२	बुद्धिरत्न हेराशोभा तुलाधर सिरपाः	५	मय्जु श्रीष्ठी ताम्राकार	ताम्राकार समाज	वि.बी.ए.	३.७२ सिजीपिए
३	चैत्य-हिरा ताम्राकार सिरपाः	९	मय्जु सुप्रिना ताम्राकार	ताम्राकार समाज	एस.एल.सी.	८९.५० %
४	योगविरसिंह कसाः नेपालभाषा सिरपाः	२	मय्जु दिव्या ताम्राकार	ताम्राकार समाज	एम.ए.नेपालभाषा	७२.५० %

छात्रवृत्ति त्याकादिइपिनि नां धलः

ल्याः	छात्रवृत्तिया नां	छात्रवृत्ति कया दीम्ह विद्यार्थिया नां	खलः पुचःया नां
१	मणिहर्ष ज्योति छात्रवृत्ति	आयूष स्थापित	स्थापित खलः
२	मणिहर्ष ज्योति छात्रवृत्ति	रुजन ताम्राकार	ताम्राकार समाज
३	मणिहर्ष ज्योति छात्रवृत्ति	रोदिना तुलाधर	श्री दिगुख्यः गुधि
४	मणिहर्ष ज्योति छात्रवृत्ति	निजन सिखाकार	सिखाकार समाज
५	केशरी लक्ष्मी छात्रवृत्ति	युगेशराज सिलाकार	सिलाकार खलः
६	केशरी लक्ष्मी छात्रवृत्ति	समित तुलाधर	न्यत तुलाधर समिति
७	प्रत्येकमान-जगतशोभा छात्रवृत्ति	प्रशुनरत्न तुलाधर	न्यत तुलाधर समिति
८	अंगुरमान-सूर्यलक्ष्मी छात्रवृत्ति	एकता सिलाकार	सिलाकार खलः
९	न्हुरेल छात्रवृत्ति	श्रीष्टिका तुलाधर	श्री दिगुख्यः गुधि
१०	अमरशोभा छात्रवृत्ति	अर्नब तुलाधर	श्री दिगुख्यः गुधि

जिथि हना

थुगुसिइनिसें जिथि हनेगु भवलय् दक्कसिबय् थकालिम्ह छम्ह जिथियात भिंनिद्रः दां नापं दँयदसं जिथि हनेगु व्यवस्थाया नितिं ताम्राकार समाज तग्वःचीभा कवःया भाजु चक्रविर ताम्राकारपाखें अक्षयकोषय् छगू लाख दां तयेगु नापं थुगुसिइ हे हनेगु ज्या यायेत भिंनिद्रः दां नं बियाः “पूण्यलक्ष्मी कसाः जिथि हना” नीस्वना दीगु न्ह्यइपुगु खं थन

न्त्यथना च्वना । मन ह्वयेका जिथि हनेत अक्षयकोष स्वना दिइगुलिं भाजु चक्रविरयात समाजया ज्यासना पुचः व सकल जःपिनिपाखें यक्व यक्व सुभाय देछासं वयकःपिनि ताःआयु व भिं उसांयया कामना यानाच्वना ।

थुगुसिइ जिथी हनेयानिनि न्हयगु निवेदन दुहाँ वगुलिइ दक्वसिबे थकालिम्ह गुइन्हयदं दुम्ह स्थापित समाजया न्हूवहाः कवःया मयजु अष्टमाया स्थापितजुयात हनेगु क्वःछिनागु खः । भी सकलसिनं मयजु अष्टमाया या ताःआयु व भिं उसांयया कामना याये ।

सिसानिसें दच्छि तक यायेमाःगु बिधिव्यवहार

२०६७ साल आश्विन महिना सिसानिसें दच्छि तक यायेमाःगु बिधिव्यवहारया पुस्तिका व सिसानिसें दच्छि तकया व्यवहारया निर्देशिका पितव्वये धुंका भी उदायतसें बुलुहुं बुलुहुं निर्देशिका अनुसार ज्या याना हःगु खें उदाय समाजया स्वला-पौ 'उदाय समाः' य च्वयेगु याना च्वनागु हे दु । भीगु आपालं रितिथिति व पुजाआजा फुक्क धयाथें गुरुजुपिं नाप आपालं सम्बन्ध दुगुलिं थ्व विषयस मिति २०६९/२/२० गते शनिवाः कुन्हु उदाय छेंय भी गुरुजुपिंनाप छगु सहलह मुंज्या जुल । वातावरण व समाजय वःगु ह्युपा, जयमापिनि परिष्ठिति अवस्था व समयानुसारया आवश्यकतायात ल्वयेक तर मूल पुजाया विधि मस्यंक गुरुजुपिसं विधिव्यवहार याना वया च्वनागु हे दु धैगु खें नं छप्वाः म्हुतुं थें सकल गुरुजुपिसं कना बिज्यात । उदाय संस्कृति, तजिलजि व सामाजिक व्यवहारय विकृति दुहाँ मवयेकेगु व स्वस्थ संस्कृति ब्वलंका सामाजिक व्यवहारय समसामयिक सुधार हयेगु सिलसिलाय उदाय समाजं पितव्यगु सिसानिसें दच्छि तक यायेमाःगु बिधिव्यवहार अनुसार यायेगु याकेगुलिइ फक्को ग्वाहालि याये धका उपस्थित गुरुजुपिसं प्रतिबद्धता क्यना बिज्याःगु खें नं थौं थ्व सभाय न्ह्यथना च्वना । लत्यां पाहाँ वनेगु तसकं लिमलागुलिं उलि व्यवहारिक मजू धैगु आपासिनं धाःगुलिं गुरुजुपिं नाप सहलह जूवले दच्छिया दुने दिवंगतया नामं पिण्ड थयेगु दिनय न्ह्याबले पाहाँ व्वसां ज्यू धका स्पष्ट यानाबिज्यागु दु । सिसानिसें दच्छितकया व्यवहारया पुस्तिकाया निक्वःगु पिथनाय थ्व खें प्रष्ट याना बियागु दु ।

उदाय संस्कृतिया संरक्षण व संवर्द्धन

भीगु संस्कृति, भीगु तजिलजि, भीगु सामाजिक रितिथिति व भीसं हनावया च्वनागु थी थी साँस्कृतिक पर्व व विधि व्यवहार हे भी उदायतयगु म्हसिका खः । उदाय जातिया बिस्कं म्हसीका दुगु भीगु साँस्कृतिक पर्व व विधि व्यवहारय समसामयिक परिवर्तन हया भीगु संस्कृति रितिथिति व सामाजिक विधि व्यवहारया संवर्द्धन व संरक्षण यायेगु तातुनाः उदाय समाजं तालिम बियेगु, न्यनेकने ज्याभवः न्ह्याकेगु, नापं पुजाआजा व विधि व्यवहारया ज्या नं न्ह्याकेगु याना वयागु खें सकलसिनं स्यूगु हे जुल । थ्व हे सिलसिलाय जिमिगु ज्यासना पुचलं ताःलाक न्ह्याकागु ज्याभवःत थथे दु ।

पञ्जरां बियेगु

वंगु पञ्जरांया दिन कुन्हु येंया असंत्वाःया दथुइ भीसँ यें, यल, ख्वप, किपू, थिमि, बंगु व जःखःया वज्राचार्य व शाक्यभिक्षुपिन्त पञ्जरां बियेगु ज्या याना । आदी बुद्ध पिनि पालं निसें हे दान बियेगु छगु तःधंगु धर्म मानेयाना वयाच्वनापिं भी उदायतसें पञ्जरां चःन्हेयात विषेश पर्वकथं हना वया च्वनागु दु । भीगु जीवनय दानया महत्व न्हू पुस्तायात बोध याकेगु व दान बियेगु परम्परा संरक्षण यायेगु हेतुं हे जिमि ज्यासना पुचलं असंत्वालय सामुहिक पञ्चदानया ज्याभवः न्ह्याकागु खः । भाजु पुष्पज्योति कसाःया कजिसुइ न्ह्याकागु पञ्चदान ज्याभवलय यें, यल, ख्वप, किपू, थिमि, बंगु व जःखःया थ्यंमथ्यं २५०० वज्राचार्य व शाक्यभिक्षु समेतं गुरुजु गुरुमांजुपिं समेतं बिज्याना पञ्जरां फया बिज्याना ताःलाक पञ्चदान ज्याभवः न्ह्याकागु लय्ता खें छिकपिन्त न्ह्यथना च्वना ।

बाऱ्हा तयेगु :

रजस्वला जुइ न्ह्यो उदाय मिसामचातयेत गबले निसें बाऱ्हा तयेगु चलन वल थ्व खें प्रष्ट मजूसां उदायतय दथुइ बाऱ्हा तयेगु चलन दया हे च्वंगु दु । बाऱ्हा तयेगु चलन आपासिनं नालाकया च्वंगु दुसां थुक्रिया विकल्प स्वरुप बिहारय ऋषिणि यायेगु चलन नं ब्वलना वयाच्वंगु दु । बाऱ्हा तयेगुया पक्ष व विपक्ष निगुलिं धारय उदायत खने दु । निजि तवरं बाऱ्हा तयेगु ज्या थाकुगु जक मखु बाऱ्हा पिकायेबले भ्वये नकेगु ज्याय भ्वासिपहया विकृतिंयाना आपालं उदायतयसं थ्व ज्या थाकु हे ताः । मयजु प्रेमहिरा तुलाधर व मिसा पुचःया दुजः पिनिगु ग्वाहालि कया कजि डा. सुमन कमल तुलाधरजुं न्ह्याका दिइगु थुगु मंकाः बाऱ्हा तयेगु ज्याय ९म्ह मिसा मस्तयत बाऱ्हा तयेगु ज्या पूर्वंगु खः । कर्मकाण्ड व पूजाया ज्याय परम्परायात कायम हे यानासा बाऱ्हा तयागु न्यान्हु अतिहे उपयोगि व शीपमूलक शैक्षिक गतिबिधिइ व्यस्त जूगुलिं बाऱ्हा च्वपिं मचात व मचातय अभिभावकपिं तच्चतं लय्ताः ।

योमहि दयेकेगु व तःनिगः बःनिगः दयेकेगु तालिम :

योमहि कृषि प्रधान देय्या भी नेवाःतय विशेष किसिमया म्हिया परिकार खः । योमहि गुलि साः उलि हे पौष्टिक नं जू तर थ्व दयेकेगु ज्या धाःसा उलि अःपु मजू । बिदेशय ब्वना च्वपिं, ज्या याना च्वपिं उदायतयदथुइ ममःचा व योमहि अति हे चर्चित जूसां दयेकेत विशेष शीप माःगुलिं नय्येसां योमहि म्हो हे जक दयेकू । मिसा पुचःया ग्वसालय् जूगु थ्व योमहि दयेकेगु तालिमं याना बिदेशय ब्वं वनिइपिं उदायतयतनं अति हे उपयोगि जुइ धैगु भलसा कया । थथे हे बज्रयान बिधि कथं याइगु उदायतय आपालं पुजाय् माःगु विशेष किसिमया ग्वःजा तःनिगः बःनिगः दयेकेसःपिं मिसापिं म्हो जुजुं वना च्वंगु दु । थ्व समस्या मिसातसें जक स्यू । थ्व हे समस्यायात बिचाःयाना मिसा पुचःया ग्वसालय् तःनिगः बःनिगः दयेकेगु प्रशिक्षणया ज्या नं उदाय् समाजं न्ह्याकागु जुल ।

थी थी प्रशिक्षण ज्याइवः

उदायतय, खासयाना गृहिणी उदायतय आर्थिक अवस्था थकायेगु ज्याय् तिबः विइया नितिं उपयोगि जुइगु शीप स्यनेगु, शीप अभिवृद्धि यायेगु, स्वास्थ्य सम्बन्धि ज्ञान अभिवृद्धि यायेगु व व्यक्तित्व विकास सम्बन्धि ज्याभवः यायेगु तातुनाथें उदायसमाज मिसा पुचःपाखें न्ह्याकागु थीथी तालिम / Talk Program या ज्याभवःया धलः क्वय् बियागु दु ।

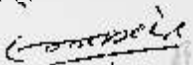
- १ एस.एल.सी परिक्षाय् पास जुया दीपिं भाजु मयजुपिन्त भित्तुना बियेगु व हनेगु सिलसिलाय् एस.एल.सी परिक्षाय् पास जूपिं विद्यार्थिपिन्त २०६९/१/२३ दिशाबोध यायेगु हेतु शैक्षिक सल्लाह विइगु नापं Communication Skill and Leadership Development बारे तालिम बियागु दुसा २०६९/५/१६ कुन्हु गुइम्ह छात्रछात्रापिन्त हनेगु ज्या नं यानागु खः ।
२. तालिम बियेगु ज्याभवःया हे सिलसिलाय् मयजु प्रेमहिरा तुलाधरया संयोजकत्वय् निक्वःतक कम्प्यूटर तालिम संचालन याना स्वीछम्ह उदाय् गृहिणिपिन्त कम्प्यूटर प्रयोग याना Skype, Viber इत्यादि अन्य Application या माध्यमं Video सहित खँ ल्हाये सयेकेगु, facebook स्वयंसेवकेगु तालिम विइगु ज्या नं क्वचायेकागु जुल ।

जिमिगु ज्यासना पुचलं यानागु छुं छुं ज्याया धलः न्ह्यब्वयेगु कोशिश याना । यायेमाःगु ज्या यक्वं दु । याये धकाः बिचाः याना थें याये मफुगु ज्या नं दनि । मन चर्कका आर्थिक ग्वाहालि बिया दिइपिं उदाय् भाजु मयजु पिनिगु निरन्तर आर्थिक ग्वाहालि व जिमिसं ग्वसाःग्वयागु ज्याय् थःगु अमूल्यगु सरसल्लाह बिया हःपाः बियादिइपिं व माःबलय् माःकथं थीथी ग्वाहालि याना दिइपिं दाजु किजा तता केहेपिनिगु सहयोगं हे जिमिगु ज्यासना पुचलं छुं भचा ज्यायाये फुगु खः । गुंगुलिं थरया भिगुलिं उदायदाजु किजा तता केहेपिन्सं याना हे जिमिगु ज्यासना पुचलं च्वय् ब्वयागु ज्याभवः ताःलाके फुगु खः । जिमि ज्यासना पुचःया नायो डा. रुपज्योति कसाः नापं सकल दुजः पिनि पाखें सकलसितं आपालं सुभाय् दु ।

थौं हे जिमिगु ज्यासना पुचःया स्वदँया कार्यकाल क्वचाइगुलिं थ्व साधारण सभा लिपा निगूगु सत्रय् ज्यासना पुचःया न्हूगु दुजःपिं ल्ययेगु नितिं ल्यज्या जुइगु दु । उगु ल्यज्याया नितिं गठन जूगु ल्यज्या पुचःया दुजःपिं प्रा.मयजु प्रेमशान्ती तुलाधर, भाजु पुष्परत्न तुलाधर व अधिवक्ता भाजु पूर्णरत्न तुलाधर पिसं ल्यज्याया नितिं माःगु निर्देशिका, सुचं, उम्मेदवारया नितिं मनोनयन पत्र तथा मतपत्र समेतया डिजाइन याना निर्वाचनया नितिं ग्वाहालि याना दिइगुलिं ज्यासना पुचःया नायो डा. रुपज्योति कसाः नापं सकल दुजःपिनिपाखें ल्यज्या पुचःया दुजःपिं सकलसितं आपालं सुभाय् देछाया च्वना ।

उदाय समाजया थःगु हे छें दुसां साधारण सभा थ्यंक यायेत थाय् मगाः । थौंया थ्व साधारण सभा यायेत व अले जुइगु समारोह व ल्यज्याया नितिं अति हे सुसज्जित थुगु मणिहर्षज्योति सभाहल उपलब्ध यायेगु नापं सुथय् कौला, ज्याना, न्हिनय् तुच्चा लिसें मामाःगु सकतां हलंज्वलं पुरेयाना उदाय समाजयात तःधंगु ग्वाहालि याना दिइगु अतिकं च्वछाये बहजू । कसाः तःधं गुथिया नायो, ज्यासना पुचःया दुजःपिं लिसें सकल कसाः जःपिन्त जिमि ज्यासना पुचःया नायो डा. रुपज्योति कसाः, ज्यासना पुचःया सकल दुजःपिं व उदाय समाजया उपस्थित सकल जःपिनिपाखें जि उदाय समाजया मू छ्याञ्जे रत्नकाजी तुलाधर दुनुगालं लिसें यक्व यक्व सुभाय् देछाना च्वना । सुभाय् ।

...

रत्नकाजी तुलाधर
मू छ्याञ्जे, उदाय समाज

S.R.TAMRAKAR & COMPANY

Shankar Ratna Tamrakar, M.COM / LLB
 REGISTERED TAX AUDITOR- B - CLASS
 Licence No. 2656

Address:- House No. 186
 Baitwara, Embassy Marg
 Kathmandu, Nepal
 Telephone No :- 4-411536
 Mobile No :- 9841284234

श्रीमान अध्यक्षज्यू
 उदाय समाज,
 उदाय छेँ, असन, काठमाडौं नेपाल

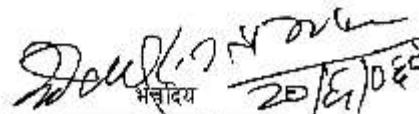
विषय : आर्थिक वर्ष २०६८/६९ को लेखा परीक्षण प्रतिवेदन

महोदय,

उदाय समाज, उदाय छेँ, असन, काठमाडौंको आर्थिक वर्ष २०६८ साल श्रावण १ गते देखि २०६९ साल आषाढ मसान्तसम्मको हिसाब किताब बील भरपाई जाच गरी लेखा परीक्षण प्रतिवेदन श्रीमान पेश गरेको छु ।

- १) उक्त संस्थाको प्रचलित कानून अनुसार हिसाब किताब राम्रो संग राखेको देखिन्छ ।
- २) संस्थाले राखेको हिसाब किताब बील भरपाई अनुसार ठिक छ ।
- ३) यसैसाथ संलग्न बासलात तथा आयव्यय हिसाब संस्थाले राखेको हिसाब किताब अनुसार ठिक छ ।
- ४) लेखा परीक्षणको बेला सोधिएका आवश्यक प्रश्नहरूको सन्तोषजनक जवाफ प्राप्त भएको छ ।
- ५) यसैसाथ संलग्न बासलात तथा आयव्यय हिसाबले आर्थिक वर्ष २०६८/६९ को आर्थिक स्थिति तथा आर्थिक कारोबार राम्ररी चित्रण गर्दछु भन्ने मेरो विश्वास छ ।
- ६) संस्थाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूले कानून विरुद्ध कुनै काम गरेको देखिन्दैन ।

अन्त्यमा लेखा परीक्षणको समयमा आवश्यक सहयोग गर्न भएकोमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।
 सधन्यवाद

 महोदय २०/६/०६९
 एस.आर.ताम्राकार एण्ड कम्पनि
 शंकर रत्न ताम्राकार
S. R. TAMRAKAR & COMPANY
 Registered Auditor
 Govt. ICAN Licence. No. : 2656

उदाय समाज, उदाय छें असं

वासलात

ने.सं.११३२ दिल्लीगा पार (२०६९ साल आषाढ ३१ गते) तक्या

वर्ग	वर्ग	वर्तमान वर्षको (Current Year)	गत वर्षको (Previous Year)
1	पुरानो अवधिको बाकी	९,८६४,०२९।२५	९,०८८,८४०।२६
2	यसवर्षको बचत	६६,७८९।०८	७३२,२९०।६९
3	विनुपने खाता	५,०००।००	५,०००।००
जम्मा दाखिल र		१०,५१९,८१८।३३	१०,८२१,१३१।०५

वर्ग	वर्ग	वर्तमान वर्षको (Current Year)	गत वर्षको (Previous Year)
1	मुद्दी :		
	- अक्षय कोष मुद्दी खाता	९२०,०००।००	८००,०००।००
	- मुद्दी खाता	४५२,२९८।८४	४९०,०२८।२०
2	बैंक मौज्जात	५२९,५३४।९४	५६८,३७२।४९
3	घरौटी खाता (टेलिफोन)	३,०००।००	३,०००।००
4	नगव मौज्जात	९,०७९।३५	७६४,०१५।६
जम्मा सञ्चालन		१९,९८९,८३३।०९	१९,६५४,६१६।९५

अक्षयकोषको विवरण अनुसूची १३ मा छ ।

अध्यक्ष

डा. रूपज्योति कंसाकार

उपाध्यक्ष

डा. प्रेमरत्न स्थापित

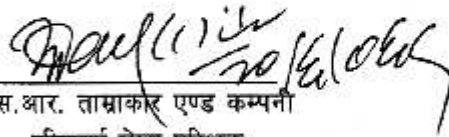
महासचिव

रत्नकाजी तुलाधर

कोषाध्यक्ष

सर्वज्ञरत्न तुलाधर

एस.आर. ताम्राकार एण्ड कम्पनी
रजिष्टर्ड लेखा परिक्षकS. R. TAMRAKAR & COMPANY
Registered Auditor
Govt. ICAN Licence. No. : 2656

उदाय समाज, उदाय छें असं

आय व्यय विवरण

ने.सं.११३२ दिल्लीगा पार (२०६९ साल आषाढ ३१ गते) तकया

आम्दानी	अनुसूची	यसबर्षको (Current Year)	गतबर्षको (Previous Year)
1	आर्थिक सहायता	२९३,४५०।००	४०,५००।००
2	व्याज	२२७,०१७।२९	१५९,५५२।९३
3	घर मर्मत सहायता	(७९३,९९१।९९
4	छात्रवृत्ति अक्षय कोष	१००,०००।००	४८०,०००।००
5	उदाय मुना कार्यक्रमबाट बचत	(५४६,७३०।६९
6	प्रतिनिधि सभा सदस्य शुल्क	२३,७००।००	(
7	विविध आम्दानी	३३,५८०।००	१,५८५।००
जम्मा आम्दानी रु.		६७७,७४७।२९	१,९४९,४७९।६५

खर्च	अनुसूची	यसबर्षको (Current Year)	गतबर्षको (Previous Year)
1	वार्षिक प्रतिनिधि सभा	७२,७३५।००	२०,८८८।००
2	मर्मत संभार	(८५३,२९८।५०
3	छलफल तथा बैठक खर्च	८३,७०१।००	६३,७५७।००
4	कार्यालय संचालन खर्च	२०३,०२५।२९	१२६,३२५।४६
5	सिरपा व छात्रवृत्ति	१२०,०००।००	९७,०००।००
6	गुलाबाजं बज्या (२०६८/५/३१) खर्च	१२६,५०५।००	(
7	लेखा परीक्षण शुल्क	५,०००।००	५,०००।००
8	बचत वासलातमा सारेको	६६,७८१।०८	७७५,२१०।६९
जम्मा खर्च रु.		६७७,७४७।२९	१,९४९,४७९।६५

अध्यक्ष

डा.रुपज्योति कंसाकार

उपाध्यक्ष

डा. प्रेमरत्न स्थापित

महासचिव

रत्नकाजी तुलाधर

कोषाध्यक्ष

सर्वज्ञरत्न तुलाधर

एस.आर. ताम्राकार एण्ड कम्पनी

रजिष्टर्ड लेखा परिक्षक

S. R. TAMRAKAR & COMPANY

Registered Auditor

Govt. ICAN Licence. No. : 2656

उदाय समाज, उदाय छें असं

ने.सं.११३२ दिल्लीगा पारु (२०६९ साल आषाढ ३१ गते) तकया

अनुसुची १

दिन-पुनः खाता	यसवर्षको (Current Year)	गतवर्षको (Previous Year)
1 शंकररत्न ताम्राकार (लेखा परीक्षक)	५,०००।००	५,०००।००
जम्मा रू.	५,०००।००	५,०००।००

अनुसुची २

वैक खाता	यसवर्षको (Current Year)	गतवर्षको (Previous Year)
1 अक्षय कोष मुद्दति खाता :	९५०,०००।००	८००,०००।००
क) मिलन सहकारी - १२.५%	३००,०००।००	३००,०००।००
ख) ऋद्धि सिद्धि सहकारी- १६%	१००,०००।००	१००,०००।००
ग) ऋद्धि सिद्धि सहकारी- १६%	२००,०००।००	२००,०००।००
घ) ऋद्धि सिद्धि सहकारी- १६%	१००,०००।००	१००,०००।००
ङ) ऋद्धि सिद्धि सहकारी- १६%	५०,०००।००	५०,०००।००
च) ऋद्धि सिद्धि सहकारी- १६%	५०,०००।००	५०,०००।००
छ) ऋद्धि सिद्धि सहकारी- १६%	१५०,०००।००	(
2 मुद्दति खाता :	४५२,२१८।८४	४९०,०२८।२०
क) ऋद्धि सिद्धि सहकारी- १६%	३००,०००।००	३००,०००।००
ख) मिलन सहकारी - १२.५%	(२५,१७५।१२
ग) मिलन सहकारी - १२.५%	(१२,६३४।२४
घ) मिलन सहकारी - १२.५%	२६,८७३।००	२६,८७३।००
ङ) मिलन सहकारी - १२.५%	१४,३४८।८४	१४,३४८।८४
च) मिलन सहकारी - १२.५%	२८,८२७।००	२८,८२७।००
छ) मिलन सहकारी - १२.५%	१५,६७५।००	१५,६७५।००
ज) मिलन सहकारी - १२.५%	१६,४९५।००	१६,४९५।००
झ) पूजीविकास सहकारी-१५%	५०,०००।००	५०,०००।००
3 बचत खाता :	५२१,५३४।१४	५६८,३७२।४९
क) मिलन सहकारी - ११%	१२३,१४४।२७	१२५,०७३।४४
ख) स्टार सहकारी - ११%	४,१६१।७१	३,७९९।६८
ग) प्राइम कमर्सियल बैंक -	२२८,४९१।३१	७,६२६।३७
घ) ऋद्धि सिद्धि सहकारी- ११%	९३,९७०।१७	७६,६८०।७९
ङ) मिलन सहकारी - ११%	७१,७६६।६८	१७,२१६।५०
च) प्राइम बैंक (उदाय मुना)	(३३७,९७५।६९
जम्मा रू.	१,९२३,७५२।९८	१,८५८,४००।६९

अध्यक्ष

डा. रुपज्योति कंसाकार

कोषाध्यक्ष

सर्वज्ञरत्न तुलाधर

उपाध्यक्ष

डा. प्रेमरत्न स्थापित

एस.आर. ताम्राकार एण्ड कम्पनी

रजिष्टर्ड लेखा परीक्षक

S. R. TAMRAKAR & COMPANY

Registered Auditor

Govt. ICAN Licence. No. : 2656

महासचिव

रत्नकाजी तुलाधर

उदाय समाज, उदाय छे अस
ने.सं.११३२ दिन्नागा पारु (२०६९ साल आषाढ ३१ गते) तक्या

बन्नुची ३

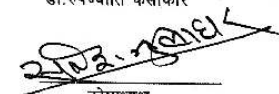
व्याज सहायता	वसवपको (Current Year)	गतवपको (Previous Year)
1 द्रव्यमानसि तुलाधर (गुलाबाज बज्या.)	२५,०००।००	२५,०००।००
2 विजयरत्न तुलाधर (गुलाबाज बज्या.)	३,०००।००	
3 होटेल हिमालयन (गुलाबाज बज्या.)	१५,०००।००	
4 अनिल तुलाधर (गुलाबाज बज्या.)	२,०००।००	
5 बिग आप्यल, यस आर व कर्णशास्त्र (गुलाबाज बज्या.)	७,०००।००	
6 झु बडे मल (गुलाबाज बज्या.)	२५,०००।००	
7 श्री वीगुल्य: गुधि (उदाय समाज)	२५,०००।००	
8 बसन्त मोटर्स (गुलाबाज बज्या.)	४,०००।००	
9 अनिल तुलाधर (गुलाबाज बज्या.)	६,०००।००	
10 होण्डा, फिलिप्स स्थाकर कं (गुलाबाज बज्या.)	५०,०००।००	
11 कसा: ल.धं गुधि (उदाय समाज)	२५,०००।००	
12 वै महानगरपालिका (गुलाबाज बज्या.)	१०,०००।००	
13 उत तुलाधर समिति (उदाय समाज)	२७,०००।००	
14 स्थापित समाज	२०,०००।००	
15 डा. रुपज्योति प्रायोजक हना पौ (गुलाबाज बज्या.)	१५,४४०।००	
16 जुजरत्न तुलाधर प्रायोजक उदाय समा	१८,५००।००	
17 आयुर्त्न सिखाकर प्रायोजक उदाय समा	१५,५००।००	
18 उदाय मुना बचत बैक ट्रान्सफर	((
19 डा. सुमनकमल तुलाधर पाछे बगु सिरपा दां	(१२,०००।००
20 यनमान तामाकार	(३,५००।००
जम्मा:	२९३,५००।००	५०,५००।००

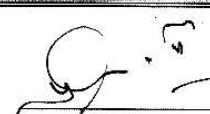
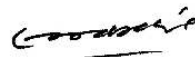
बन्नुची ४

व्याज आउती	वसवपको (Current Year)	गतवपको (Previous Year)
1 मिलन सहकारी संस्था, पाको	१६,७४०।७९	४३,६०३।७१
2 स्टार बचत तथा ऋण सहाकारी संस्था, रत्नना	३६,२।०३	२,४०३।६७
3 प्राइम कमर्सियल बैक, बसं	१७,४२९।३३	१३,५२४।२६
4 अर्ध सिद्धि सहकारी संस्था, भेडासिं	१३७,२८९।४१	७५,६८०।७९
5 मिलन सहकारी संस्था, पाको	४८,०७०।७३	१७,२१६।४०
6 पुत्री विकास सहकारी संस्था, रणमुक्तेवर	७१,२५।००	७१,२४।००
जम्मा:	२२७,०७७।२८	१५६,५५२।९३

बन्नुची ५

व्यय मर्मत-आधिक-हायदा-वाताहर	वसवपको (Current Year)	गतवपको (Previous Year)
1 जीवरत्न स्थापित, बागवजा.	(१०,०००।००
2 उत्तमधर तुलाधर, बुरीबा.	(२,०००।००
3 झुलकाजी तुलाधर, बसन्तपुर	(१०१,१११।११
4 कुलवीरसिं तुलाधर, थापाथली	(१००,०००।००
5 द्रव्यमानसि तुलाधर, नक्साल	(१००,०००।००
6 प्रेमशान्ती तुलाधर, ज्ञानेश्वर	(१०,०००।००
7 पञ्चवीरसिं तुलाधर, लाचिम्पात	(२००,०००।००
8 डा. रुपज्योति कसा, जम	(१९०,०००।००
जम्मा:	(७९२,१११।११

अध्यक्ष
डा. रुपज्योति कसाकार

कोषाध्यक्ष
सर्वज्ञरत्न तुलाधर

उपाध्यक्ष
डा. प्रेमरत्न स्थापित

महासचिव
रत्नकाजी तुलाधर

एस.आर. ताम्राकार एण्ड कम्पनी
रजिस्टर्ड लेखा परिक्षक
S. R. TAMRAKAR & COMPANY
Registered Auditor
Govt. ICAN Licence. No. : 2656

उदाय समाज, उदाय छें अर्स

ने.सं.११३२ दिव्यागा पारु (२०१९ साल आषाढ ३१ गते) तकका

अनुसूची ६

विवरण	वर्तमानको (Current Year)	गतवर्षको (Previous Year)
1 अक्षय कोष चालत आउनु	१००,०००।००	४८०,०००।००
2 उदाय सामाजिक सेवा खातापु पटकपटक जम्मा		४४६,७३०।६१
जम्मा	१००,०००।००	९२६,७३०।६१

अनुसूची ७

विवरण	वर्तमानको (Current Year)	गतवर्षको (Previous Year)
1 मूल	१,७८०।००	१,५८२।००
2 उदाय मूलाका DVD भिन्दा बागु	३०,८००।००	।
3 उदाय छैन पायु प्रयोग बापट सहयोग	१,०००।००	।
जम्मा	३३,५८०।००	१,५८२।००

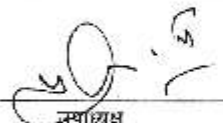
अनुसूची ८

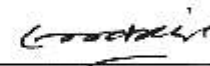
विवरण	वर्तमानको (Current Year)	गतवर्षको (Previous Year)
1 प्रतिनिधि सभा खर्च	७२,७३५।००	२०,८८८।००
जम्मा	७२,७३५।००	२०,८८८।००

अनुसूची ९

विवरण	वर्तमानको (Current Year)	गतवर्षको (Previous Year)
1 उदाय छें समेत तिमेन्ट, अण्डा, इन्डोफि र इन्डोफि ज्वाला समेत	।	३१४,२२४।००
2 रथवेल् र पानीटलाडी जवाना ज्वाला समेत	।	४१,०१९।००
3 भा.याल, डोका, अर्थात उदाय र समेत ज्वाला समेत	।	११८,१३०।४०
4 नदुन जवाना व पर्सी निनीय ज्वाला समेत	।	३२,७९७।००
5 मर्गो बाहिरि जवाना र ज्वाला समेत	।	३९,४९८।००
6 फलामको डोका ज्वाला समेत	।	५,०००।००
7 सरसकाई	।	९,६३०।००
जम्मा	।	८४९,२९८।४०

 अध्यक्ष
 डा. रुपज्योति कंसाकार

 उपाध्यक्ष
 डा. प्रेमरत्न स्वापित

 महासचिव
 रत्नकान्ती तुलाधर

 कोषाध्यक्ष
 सर्वज्ञरत्न तुलाधर

 एस.आर. ताम्राकार एण्ड कम्पनी
 रजिष्टर्ड लेखा परिक्षक
S. R. TAMRAKAR & COMPANY
 Registered Auditor
 Govt. ICAN Licence. No. : 2556

उदाय समाज उदाय छे अस

ने.सं.११३२ दिल्लीगा पाठ (२०६९ साल आथाद २१ पते) तकबा

तनुवपी १०

विवरण (Particulars)	वर्तमानका (Current Year)	गतवर्षका (Previous Year)
1 नानयपले तानी शुभलागणा घर उद्येदन कायकर	१५,११५.००	४०,०६२.००
2 ताना: कानिग: स्थाना व्याभव:	।	४,०००.००
3 होम नर्सिग	।	१,०००.००
4 एसएलसी इना व्याभव:	।	७,७६५.००
5 धिदिध (पी पी व्याभव)	६३,५६६.००	।
6 सडलह वनाय मुना	।	९३०.००
कुल	८२,०००.००	५३,७५२.००

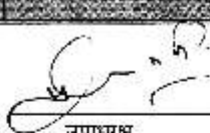
तनुवपी ११

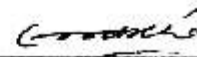
विवरण (Particulars)	वर्तमानका (Current Year)	गतवर्षका (Previous Year)
1 सातावात खर्च	७८,०००.००	३२,०००.००
2 टेलिफोन	१०,०००.००	७,०००.००
3 विभूत महशुल	१६,२१९.१२१	५,९५३.५०
4 पत्रपत्रिका	१,०००.००	२२,०००.००
5 चिवा	१०,७६०.००	६,६१५.००
6 उधाद, कम्प्युटर, व फोटोकॉपी	६०,०७५.००	९,०००.००
7 स्टेशनरी	१३,३३३.००	९,०००.००
8 प्रचार प्रसार	४,५००.००	१४,३००.००
9 संस्था हतां नविकरण	८००.००	१,६५५.००
10 धिदिध	२५,१००	१५,०००.००
11 आर्थिक सहयोग (निवा देयदव)	८,०००.००	।
कुल	२,६६,०००.००	१,६६,०००.००

तनुवपी १२

विवरण (Particulars)	वर्तमानका (Current Year)	गतवर्षका (Previous Year)
1 घरस्कार	४०,०००.००	२५,०००.००
2 ध्यनपुति	७०,०००.००	७२,०००.००
कुल	१,००,०००.००	९७,०००.००

 अध्यक्ष
 डा.रमज्योति कंसाकार

 उपाध्यक्ष
 डा. प्रेमरत्न स्यापित

 महासचिव
 रत्नकानी तुलाधर

 कोषाध्यक्ष
 सर्वेश्वरल तुलाधर

 एस.आर. तामाकार एण्ड कम्पनी
 रजिष्टर्ड लेखा परिक्षक
S. R. TAMRAKAR & COMPANY
 Registered Auditor
 Govt. ICAN Licence. No. : 2856

उदाय समाज, उदाय छें अस

ने.सं.११३२ दिल्लीया पार (२०६९ साल आमाह ३१ गते) तकया

धनुषी १३

क्रमांक	विवरण	प्रकार	वर्तमानकी (Current Year)	गतकालकी (Previous Year)
1	विद्यारत्न तुलाधर, ललायाचो	वित्तप	३००,०००।००	३००,०००।००
2	रमेश/रुपशोभा, मर	छात्रवृत्ति	१००,०००।००	१००,०००।००
3	डा.रुपज्योति कसा, जम	छात्रवृत्ति	२००,०००।००	२००,०००।००
4	डा.रुपज्योति कसा, जम	छात्रवृत्ति	१००,०००।००	१००,०००।००
5	डा.सुमनलमल तुलाधर, जगिम्पात	छात्रवृत्ति	५०,०००।००	५०,०००।००
6	सिद्धार्थमन तुलाधर, जगिम्पात	छात्रवृत्ति	५०,०००।००	५०,०००।००
7	कमलवीरति कसा: व कीति जक्षी तुलाधर, छात्रवृत्ति		१२०,०००।००	५०,०००।००
कुल			१२०,०००।००	१२०,०००।००

अध्यक्ष

डा. रुपज्योति कसाकार

उपाध्यक्ष

डा. प्रेमरत्न स्वापित

महासचिव

रत्नकाजी तुलाधर

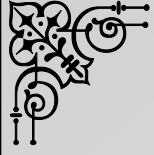
कोषाध्यक्ष

सर्वज्ञरत्न तुलाधर

एस.आर. तामाकार एण्ड कम्पनी

रजिष्टर्ड लेखा परिक्षक

S. R. TAMAKAR & COMPANY
Registered Auditor
Govt. ICAN License No. 12896

उदाय् समाजया
न्याक्वःगु तःमुँज्या नापं ऋक्वःगु दँमुँज्या
सुथांलाक्क क्वचायेमा धकाः
मिंतुना देधना

सिखाकार समाज
तेबहाः यँ

उदाय् समाजया
न्याक्वःगु तःमुँज्या नापं ऋक्वःगु दँमुँज्या
सुथांलाक्क क्वचायेमा धकाः
मिंतुना देधना

कसाः तःधं गुथि
यँ

NEPAL
Handloom Silk
INDUSTRY

www.nhsi.com.np

35 years of Excellence

Shop No 8 Gyan Jyoti Arcade
Opposite J.P. High School
Chakushi Bari, Thamel, Kathmandu, Nepal

E-mail: tulasilk@mail.com.np

Phone No.: +977-1-4257998 (Head Office), 4250007 (Showroom)

Fax No.: +977-1-4261069

Home appliances

Four Burner Gas Cooker

LPG Room Heater

AXIS INTERNATIONAL
POST BOX NO. 558
KATHMANDU - NEPAL

PHONE: 00977 1 4222529
FAX NO. 00977 1 4228268
E-MAIL: vijaya@vijaya-ent.com

उही शक्ति उही गुणस्तर अभै आकर्षक मूल्यामा

- शतप्रतिशत परिक्षण • लोडशेडिङ्गमा पनि निरन्तर उत्पादन
- १०५ डिपो माफर्त चाहिएको समयमा नेपालमरी तुरुन्तै डेलिमरी हुने
- पाँच दशकदेखि निरन्तर शक्तिशाली • निर्माणकर्ताको उच्च रोजाई • पारदर्शी वजन र मूल्य

**बढी
हिमालले सुरक्षित घर बनाउँछ।**

हिमाल आयरन एण्ड स्टील (प्रा.) लि.
ज्योति भवन, १९१९ कालिपथ, पो.ब.नं. १३३, काठमाडौं
फोन: ४२२६२३०, ४२२६४३० (मार्केटिंग), फ्याक्स: ४२२६३१४
www.himalsteel.com.np

गुरुजुपिनाप सहलह

तःनिगः बःनिगः स्यनेज्या

उदाय मुना

गुंला बाजं ब्वज्या

गुक्वःगु दँ मुंज्या

एस.एल.सी. हना

उदाय रिसर्च प्वलेज्या

डिजिटल लिटरेसी तालिम

LIST OF ADVERTISER

(in alphabetical order)

Name	Category	Page	Name	Category	Page
Asian Adhesive	COL ½	40	Nayabazar Multi Venue	COL 1	27
ASHITA	COL ½	65	Nepa Hima Trade SONY	COL 1	68
Ason Sewa Samiti	BW ¼	55	Nepal Crystal Legend	COL ½	26
Associated Enterprises	BW ¼	43	Nepal Handloom Silk	COL ½	101
Awai Trading	BW ½	69	Nepal Mgmt Academy	BW ½	63
Axis Int'l FUJIX	COL ½	101	Nepal Telcom	BW 1	41
Baniya Khala	BW ¼	36	Nepal Wool House	BW ½	71
Basanta Motors	BW ½	47	Nyeta Tuladhar Samiti	BW ½	50
BIBITI Concern	BW ¼	80	P K Kitchen Concern	BW ½	33
Bidya Tibetan Jewellery	BW ½	19	Palistha Motors	BW ¼	51
Bluebird Mall	COL 1	39	Pancha Birsingh Sirpa	COL ½	38
CG Electronics	COL ½	40	PEANUTS	COL 1	37
Charms Fashioware	BW ½	94	Syakar Co. PHILIPS	COL 1	Cov InB
Esquire TV	BW ½	95	Prabhat Stores	BW ¼	33
Frosty Ice Cream	BW 1	59	Pramod Automobile	BW ¼	94
Gauri Shankar Co-op	COL ½	67	Pramod Motor Parts	BW ¼	46
Gopi Krishna Bachat	BW ¼	80	R M Jewellery	BW ¼	54
Green Party Palace	BW ½	55	Rajna Tailors	BW ½	81
Hero Motorcycle	COL 1	Cov Bk	Ridhi Siddhi Co-op	BW ½	51
Himal Iron & Steel	COL 1	102	Sarbagya Jewellery	BW ½	50
Hydro Engineering	COL 1	25	Shoes Field	BW ½	61
Image Electronics	BW ½	95	Shree Digukhyo Guthi	BW ½	54
Jarunchhen Entp.	BW ¼	54	Sikhrakar Samaj	BW ½	99
Kasa Tadhan Guthi	BW ½	99	Sindurakar Samaj	BW ½	36
Koteswor Dandi	COL ½	26	SP Mkt'ng EVEREADY	BW ¼	51
Kumari Tours	BW ½	91	Square Co-op	COL ½	65
Lajaga Bachat	BW ¼	77	Sthapit Khala	BW ½	81
Laxmi Gahana	BW 1	29	Swoyambhu Man	BW ½	47
Laxmi Prabha	BW ½	69	Syakar Trading HONDA	COL 1	66
Laxmi Stationery Mart	BW ¼	58	T & B Eng'g Const.	BW ½	23
Lumbini Garden Hotel	COL 1	Cov InF	Tamrakar Samaj	BW ¼	36
Mahabaudha Gahana	BW ¼	61	Tunchhe Trans Himalayan	COL ½	38
Mahabaudha Glass	BW ¼	63	United Spirits ROMANOV	COL 1	28
Mani Ganesh Bachat	BW ¼	63	Universal Impex	BW ¼	91
Manjushri Printers	BW ¼	19	Web Surfer	COL ½	67
Mohan Store	BW ¼	55	Wunjala	BW ¼	46

Because looking fabulous
deserves extra care

Shrishi Shrestha
Miss Nepal 2012

Philips Showroom: Jyoti Bhanuwan, Kantipath, Kathmandu
Tel: 4248192/4235490, New Road, Kathmandu
Tel: 4230129, Kumarpati, Lalitpur, Tel: 5008745, Suryabinayak
Chowk, Bhaktapur, Tel: 01-6219216

Also available

Multi Styler

Straightener

Satinelle Epilator

Ladyshare

Authorised PHILIPS Distributor (Since 1982)
SYAKAR COMPANY LTD.

PHILIPS

EUROPE'S LEADING HEALTH AND WELL-BEING BRAND

Smoooooooooth ride! A Pleasure ride!

Pleasure
The light 'n' zippy 100cc scooter

Some experience it through hard work and some through love. But owning Pleasure simply doubles the pleasure of experiencing life like never before...

Swishi Sweshta - Miss Nepal 2012

For the details please contact your nearest dealers

- Kathmandu Valley** Kantipath 4225377, 4266617 • Buddhabari 4104540, 4104541 • Kurnaripati 5008710, 5008711 • Purbasiddh 4435155 • Balju 4361796
 • Balkumari 5006184 • Chabahil 4482995 • Trikhuna 4466888 • Gyamshwor 4428970 • Basundhara 4388930 • Balkhu 9651025890 • Jorpati 4915397
 • Swoyambhu 4289737 • Bhaktapur 6613112 • Kalmali 4037058 • Trisuli 561421 • Gathmagar 6639444
- Outside of Valley** Biranode 548248 • Damak 561463 • Itahari 580006 • Biratnagar 524350 • Biratnagar 535188 • Dharan 526600 • Inarua 561488
 • Gaur 521708 • Barabotok 545248 • Malangwa 520505 • Rajbiraj 520442 • Bardibas 550552 • Lalbandi 501828 • Michaurja 9804756126 • Mirchana 550803
 • Jankapur 523644 • Jaleswor 521095 • Lahan 560955 • Siraha 520442 • Chandranghanpur 540738 • Birjuni 529687 • Birjuni 522772 • Heerauda 520461
 • Heerauda 523224 • Parsa 583199 • Barabotok 526697 • Narayanganj 532567 • Gandakot 502399 • Kamestoli 541001 • Butwal 437158 • Butwal 546900
 • Bharatnara 524290 • Bharatnara 529930 • Pokhara 521922 • Pokhara 537333 • Baglung 520174 • Damsuli 560477 • Kapilbasi 550760 • Dang 562022
 • Nepelgunj 551598 • Surkhet 525196 • Tapaur 560426 • Dangphi 522484 • Attara 551244 • Mahendranagar 520745 • Gaura 420608 • Waling 440610

Hero Always use genuine Hero spare parts.

(Genuine Hero spare parts are available at very competitive prices)

Always use genuine Hero 10W30 engine oil

Nepal General Marketing Pvt. Ltd.
 PO Box 133, Jyoti Bhawan
 1911, Kantipath, Kathmandu, Nepal
 Phone: 01 4248949, 4255565
 Fax: 01 4212415, Finance: 01 4261770
www.ngmhero.com